DOCUMENT RESUME

ED 089 553 FL 004 885

AUTHOR	Bloomfield, Leonard
TITLE	Colloguil Dutch.
INSTITUTION	American Council of Learned Societies, New York, N.Y.; Linguistic Society of America, Washington, D.C.; Spoken Language Services, Inc., Ithaca, N.Y.
PUB DATE	44
NOTE	292p.
AVAILABLE FROM	Spoken Language Services, Inc., P. O. Box 783, Ithaca, N. Y. 14850 ($7.00)
EDRS PRICE	MF-$0.75 HC Not Available from EDRS. PLUS POSTAGE
DESCRIPTORS	*Conversational Language Courses; Cultural Education; *Dutch; *Independent Study; *Language Instruction; Language Skills; Modern Languages; *Textbooks; Uncommonly Taught Languages

ABSTRACT

This course in colloquial Dutch was originally prepared for use by American Armed Forces personnel who needed to develop a working command of the spoken language in a short period of time. Thirty-one lessons, based on activities common to Dutch culture, are contained in the text. Each lesson provides three parallel columns of sentences: the English equivalent, an aid to listening, and the conventional Dutch spelling. A list of irregular verbs, and English-Dutch and Dutch-English word lists are included. (RL)

ED 089553

U S DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION
THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION POSITION OR POLICY

Colloquial Dutch

by LEONARD BLOOMFIELD

Spoken Language Services, Inc.

FL004885

The Armed Forces edition of this book was published by the Linguistic Society of America and the Intensive Language Program of the American Council of Learned Societies.

Copyright, 1944.

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS COPYRIGHTED MATERIAL BY MICROFICHE ONLY HAS BEEN GRANTED BY
Spoken Language Services, Inc.
TO ERIC AND ORGANIZATIONS OPERATING UNDER AGREEMENTS WITH THE NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION. FURTHER REPRODUCTION OUTSIDE THE ERIC SYSTEM REQUIRES PERMISSION OF THE COPYRIGHT OWNER."

No part of the material covered by this copyright may be reproduced in any form without written permission of the publisher.

PREFACE

The Dutch do their writing and printing in an old-time literary form of their language. This literary Dutch is very different from the language that is actually spoken. I know only one book that describes the present-day Dutch language, the little Grammar of modern Dutch by Professor E. Kruisinga, published in London (1924); from it I have taken a number of sentences.

All the Dutch matter in this book was furnished in spoken form by Dr. B. H. M. Vlekke (now of Cambridge, Massachusetts); Dr. Vlekke deserves great thanks for his contribution of something which could never be got from books.

Thanks are due to the Netherlands Information Bureau, who helped in many ways toward the compilation of this book, and, above all, to the American Council of Learned Societies, since this manual was prepared with the aid, financial and other, of the Council's Intensive Language Program.

This manual was prepared in the shortest possible time to meet an emergency, and it was originally published by the Linguistic Society of America (which otherwise confines itself to scientific and scholarly publication) for the United States Armed Forces Institute to be used in the various training programs of the armed forces. No changes have been made in the body of the text of this public edition.

TABLE OF CONTENTS

Lesson 1: Pronunciation
§1. The Dutch Language
§2. Differences in Sound
§3. Differences in Meaning
§4. Learning by Ear
§5. Procedure
§6. Some Hints
§7. Sentences
§8. Procedure
§9. Hints on Pronunciation
§10. The Aid to Listening
§11. Stress Mark
§12. Words Run Together
§13. Pronunciation Key
§14. Short Vowels
§15. The Dutch Vowel *a*
§16. Dutch *e*
§17. Dutch *i*
§18. Dutch *o*
§19. Dutch *u*
§20. Dutch *ĕ*
§21. Long Vowels
§22. Dutch *aa*
§23. Dutch *ee*
§24. Dutch *ie*
§25. Dutch *oo*
§26. Dutch *oe*
§27. Dutch *eu*
§28. Dutch *uu*
§29. Diphthongs
§30. Dutch *ei*
§31. Dutch *ou*
§32. Dutch *ui*
§33. Consonants
§34. Dutch *p*, *t*, *k*
§35. Dutch *ch*
§36. Dutch *gh*
§37. Dutch *j*
§38. Dutch *-ĕn*
§39. Dutch *ng*
§40. Dutch *nk*
§41. Dutch *r*
§42. Dutch *s*
§43. Dutch *sj*
§44. Dutch *tj*
§45. Dutch *v*

§46. Dutch *w*
§47. Dutch *z*
§48. Dutch *zj*
§49. Double Letters
Lesson 2: Talking
§50. Procedure
§51. How Do You Do? Goodbye
§52. 'Sir, Ma'am, Miss'
§53. More Uses of 'Sir, Ma'am, Miss'
§54. To Say Goodbye
§55. Please; Thanks; Beg Pardon
§56. Yes; No; I Don't Know
§57. Understand
§58. Speak English; Speak Dutch
Lesson 3: Getting Around
§59. Where Is It?
§60. What Is It?
§61. What Do You Want?
§62. Practice
Lesson 4: Things, Numbers, Time
§63. That, This, The, A, An, One
§64. How Many?
§65. How Much Does It Cost?
§66. What Time? When?
§67. Practice
Lesson 5: Who Are You?
§68. Changing Sounds
§69. Vowels Shortened: *h* Dropped
§70. Final *-n*
§71. *n* Added After *ë*
§72. The Mutes
§73. Final Mutes
§74. Clusters of Mutes
§75. Double Consonants
§76. Where Are You From?
§77. Who Are You?
Lesson 6: Taking Rooms
§78. Numbers
§79. The Verb, Present Tense
§80. Irregular Verbs
§81. To Be
§82. To Have
§83. To Come
§84. To Be Able
§85. To Be Permitted
§86. To Be Going To
§87. To Want To
§88. Table of the 7 Irregular Presents
§89. Taking Rooms
Lesson 7: Indoors
§90. Word Order
§91. Commands
§92. Questions Containing a Question Word
§93. Questions Not Containing a Question Word
§94. Statements
§95. Infinitives

§96. Upstairs and Down
§97. Cut Out the Noise!
§98. Light
§99. Doors and Windows
§100. The Stove
§101. Furniture
Lesson 8: Review; The Perfect-Phrase
§102. Review
§103. The Perfect-Phrase: Regular Form
§104. Verbs with Unstressed Prefix
§105. Irregular Participles
§106. Perfect-Phrase with *zéin*
§107. Perfect-Passive Phrase
§108. Passive-Phrase
§109. Infinitive at End of Sentence
Lesson 9: Buying and Paying
§110. Money
§111. Shopping
§112. Prices
§113. Payment, Bill, Change
Lesson 10: The Time of Day
§114. The Hours
§115. The Parts of the Day
§116. Late and Early
Lesson 11: More About Time
§117. End-Words
§118. The Week
§119. Months; Ordinal Numbers
§120. Seasons; Years
Lesson 12: Time and Age
§121. Words Are Run Together
§122. When? How Long?
§123. How Old Are You?
§124. Verb Last In Clauses
Lesson 13: Clauses; Review
§125. Talk
§126. More Talk
§127. Goodbye
Lesson 14: Pronouns
§128. Pronouns
§129. Our Ticket, Our Room
§130. It
§131. With It, With What?
§132. Words For 'You'
Lesson 15: More Talk
§133. Common Turns of Speech
§134. Not So Nice
§135. More and More Talk
§136. More Conversation
Lesson 16: In Town
§137. Adjectives
§138. Exceptions
§139. Adjectives Not Taking -ĕ Before a Noun
§140. An Adjective in the Predicate
§141. The Ending -ĕ Where No Noun Follows

§142. Street Car; Bus
§143. Taxi
§144. Finding the Way
§145. Where Do You Live?
§146. Here and There
Lesson 17: Eating
§147. Plural Nouns
§148. Irregular Plurals
§149. Let's Eat
§150. Breakfast
§151. The Waiter
Lesson 18: Things to Eat
§152. Trimmings
§153. The Main Meal
§154. How Is It?
§155. The Kitchen
§156. Drinks
§157. Smokes
Lesson 19: Bed, Bath, and Barber
§158. Go to Bed
§159. Get Up
§160. Himself, Herself, Themselves
§161. Washing
§162. Bath
§163. Barber
Lesson 20: Clothing
§164. The Sounds *j* and *w* Before Vowels
§165. Getting Dressed
§166. Articles of Clothing
§167. Hats
§168. Shoes
§169. Cleaning and Mending
§170. Laundry
Lesson 21: The Past Tense; Review
§171. The Short Past Form of Verbs
§172. Regular Past Tense
§173. Irregular Past Tense
§174. More Dutch Talk
Lesson 22: The Weather
§175. The Weather
§176. Rain
§177. Hot Weather
§178. Cold Weather
§179. More about Weather
Lesson 23: The Automobile
§180. Driving
§181. The Road
§182. Gas Station
§183. Repairs
§184. Tools
Lesson 24: Travel
§185. Baggage
§186. The Train
§187. The Ship
§188. Airplane

Lesson 25: Communication; Books
§189. The Telephone
§190. Sending Things
§191. A Letter for You
§192. Writing
§193. Reading
Lesson 26: Going Places and Doing Things
§194. In Town
§195. Theatre, Movie
§196. Music, Radio, and Dancing
§197. Games
§198. Skating
§199. Bicycling
§200. Church
Lesson 27: Garden and Country
§201. The Yard
§202. Some Animals
§203. Out of Town
§204. The Country
§205. By the Water
Lesson 28: Body and Health
§206. Parts of the Body
§207. Illness, Colds
§208. Injuries and Sickness
§209. The Dentist
Lesson 29: Hostilities
§210. The Army
§211. Halt!
§212. Killing
§213. The Enemy
Lesson 30: Review
§214. Review
§215. Some More Indoor Things
§216. More Goings and Comings
Lesson 31: More Review
§217. A Little More Handling
§218. Talking and Listening
§219. Are You Married?
§220. Some More Talk
English-Dutch Word List
Dutch-English Word List
List of Irregular Verbs

LESSON 1: PRONUNCIATION

1. The Dutch Language is spoken in the Kingdom of the Netherlands and in a large part of Belgium; in Belgium it is also called Flemish. It is spoken by the officials and by many other people in the Dutch Indies and other Dutch colonies. In South Africa a special dialect of Dutch, called Afrikaans, is spoken by the Boers, the descendants of Dutch settlers.

2. Differences in Sound. Of all the important languages of the world, Dutch is most like English. This will often help you remember the words and will generally make it easier for you to learn. However, even when a Dutch word seems quite like an English word, there is usually some difference in sound. For instance, the Dutch word *man* means 'man,' but it is pronounced with a queer, very short vowel, almost as if it were *mun*.

3. Differences in Meaning. Also, there are differences in meaning. For instance, the Dutch word *rijden* means 'to ride' and is used of riding on wagons, automobiles, bicycles, or horses, but never of riding on a boat or ship: here the Dutchman uses the word *varen* ('to fare,' compare 'sea-faring man' in English). You will often find the same English word translated by two or three different Dutch words, or the same Dutch word translating two or three different English words.

4. Learning by Ear. Everyone knows that people do not talk alike in different parts of the United States. A man from Texas, a man from Chicago, and a man from Boston will pronounce their words in very different ways. There are even more such differences in Dutch. Especially the LOCAL DIALECTS of the country people differ almost from village to village. In this book we give the Conventional Spelling of Dutch and an Aid to Listening which will show you one wide-spread type of pronunciation. The main thing, however, is to IMITATE DUTCH SPEAKERS. You cannot learn to pronounce or to understand Dutch (or any other foreign language) by studying a description of the sounds or by reading the Aid to Listening or the

conventional spelling. You can learn to pronounce so that people will understand you and you can learn to understand what people say, only by listening to Dutch speakers. The description of Dutch sounds and the Aid to Listening will greatly help you in learning to do these things—that is, in accustoming your tongue and your ear to Dutch speech-sounds.

It is intended that when you study this manual you will have a native speaker of Dutch who will say the words and sentences for you and, as you gain in power, converse with you in Dutch. This person will be called the GUIDE. He is not supposed to be a teacher and you should not ask him questions about grammar or the like. In fact, you should try to make him talk to you only in Dutch and as little as possible in English.

Or, better still, you may find yourself among people who speak Dutch. In this case, seize every opportunity for listening and for joining in conversation.

IMITATE THE GUIDE. WHEN YOU ARE AMONG DUTCH PEOPLE, TRY TO TALK LIKE THE PEOPLE AROUND YOU. If the Guide or the Dutch speakers use a pronunciation different from the pronunciation that is indicated in the Aid to Listening, imitate them and never mind the Aid to Listening. As for the conventional spelling of Dutch, it is a very poor guide to the actual pronunciation; you will do better in the beginning if you pay very little attention to the conventional spelling.

5. PROCEDURE. We shall begin by giving some Dutch sentences which differ from English sentences only in the different sounds that are used. Listen to the Guide, and as soon as you have heard each sentence try to imitate the peculiar Dutch way of saying it. *Here and throughout the book we shall give each sentence in three forms. In the left-hand column we give the* ENGLISH EQUIVALENT. *In the middle column we give an* AID TO LISTENING; *this is a key to the* Dutch pronunciation. *In the right-hand column we give the* CONVENTIONAL DUTCH SPELLING. We will tell more about this later in this lesson.

6. SOME HINTS. Before listening to the Guide, try to impress on yourself the following hints:

Dutch sounds differ from English sounds. You can't pronounce Dutch if you talk in the English way that is natural to you. Try to imitate the Guide; you can't do this by talking naturally. Try to make sounds that resemble what you hear.

Always practise in a loud, clear voice.

Don't try to guess at the sound by 'reading' the Conventional Dutch Spelling or the Aid to Listening. The Aid to Listening will help you only after you have heard and imitated the Dutch sounds as spoken by the Guide.

7. Sentences. Now listen to the Guide and try to imitate. Speak in a loud clear voice.

English Equivalent	Aid to Listening	Conventional Dutch Spelling
Here is the man.	*híer-iz-dĕ-mán.*	Hier is de man.
Where is the bell?	*wáar-iz-dĕ-bél?*	Waar is de bel?
I drink water.	*ig-drink-wáatĕr.*	Ik drink water.
Give me a cup of coffee.	*ghéef-mĕ ĕn-kop-kófie.*	Geef me een kop kofie.
Come here.	*kom-híer.*	Kom hier.
The pot is full.	*dĕ-pót-is-fól.*	De pot is vol.
Where does the bus stop?	*wáar-stop tĕ-bús?*	Waar stopt de bus?
Help me.	*hélĕp-mĕ.*	Help me.
I eat an apple.	*ik-éet-ĕn-ápĕl.*	Ik eet een appel.
I eat a pear.	*ik-éet-ĕn-péer.*	Ik eet een peer.
The water is deep.	*ĕt-wáatĕr-iz-díep.*	Het water is diep.
The boat leaks.	*dĕ-bóot lékt.*	De boot lekt.
Bring me a book.	*bréng-mĕ ĕn bóek.*	Breng me een boek.
Do it now.	*dóe-ĕt-nou.*	Doe het nou.
Open the door.	*óopĕ-dĕ-déur.*	Open de deur.
That is too dear.	*dát-is-tĕ-dúur.*	Dat is te duur.
The ice is thick.	*ĕt-éis-iz-dík.*	Het ijs is dik.
There is the train.	*dáar-iz-dĕ-tréin.*	Daar is de trein.
The water is cold.	*ĕt-wáatĕr-is kóut.*	Het water is kout.
The house is brown.	*ĕt-húiz-iz-brúin.*	Het huis is bruin.
The machine stops.	*dĕ-masjíen stópt.*	De machine stopt.
Where is the garage?	*wáar-iz-dĕ-ghaaráazjĕ?*	Waar is de garage?
I had to laugh.	*ik-moest-láchĕ.*	Ik moest lachen.
Where is the hotel?	*wáar-is-ĕt-hootél?*	Waar is het hotel?

English Equivalent	Aid To Listening	Conventional Dutch Spelling
Where is the restaurant?	*wáar-is-ĕt-restoránt?*	Waar is het restaurant?
Where is the station?	*wáar-is-ĕt-staasjón?*	Waar is het station?
I see a ship.	*ik-sie-ĕn-schíp.*	Ik zie een schip.
He is young.	*hei-is-jóng.*	Hij is jong.
I have a ring on my finger.	*ik-heb-ĕn-ríng an-mĕn-víngĕr.*	Ik heb een ring aan mijn vinger.
Wait a bit.	*wácht-ĕn-béetjĕ.*	Wacht een beetje.
My sister is sick.	*mĕn-zústĕr-is-siek.*	Mijn zuster is ziek.
Let us eat.	*laat-ĕs-éetĕ.*	Laat ons eten.

8. Procedure. When you have practised imitating the above sentences, read the rest of this lesson. Then go back and have the Guide repeat the sentences of Section 7 and see if you can give a better imitation than before.

The rest of this lesson does two things.

9. Hints on Pronunciation. First, we try to give you hints on placing your tongue and lips so as to imitate the Dutch sounds.

10. The Aid to Listening. Second, we explain the letters used in the Aid to Listening. In the Aid to Listening we use ordinary English letters and a few extra marks The letters we use cannot have the same sound values that they have in English writing, because Dutch sounds are quite different from English sounds. But we do keep them consistent: letters and pairs of letters in the Aid to Listening always mean the same Dutch sounds. Once you are able to imitate the Dutch sounds, the Aid to Listening will help you by telling you which Dutch sounds occur in each word or sentence.

The Conventional Dutch Spelling does not give us much help in this, since it does not always use the same letters for the same sounds.

11. Stress Mark. In both English and Dutch, the word *coffee* is stressed on the first syllable and the word *hotel* is stressed on the second syllable. If the Aid to Listening did not tell you where the stress came on these words, you would probably guess right just the same. But in other cases the two languages differ and you might easily guess wrong. For instance, the words *restaurant* and *station* are stressed in Dutch on the last syllable. Therefore the Aid to Listening marks the loud-stressed syllables in every word or sentence by placing an accent mark over the vowel letter of the loudest syllable or syllables:

English	Aid	Dutch Spelling
coffee	*kófie*	koffie
hotel	*hootél*	hotel
restaurant	*restoránt*	restaurant
station	*staasjón*	station.

12. Words Run Together. In Dutch, words are run together more closely than in English. When we say *an apple* in English, there is a slight weakening or break between the *n* of *an* and the *a* of *apple*. When a Dutchman says *een appel* (meaning 'an apple') there is no such weakening or break; the *n* goes with the following vowel, quite as if the whole thing were one word. In the Aid to Listening we show this by printing the words with a hyphen between them. This means that these words are run together quite as if they were just one word. Listen to the Guide. It is very important to get used to this way the Dutch have of running their words together, since otherwise one might fail to understand even the most familiar words:

English	Aid	Dutch Spelling
an apple	*ĕn-ápĕl*	een appel
I eat an apple.	*ik-éet-ĕn-ápĕl.*	Ik eet een appel.

Always listen for this and try to imitate it.

13. PRONUNCIATION KEY. The conventional Dutch spelling does not always show what sounds are used in speaking a word. In the Aid to Listening we use letters in such a way as to show the pronunciation. Each letter or group of letters always shows which Dutch sound is to be used. You can learn to form the Dutch sound by IMITATING THE GUIDE. The following hints will help you in this. Remember that Dutch sounds are different from English sounds, and that the letters in the Aid to Listening stand for DUTCH SOUNDS and not for English sounds.

14. SHORT VOWELS. There are six different short vowel sounds in Dutch:

a e i o u ĕ

Notice that the Guide makes these vowels *very short*, even when they are accented.

	ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
15. THE DUTCH VOWEL *a* is shorter than the English vowel in *hot*; it is really something between the vowel of *hot* and the vowel of *cut*:	man	*mán*	man.
16. DUTCH *e* is like the vowel of English *pen*:	bell	*bél*	bel.
17. DUTCH *i* is like the vowel of English *pit*:	drink	*drínk*	drink.

	English	Aid	Dutch Spelling
18. Dutch *o* is shorter than the vowel of an English word like *caught*; it is something between the vowel of *caugh* and the vowel of *cut*:	cup	*kóp*	kop.
Before *m* and *n* the Dutch *o* has a slightly different sound; one puckers one's lips to get this sound:	come	*kóm*	kom.
This second kind of *o* is used also in some other words:	full	*vól*	vol.
We shall not mark this specially, since Dutch speakers differ as to the words in which they use this second variety of *o*.			
19. Dutch *u* is quite different from any English sound. The nearest thing to it is the vowel of an English word like *cut*. The lips are slightly pursed or puckered and the tongue is raised at the middle, as though you were going to say *egg*. Listen carefully to the Guide and try to imitate:	bus	*bús*	bus.
20. Dutch *ĕ* is a very short weak vowel; it comes only in unstressed syllables. It is something like the vowel in the second syllable of an English word like *maggot*, *spigot*, *circus*. The lips are slightly thrust out. Listen to the Guide:	to eat	*éetĕ*	eten.
Sometimes it almost disappears:	apple	*ápĕl*	appel.

21. Long Vowels. There are seven long vowels in Dutch. They are only a little longer than the short

vowels; they are certainly much shorter than English long vowels as in *see, say, do, go.* Especially when the Dutch long vowels are not accented, they seem quite short to our way of hearing.

In the Aid to Listening the Dutch long vowels are always written by means of two letters

aa ee ie oo oe eu uu.

	English	Aid	Dutch Spelling
22. Dutch *aa* sounds something like the English vowel in *father*, but the Dutch vowel is shorter than the English vowel:	water	*wáatĕr*	water.
23. Dutch *ee* sounds something like the English vowel in *day*, but the Dutch vowel is shorter and the corners of the mouth are slightly drawn back, as if you were smiling:	pear	*péer*	peer.
24. Dutch *ie* sounds like the English vowel in *beet*, but the Dutch vowel is shorter and the corners of the mouth are slightly drawn back, as if you were smiling:	deep	*díep*	diep.
25. Dutch *oo* sounds like the English vowel in *boat*, but the Dutch vowel is shorter:	boat	*bóot*	boot.
26. Dutch *oe* sounds like the English vowel in *shoot*, but the Dutch vowel is much shorter than this English vowel:	book	*bóek*	boek.

27. Dutch *eu* is not like any English sound. The lips are puckered up and rounded, as if one were saying *Oh!* Pucker your lips and keep them that way and at the same time try to pronounce the English vowel of *day* (or the Dutch vowel of *peer*, §16). The best way to get it is to watch the Guide and LISTEN CAREFULLY to him. Remember that the trick is to KEEP YOUR LIPS PUCKERED AND ROUNDED while you are making the sound:

English	Aid	Dutch Spelling
door	*déur*	deur.

28. Dutch *uu* is not like any English sound. The lips are puckered up and rounded. Pucker your lips and at the same time try to pronounce the English vowel of *see* or the Dutch *ie* (§17). Imitate the Guide:

English	Aid	Dutch Spelling
dear	*dúur*	duur.

29. Diphthongs. Diphthongs are combinations of two vowels. In Dutch there are three diphthongs:

ei *ou* *ui*

30. Dutch *ei* sounds something like the English diphthong in *bite*; more exactly, it is somewhere between the sound in *bite* and the sound in *bait*. Listen to the Guide:

English	Aid	Dutch Spelling
ice	*éis*	ijs
train	*tréin*	trein.

31. Dutch *ou* sounds something like the English diphthong in *shout*; more exactly it is somewhere between this sound and the English sound in *shoat*. Listen to the Guide:

English	Aid	Dutch Spelling
now	*nóu*	nou.

32. Dutch *ui* is different from any English sound. One way to get this sound is to say *house* but at the same time KEEP YOUR TONGUE IN THE FRONT OF YOUR MOUTH, as if you were saying *ice*. Another way is to say *ice* but at the same time PUCKER YOUR LIPS, as if you were saying *house*. Listen carefully to the Guide and try to imitate the sound you hear. Keep your tongue forward and your lips puckered:

English	Aid	Dutch Spelling
house	*húis*	huis.

33. Consonants. The Dutch consonant sounds are:

b ch d f g gh h j k l m n ng
p r s sj t tj v w z zj.

Dutch has no sounds like the English *j* in *judge* (or "soft" *g* in *gem*) or like *th* in *think* or in *then*.

Dutch *b, d, f, g, h, k, l, m, n, p, s, t, z* are not very different from the English sounds in *bad, fig, hook, mill, nip, sit, zip*.

34. Dutch *p, t, k* are cut off cleaner at the end than English *p, t, k*. They lack the little puff of breath that follows these sounds in English words like *pot, hotel, come*. Listen for this difference the next time you hear the Guide say the Dutch words *pót, hootél, kóm*.

35. DUTCH *ch*. Dutch *ch* is not like any English sound. You can easily learn to make it by imitating the Guide. It is a FRICTION SOUND, like English *f*, *th*, *s*, *sh* in *if*, *bath*, *miss*, *wash*, but the friction is made in the back of the mouth, as if you were clearing your throat. The back of the tongue is raised up as if you were going to say *key*, but the air is allowed to pass through with friction and without stoppage:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
to laugh	*láchě*	lachen.

LISTEN CAREFULLY TO THE GUIDE AND TRY TO IMITATE.

A Dutch word like *schip* does not sound like English *ship*. It sounds more like English *skip*; only after the *s* there is the Dutch friction sound of *ch* instead of the English *k*:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
ship	*schíp*	schip.

36. DUTCH *gh*. Dutch *gh* is not like any English sound. It is a friction sound like Dutch *ch*, and it is very much like Dutch *ch*, except that it is made with less force and is often VOICED:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
give	*ghéef*	geef.

In English the VOICED friction sounds are *v* as in *van*, *th* as in *then*, *z* as in *zip*, and *z* as in *azure*. Dutch *gh* is made with the back of the tongue raised up, like Dutch *ch* but it is a VOICED friction sound. It differs from Dutch *ch* much as English *v* differs from English *f*.

However, many Dutch speakers make *gh* very much like Dutch *ch* or even quite like Dutch *ch*, especially at the beginning of a word. IMITATE THE GUIDE AND TRY TO TALK LIKE THE DUTCH PEOPLE YOU HEAR.

The conventional spelling of Dutch uses the letter *g* for this sound, but in the Aid to Listening we shall always write *gh* for this sound, to serve as a reminder.

37. DUTCH *j*. In conventional Dutch spelling and in the Aid to Listening the letter *j* means the sound of English *y* in *yes*:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
young	*jóng*	jong.

Dutch has no sound like the English *j* in *judge*.

38. DUTCH *-ĕn*. Most words which end in *-en* in the conventional spelling of Dutch are usually pronounced without the *n*:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
to laugh	*láchĕ*	lachen.

Other speakers pronounce this *n*. In this matter, as in everything, follow your Guide or the people around you, rather than the Aid to Listening. Do not follow the conventional spelling. In the Aid to Listening we give the forms without the *-n* because these are the ones you will hear in everyday, natural speech in most parts of the country.

39. DUTCH *ng*. Dutch *ng* is like English *ng* in *sing*, *singer* and never like *ng* in *finger*. The Dutch word *vinger* rimes with English *singer*, not with English *finger*:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
finger	*vínger*	vinger.

40. DUTCH *nk*. Dutch *nk* is like English *nk*:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
drink	*drínk*	drink.

41. DUTCH *r*. Dutch *r* differs from the *r* sound of American English. The Dutch sound is a "rolled" or "trilled" *r* sound. Some Dutch speakers make it with the tip of the tongue and others make it in the back of the mouth. IMITATE THE GUIDE. If you use an American English *r* sound, your speech will not sound very pleasing to Dutch ears, but you will be understood. Only NEVER LEAVE OFF THE *r* SOUND, as we do in the South and in Boston: wherever the Aid to Listening has an *r*, be sure to pronounce an *r* sound, as much like the Dutch as you can:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
ring	*ríng*	ring
here	*híer*	hier
hard	*hárt*	hard.

42. DUTCH *s*. Dutch *s* in the Aid to Listening is like the English sound in *see*, *miss* (and not like the English sound in *rose*):

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
house	*húis*	huis.

43. DUTCH *sj*. The combination *sj* means a sound like English *sh* in *shoe*, but a glide sound like English *y* in *yes* can be heard at the end. Notice this in the pronunciation of your Guide:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
machine	*masjíen*	machine.

44. DUTCH *tj*. The combination *tj* means a sound like the English *ch* in *church*, but there is a glide sound like *y* at the end:

ENGLISH	AID	DUTCH SPELLING
a little	*ĕm béetjĕ*	een beetje.

45. Dutch *v*. The Dutch *v* is like the English *v* in *vat*, *give*, but it often sounds intermediate between *v* in *vat* and *f* in *fat*. That is, instead of a VOICED friction sound, some speakers tend to make it UNVOICED. Especially at the beginning of a word, many Dutch speakers use *f* instead of *v*. Imitate your Guide or any Dutch people you hear:

English	Aid	Dutch Spelling
finger	*víngĕr*	vinger.

46. Dutch *w*. Many Dutch speakers pronounce *w* quite as we do in English in a word like *well*. Most people, however, mix in something of a friction sound like an English *v*, and some pronounce their *w* almost like *v*. Imitate your Guide or the Dutch people around you. You will be understood if you use an English *w*:

English	Aid	Dutch Spelling
water	*wáatĕr*	water.

47. Dutch *z*. Dutch *z* is like English *z* in *zip*, *buzz*. At the beginning of a word, many Dutch speakers use a sound between *z* and *s* or even quite like an *s*. Follow your Guide:

English	Aid	Dutch Spelling
sister	*zústĕr*	zuster.

48. Dutch *zj*. Dutch *zj* is like English *z* in *azure* or *s* in *measure*; only there is a glide sound of *y* at the end:

English	Aid	Dutch Spelling
garage	*ghaaráazjĕ*	garage.

Dutch conventional spelling usually writes *g* for this sound; this is one of the reasons why we need an Aid to Listening: Dutch conventional spelling is not a sure guide to the real sound of the words.

49. Double Letters. In Dutch conventional spelling consonant letters are often written double: *bb*, *dd*, *ff*, *gg*, and so on. This does not mean anything about the sound of the consonant, but merely indicates that the preceding vowel is one of the short vowels *a*, *e*, *i*, *o*, *u*:

English	Aid	Dutch Spelling
apple	*ápĕl*	appel.

Dutch conventional spelling sometimes writes simple letters *a*, *e*, *i*, *o*, *u* when the actual sound is *aa*, *ee*, *ie*, *oo*, *uu*:

English	Aid	Dutch Spelling
to eat	*éetĕ*	eten.

In the Aid to Listening the words are spelled consistently: *a*, *e*, *i*, *o*, *u*, *ĕ* mean short vowels always. You will find things easiest if at first you pay no attention to the conventional Dutch spelling. The main thing is to imitate the Guide. The Aid to Listening will help you in this. Then, when you get used to the sound, you will be able to use the Aid to Listening independently for review and practice and even for learning new words and phrases. But the conventional Dutch spelling would only mislead you. The conventional Dutch spelling will serve you only after you are familiar with the Dutch language.

50. PROCEDURE. This lesson gives the most necessary greetings and polite phrases and a few useful sentences about talking.

Begin by listening carefully to the Guide and trying OUT LOUD TO IMITATE THE PRONUNCIATION of the sentences. Use the Aid to Listening. Practise the sentences OUT LOUD UNTIL YOU CAN SAY EACH ONE BY HEART. The following paragraphs show one way of doing this.

The leader of the study group will read the ENGLISH EQUIVALENT which is given at the left and will then pause for the Guide to say the same thing in Dutch. Each member of the study group will then repeat the Dutch word or phrase after the Guide, imitating him as closely as possible.

Always repeat the Dutch words and phrases IN A LOUD CLEAR VOICE. Silent or whispered practice helps very little. While you pronounce the Dutch, try to think of the meaning ("I am greeting a man"; "I am asking for coffee"; and so on).

DO NOT TRY TO PRONOUNCE THE DUTCH UNTIL YOU HAVE HEARD THE GUIDE. You stand very little chance of guessing the right pronunciation by 'reading.' When you have heard the Guide and have learned to give a fair imitation, then pronounce the Dutch words and phrases over and over again until you feel as if you could say them in your sleep. People talk fast; if you want to understand what Dutch people say, you will have to be very familiar with the forms. Listen to the Guide over and over again and keep saying the Dutch words and sentences.

Cover up the English Equivalent and see if you can tell the meaning of each Dutch word or phrase. Keep doing this until you can tell the meaning at a flash.

Cover up the Dutch columns and see if you can translate the English Equivalent into Dutch. Practise this until you can do it at full talking speed. In doing this, always be careful to pronounce the Dutch correctly. There would be no sense in practising sounds that a Dutchman would not understand.

51. HOW DO YOU DO? GOODBYE.

The Dutch phrases for *good day, good morning, good evening* are used both in greeting (for *how d'you do*) and in taking leave (for *goodbye*):

English	Aid to Listening	Conventional Spelling
Good day.	*ghoejĕn-dách.*	Goeden dag.
Good morning.	*ghoejĕ-mórghĕ.*	Goeden morgen.
Good evening.	*ghoejĕn-áavĕnt.*	Goeden avond.

Recall that *gh* (conventional spelling *g*) means the queer sound described in §36. Remember that *oe* means a sound between the vowel of English *put* and the vowel of English *shoot*, §26. We shall not use up space with reminders like these. Whenever you are not sure of the sound that is meant by the letters in the Aid to Listening, look back in Lesson 1 for the explanation. But the main thing is to IMITATE THE GUIDE.

52. 'Sir, Ma'am, Miss'.

In Dutch one almost always adds *sir*, *ma'am*, *miss* or the like to short phrases when one is speaking to people whom one does not know very well. This is not a special sign of politeness, but just the ordinary way of talking:

sir	*mĕnéer*	mijnheer
ma'am	*mĕvróu*	mevrouw
miss	*jĕfróu*	juffrouw
gentlemen	*héerĕ*	heeren
ladies	*dáamĕs*	dames
Good morning, sir.	*ghoejĕ-mórghĕ mĕnéer.*	Goeden morgen, mijnheer.
Good day, ma'am.	*ghoejĕn-dách mĕvróu.*	Goeden dag, mevrouw.
Good evening, miss.	*ghoejĕn-áavĕnt jĕfróu.*	Goeden avond, juffrouw.
Good morning, gentlemen.	*ghoejĕ-mórghĕ héerĕ.*	Goeden morgen, heeren.
Good day, ladies.	*ghoejĕn-dách dáamĕs.*	Goeden dag, dames.
Good evening, ladies and gentlemen.	*ghoejĕn-áavĕnt, dáamĕs-en-héerĕ.*	Goeden avond, dames en heeren.

53. More Uses of 'Sir, Ma'am, Miss'.

The Dutch words for *sir*, *ma'am*, *miss* and so on are used also in some other ways.

The word *mĕnéer* is used also to mean *gentleman* and for *Mr.* before a name:

the gentleman	*dĕ-mĕnéer,* *dĕ-héer*	de mijnheer, de heer
Mr. Willems	*mĕneer-wílĕms*	Mijnheer Willems.

The word *mĕvróu* is used also for *Mrs.* before a name:

the woman	*dĕ-vróu*	de vrouw
Mrs. Vink	*mĕvrou-vínk*	Mevrouw Vink
the lady	*dĕ-dáamĕ*	de dame.

The word *jĕfróu* in a slightly different shape, with the stress on the first syllable, is used for *young lady* and for *Miss* before a name:

the young lady	*dĕ-júfrou*	de juffrouw
Miss Smit	*júfrou-smít*	Juffrouw Smit.

54. Goodbye.

To say *goodbye* one uses the expressions *good day, good morning, good evening,* §51. In taking leave at night one can also say *good night:*

Good night, ladies and gentlemen.	*ghoejĕ-nácht, dáamĕs-en-héerĕ.*	Goeden nacht, dames en heeren.

More informal ways of saying *goodbye:*

Goodbye.	*adjéu.*	Adieu.
So long (*Lit:* Till seeing).	*tot-síens.*	Tot ziens.

When the Dutch way of saying something is very different from the English, we shall sometimes give a word-for-word translation in parentheses, marked by the word *Lit* for *literally.*

55. Please; Thanks; Beg Pardon.

Please.	*as-jĕ-blíef.*	Als je blieft.

The hyphens in the Aid to Listening mean that the words are run together as if they were one word, §5. In the present case this means that *s* and *j* form the combination *sj*, which sounds something like English *sh* in *she*, §43. We sometimes run things together like that in English; for instance, *don't you* is very often pronounced *don'chu*, with *ch* for *t* plus *y*.

to thank	*dánkĕ*	danken
you	*úu*	u
well	*wél*	wel
Thank you.	*dánk-uu-wél.*	Dank u wel.
nothing	*níets, níks*	niets
You're welcome (*Lit:* nothing to thank).	*níets-tĕ-dánkĕ.*	Niets te danken.
Pardon (me).	*pardón.*	Pardon.
Excuse (me).	*ekskuuzéer.*	Excuseer.
to take	*néemĕ*	nemen
me	*meĭ, mĕ*	mij, me
not	*níet, nie*	niet
badly, ill	*kwáalik*	kwalijk
I beg your pardon. (Lit: Take me not ill.)	*née-mĕ-nie kwáalik.*	Neem me niet kwalijk.
Oh, that's all right. (Lit: It's nothing.)	*óo, t-is-níets.*	O, 't is niets.

56. Yes; No; I Don't Know.

Simple *yes* and *no* sound a bit sharp or even rude in Dutch. Always add *sir*, *ma'm*, *miss*, or some other little word.

yes	*jáa*	ja
no	*née*	neen
surely	*zéekĕr*	zeker
Yes, ma'm.	*jáa mĕvrou.*	Ja, mevrouw.
Yes, indeed.	*jaa-wĕl.*	Jawel.
Yes, surely.	*jaa-zéekĕr.*	Ja zeker.

Notice that the vowel of *jaa* when not stressed is quite short, §21.

No, sir.	*née mĕneer.*	Neen, mijnheer.
to know	*wéetĕ*	weten
I	*ik, k*	ik
I don't know.	*k-wéet-nie.*	Ik weet niet.
I don't know that.	*k-wéet-ĕt-nie.*	Ik weet het niet.

57. Understand.

If you know just a few words, you can make people understand you. The trouble is with YOUR UNDERSTANDING OTHER PEOPLE. For this you will have to know all the words they are likely to use. In Dutch there are TWO common words for *understand*, and you will have to know both of them:

to understand	*vĕrstáan, bĕghréipĕ*	verstaan, begrijpen.
Do you understand?	*verstáat-uu? bĕghréipt-uu?*	Verstaat u? Begrijpt u?
to have	*hébĕ*	hebben
Have you understood me?	*hépt-uu-mĕ vĕrstáan?*	Hebt u mij verstaan?
	hépt-uu-mĕ bĕghréepĕ?	Hebt u mij begrepen?
I don't understand.	*ik-fĕrstáa-nie.*	Ik versta niet.
I don't understand you.	*ik-fĕrstáa-uu-nie.*	Ik versta u niet.
what	*wát*	wat
to say	*zéghĕ*	zeggen

I don't understand what you say.	*ik-fěrstáa-nie wat-uu-zécht.*	Ik versta niet, wat u zegt.
What did you say?	*wat-sécht-uu?*	Wat zegt u?
(Lit: What say you?)		

The polite way of showing that you did not catch what the other person said is this:

Beg pardon? (Lit: What please you?)	*wa-blíeft-uu?*	Wat belieft u?

A shorter way of showing that you have not understood is to say, with a questioning tone:

Pardon?	*pardón?*	Pardon?

You may also ask the person to repeat, or you may ask him to speak more slowly:

to be willing, to want	*wílě*	willen
still, in addition	*nóch*	nog
once	*éens, ěs*	eens
Will you say that again?	*wilt-uu-dat nóch-ěs séghě?*	Wilt u dat nog eens zeggen?

Here *ěs* is an unstressed form of *eens.*

to speak	*spréekě*	spreken
slow	*lángsaam*	langzaam
a little, a bit	*wát*	wat
Speak a little slower, please.	*spréek-wat-lángsaaměr, as-jě-blíef.*	Spreek wat langzamer, als je blieft.

58. Speak English; Speak Dutch.

English	*éngěls*	Engelsch
Do you speak English?	*spréekt-uu éngěls?*	Spreekt u Engelsch?
there	*dáar*	daar
here	*híer*	hier

anybody	*iemant*	iemand
who	*die*	die
Is there anyone here who speaks English?	*is-ĕr-iemant-hier die-éngels-spreekt?*	Is er iemand hier, die Engelsch spreekt?

The little word *ĕr* in this sentence is an unstressed form of *daar*. It is very useful and one must learn how to handle it. This *ĕr*, hung on to other words, has many different meanings.

The official name of the Dutch country is *Netherlands*. *Holland* is properly the name of only a part (two "provinces") of this country. But in everyday speech one usually says *Holland* and *Hollandish* instead of *Netherlands* and *Netherlandish*. In Belgium the Dutch language is called *Flemish*.

Hollandish	*hólants*	Hollandsch
Netherlandish	*néedĕrlants*	Nederlandsch
Flemish	*vláams*	Vlaamsch
Do you speak Dutch?	*spréekt-uu hólants?*	Spreekt u Hollandsch?
	spréekt-uu néedĕrlants?	Spreekt u Nederlandsch?
Do you speak Flemish?	*spréekt-uu vláams?*	Spreekt u Vlaamsch?
only	*máar*	maar
one, a, an	*éen*	een
little, small	*kléin*	klein
bit	*béetjĕ*	beetje
I speak it only a little (bit).	*ik-spréek-ĕt maar-ĕn-kleim-béetje.*	Ik spreek het maar een klein beetje.

59. Where Is It?

where	*wáar*	waar
Where is it?	*waar-ís-ĕt?*	Waar is het?
the restaurant	*ĕt-restoránt*	het restaurant
a restaurant	*ĕn-restoránt*	een restaurant
Where is the restaurant?	*wáar-is-ĕt-restoránt?*	Waar is het restaurant?
Where is there a restaurant?	*wáar-is-ĕr ĕn-restoránt?*	Waar is er een restaurant?
the hotel	*ĕt-hootél*	het hotel
Where is the hotel?	*wáar-is-ĕt-hootél?*	Waar is het hotel?
the railroad station	*ĕt-staasjón*	het station
Where is the railroad station?	*wáar-is-ĕt-staasjón?*	Waar is het station?
the toilet	*dĕ-wée-sée*	de W.C.
Where is the toilet?	*wáar-iz-dĕ-wée-sée?*	Waar is de W.C.?
to the right	*réchs*	rechts
to the left	*línks*	links
straight ahead	*rechtúit*	rechtuit
to go	*gháan*	gaan
Go to the right.	*ghaa-réchs.*	Ga rechts.
Go to the left.	*ghaa-línks.*	Ga links.
Go straight ahead.	*ghaa-rechtúit.*	Ga rechtuit.
Here it is.	*hier-ís-ĕt.*	Hier is het.
There it is.	*daar-ís-ĕt*	Daar is het.

over there	*ghíntěr*	ginder
It's over there.	*ět-iz-daar-ghíntěr.*	Het is daarginder.

60. What Is It?

What is it?	*wat-ís-ět?*	Wat is het?
this	*dít*	dit
that	*dát*	dat
What is this?	*wat-iz-dít?*	Wat is dit?
What is that?	*wat-iz-dát?*	Wat is dat?
to be called	*héetě*	heeten
how	*hóe*	hoe
What's that called in Dutch?	*hoe-hée-tat in-t-hólants?*	Hoe heet dat in't Hollandsch?
(Lit: How is-called that in the Dutch?)		
What's that called in Flemish?	*hoe-hée-tat in-t-fláams?*	Hoe heet dat in 't Vlaamsch?

61. What Do You Want?

What do you want?	*wat-wílt-uu?*	Wat wilt u?
I should	*ěk-sóu*	ik zou
gladly	*ghráach*	graag
cigarettes	*sieghěrétě*	cigaretten
I should like some cigarettes.	*ěk-sóu-ghraach sieghěrétě wilě-hébě.*	Ik zou graag cigaretten willen hebben.
(Lit: I should gladly cigarettes want to have.)		
matches	*lúusiefěrs*	lucifers

Be sure to pronounce *s* (not *z*).

I should like some matches.	*ěk-sóu-ghraach lúusiefěrs wilě-hébě.*	Ik zou graag lucifers willen hebben.
a cigarette	*ěn-sieghěrét*	een cigarette

I should like to have a cigarette.	*ĕk-sóu-ghraach ĕn-sieghĕrét hebĕ.*	Ik zou graag een cigarette hebben.
a match	*ĕn-lúusiefĕr*	een lucifer
I may	*ĕk-mách*	ik mag

Remember that *ch* means the Dutch *ch* sound, §35.

May I (have) a match?	*mách-ĕk ĕn-lúusiefĕr?*	Mag ik een lucifer?
for me	*vóor-mĕ*	voor mij
Have you a match for me?	*hépt-uu ĕn-lúusiefĕr vóor-mĕ?*	Hebt u een lucifer voor me?
a cup	*ĕn-kóp*	een kop
coffee	*kófie*	koffie
Do you want a cup of coffee?	*wílt-uu ĕn-kop-kófie-hebĕ?*	Wilt u een hop koffie hebben?
Yes, please.	*jáa as-je-blíef.*	Ja, als je blieft.
No, thanks.	*dánk-uu-wél.*	Dank u wel.

Remember that in Dutch saying *thanks* means that you DON'T want what is offered! If you want it, you must say *please* (*as-jĕ-blíef*).

to drink	*drínkĕ*	drinken
milk	*mélĕk*	melk
rather	*líevĕr*	liever
Thank you, I'd rather drink milk.	*dáank-uu-wél, ig-drínk-lievĕr mélĕk.*	Dank u wel, ik drink liever melk.
a glass	*ĕn-ghlás*	een glas
water	*wáatĕr*	water
I'd like to have a glass of water.	*ik-sóu-ghraach-ĕn-ghlas-wáatĕr-hebĕ.*	Ik zou graag een glas water hebben.
Here's a glass of milk for you.	*ĕn-ghlas-mélĕk foor-úu as-jĕ-blíef.*	Een glas melk voor u, als je blieft.
bread	*bróot*	brood
Here's some bread.	*híer-hept-uu bróot.*	Hier hebt u brood.
(Lit: Here have you bread.)		

Practice this last sentence, replacing the word *bróot* by the following expressions:
For instance:

an egg	*ĕn-éi*	een ei
Here's an egg (for you).	*híer-hept-uu ĕn-éi.*	Hier hept u een ei.
an apple	*ĕn-ápĕl*	een appel
potatoes	*áardapĕlĕ*	aardappelen
meat	*vlées*	vleesch
beer	*bíer*	bier.

62. Practice.

(1) Pronounce all the Dutch words and sentences in this lesson IN A LOUD CLEAR VOICE, imitating the Guide.

(2) Cover up the English column; read the Dutch of each expression OUT LOUD from the Aid for Listening and try to tell what it means. If you are in doubt look at the English to make sure.

(3) Cover up the Dutch columns and try to say OUT LOUD the Dutch for each English expression in the first column.

(4) With the Guide or a member of the group as partner, exchange greetings and questions and answers.

63. THAT, THIS, THE, A, AN, ONE.

In this section we shall review a good many of the words we have met in Lessons 2 and 3. Read the Dutch words and phrases in this section out loud.

The Dutch word for 'that' is *die* with some nouns and *dat* with others:

that man	*die mán*	die man
that cup	*die kóp*	die kop
that child	*dat kínt*	dat kind
that glass	*dat chlás*	dat glas.

We shall need names for these two kinds of nouns. We shall call them '*die*-nouns' ('dee-nouns') and '*dat*-nouns' ('dot-nouns').

We have met the following *die*-nouns. Read the list over OUT LOUD, putting the word *die* before each one, and see whether you can tell what each one means:

mán	*dách*	*kóp*
vróu	*nácht*	*kófie*
júfrou	*mórghĕ*	*mélĕk*
mĕnéer	*áavĕnt*	*ápĕl*
héer	*sieghĕrét*	*áardapĕl*
dáamĕ	*lúusiefĕr*	*wee sée.*

We have met the following *dat*-nouns. Read the list over OUT LOUD as it is here given and see whether you can tell what each one means:

dat kínt	*dat wáatĕr*	*dad bróot*
dat restoránt	*dat chlás*	*dad bíer.*

dat hootél	*dat flées*
dat staasjón	*dat éi*

In the plural number *all* nouns have *die*:

those men	*die mánĕ*	die mannen
those cups	*die kóppĕ*	die koppen
those children	*die kĭndĕrĕ*	die kinderen
those glasses	*die ghláazĕ*	die glazen.

'This' in Dutch is *déeze* or *dĭt*. The word *déezĕ* is used with *die*-nouns and with all plural nouns. The word *dĭt* is used with *dat*-nouns:

this man	*deezĕ mán*	deze man
this cup	*deezĕ kóp*	deze kop
this child	*dĭt kĭnt*	dit kind
this glass	*dĭt chlás*	dit glas
these men	*deezĕ mánĕ*	deze mannen
these cups	*deezĕ kópĕ*	deze koppen
these children	*deezĕ kĭndĕrĕ*	deze kinderen
these glasses	*deezĕ ghláazĕ*	deze glazen.

'The' in Dutch is *dĕ* before *die*-nouns and all plural nouns, but *ĕt* before *dat*-nouns:

the man	*dĕ-mán*	de man
the cup	*dĕ-kóp*	de kop
the child	*ĕt-kĭnt*	het kind
the glass	*ĕt-chlás*	het glas
the men	*dĕ-mánĕ*	de mannen
the cups	*dĕ-kópĕ*	de koppen

the children	*dĕ-kíndĕrĕ*	de kinderen
the glasses	*dĕ-ghláazĕ*	de glazen.

'One' in Dutch is *een* before all nouns:

one cup	*éen kóp*	een kop
one glass	*éen ghlás*	een glas.

'A' or 'an' is *ĕn* or *ĕ*; this is the unstressed form of the word *een* 'one':

a cup	*ĕn-kóp*	een kop
a glass	*ĕn-ghlás*	een glas
a man	*ĕ-mán*	een man
an egg	*ĕn-éi*	een ei.

This is the . . ., These are the . . .:

When one tells what something is by such expressions as 'this is . . .', 'these are . . .' the Dutch uses the words *dat, dit, ĕt* no matter what sort of a noun follows:

That's the man.	*dát-iz-dĕ-mán, dá-s-tĕ-mán.*	Dat is de man.
Those are the men.	*dát-sein dĕ-mánĕ.*	Dat zijn de mannen.
This is the hotel.	*dít-iz-ĕt-hootél, dí-s-ĕt-hootél.*	Dit is het hotel.
These are potatoes.	*dít-sein áardapĕlĕ.*	Dit zijn aardappelen.
It's the woman.	*ĕt-iz-dĕ-vróu, t-iz-dĕ-vróu.*	Het is de vrouw.
It's the ladies.	*ĕt-sein dĕ-dáamĕs.*	Het zijn de dames.

64. How Many?

The numbers from *one* to *twelve* are:

one	*éen*	een
two	*twée*	twee

three	*drie*	drie
four	*vier*	vier
five	*véif*	vijf
six	*zés*	zes
seven	*zéevě*	zeven
eight	*ácht*	acht
nine	*néeghě*	negen
ten	*tíen*	tien
eleven	*éllěf*	elf
twleve	*twáalěf*	twaalf.
Two and three is five.	*twée en-drie is-féif.*	Twee en drie is vijf.
Seven and five is twelve.	*zéevěn en-véif is-twáalěf.*	Zeven en vijf is twaalf.
many, much	*véel*	veel
How many do you want?	*hóe-věl wíllt-uu-ěr?*	Hoeveel wilt u er?

Notice the little word *ěr*; here it means 'of them.'

How much do you want?	*hóe-věl wíllt-uu?*	Hoeveel wilt u?
How many of them do you want?	*hóe-věl wíllt-uu-ěr ván?*	Hoeveel wilt u er van?

Here 'of them' is said more plainly by the word *van* 'of, from'; *er ván* means 'of them, from them, of it, from it.'

I have three of them.	*ik-éb-ěr drie.*	'k heb er drie.
I have only one.	*ik-éb-ěr maar-éen.*	'k heb er maar een.
How much of this do you want?	*hóe-věl wíllt-uu hier-ván?*	Hoeveel wilt u hier van?

In Dutch one says 'hereof' (*hier ván*) for 'of this.'

I want five of them.	*ik-sóu-ěr-ghraach féif hebě.*	Ik zou er graag vijf hebben.
I want a pound of it.	*ěk-sóu-ghraach ěm-pónt hebě.*	Ik zou graag een pond hebben.

How many have you?	*hóe-vĕl hépt-uu-ĕr?*	Hoeveel hebt u er?
How much have you?	*hóe-vĕl hépt-uu?*	Hoeveel hebt u?
I haven't many.	*ik-éb-ĕr-nie féel.*	Ik heb er niet veel.
I haven't much.	*ik-ép-nie féel.*	Ik heb niet veel.

65. How Much Does It Cost?

How much is it?	*hóe-vĕl is-ĕt?*	Hoeveel is het?
to cost	*kóstĕ*	kosten
How much does it cost?	*hóe-vĕl kóst-ĕt?*	Hoeveel kost het?
the gulden	*dĕ-ghúldĕ*	de gulden
the cent	*dĕ-sént*	de cent

In normal times the Dutch *gulden* was worth about 40 cents in U. S. money. The Dutch *cent* is one hundredth of a gulden.

This costs two gulden.	*di-kós twée-ghúldĕ.*	Dit kost twee gulden.
How much do those cost?	*hóe-vĕl kóstĕ díe?*	Hoeveel kosten die?
They cost ten cents.	*die-kóstĕ tíen-sént.*	Die kosten tien cent.

66. What Time? When?

late	*láat*	laat
What time is it? (*Lit:* How late is it?)	*hoe-láat-iz-ĕt?*	Hoe laat is het?
the hour	*ĕt-úur*	het uur
It's two o'clock.	*ĕt-is twée úur.*	Het is twee uur.
the minute	*dĕ-mienúut*	de minuut
before	*vóor*	voor
It's ten minutes of eight.	*ĕt-is tíen mienúutĕ voor-ácht.*	Het is tien minuten voor acht.

Usually one leaves out the word *mienúutĕ:*

It's ten of eight.	*ĕt-is tten voor-ácht.*	Het is tien voor acht.
after	*náa*	na
It's five after seven.	*ĕt-is féif naa-zéeevĕ.*	Het is vijf na zeven.
the quarter-hour	*ĕt-kwárt*	het kwart
It's quarter of nine.	*ĕt-is-kwárt foor-néeghĕ.*	Het is kwart voor negen.
half	*hálĕf*	half
It's half past nine.	*ĕt-is-hálĕf-tten.*	Het is half tien.

In Dutch one says 'half ten' for 9:30, and so on:

It's half past twelve.	*ĕt-is-hálĕv-éen.*	Het is half een.
the movie	*dĕ-biejĕskóop*	de bioscoop
to begin	*bĕghínĕ*	beginnen
when	*wáneer*	wanneer
When does the movie commence?	*wáneer bĕghín-tĕ-biejĕskóop?*	Wanneer begint de bioscoop?
The movie begins at seven o'clock.	*dĕ-biejĕskóop bĕghínt om-zéevĕn-úur.*	De bioscoop begint om zeven uur.
the train	*dĕ-tréin*	de trein
to leave	*vĕrtrékĕ*	vertrekken
What time does the train leave?	*hoe-láat fertrék-tĕ-tréin?*	Hoe laat vertrekt de trein?
The train leaves at nine o'clock.	*dĕ-tréin vĕrtrékt om-néeghĕn-úur.*	De trein vertrekt om negen uur.
The train goes at eight thirty.	*dĕ-tréin gháat om-hálĕf-néeghĕ.*	De trein gaat om half negen.

67. Practise all the sentences in this lesson until you can say them without hesitating, and until you understand them the moment you hear someone else say them.

LESSON 5: WHO ARE YOU?

68. CHANGING SOUNDS. The sound of a Dutch word often changes when it is used along with other words in a sentence. You may have noticed instances of this in Lessons 3 and 4. We shall now speak of some of the chief changes of this kind.

Read Sections 69 to 75 carefully several times and pronounce the Dutch examples IN A LOUD CLEAR VOICE. That is all you need to do for the present with these sections.

After you have read Sections 69 to 75 use them for reference: turn back to them whenever you are interested in the changing shape of a word.

69. VOWELS SHORTENED; *h* DROPPED. When a word is not stressed, its main vowel is likely to be shortened or changed or even to drop out. Also, if the word begins with *h*, this *h* often is dropped when the word is unstressed. Compare in English, *not* but *isn't*, and *him* but *I see 'im*.

In Dutch, many short words, especially the pronouns, are weakened in this way when they are not stressed:

Not he but she.	*niet héi, maar zéi.*	niet hij, maar zij.
Is he coming?	*kómt-ie?*	Komt hij?
Is she coming?	*kómt-sĕ?*	Komt zij?
I have many of them.	*ik-héb-ĕr véel.*	Ik heb er veel.
How many?	*hóe-vĕl?*	Hoeveel?

70. FINAL-*n*. When words are run together as if they were one word, the sound *n* at the end of a word often turns into *m* if the next word begins with *p* or *b*:

an egg	*ĕn-éi*	een ei
a pair	*ĕm-páar*	een paar
a little	*ĕm-béetjĕ*	een beetje.

If the next word begins with *n* or *m*, the final *n* often drops:

a name	*ĕ-náam*	een naam
from him	*ván-ĕm*	van hem
from me	*vá-mĕ*	van mij.

If the next word begins with *k* or *gh* the final *n* has the sound of *ng* (§39, §40).

a cup	*ĕn-kóp*	een kop
a glass	*ĕn-ghlás*	een glas.

In rapid speech the final *n* of the unstressed words *ĕn* (a, an) and *mĕn* (my) is often lost before any consonant; instead of *mĕn-vríent* (my friend) people will often say *mĕ-vríent*; instead of *ĕm-páar* (a pair) they will often say *ĕ-páar*.

71. *n* ADDED AFTER *ĕ*.

If a word ends in *-ĕ* and the next word begins with a vowel or *h*, a final *n* is often added:

to eat	*éetĕ*	eten
to eat and to drink	*éetĕn-en-drínkĕ*	eten en drinken
I heard them.	*ik-hóordĕ-zĕ.*	Ik hoorde ze.
I heard him.	*ik-hóordĕn-ĕm,* *ik-hóordĕ-ĕm.*	Ik hoorde hem.
on the corner	*ob-dĕ-hóek,* *ob-dĕn-hóek*	op de hoek.

72. THE MUTES.

Twelve Dutch consonants are especially subject to change. These twelve are called MUTES. Six are called UNVOICED and the other six are called VOICED:

MUTES						
UNVOICED:	*p*	*t*	*k*	*f*	*s*	*ch*
VOICED:	*b*	*d*	*g*	*v*	*z*	*gh*

The mutes go in pairs, unvoiced and voiced. That is, *p* interchanges with *b*; *t* interchanges with *d*; *ch* interchanges with *gh*: and so on. The *ng* sound, §39, does not count as a mute.

73. FINAL MUTES.

AT THE END OF A WORD that is not run together with the next word, ONLY UNVOICED MUTES are used. That is, *p*, *t*, *k*, *f*, *s*, *ch* occur at the end of a word. The voiced mutes (*b*, *d*, *g*, *v*, *z*, *gh*) never come at the end of a phrase.

In words containing UNVOICED mutes, these sounds do not change when they come at the end of the word:

to stop; I stop	*stópě; ik-stóp*	stoppen, ik stop
sides; a side	*kántě; ěn-kánt*	kanten, een kant
pieces; a piece	*stúkě; ěn-stúk*	stukken, een stuk
to boast; I boast	*blúfě; ig-blúf*	bluffen; ik bluf
stockings; a stocking	*kóusě; ěn-kóus*	kousen; een kous
to laugh; I laugh	*láchě; ik-lách*	lachen; ik lach.

In words containing VOICED mutes, these sounds are replaced by UNVOICED mutes when they come at the end of the word; *b* is replaced by *p*, and so on, according to the table in §72 (only *g* does not occur):

to have, I have	*hébě; ik-hép*	hebben; ik heb
hands; a hand	*hándě; ěn-hánt*	handen; een hand
to give; I give	*ghéevě; ik-chéef*	geven; ik geef
houses; a house	*húizě; ěn-húis*	huizen; een huis
to say; I say	*zéghě; ik-séch*	zeggen; ik zeg.

This habit is carried through without exception whenever the sound is really at the end. But if another word beginning with a vowel is hitched on closely (we mark this by the hyphen, §12), then the voiced mute is usually kept:

I have it.	*ik-héb-ět,*	Ik heb het.
	ik-hép-ět.	
I say it.	*ik-ségh-ět,*	Ik zeg het.
	ik-séch-ět.	

If the next word begins with some other sound (except a mute), the unvoiced mute is usually kept:

give	*gheef*	geef
Give me that.	*ghéef-mĕ-dat.*	Geef me dat.
say	*zech*	zeg
Tell me that.	*zéch-mĕ-dat.*	Zeg me dat.

Some speakers sometimes use voiced mutes even here, saying, for instance, *ghéev-mĕ-dat.* IMITATE YOUR GUIDE. If the next word begins with a mute, there are special habits, which we shall state in the next section.

74. CLUSTERS OF MUTES.

When two or more mutes come in immediate succession, without a pause or break, they are either ALL UNVOICED OR ALL VOICED.

If the last one is *b* or *d*, the whole set is voiced:

I	*ík*	ik
I am	*ig-bén*	ik ben
tastes	*smáakt*	smaakt
bitter	*bítĕr*	bitter
That tastes bitter.	*dat-smaagd-bítĕr.*	Dat smaakt bitter.
I have that.	*ik-héb-dat.*	Ik heb dat.
I give that.	*ik-chéev-dat.*	Ik geef dat.
I say that.	*ik-ségh-dat.*	Ik zeg dat.

This habit is not always carried out; especially in slower speech you will hear such things as *dat-smaakt-bítĕr.* If the first word ends in *pt, kt, ft, st, cht* and the next begins with *d*, most speakers simply drop the *d*:

he has	*hei-héeft*	hij heeft
He has that	*hei-héef-tat.*	Hij heeft dat.
How does that taste?	*hoe-smáak-tat?*	Hoe smaakt dat?
he says	*hei-zécht*	hij zegt
He says that.	*hei-zéch-tat.*	Hij zegt dat.

Different speakers (and speakers from different parts of the country) differ in their habits. Follow your Guide. If the last mute in a sequence is not *b* or *d* the whole set is unvoiced:

meat; that meat	*vlées; dat-flées*	vleesch; dat vleesch
salt; that salt	*zóut; dat-sóut*	zout; dat zout
That tastes salty.	*dat-smaakt-sóut.*	Dat smaakt zout.
to give; I give	*ghéevĕ; ik-chéef*	geven; ik geef.

Here too the habit is not fully carried out; especially in slow speech you will hear such things as *dat-smaakt zóut.*

75. Double Consonants.

When two like consonants come together, the Dutch sometimes pronounce a long consonant, as we do in English when we say *ten nights* or *this suit.* But very often, especially in rapid speech, the Dutch pronounce only one short consonant:

ten nights	*tíen náchtĕ, tie-náchtĕ*	tien nachten
It's salty.	*ĕt-is sóut, t-i-sóut.*	Het is zout.
that thing	*dad díng, da-díng*	dat ding
away	*wéch*	weg
to go	*gháan*	gaan
to go away	*wéch chaan, wé-chaan.*	weggaan.

76. Where Are You From?

From where are you?	*van-wáar bént-uu?*	Van waar [illegible]t u?
Where are you from?	*waar-bént-uu vandáan?*	Waar bent u vandaan?
the American	*dĕ-ameeriekáan*	de Amerikaan
I am an American.	*ig-ben-ĕn-ameeriekáan.*	Ik ben een Amerikaan.
we are	*wĕ-zíjn*	wij zijn
We are Americans.	*wĕ-zijn-ameeriekáanĕ.*	Wij zijn Amerikanen.
I come	*i-kóm*	ik kom
America	*améeriekaa*	Amerika

I come from America.	*i-kóm van-améeriekaa.*	Ik kom van Amerika.
we come	*wĕ-kóomĕ*	wij komen
the United States	*dĕ-vĕréenighdĕ-stáatĕ*	de Vereenigde Staten
We come from the United States	*wĕ-kóomĕ van-dĕ-vĕréenighdĕ-stáatĕ.*	Wij komen van de Vereenigde Staten.
who?	*wie*	wie
Who is that man?	*wie-iz-die-mán?*	Wie is die man?
He is an American.	*hei-iz-ĕn-ameeriekáan.*	Hij is een Amerikaan.

Practise this last sentence, replacing the word *ameeriekáan* by each of the following words:

Dutchman	*hólandĕr, néedĕrlandĕr*	Hollander, Nederlander
Belgian	*bélĕch*	Belg

(Notice that *ch* in the Aid to Listening means the Dutch *ch*-sound, §35.)

Englishman	*éngĕlsman*	Engelschman
Frenchman	*fránsman*	Franschman
German	*dúitsĕr*	Duitscher.

Who are those men?	*wie-zein-die-mánĕ?*	Wie zijn die mannen?
people	*ménsĕ*	menschen
Who are those people?	*wie-zein-die-ménsĕ?*	Wie zijn die menschen?
They are Americans.	*dat-sein-ameeriekáanĕ.*	Dat zijn Amerikanen.

Practise this last sentence, replacing the word *ameeriekáanĕ* by each of the following words:

Dutchmen	*hólandĕrs, néedĕrlandĕrs*	Hollanders, Nederlanders

(Notice that these words end in *s*, not *z*.)

Belgians	*bélghĕ*	Belgen
Englishmen	*éngĕlsĕ*	Engelschen
Frenchmen	*fránsĕ*	Franschen
Germans	*dúitsĕrs*	Duitschers.

Who is that woman?	*wie-iz-die-vróu?*	Wie is die vrouw?
She is an American.	*zĕ-is-ĕn-ameeriekáansĕ.*	Zij is een Amerikaansche.

Practise this last sentence, replacing the word *ameeriekáansĕ* by each of the following words:

Dutchwoman	*hólantsĕ, nééděrlantsĕ*	Hollandsche, Nederlandsche
Belgian woman	*bélghiesĕ*	Belgische
Englishwoman	*éngĕlsĕ*	Engelsche
Frenchwoman	*fránsĕ*	Fransche
German woman	*dúitsĕ*	Duitsche.

77. WHO ARE YOU?

What's your name? (Lit: How is your name?)	*hóe-iz-uu-náam?*	Hoe is uw naam?

If you learn this sentence you will be able to ask the other person his or her name. But that is not enough. To get along in a foreign language you must also UNDERSTAND WHAT THE OTHER PERSON SAYS TO YOU. And the Dutchman is likely to use an entirely different expression. That is why we have to learn several ways of saying a thing, and why we have to give the next sentence:

to be called	*héetĕ*	heeten
What's your name? (Lit: How are you called?)	*hóe-héet-uu?*	Hoe heet u?
My name is Al Brooks.	*mĕ-náam-is él bróeks.*	Mijn naam is Al Brooks.
I'm called Al Brooks.	*ik-héet él bróeks.*	Ik heet Al Brooks.
Who are you?	*Wie-bént-uu?*	Wie bent u?
the soldier	*dĕ-soldáat*	de soldaat
I'm an American soldier	*ig-ben-ĕn-ameeriekáans soldáat*	Ik ben een Amerikaansch soldaat.
He's an American soldier.	*hei-iz-ĕn-ameeriekáans soldáat*	Hij is een Amerikaansch soldaat.

Practise the last sentence, replacing the word *soldáat* by each of the following words:

sergeant	*sĕrzjánt*	sergeant
officer	*ofiesíer*	officier
admiral	*atmieráal*	admiraal.

That is an American sailor.	*da-s-ĕn-ameeriekáansĕ matróos.*	Dat is een Amerikaansche matroos.

In this sentence the word *ameeriekáans* appears in a longer form, with an *-ĕ* at the end. In Dutch, an adjective before a noun usually has this ending *-ĕ*. We shall give rules later, in §137.

Practise the last preceding sentence, replacing the word *matróos* by each of the following words:

corporal	*korpĕráal*	korporaal
lieutenant	*lúitĕnant*	luitenant
captain	*kapitéin*	kapitein
major	*majóor*	majoor

(Remember that Dutch *j* represents the sound of *y* in *yes*, §37.)

colonel	*koolonél*	kolonel
general	*gheenĕráal*	generaal
flier	*vlieghĕníer, vlíeghĕr*	vliegenier, vlieger
marine	*marieníer*	marinier.

We are American sailors.	*wĕ-zéin-ameeriekáansĕ matróozĕ.*	Wij zijn Amerikaansche matrozen.

Practise this sentence, replacing the word *matróozĕ* by the following words:

soldiers	*soldáatĕ*	soldaten
marines	*marieníers*	marieniers
fliers	*vlieghĕníers, vlíeghĕrs*	vliegeniers, vliegers.

Who is that lady?	*wie-iz-die-dáamĕ?*	Wie is die dame?
She is an American nurse.	*zĕ-iz-ĕn-ameeriekáansĕ vĕrpléechstĕr.*	Zij is een Amerikaansche verpleegster.
Who are those ladies?	*wie-zéin-die-dáamĕs?*	Wie zijn die dames?

They are American nurses.	*zě-zein-ameerikáansě věrpléechstěrs.*	Zij zijn Amerikaansche verpleegsters.
Who is that?	*wie-iz-dat?*	Wie is dat?
I don't know that. (Lit: That know I not.)	*dat-wéet-ik-nie.*	Dat weet ik niet.
to know	*kénĕ*	kennen

To know a person or a thing is *kénĕ*; to know a fact or the answer to a question is *wéetĕ*.

I don't know him.	*i-kén-ĕm-nie.*	Ik ken hem niet.
I don't know her.	*i-kén-ĕr-nie.*	Ik ken haar niet.
I don't know them.	*i-kén-zĕ-nie.*	Ik ken ze niet.

LESSON 6: TAKING ROOMS.

78. Numbers. The numbers from one to twelve were given in §64. Read the following carefully; pronounce the Dutch forms out loud. Notice the differences between those which are partly alike.

two	*twée*	twee
twelve	*twáalĕf*	twaalf
twenty	*twíntich*	twintig
three	*dríe*	drie
thirteen	*dértien*	dertien
thirty	*dértich*	dertig
four	*víer*	vier
fourteen	*véertien*	veertien
forty	*féertich*	veertig
five	*véif*	vijf
fifteen	*véiftien*	vijftien
fifty	*féiftich*	vijftig
six	*zés*	zes
sixteen	*zéstien*	zestien
sixty	*séstich*	zestig
seven	*zéevĕ*	zeven
seventeen	*zéevĕtien*	zeventien
seventy	*séevĕtich*	zeventig

eight	*ácht*	acht
eighteen	*áchtien*	achttien
eighty	*táchtich*	tachtig
nine	*néegĕ*	negen
nineteen	*néeghĕtien*	negentien
ninety	*néeghĕtich*	negentig
one hundred	*hóndĕrt*	honderd
one thousand	*dúizĕnt*	duizend
one million	*éen miljóen*	een millioen.
twenty-one	*éen-ĕ-twíntich*	een en twintig
237	*twée-hóndert séevĕn-ĕ-dértich*	tweehonderd zeven en dertig.
1776	*dúizĕnt zéevĕ-hondĕrt zéz-ĕ-séevĕtich,*	duizend zevenhonderd zes en zeventig,
	séevĕtien-hondĕrt zéz-ĕ-séevĕtich	zeventienhonderd zes en zeventig.
32	*twée-ĕ-dértich*	twee en dertig
43	*drie-ĕ-véertich*	drie en veertig
54	*vier-ĕ-véiftich*	vier en vijftig
65	*véiv-ĕ-séstich*	vijf en zestig
76	*zéz-ĕ-séevĕtich*	zes en zeventig
87	*zéevĕn-ĕ-táchtich*	zeven en tachtig
98	*ácht-ĕ-néeghĕtich*	acht en negentig
29	*néeghĕn-ĕ-twíntich*	negen en twintig.

The units come before the tens and the word *ĕ* (unstressed for *en* 'and') comes between them: for 'twenty-one' one says 'one and twenty.'

Before the word *ĕ*:
véif has *v* instead of *f*: *véiv-ĕ-twíntich*;

zés has *z* instead of *s*: *zéz-ĕ-dértich*;
zéevĕ and *néeghĕ* add *n* (§71): *zéevĕn-ĕ-twíntich, néeghĕn-ĕ-néeghĕtich.*

After the word *ĕ*:
féertich and *féiftich* have *v* instead of *f*:
vier-ĕ-véertich, zéz-ĕ-véiftich.

Practise counting in Dutch.

Write down numbers and read them in Dutch.

Practise the Dutch numbers until you are perfectly at home with them.

79. The Verb, Present Tense.

Speak slowly.	*spréek lángsaam.*	**Spreek langzaam.**
I speak English.	*ik-spréek-éngĕls.*	**Ik spreek Engelsch.**
You speak English?	*uu-spréekt-éngĕls?*	**U spreekt Engelsch?**
He speaks Dutch.	*hei-spréekt-hólants.*	**Hij spreekt Hollandsch.**
She speaks Flemish.	*zĕ-spréekt-fláams.*	**Zij spreekt Vlaamsch.**
We speak French.	*wĕ-spréekĕ fráns.*	**Wij spreken Fransch.**
They speak German.	*zĕ-spréekĕ dúits.*	**Zij spreken Duitsch.**
I can't speak to him.	*i-kan-ĕm nie-spréekĕ.*	**Ik kan hem niet spreken.**

Notice that the words for 'she' and 'they' are alike, but that the verb forms are different: *zĕ-spréekt* 'she speaks,' *zĕ-spréekĕ* 'they speak.'

The Dutch verb in the present tense has three forms:

(1) Ending *-ĕ*: *spréekĕ* 'to speak,' *wĕ-spréekĕ* 'we speak,' *zĕ-spréekĕ* 'they speak.' If the next word begins with a vowel, an *n* is sometimes added by §71:

They speak English	*zĕ-spréekĕn-éngĕls, zĕ-spréekĕ éngĕls.*	**Zij spreken Engelsch.**

(2) No ending: *spréek!* 'speak!' *ik-spréek* 'I speak.'

(3) Ending *-t*: *uu-spréckt* 'you speak,' *hei-spréekt* 'he speaks,' *zĕ-spréekt* 'she speaks.'

If the verb ends in a voiced mute (§§72, 73, 74) this mute will be unvoiced in forms (2) and (3):

to give	*ghéevĕ*	geven
I give	*ik-chéef*	ik geef
he gives	*hei-ghéeft*	hij geeft.

If the verb ends in *d* or *t*, form 3 really has no ending (§75):

to find	*víndĕ*	vinden
I find	*ik-fínt*	ik vind
he finds	*hei-vínt*	hij vindt
to eat	*éetĕ*	eten
I eat	*ik-éet*	ik eet
he eats	*hei-éet*	hij eet.

If the verb ends in a vowel, form 1 has the ending *-n* instead of *-ĕ*:

to go	*gháan*	gaan
we go	*wĕ-gháan*	wij gaan
I go	*ik-cháa*	ik gaa
he goes	*hei-gháat*	hij gaat.

80. Irregular Verbs. Only seven Dutch verbs are irregular in the present tense; that is, they do not go by the rules in §79.

81. To Be.

to be	*zéin*	zijn
That may be.	*dat-kan-zéin.*	Dat kan zijn.

We are ready.	*wě-zein-kláar.*	Wij zijn klaar.
They are over there.	*zě-zein daar-ghínter.*	Zij zijn daarginder.
I am here.	*ig-ben-híer.*	Ik ben hier.
Be calm.	*wees-kálěm.*	Wees kalm.
You are good	*uu-bent-chóet.*	U bent goed.
He is here.	*hei-is-híer.*	Hij is hier.
She is ready.	*zě-is-kláar.*	Zij is klaar.

82. To Have.

to have	*hébě*	hebben
He wants (to have) that.	*hei-wil-dat-hébě.*	Hij wil dat hebben.
We have money.	*wě-hebě-ghélt.*	Wij hebben geld.
They have bread.	*zě-hebě-bróot.*	Zij hebben brood.
I have it.	*ik-héb-ět.*	Ik heb het.
You have it.	*uu-hépt-ět.*	U hebt het.
He has the money.	*hei-heeft-ět-chélt.*	Hij heeft het geld.
She has it.	*zě-héeft-ět.*	Zij heeft het.

83. To Come.

to come	*kóomě*	komen
He will come here.	*hei-zal híer-koomě.*	Hij zal hier komen.
We come.	*wě-kóomě.*	Wij komen.
Come here!	*kom-híer!*	Kom hier!
I'm coming.	*i-kóm.*	Ik kom.
Are you coming? (Lit: Come you?)	*kómt-uu?*	Komt u?
He's coming.	*hei-kómt.*	Hij komt.

84. To Be Able.

to be able	*kúnĕ*	kunnen
We can help.	*wĕ-kunĕ-hélĕpĕ.*	Wij kunnen helpen.
Can you (do) that?	*kúnt-uu-dat?*	Kunt u dat?
I can come.	*i-kan-kóomĕ.*	Ik kan komen.
She can't say that.	*zĕ-kán-dat-nie-séghĕ.*	Zij kan dat niet zeggen.

85. To Be Permitted.

to be permitted	*móoghĕ*	mogen
They may not come.	*zĕ-móoghĕ-nie-kóomĕ.*	Zij mogen niet komen.
May you?	*móocht-uu?*	Moogt u?
May I help you?	*mach-ik-uu-hélĕpĕ?*	Mag ik u helpen?
He can (do) that all right.	*hei-mágh-dat-wel-dóen.*	Hij mag dat wel doen.

86. To Be Going To.

to be going to	*zúlĕ*	zullen
They'll come.	*zĕ-zulĕ-kóomĕ.*	Zij zullen komen.
You will see it.	*uu-zult-ĕt-síen.*	U zult het zien.
I'll tell it to you.	*ik-sal-t-uu-zéghĕ.*	Ik zal het u zeggen.
He'll come here.	*hei-zal-híer-koomĕ.*	Hij zal hier komen.

87. To Want To.

to want to	*wílĕ*	willen
I should like a glass of water (Lit: I should gladly a glass water want to have).	*ik-sou-ghraach ĕ-ghlas-wáatĕr wílĕ-hébĕ.*	Ik zou graag een glas water willen hebben.

I want (to have) that.	*ik-wil-dat-hébĕ.*	Ik wil dat hebben.
Do you want to see it?	*wilt-uu-ĕt-síen?*	Wilt u het zien?
He wants to leave.	*hei-wil-vĕrtrékĕ.*	Hij wil vertrekken.

One often hears *wíl-uu* beside *wílt-uu.*

88. Table of the 7 Irregular Presents:

Form 1

wĕ / *zĕ*	*zéin*	*zúlĕ*	*kúnĕ*	*móoghĕ*	*wílĕ*	*hébĕ*	*kóomĕ*

Form 2

command	*wées*	—	—	—	—	*hép*	*kóm*
ik	*bén*	*zál*	*kán*	*mách*	*wíl*	*hép*	*kóm*

Form 3

uu	*bént*	*zúlt*	*kúnt*	*móocht*	*wílt*	*hépt*	*kómt*
hei	*ís*	*zál*	*kán*	*mách*	*wíl*	*héeft*	*kómt*

89. Taking Rooms.

the room	*dĕ-káamĕr*	de kamer
furnished	*ghĕmeubieléert*	gemeubileerd
the rent	*dĕ húur*	de huur
for rent	*tĕ húur*	te huur
Have you a furnished room for rent here?	*hépt-uu hier ĕn-ghĕmeubieléerdĕ-káamĕr tĕ-húur?*	Hebt u hier een gemeubileerde kamer te huur?
Have you a room for me?	*hépt-uu ĕn-káamĕr vóor-mĕ?*	Hebt u een kamer voor mij?
free, vacant	*vréi*	vrij
Have you a room free?	*hépt-uu ĕn-káamĕr vréi?*	Hebt u een kamer vrij?

to get	*kreighĕ*	krijgen
Can I get a room here?	*kán-ĕk hier ĕn-káamĕr-kreighĕ?*	Kan ik hier een kamer krijgen?
Certainly, sir.	*zéekĕr mĕnéer.*	Zeker, mijnheer.
the person	*dĕ-pĕrsóon*	de persoon
A room for one person, sir?	*ĕn-káamĕr voor-éen-pĕrsóon menéer?*	Een kamer voor een persoon, mijnheer?
the bed; beds	*ĕd-bét; bédĕ*	het bed; bedden
Do you want a room with one or two beds?	*wilt-uu ĕ-káamĕr met-éen of-twée-bédĕ?*	Wilt u een kamer met een of twee bedden?
the storey	*dĕ-vĕrdíeping*	de verdieping
I have a room on the second storey	*ik-heb ĕn-káamĕr ob-dĕ-twéedĕ-vĕr-díeping.*	Ik heb een kamer op de tweede verdieping.

This really means 'on the THIRD floor': *dĕ éerstĕ vĕrdíeping* 'the first *verdieping*' means the SECOND floor; *dĕ twéedĕ verdieping* 'the second *verdieping*' means the THIRD floor; and so on.

the third	*dĕ-dérdĕ*	de derde
The room is on the fourth (Lit: third) storey.	*dĕ-káamĕr iz-ob-dĕ-dérdĕ-vĕrdíeping.*	De kamer is op de derde verdieping.
like, alike	*ghĕléik*	gelijk
the floor	*dĕ-vlóer*	de vloer
on the ground floor	*ghĕléikfloers*	gelijkvloers
The room is on the ground floor.	*dĕ-káamĕr is-chĕléikfloers.*	De kamer is gelijkvloers.
in front	*vóor*	voor
in the rear	*áchtĕr*	achter
Do you want a room in front or in the rear?	*wilt-uu ĕn-káamĕr vóor ov-áchtĕr?*	Wilt u een kamer voor of achter?
high	*hóoch*	hoog
I have a room three (flights) up in front.	*ik-heb ĕn-káamĕr dríe hóoch vóor.*	Ik heb een kamer drie hoog voor.

the stair, stairs	*dĕ-tráp, trápĕ*	de trap; trappen
The room is three flights up.	*dĕ-káamĕr iz-dríe-trapĕ-hóoch.*	De kamer is drie trappen hoog.
long	*láng*	lang
to think	*dénkĕ*	denken
to stay	*bléivĕ*	blijven
How long are you planning to stay?	*hóe-lang dénkt-uu tĕ-bléivĕ?*	Hoe lang denkt u te blijven?
the day, days	*dĕ-dách; dáaghĕ*	de dag, dagen
the week; weeks	*dĕ-wéek; wéekĕ*	de week; weken
the month; months	*dĕ-máant; máandĕ*	de maand; maanden
Two days.	*twée-dáaghĕ.*	Twee dagen.
Two weeks.	*twée-wéekĕ.*	Twee weken.
Fourteen days.	*véertien-dáaghĕ.*	Veertien dagen.
Two months.	*twée-máandĕ.*	Twee maanden.
How much do you want for that room?	*hóe-vĕl wílt-uu voor-die-káamĕr-hébĕ?*	Hoeveel wilt u voor die kamer hebben?
How much is it per day?	*hóe-vĕl kóst-ĕt pĕr-dách?*	Hoeveel kost het per dag?
It is three gulden for each person.	*ĕt-iz-dríe-ghúldĕ pĕr-pĕrsóon.*	Het is drie gulden per persoon.
Three gulden a night.	*dríe-ghúldĕ pĕr-nácht.*	Drie gulden per nacht.
Fourteen gulden a week.	*véertien-ghúldĕn in-dĕ-wéek.*	Veertien gulden in de week.
Fifty-five gulden a month.	*veiv-ĕ-véifti-chúldĕn in-dĕ-máant.*	Vijf en vijftig gulden in de maand.
cheap	*ghoetkóop*	goedkoop
Can't (you do) it a little cheaper?	*kán-ĕt-niet wat-choetkóopĕr?*	Kan het niet wat goedkooper?
to have to	*móetĕ*	moeten
ahead, in advance	*vooruit*	vooruit
to pay	*bĕtáalĕ*	betalen
Must we pay the rent in advance?	*móetĕ-wĕ dĕ-húur vooruit bĕtáalĕ?*	Moeten wij de huur vooruit betalen?
You can't get a room. (Lit: You can no room get.)	*uu-kunt cheen-káamĕr-kreighĕ.*	U kunt geen kamer krijgen.

The word *gheen* (here it has *ch* because *t* precedes, §74) means 'no' before a noun: *gheen kófie* 'no coffee.'

single	*énkĕl*	enkel
more, any more	*méer*	meer
There is not a single room free any more.	*dĕr-is-cheen-énkĕlĕ káamĕr meer-vréi.*	Er is geen enkele kamer meer vrij.
everything	*álĕs*	alles
occupied, taken	*bĕzét*	bezet
Everything is taken.	*álĕs-iz-bĕzét.*	Alles is bezet.
the number	*ĕt-númĕr*	het nummer
Your room is number 447.	*uuw-káamĕr is numĕr vier zéevĕn-ĕ-véertich.*	Uw kamer is nummer vier zeven en veertig.
You have number 356.	*uu-hept numĕr drie zéz-ĕ-véiftich.*	U hebt nummer drie zes en vijftig.
What's your room?	*wat-is uuw-káamĕr?*	Wat is uw kamer?
I have number 281.	*ik-hep numĕr twée-hondĕrt éen-ĕ-táchtich.*	Ik heb nummer tweehonderd een en tachtig.
the key	*dĕ-sléutĕl*	de sleutel
Here is the key.	*hier-iz-dĕ-sléutĕl.*	Hier is de sleutel.
the elevator	*dĕ-líft*	de lift
to take	*néemĕ*	nemen
You can take the elevator.	*uu-kun-tĕ-líft-neemĕ.*	U kunt de lift nemen.
the baggage	*dĕ-baagháazjĕ*	de bagage
upstairs	*bóovĕ*	boven
to bring	*bréngĕ*	brengen
Will you bring my baggage upstairs?	*wilt-uu mĕm-baagháazjĕ naar-bóovĕ-brengĕ?*	Wilt u mijn bagage naar boven brengen?

The word *naar* means 'toward' or 'to' a place.

downstairs	*bĕnéejĕ*	beneden
Will you bring our baggage downstairs?	*wilt-uu onzĕ-baagháazjĕ naar-bĕnéejĕ-brengĕ?*	Wilt u onze bagage naar beneden brengen?

LESSON 7: INDOORS

90. Word Order. You have probably noticed that THE ORDER OF WORDS in a Dutch sentence often differs from the English order. We shall now tell some important things about the order of words in a Dutch sentence. Read the next sections (§91 to §95) carefully and read the Dutch sentences OUT LOUD.

91. Commands have the verb first, as in English:

Come here!	*kom-ĕs-híer!*	Kom eens hier!

The word *ĕs* is the unstressed form of *éens* 'once.' It is often put into a command; it makes the command sound friendlier.

Bring my baggage upstairs, please.	*breng-mĕm-baagháazjĕ naar-bóovĕ, as-jĕ-blíef.*	Breng mijn bagage naar boven, als je blieft.
Please give me a glass of water.	*gheef-mĕ as-jĕ-blíef ĕn-ghlas-wáatĕr.*	Geef mij, als je blieft, een glas water.
Speak a bit more slowly; then I'll understand you.	*spréek wat-lángsaamĕr; dan-kan-ik-uu-vĕrstáan.*	Spreek wat langzaamer; dan kan ik u verstaan.

92. Questions containing a question word (*Who? what? when? where? why? how?* and the like) begin with the question word or question phrase; the verb comes right next after it:

Who are those people over there?	*wíe-zein-die-ménsĕ daar-ghíntĕr?*	Wie zijn die menschen daarginder?
Whose baggage is this? (Lit: Who his baggage is this?)	*wíe-zĕm-baagháazjĕ-iz-dit?*	Wie zijn bagage is dit?
What is that?	*wat-íz-dat?*	Wat is dat?
When does the train to Amsterdam leave?	*wáneer vertrék-tĕ-tréin naar-amstĕr-dám?*	Wanneer vertrekt de trein naar Amsterdam?

WHERE is my room key?	*wáar-is mĕn-káamĕrsleutĕl?*	Waar is mijn kamersleutel?
WHY doesn't he come?	*wáarom kómt-ie-nie?*	Waarom komt hij niet?
HOW can I come to the hotel?	*hóe kan-ik naar-t-hootél-koomĕ?*	Hoe kan ik naar het hotel komen?
HOW MUCH do those apples cost?	*hóe-vĕl kóstĕ-die-ápĕls?*	Hoeveel kosten die appels?
AT WHAT TIME (Lit: how late) does the movie begin?	*hoe-láat bĕghín-tĕ-biejĕskóop?*	Hoe laat begint de bioscoop?

93. QUESTIONS not containing a question word (that is, questions that can be answered by *yes* or *no*) BEGIN WITH THE VERB:

Can you come?	*kunt-uu-kómĕ?*	Kunt u komen?
Do you take the room? (Lit: Take you the room?)	*néemt-uu dĕ-káamĕr?*	Neemt u de kamer?
Do you go (*or* are you going) to the station? (Lit: *Go* you to the station?)	*ghaat-uu naar-ĕt-staasjón?*	Gaat u naar het station?
Are you bringing (*Lit:* bring you) our baggage downstairs?	*brengt-uu onzĕ-baagháazjĕ naar-bĕnéejĕ?*	Brengt u onze bagage naar beneden?

94. STATEMENTS have the verb second: there is only ONE UNIT EXPRESSION before the verb:

HERE is the hotel.	*híer-is-ĕt-hootél.*	Hier is het hotel.
THEN I'll take the room. (Lit: Then take I the room.)	*da-néem-ik dĕ-káamĕr.*	Dan neem ik de kamer.
THE BAGGAGE I'll bring (Lit: bring I) to the hotel.	*dĕ-baagháazjĕ breng-ik naar-t-hootél.*	De bagage breng ik naar het hotel.
IN THIS HOTEL I can't stay. (Lit: In this hotel can I not stay.)	*in-dít-hootél kán-ik-nie bléivĕ.*	In dit hotel kan ik niet blijven.
TODAY he is not coming. (Lit: Today comes he not.)	*van-dáach kómt-ie-nie.*	Vandaag komt hij niet.

THE RENT you must pay in advance.	*dĕ-húur moet-uu vorúid-bĕtaalĕ.*	De huur moet u vooruit betalen.
(Lit: The rent must you in-advance pay.)		

95. INFINITIVES ('to bring, to be,' and the like) come at the end of the sentence or near the end:

Can you come upstairs?	*kunt-uu-ĕs naar-bóovĕ-koomĕ?*	Kunt u eens naar boven komen?
(Lit: Can you once to upstairs come?)		
I shall BRING your baggage to the station.	*k-sal-uuw-baaghúazhĕ naar-ĕt-staasjón-brenge.*	Ik zal uw bagage naar het station brengen.
I should like TO EAT something.	*ik-sóu-ghraach wat-wilĕ-éetĕ.*	Ik zou graag wat willen eten.
They must PAY the rent in advance	*zĕ-moetĕ dĕ-húur voorúid-betaalĕ.*	Zij moeten de huur vooruit betalen
May I HAVE a glass of milk?	*mach-ik ĕ-ghlas-mélĕk-hebĕ?*	Mag ik een glas melk hebben?

Notice that this is the way one speaks of FUTURE happenings:

He'll pay the rent.	*hei-zal dĕ-húur bĕtáalĕ.*	Hij zal de huur betalen.

96. UPSTAIRS AND DOWN.

They are upstairs.	*zĕ-zeim-bóovĕ.*	Zij zijn boven.
I'm going upstairs.	*ik-chaa naar-bóovĕ.*	Ik ga naar boven.
I have to go upstairs.	*ik-moet-éevĕ naar-bóovĕ.*	Ik moet even naar boven.
(Lit: I must just to upstairs.)		

Here the Dutch does not need any word like 'go.' The word *éevĕ* 'just' gives the statement a friendly tone.

He's coming upstairs.	*hei-kómt naa-bóovĕ.*	Hij komt naar boven.

In rapid speech one often hears *naa* instead of *naar*.

right away	*dáadĕlik*	dadelijk
He'll come up right away.	*hei-zal dáadĕlik bóovĕ-koomĕ.*	Hij zal dadelijk boven komen.

The word *naar* is sometimes left off when the verb *kóomĕ* is used.

along	*méc*	mee
Do you want to come along upstairs?	*wilt-uu méc naa-bóově-koomě?*	Wilt u mee naar boven komen?
now	*nóu, núu*	nu
I'm going downstairs now.	*ik-cháa-nou naa-běnéejě.*	Ik ga nu naar beneden.
Just come downstairs.	*kom-éevě naa-běnéejě.*	Kom even naar beneden.
Our room is downstairs.	*onzě-káaměr-iz-běnéejě.*	Onze kamer is beneden.
inside	*bíně*	binnen
outside, outdoors	*búitě*	buiten
Come in!	*kom-bíně!*	Kom binnen!

This is what one says in answering a knock or a ring. One may also merely call *bíně!*

Come on out!	*kom-naa-búitě!*	Kom naar buiten!
Stay outside!	*bleiv-búitě!*	Blijf buiten!
up	*óp*	op
I hear him going up the stairs.	*ik-hóor-ěm dě-tráp-op-chaan.*	Ik hoor hem de trap opgaan.
off, down	*áf*	af
I hear her going down the stairs.	*ik-hóor-ěr dě-tráp-af-chaan.*	Ik hoor haar de trap afgaan.
I hear them on the stairs.	*ik-hóor-zě ob-dě-tráp.*	Ik hoor ze op de trap.
Room 88 is on the second floor, to the left of the elevator.	*káamer acht-ě-táchtich iz-ob-dě-twéedě verdíeping, línks fan-dě-líft.*	kamer acht en tachtig is op de tweede verdieping, links van de lift.
the bath	*ěd-bát*	het bad
the end	*ět-éint, ět-ént*	het eind
the hallway	*dě-gháng*	de gang
The bathroom and the toilet are here at end of the hallway.	*dě-bátkaaměr en-wee-sée zein-híer an-t-ént-fan-dě-gháng.*	De badkamer en W. C. zijn hier an het eind van de gang.
through	*dóor*	door
You must (go) through this hall and then to the right.	*uu-moe-déezě gháng dóor en-dán réchs-áf.*	U moet deze gang door, en dan rechts af.

97. Cut Out the Noise!

noise	*ĕt-[illegible]aj*	het lawaai
There's too much noise here.	*ĕr-is-hier tĕ-vee-laawáaj.*	Er is hier te veel lawaai.
very	*êrch, êrĕch*	erg
noisy	*laawáajĕrich*	lawaaierig
It's very noisy in the hallway.	*t-is érch-laawáajĕrich ob-dĕ-gháng.*	't Is erg lawaaierig op de gang.
to make	*máakĕ*	maken
so	*zóo*	zoo
The children make so much noise.	*dĕ-kíndĕrĕ maakĕ zoo-n-laawáaj.*	De kinderen maken zoo een lawaai.
Don't make so much noise out there in the hall.	*máak nie-soo-n-laawáaj daar-búitĕn ob-dĕ-gháng.*	Maak niet zoo een lawaai daar buiten op de gang.
the rest, the quiet	*dĕ-rúst*	de rust
quiet	*rústich*	rustig
Now it's quiet in the hall.	*nóu-is-ĕt rústich ob-dĕ-gháng*	Nu is het rustig op de gang.
quit	*schéijĕ*	scheiden
Cut out that noise! (Lit: Quit out with that noise.)	*schei-úit mĕt-da-laawáaj!*	Scheid uit met dat lawaai!

98. Light.

the light	*ĕt-lícht*	het licht
electric	*eléktries*	electrisch
There is electric light.	*dĕr-iz-eléktries lícht.*	Er is electrisch licht.
to turn	*dráajĕ*	draaien
to stick	*stéekĕ*	steken
on	*áan*	aan
Turn on the light.	*dráaj-ĕt-lícht-aan.*	Draai het licht aan.
	stéek-ĕt-lícht-aan.	Steek het licht aan.

Of lighting a light or a fire, the Dutch usually say 'stick it on.'

I'll turn on the light.	*ik-sal ĕt-lícht-aan-steekĕ.*	Ik zal het licht aansteken.
out	*úit*	uit
Turn out the light.	*draaj-ĕt-lícht-uit.*	Draai het licht uit.
Shall I turn out the light?	*wil-ik ĕt-lícht-ui-draajĕ?*	Wil ik het licht uitdraaien?
	zal-ik ĕt-lícht-ui-draajĕ?	Zal ik het licht uitdraaien?

So, in general, 'shall I?' is *wíl-ik* or *zál-ik*.

enough	*ghĕnóech*	genoeg
There isn't light enough here. (Lit: There is here no light enough.)	*dĕr-ís-hier gheen-lícht-chĕnoech.*	Er is hier geen licht genoeg.
Why have you no light on?	*wáarom hept-uu gheen-lícht-aan?*	Waarom hebt u geen licht aan?
the lamp, the light	*dĕ-lámp*	de lamp
The lamp is going out.	*dĕ-lámp chaat-úit.*	De lamp gaat uit.
The lamp has gone out.	*dĕ-lámp is-úit-chĕghaan.*	De lamp is uitgegaan.
to burn	*brándĕ*	branden
burnt	*ghĕbránt*	gebrand
This light is burned out.	*deezĕ lámp iz-dóor-ghĕbrant.*	Deze lamp is doorgebrand.
to glow	*ghlóejĕ*	gloeien
the light bulb	*ĕt-chlóejlampjĕ*	het gloeilampje

The syllable *-jĕ* at the end of a noun makes *diminutives* (words for small things); these words are all *dat*-nouns.

I should like a light bulb.	*ik-sóu-ghraach ĕ-ghlóejlampjĕ wilĕ-hebĕ.*	Ik zou graag een gloeilampje willen hebben.
the wire	*dĕ-dráat*	de draad
broken, spoiled	*kapót*	kapot
The wire is broken.	*dĕ-dráat is-kapót.*	De draad is kapot.
the cord	*ĕt-kóort*	het koord
worn out	*vĕrsléetĕ*	versleten
The cord is worn out.	*ĕt-kóort is-fĕrsléetĕ.*	Het koord is versleten.

to insulate	*iezooléerĕ*	isoleeren.
the insulation	*dĕ-iezooléering*	de isoleering
The insulation is worn off.	*dĕ-iezooléering is-fĕrsléetĕ.*	De isoleering is versleten.
the fuse	*dĕ-zéekĕring*	de zekering

(Lit: 'the securing, the safety device'; compare *zéeker* 'sure, certain.')

The fuse is burned out.	*dĕ-zéekĕring iz-dóor-ghĕbrant.*	De zekering is doorgebrand.
to look out, to be on one's guard	*óp-pasĕ*	oppassen
Look out!	*pas-óp!* *paz-óp!*	Pas op!

Here *z* is often used for *s*; this pronunciation is not covered by the general rule in §74.

short	*kórt*	kort
to close, to lock	*slúitĕ*	sluiten
the short circuit	*dĕ-kórtsluiting*	de kortsluiting
Look out for a short circuit.	*paz-óp foor-kórtsluiting.*	Pas op voor kortsluiting.

99. DOORS AND WINDOWS.

remained	*ghĕbléevĕ*	gebleven
What's become of the key? (Lit: Where is the key remained?)	*wáar-iz-dĕ-sléutĕl ghĕbléevĕ?*	Waar is de sleutel gebleven?
May I have a house-key?	*mách-ik-ĕn-húisleutĕl-hebĕ?*	Mag ik een huissleutel hebben?
to deposit	*deepoonéerĕ*	deponeeren
the office	*ĕd-buuróo*	het bureau
Here is the key, sir; will you deposit it here in the office when you go out?	*hier-iz-dĕ-sléutĕl mĕnéer; wíll-uu-ĕm híer in-d-buuróo deepoonéerĕ als-uu-úit-chaat?*	Hier is de sleutel, mijnheer; wilt u hem hier in het bureau deponeeren als u uitgaat?

Note *wíll-uu-ĕm* 'will you HIM' although the lady is talking about a key. In talking about *die*-nouns (§62) the Dutch mostly use the word *ĕm* 'him' rather than the word *ĕt* 'it.'

the door	*dĕ-déur*	de deur
Will you remember (Lit: of it think) to lock the door when you go out?	*wilt-uu-ĕr-aan dénkĕ, dĕ-déur af-tĕ-sluitĕ, als-uu-úit-chaat?*	Wilt u er aan denken, de deur af te sluiten als u uitgatt?
to do, to put	*dóen*	doen
shut	*tóe*	toe
close, shut	*dícht*	dicht
Shut the door.	*doe-dĕ-déur-toe.*	Doe de deur toe.
	doe-dĕ-déur-dicht.	Doe de deur dicht.
Lock the door.	*slúi tĕ-déur.*	Sluit de deur.
Lock the door from the outside.	*slúi tĕ-déur vam-búitĕ.*	Sluit de deur van buiten.
His door is shut.	*zĕn-déur-iz-dícht.*	Zijn deur is dicht.
Their door is shut.	*hun-déur-iz-dícht.*	Hun deur is dicht.
open	*óopĕ*	open
to open	*óopĕnĕ*	openen
Open the door.	*doe-dĕ-déur-oopĕ.*	Doe de deur open.
Open that door!	*óopĕ die-déur!*	Open die deur!
to stand	*stáan*	staan
wide	*wéit*	wijd
The door is standing wide open.	*dĕ-déur staat-wéit-óopĕ.*	De deur staat wijd open.
The door is half open.	*dĕ-déur-is halĕr-óopĕ.*	De deur is half open.
the lock	*ĕt-slót*	het slot
the lock is out of order.	*ĕt-slót is-kapót.*	Het slot is kapot.
to let, cause, have	*láatĕ*	laten
new	*níew*	nieuw
We shall have a new lock made.	*wĕ-zúlen-ĕ-níew slót laatĕ-máakĕ.*	Wij zullen een nieuw slot laten maken.
to become, get	*wórdĕ*	worden
to knock	*klópĕ*	kloppen

knocked	*ghĕklópt*	geklopt
There's someone knocking at the door.	*ĕr-wort ob-dĕ-déur-ghĕklopt.*	Er wordt op de deur geklopt.
(Lit: There gets on the door knocked.)		
She says she can't get the door open.	*zĕ-zécht zĕ-kan-dĕ-déur niet-óopĕ-kreighĕ.*	Zij zegt, zij kan de deur niet open krijgen.
the window	*ĕt-fénstĕr, ĕt-ráam*	het venster, het raam
Shut the window.	*doe-ĕt-fénstĕr-dicht.*	Doe het venster dicht.
	doe-ĕt-fénstĕr-toe.	Doe het venster toe.
	doe-ĕt-ráam-dicht.	Doe het raam dicht.
	doe-ĕt-ráam-toe.	Doe het raam toe.
warm, hot	*wárm, wárĕm*	warm
It's warm in the room.	*t-is wárĕm in-dĕ-káamer.*	't Is warm in de kamer.
the air	*dĕ-lúcht.*	de lucht
fresh	*vérs*	versch
We must let a little fresh air in.	*wĕ-móetĕn-ĕr ĕ-béetjĕ vérsĕ-lúcht-in-láatĕ.*	Wij moeten er een beetje versche lucht in laten.

The little word *ĕr* goes with the word *in*: *ĕr in* 'in there,' 'into it.'

Shall I open a window?	*wil-ik ĕ-vénstĕr óopĕ-doen?*	Wil ik een venster open doen?
I can't get this window open.	*i-kan dit-ráam niet óopĕ-kreighĕ.*	Ik kan dit raam niet open krijgen.
The window is open.	*ĕt-fénstĕr iz-óopĕ.*	Het venster is open.
	ĕt-ráam iz-óopĕ.	Het raam is open.

100. The Stove.

the stove	*dĕ-káchĕl*	de kachel
The stove is lit.	*dĕ-káchĕl bránt.*	De kachel brandt.
	dĕ-káchĕl iz-áan.	De kachel is aan.
(Lit: The stove burns; The stove is on.)		
The stove is going out.	*dĕ-káchĕl ghaat-úit.*	De kachel gaat uit.

The stove is out.	*dĕ-káchĕl iz-úit.*	De kachel is uit.
the smoke	*dĕ-róok*	de rook
to smoke	*róokĕ*	rooken
There is smoke here.	*ĕr-is róok hier.*	Er is rook hier.
	ĕt-róokt hier.	Het rookt hier.
(Lit: It smokes here.)		
The stove is smoking.	*dĕ-káchĕl róokt.*	De kachel rookt.
to draw, to pull	*trékĕ*	trekken
The stove doesn't draw.	*dĕ-káchĕl trékt-nie.*	De kachel trekt niet.
the fire	*ĕt-fúur*	het vuur
Make fire in the stove.	*maak fúur in-dĕ-káchĕl.*	Maak vuur in de kachel.
Light the stove.	*stéeg dĕ-káchĕl aan.*	Steek de kachel aan.
	máag dĕ-káchĕl aan.	Maak de kachel aan.
(Lit: Stick the stove on; Make the stove on.)		
to look	*kéikĕ*	kijken
Look after the stove.	*keik-ĕs naar-dĕ-káchĕl.*	Kijk eens naar de kachel.
She's letting the stove go out.	*zĕ-laa-tĕ-káchĕl úit-chaan.*	Zij laat de kachel uitgaan.
She has let the stove go out.	*zĕ-heef-tĕ-káchĕl laatĕn-úit-chaan.*	Zij heeft de kachel laten uitgaan.
cold	*kóut*	koud
It's getting cold in the room.	*t-wort-kóut in-dĕ-káamĕr.*	't Wordt koud in de kamer.

101. Furniture.

the chair; chairs	*dĕ-stóel; stóelĕ*	de stoel; stoelen
We ought to have two more chairs.	*wĕ-zóuwĕ-noch twée-stóelĕ moetĕ-hébĕ.*	Wij zouden nog twee stoelen moeten hebben.
Bring a couple of chairs.	*bréng ĕ-paar-stóelĕ.*	Breng een paar stoelen.
along	*lángs*	langs
the wall	*dĕ-múur*	de muur

The chairs are standing along the wall.	*dĕ-stóelĕ staan lángz-dĕ-múur.*	De stoelen staan langs de muur.
to set	*zétĕ*	zetten
the table	*dĕ-táafĕl*	de tafel
Set the chair by the table.	*ze-tĕ-stóel bei-dĕ-táafĕl.*	Zet de stoel bij de tafel.
This chair is too high.	*deezĕ stóel is-tĕ-hóoch.*	Deze stoel is te hoog.
low	*láach*	laag
This chair is too low.	*deezĕ stóel is-tĕ-láach.*	Deze stoel is te laag.
big, large	*ghróot*	groot
rather, better	*liever*	liever
against	*téeghĕ*	tegen
The table is a bit large; you'd better set it against the wall.	*dĕ-táafĕl is-wat-chróot; zét-ĕm lievĕr teeghĕ-dĕ-múur.*	De tafel is wat groot; zet 'em liever tegen de muur.
Set the table here in the corner.	*ze-tĕ-táafĕl hier-in-dĕ-hóek.*	Zet de tafel hier in de hoek.
next to, by	*náast*	naast
the sofa	*dĕ-sóofaa*	de sofa
Set the little table by the sofa.	*zet-ĕ-táafĕltjĕ naas-tĕ-sóofaa.*	Zet het tafeltje naast de sofa.
the cupboard, the closet	*dĕ kást*	de kast

Older houses in Europe have few closets; clothes are kept in big wooden cupboards. Modern houses have built-in closets. Both the cupboard and the closet are called *dĕ kást.*

I can't get the cupboard open.	*i-ka-dĕ-kást niet óopĕ-kreighĕ.*	Ik kan de kast niet openkrijgen.
the drawer; drawers	*dĕ-láa; láadĕ*	de la; laden
Here are some drawers, sir, which you can lock.	*hier-zein-láadĕ mĕnéer, die-uu áf-kan-sluitĕ.*	Hier zijn laden, mijnheer, die u af kan sluiten.
to wash	*wásĕ*	wasschen
the mirror	*dĕ-spíeghĕl*	de spiegel
Here is a wash-stand with a big mirror.	*hier-iz-ĕn-wástaafĕl met-ĕn-ghróotĕ spíeghĕl.*	Hier is een waschtafel met een groote spiegel.

the girl	*ĕt-méisjĕ*	het meisje
the chambermaid	*ĕt-káamĕrmeisjĕ*	het kamermeisje
The maid wants to make the beds.	*ĕt-káamĕrmeisjĕ wil-dĕ-bédĕn-op-maakĕ.*	Het kamermeisje wil de bedden opmaken.
The maid has not yet made the bed.	*ĕt-káamĕrmeisjĕ heeft ĕd-bét noch-nie óp-chĕmaakt.*	Het kamermeisje heeft het bed nog niet opgemaakt.
clean	*schóon*	schoon.
The room is not clean.	*dĕ-káamĕr is-nie-schóon.*	De kamer is niet schoon.
to clean	*póetsĕ*	poetsen
I have to clean this room.	*ik-moe teezĕ-káamĕr-poetsĕ.*	Ik moet deze kamer poetsen.
to sweep	*véeghĕ*	vegen
I have to sweep the floor.	*ik-moe tĕ-vlóer-veeghĕ.*	Ik moet de vloer vegen.
the rug	*ĕ-tapéit*	het tapijt
I have to sweep up the rug.	*ik-moet ĕ-tapéit-op-feeghĕ.*	Ik moet het tapijt opvegen.
the piece of furniture	*ĕt-méubĕl*	het meubel
The furniture is not good.	*dĕ-méubĕls sei-níe-chóet.*	De meubels zijn niet goed.

After the word *níet, níe* 'not,' *f, ch, s* is spoken, instead of *v, gh, z: níet chóet, níe chóet* 'not good.'

LESSON 8: REVIEW: THE PERFECT-PHRASE

102. REVIEW. In this lesson we do not take up any new set of words. Instead, we shall give a great many new sentences made up of words we have already been using. Also we shall explain some of the words and expressions which may have seemed odd when they came up in Lessons 2 to 7.

Practise the sentences in this lesson until you can say them off by heart.

103. THE PERFECT-PHRASE: REGULAR FORM.

In the preceding lessons we have had some sentences that told of a happening in PAST time. We shall now tell how one speaks in Dutch about something that is past, for instance:

I HAVE already HEARD it.	*ik-héb-et-al ghĕhóort.*	Ik heb het al gehoord.

One uses a form of the verb *hébĕ* 'to have' (§82) and then, at the end of the sentence (or near the end) one uses a form called the *participle*, such as *ghĕhóort* 'heard'.

The participle has a prefix *ghĕ-* (unstressed) and an ending *-t*: *hoor* 'hear', *ghĕhóort* 'heard'. When the verb ends in a mute, the habits of §74 and §75 come into play: *zéghĕ* 'to say', *ghĕzécht* 'said'; *zétĕ* 'to set', *ghĕzét* 'set'.

The combination of the verb *hébĕ* with a participle is called the *perfect-phrase*.

He has not yet heard it.	*hei-héeft-ĕt noch-niet chĕhóort.*	Hij heeft het nog niet gehoord.
We have turned on the light.	*wĕ-hebĕn ĕt-lícht áan-ghĕdraajt.*	Wij hebben het licht aangedraaid.
The chamber-maid has not yet made the beds.	*ĕt-káamĕrmeisjĕ heef-tĕ-bédĕ noch-niet óp-chemaakt.*	Het kamermeisje heeft de bedden noch niet opgemaakt.
He has not said anything about it to me.	*hei-héeft-mĕ-ĕr níks-fan ghĕzécht.*	Hij heeft mij er niets van gezegd.
Your friend the corporal has been boasting a whole lot.	*uuw-vríen dĕ-korpĕráal heeft-érch-chĕblúft.*	Uw vriend de korporaal heeft erg gebluft.

The stove glowed.	*dĕ-káchĕl heef-chĕghlóejt.*	De kachel heeft gegloeid.
I knew him in America.	*ik-héb-ĕm in-amécrickaa ghĕként.*	Ik heb hem in Amerika gekend.
The chambermaid has been knocking at the door.	*ĕt-káamĕrmeisjĕ heeft ob-dĕ-déur-ghĕklopt.*	Het kamermeisje heeft op de deur gekopt.
That cost us a lot of money.	*dat-heeft-ons feel-ghélt-chĕkost.*	Dat heeft ons veel geld gekost.
They were not able to do it.	*zĕ-hebĕn-ĕt nie-chĕkúnt.*	Zij hebben het niet gekund.
They opened the door.	*zĕ-hebĕ dĕ-déur-ghĕoopĕnt.*	Zij hebben de deur geopend.
The woman didn't look out well.	*dĕ-vróu heef-nie-choet óp-chĕpast.*	De vrouw heeft niet goed opgepast.
The maid has not yet cleaned our room.	*ĕt-káamĕrmeisjĕ heeft onzĕ-káamĕr noch-nie-chĕpóetst.*	Het kamermeisje heeft onze kamer nog nie gepoetst.
I've been smoking too much today.	*ik-hep fan-dáach tĕ-veel ghĕróokt.*	Ik heb vandaag te veel gerookt.
The meat tasted good to me.	*ĕt-flées heef-mĕ ghóet chesmáakt.*	Het vleesch heeft mij goed gesmaakt.
At that station the train did not stop.	*an-dát-staasjón heef-tĕ-tréin nie-chestópt.*	Aan dat station heeft de trein niet gestopt.
The maid has swept the room.	*ĕt-káamĕrmeisjĕ heeft-tĕ-káamĕr-ghĕveecht.*	Het kamermeisje heeft de kamer geveegd.
He didn't want to.	*hei-héef-nie-chĕwílt.*	Hij heeft niet gewild.
Why didn't you set the table by the window?	*wáarom hept-uu dĕ-táafĕl nie-bei-ĕt-fénstĕr ghĕzet?*	Waarom hebt u de tafel niet bij het venster gezet?
I excused myself.	*ik-hep-mĕ ghĕekskuuzéert.*	Ik heb mij geëxcuseerd.
When did you deposit the key?	*wáneer hept-uu dĕ-sléutĕl ghĕdee-poonéert?*	Wanneer hebt u de sleutel gedeponeerd?
Have they insulated the wire?	*hébĕ-zĕ dĕ-dráat ghĕiezooléert?*	Hebben zij de draad geïsoleerd?

104. If the verb begins with an unstressed prefix (*bĕ-*, *vĕr-*, and the like) the participle does not have the prefix *ghĕ-*:

to say thanks	*dánkĕ*	danken
to thank someone	*bĕdánkĕ*	bedanken
She did not thank us.	*zĕ-héeft-ons nie-bedánkt.*	Zij heeft ons niet bedankt.

What did you pay for it?	*wat hépt-uu-ĕr-voor bĕtáalt?*	Wat hebt u er voor betaald?
I have reserved this chair for you.	*ik-heb deezĕ-stóel voor-uu bĕzét.*	Ik heb deze stoel voor u bezet.

105. Irregular Participles. Many verbs have irregular participles.

Quite a few take an ending *-ĕ* (instead of *-t*): *ghéevĕ* 'to give,' *ghĕghéevĕ* 'given.' The following sentences show all the verbs of this kind that we have come across:

To whom did you give the money?	*an-wie hept-uu ĕt-chélt-chĕghéevĕ?*	Aan wien hebt u het geld gegeven?
We laughed about it.	*wĕ-hébĕn-ĕr-oovĕr ghĕláchĕ.*	Wij hebben er over gelachen.
I left the key at the office.	*ik-heb dĕ-sléutĕl in-d-buuróo-ghĕlaatĕ.*	Ik heb de sleutel in het bureau gelaten.
I had to.	*ik-hep-chĕmóetĕ.*	Ik heb gemoeten.
He has washed his hands.	*hei-heeft sĕn-hándĕ-ghĕwasĕ.*	Hij heeft zijn handen gewasschen.
I didn't know that.	*dát heb-ik-nie-chĕwéetĕ.*	Dat heb ik niet geweten.

Also *kóomĕ*: *ghĕkóomĕ* 'come', *wórdĕ*: *ghĕwórdĕ* 'become, get', in §106.

Some other irregular participles have the ending *-ĕ* and also change the vowel of the verb: *kéikĕ* 'to look', *ghĕkéekĕ* 'looked'. We have seen the following verbs of this sort:

to understand	*beghréipĕ*	begrijpen
You did not understand me right.	*u-hépt-mĕ nie-chóet bĕghréepĕ.*	U hebt me niet goed begrepen.
to drink	*drínkĕ*	drinken
I have drunk enough now.	*ik-hép-nou ghĕnóech chĕdrónkĕ.*	Ik heb nu genoeg gedronken.
to help	*hélpĕ*	helpen
Did you help her?	*hept-uu-ĕr ghĕhólpĕ?*	Hebt u haar geholpen?
to look	*kéikĕ*	kijken
She has been looking out of the window	*zĕ-heeft uit-ĕt-ráam-ghĕkeekĕ.*	Zij heeft uit het raam gekeken.
to receive, to get	*kréighĕ*	krijgen

Has the man already got his money?	*heef-tĕ-man zĕn-ghélt-al-ghĕkreeghĕ?*	Heeft de man zijn geld al gekregen?
to take	*néemĕ*	nemen
I have taken a hot bath.	*ik-hep ĕ-warĕm-bát chĕnoomĕ.*	Ik heb een warm bad genomen.
to lock	*slúitĕ*	sluiten
They have already locked the door.	*zĕ-hebĕ dĕ-déur-al áf-chĕslootĕ.*	Zij hebben de deur al afgesloten.
to speak	*spréekĕ*	spreken
Have you already spoken to him?	*hept-uu-ĕm-al ghĕspróokĕ?*	Hebt u hem al gesproken?
to stick	*stéekĕ*	steken
She has not yet lit the stove.	*zĕ-heef tĕ-káchĕl noch-nie áan-ghĕ-stookĕ.*	Zij heeft de kachel nog niet aange-stoken.
to pull	*trékĕ*	trekken
We have pulled the big table into the corner.	*wĕ-hebĕ dĕ-ghróotĕ táafĕl in-dĕ-hóek-chĕtrokĕ.*	Wij hebben de groote tafel in de hoek getrokken.
to wear out	*vĕrsléitĕ*	verslijten
They have already worn out the rug in the hallway.	*ĕ-tapéit in-dĕ-gháng hebĕ-zĕ-al vĕrsléetĕ.*	Het tapijt in de gang hebben ze al versleten.
to find	*víndĕ*	vinden
Haven't you found my baggage yet?	*hept-uu mĕm-baagháazjĕ nóch-nie chĕvóndĕ?*	Hebt u mijn bagage nog niet ge-vonden?

Others of this kind will appear in §106. A few more irregular participles are made in various ways:

to bring	*bréngĕ*	brengen
Have they already brought our baggage to the station?	*hebĕ-zĕ onzĕ-baagháazjĕ al naar-ĕt-staasjón ghĕbracht?*	Hebben zij onze bagage al naar het station gebracht?
to think	*dénkĕ*	denken
I didn't think of it.	*ik-heb-ĕr niet-aan ghĕdácht.*	Ik heb er niet aan dedacht.
to do	*dóen*	doen
Who did that?	*wie heef-tat chĕdáan?*	Wie heeft dat gedaan?

to eat	*éetě*	eten
Have you already eaten?	*hept-uu-al ghěéetě?*	Hebt u al gegeten?
	hept-uu-al ghěghéetě?	
to have	*hébě*	hebben
I haven't had the key.	*ík-heb dě-sléutěl nie chěhát.*	Ik heb de sleutel niet gehad.
to stand	*stáan*	staan
He stood over yonder.	*hei-heeft daar-ghíntěr ghěstaan.*	Hij heeft daarginder gestaan.
to understand	*věrstáan*	verstaan
I didn't understand them right.	*ik-hep-sě nie-choet fěrstáan.*	Ik heb ze niet goed verstaan.
to see	*zíen*	zien
I haven't seen her yet today.	*van-dáach heb-ik-ěr noch-nie-chězíen.*	Vandaag heb ik haar nog niet gezien.

106. Perfect-Phrase with *zéin*. Some verbs make the perfect-phrase with *zéin* 'to be' (instead of *hébě*). In English we sometimes use 'to be' in this way; we say *He is gone* as well as *He has gone*. In Dutch all verbs of locomotion (walking, riding, and so on) are used in this way, but also quite a few others.

to walk	*wándělě*	wandelen
I walked to his hotel.	*ig-be-naar-zěn hootél ghěwándělt.*	Ik ben naar zijn hotel gewandeld.

In the following, notice the irregular participles:

just now, only now	*pás*	pas
to begin	*běghíně*	beginnen
She has just started to do our room.	*zě-is-páz-běghóně onzě-káaměr óp-tě-maakě.*	Zij is pas begonnen onze kamer op te maken.
Has the movie started yet?	*iz-dě-biejěskóop al-běghóně?*	Is de bioscoop al begonnen?
to remain	*bléivě*	blijven
Our baggage has remained at the station.	*onzě-baagháazjě iz-an-et-staasjón ghěbleevě.*	Onze bagage is aan het station gebleven.
to go	*gháan*	gaan

Has he already gone out?	*is-ie-al úit-chĕghaan?*	Is hij al uitgegaan?
something, anything	*íets*	iets
to come	*kóomĕ*	komen
Has anything come for me?	*is-ĕr-íets fóor-mĕ ghĕkóomĕ?*	Is er iets voor mij gekomen?
to walk	*lóopĕ*	loopen
They walked from the station to the hotel.	*zĕ-zein van-ĕt-staasjón naar-ĕt-hootĕl ghĕlóopĕ.*	Zij zijn van het station naar het hotel geloopen.
to quit	*schéijĕ*	scheiden
Haven't you quit that yet?	*bent-uu-ĕr nóch-nie-mee úit-chĕs-cheejĕ?*	Bent u er nog niet mee uitgescheiden?
to depart	*vĕrtrékĕ*	vertrekken
Have the two Englishmen left already?	*zein-dĕ-twee-éngĕlsĕn-al vĕrtrókĕ?*	Zijn de twee Engelschen al vertrokken?
angry	*bóos*	boos
to become, to get	*wórdĕ*	worden
The woman got very angry.	*dĕ-vróu is erĕgh-bóos-chĕwordĕ.*	De vrouw is erg boos geworden.
to be	*zéin*	zijn
We haven't yet been there.	*wĕ-zéin-ĕr noch-nie ghĕwéest.*	Wij zijn er nog nie geweest.

Some verbs make the perfect-phrase both with *hébĕ* and with *zein* and there is some difference of meaning:

I walked to the restaurant.	*ig-ben naar-ĕt-restoránt chĕlóopĕ.*	Ik ben naar het restaurant geloopen.
I hiked three hours.	*ik-heb dríe-úur ghelóopĕ.*	Ik heb drie uur geloopen.
to forget	*vĕrghéetĕ*	vergeten
I forgot to take along the key.	*ik-hep-fĕrghéetĕ dĕ-sléutĕl mée-tĕ-neemĕ.*	Ik heb vergeten de sleutel mee te nemen.
I have forgotten his name.	*ig-ben-zĕ-náam-vĕrgheetĕ.*	Ik ben zijn naam vergeten.

Forgetting the key was a temporary oversight; forgetting the man's name is different: it is gone out of my head and I can't recall it.

107. Perfect-Passive Phrase. Participles other than those in §106 are used with *zéin*. These phrases mean that something has been done to the subject. We call this combination the *perfect-passive phrase.*

The rug is badly worn out.	*ĕ-tapéit is-ĕrch-fĕrsléetĕ.*	Het tapijt is erg versleten.
All the meat has been eaten.	*al-ĕt-fléés is-óp-chĕgheetĕ.*	Al het vleesch is opgegeten.
All the coffee has been drunk.	*al-de-kófie is-óp-chĕdronkĕ.*	Al de koffie is opgedronken.
All our money has now been spent. (Lit: is now out given.)	*al-ons-chélt-is-nou áit-chĕgheevĕ.*	Al ons geld is nu uitgegeven.
The beds have not yet been made.	*dĕ-bédĕ zei-nóch-nie óp-chĕmaakt.*	De bedden zijn nog niet opgemaakt.
The baggage has been brought to the hotel.	*dĕ-baagháazjĕ is-naar-ĕt-hootél-ghĕbracht.*	De bagage is naar het hotel gebracht.

108. Passive-Phrase. Participles are used with the verb *wórdĕ* 'to become, to get.' These phrases mean that something is being done (or will be done) to the subject. They are the present-time forms matching the past-time forms of §107. We call this combination the *passive-phrase*:

The baggage is being brought to the hotel.	*dĕ-baagháazjĕ wort naar-ĕt-hootél-ghĕbracht.*	De bagage wordt naar het hotel gebracht.
The baggage will be brought to the hotel right away.	*dĕ-baagháazjĕ wor-dáadĕlik naar-ĕt-hootél-ghĕbracht.*	De bagage wordt dadelijk naar het hotel gebracht.
The beds are made at nine o'clock.	*dĕ-bédĕ wordĕn om-néeghĕn-uur óp-chĕmaakt.*	De bedden worden om negen uur opgemaakt.
Your room will be made ready right away, sir.	*uuw-káamĕr wor-dáadĕlik kláar-ghĕmaakt menéer.*	Uw kamer wordt dadelijk klaar gemaakt, mijnheer.
There is no smoking here. (Lit: There gets here not smoked.)	*ĕr-wort-hier-nie chĕróokt.*	Er wordt hier niet gerookt.
The doors are locked at half past ten.	*dĕ-déurĕ wordén om-hálv-éléf áf-chĕslootĕ.*	De deuren worden om half elf afgesloten.
the dance	*dĕ-dáns*	de dans

to dance	*dánsĕ*	dansen
There is dancing here.	*ĕr-wórt-hier ghĕdánst.*	Er wordt hier gedanst.
There is dancing this evening.	*ĕr-wort fan-áavĕnt chĕdánst.*	Er wordt vanavond gedanst.
There was dancing.	*ĕr-is-chĕdánst.*	Er is gedanst.

109. When there is an infinitive at the end of the sentence (§95), the participle comes before the infinitive:

He forgets to come.	*hei-vĕrghée tĕ-kóomĕ.*	Hij vergeet te komen.
He has forgotten to come.	*hei-hee-fĕrgéetĕ tĕ-kóomĕ.*	Hij heeft vergeten te komen.
He has forgotten to bring his baggage to the station.	*hei-hee-fĕrghéetĕ zĕm-baagháazjĕ naar-ĕt-staasjón-tĕ-brengĕ.*	Hij heeft vergeten zijn bagage naar het station te brengen.

Some participles are not used before an infinitive. The infinitive is used instead, so that there are *two infinitives* (instead of a participle and an infinitive):

I hear him coming.	*ik-hóor-ĕm kóomĕ.*	Ik hoor hem komen.
I heard him coming.	*ik-heb-ĕm hoorĕ-kóomĕ.*	Ik heb hem hooren komen.
I heard him.	*ik-heb-ĕm ghehóort.*	Ik heb hem gehoord.
I see them coming.	*ik-sié-zĕ kóomĕ.*	Ik zie ze komen.
I saw them coming.	*ik-hep-sĕ zien-kóomĕ.*	Ik heb ze zien komen.
I saw them.	*ik-hep-sĕ-ghĕzíen.*	Ik heb ze gezien.
He must pay it.	*hei-moet-ĕd-bĕtáalĕ.*	Hij moet het betalen.
He had to pay it.	*hei-heeft-ĕt moetĕ-bĕtaalĕ.*	Hij heeft het moeten betalen.
She does not want it. (Lit: She will it not have; she won't have it.)	*zĕ-wíl-ĕt-nie hébĕ.*	Zij wil het niet hebben.
She didn't want it.	*zĕ-héeft-ĕt nie-wilĕ-hébĕ.*	Zij heeft het niet willen hebben.
We can't go out today.	*wĕ-kunĕ van-dáach nie úit-chaan.*	Wij kunnen vandaag niet uitgaan.
Today we were not able to go out.	*van-dáach hebĕ-wĕ nie-úit-kunĕ-ghaan.*	Vandaag hebben wij niet uit kunnen gaan.
We were unable to do it.	*wĕ-hébĕn-ĕt nie-chĕkúnt.*	Wij hebben het niet gekund.

LESSON 9: BUYING AND PAYING

110. Money.

I have (some) money.	*ik-hep-chélt.*	Ik heb geld.
I have no money.	*ik-hep-cheen-ghélt.*	Ik heb geen geld.
I have no more money.	*ik-hep-cheen-ghélt-meer.*	Ik heb geen geld meer.
We have enough money.	*wě-hebě-chélt chěnóech.*	Wij hebben geld genoeg.
I haven't much with me.	*ik-hep nie-fěl béi-mě.*	Ik heb niet veel bij mij.
the pocket	*dě-zák*	de zak
I have no money with me.	*ik-hep-cheen-ghéld béi-mě.*	Ik heb geen geld bij mij.
	ik-hep-cheen-ghélt op-sák.	Ik heb geen geld op zak.
Have you any money left?	*hept-uu noch-wat chélt oověr?*	Hebt u nog wat geld over?
(Lit: Have you still some money over?)		
alone	*aléen*	alleen
I have only one gulden.	*ik-hep aléen-maar ěn-ghúldě.*	Ik heb alleen maar een gulden.
(Lit: I have alone but one gulden.)		
the letter	*dě-brief*	de brief
the note, bill	*ěd-briefjě*	het briefje
I have still a ten-gulden bill.	*ik-héb-noch ěm-briefjě van-tien.*	Ik heb nog een briefje van tien.
Give me the money.	*ghéef-mě-t-chélt.*	Geef mij het geld.
To whom did you give the money?	*an-wie hept-uu-ět-chélt-chěghéevě?*	Aan wien hebt u het geld gegeven?
to count	*télě*	tellen
Will you count this money for me?	*wilt-uu dit-chélt foor-mě télě?*	Wilt u dit geld voor mij tellen?
to lend	*léeně*	leenen

Can you lend me five gulden?	*kúnt-uu-mĕ veif-chúldĕ-leenĕ?*	Kunt u mij vijf gulden leenen?
I've spent (Lit: given out) all my money.	*k-heb-ál mĕn-ghélt úit-chĕgheevĕ.*	Ik heb al mijn geld uitgegeven.

111. SHOPPING.

to buy; bought	*kóopĕ; ghĕkócht*	koopen; gekocht
Where can I buy cigarettes?	*wáar kan-ik sieghĕrétĕ-koopĕ?*	Waar kan ik cigaretten koopen?
the cigar	*dĕ-sieghúar*	de sigaar
the store, the shop	*dĕ-wínkĕl*	de winkel
I buy them in the cigar-store at the corner.	*i-kóop-sĕ in-dĕ-sieghúarĕwinkĕl ob-dĕ-hóek.*	Ik koop ze in de sigarenwinkel op de hoek.
the paper	*ĕt-papíer*	het papier
Where can I buy paper?	*wáar kan-ik papíer-koopĕ?*	Waar kan ik papier koopen?
the street	*dĕ-stráat*	de straat
You can get it in Jansen's store on High Street.	*uu-kúnt-ĕt-kréighĕ in-dĕ-wínkĕl van-jánsĕs in-dĕ-hóochstraat.*	U kunt het krijgen in de winkel van Jansens in de Hoogstraat.
the same	*dĕ-zélĕvdĕ, ĕt-sélĕvdĕ*	dezelfde, hetzelfde
the necktie	*dĕ-dás*	de das
This is the (same) store where I bought that necktie.	*dit-iz dĕ-zélĕvdĕ-wínkĕl waar-ig-die-dás chĕkócht-hep.*	Dit is dezelfde winkel waar ik die das gekocht heb.
What do you want?	*wat wil-uu-hébĕ?*	Wat wil u hebben?
What do you wish?	*wat wíl-uu ghráach?*	Wat wil u graag?
What would you like?	*wat sóu-uu ghráach?*	Wat zou u graag?
the tobacco	*dĕ-tabák*	de tabak
I should like some tobacco.	*ik-sóu wa-tabák-wilĕ-hebĕ.*	Ik zou wat tabak willen hebben.
the can	*ĕd-blík, ĕd-blíkje*	het blik, het blikje
the sardine	*ĕt-sardíentjĕ*	het sardientje
Give me a can of sardines.	*gheef-mĕ ĕm-blíkjĕ met-sardíentjĕs.*	Geef mij een blikje met sardientjes.

How much do you want?	*hóe-věl wílt-uu?*	Hoeveel wilt u?
How much of this do you want? (Lit: hereof.)	*hóe-věl wílt-uu hier ván?*	Hoeveel wilt u hiervan?
How many of them do you want?	*hóe-věl wílt-uu-ěr?*	Hoeveel wilt u er?
I should like five of them.	*ik-sóu-ěr ghraach féif-hebě.*	Ik zou er graag vijf hebben.
I should like a pound.	*ik-sóu-ghraach ěm-pónt-hebě.*	Ik zou graag een pond hebben.
What kind of tobacco do you want? (Lit: What for tobacco.)	*wát-foor tabák wilt-uu hébě?*	Wat voor tabak wilt u hebben?
This sort.	*van-díe-sóort.*	Van die soort.

112. Prices.

to sell; sold	*věrkóopě, věrkócht*	verkoopen; verkocht
How do you sell this?	*hoe věrkóopt-uu dít?*	Hoe verkoopt u dit?
How much is it?	*hoe-věl-ís-ět?*	Hoeveel is het?
How much does it cost?	*hoe-věl kóst-ět?*	Hoeveel kost het?
How much does this cost?	*hoe-věl kós-tit?*	Hoeveel kost dit?
How much does that cost?	*hoe-věl kós-tat?*	Hoeveel kost dat?
How much do these cost?	*hoe-věl kóstě-déezě?*	Hoeveel kosten deze?
How much do those cost?	*hoe-věl kóstě-die?*	Hoeveel kosten die?
This cost two gulden sixty-five.	*di-kós twée-ghúldě véiv-ě-séstich.*	Dit kost twee gulden vijf en zestig.
Those cost seventy five cents a piece.	*die kostě véiv-ě-séevětich-sént ět-stúk.*	Die kosten vijf en zeventig cent het stuk.
the shoe	*dě-schóen*	de schoen
Those shoes are eleven gulden a pair.	*die-schóeně zein-élěf-chúlden ět-páar.*	Die schoenen zijn elf gulden het paar.
the kilogram	*ět-kíeloo*	het kilo
A kilogram is about two pounds.		
That is one gulden forty a kilo.	*da-s éen-ghuldě-féertich ět-kíeloo.*	Dat is een gulden veertig het kilo.
the dozen	*ě-doozéin*	het dozijn

A dozen eggs costs 97 cents.	*ĕn-doozéin-éijĕrĕ kost zéevĕn-ĕ-néeghĕtich sént.*	Een dozijn eieren kost zeven en negentig cent.
That costs a gulden.	*da-kost-ĕn-ghúldĕ.*	Dat kost een gulden.

Practise this last sentence, replacing the word *ghúldĕ* by the following words:

5-cent-piece	*stúiwĕr*	stuiver
10-cent-piece	*dúbĕltjĕ*	dubbeltje
25-cent-piece	*kwártjĕ*	kwartje
gulden (slang)	*póp*	pop
dollar (2½ gulden)	*rigzdáaldĕr*	rijksdaalder
dollar (slang)	*ríks*	riks
10-gulden bill	*tíentjĕ*	tientje
franc	*fránk*	frank
centime	*sentíem*	centime.

Of these words, the three that end in *-tjĕ* are *dat*-nouns; the rest are *die*-nouns.

The GULDEN in normal times was worth 40 cents in U. S. money; it contains 100 Dutch CENTS. In Belgium, the FRANC before 1940 was worth about five cents in U. S. money; it contains 100 CENTIMES.

dear	*dúur*	duur
That's dear.	*dat-iz-dúur, da-z-dúur.*	Dat is duur.
That's too dear.	*da-s-tĕ-dúur.*	Dat is te duur.
the price	*dĕ-préis*	de prijs
The price is too high.	*dĕ-préis is-te-hóoch.*	De prijs is te hoog.
Those prices are very high.	*die préizĕ zein-erĕch-hóoch.*	Die prijzen zijn erg hoog.
This is cheap.	*di-s-choetkóop.*	Dit is goedkoop.
the war	*dĕ-óorloch, dĕn-óorloch*	de oorlog
During the war, prices were high.	*ondĕr-dĕn-óorloch waarĕ-dĕ-préizĕ hóoch.*	Onder de oorlog waren de prijzen hoog..

113. Payment, Bill, Change.

What do I owe you? (Lit: What get you from me?)	*wat kréicht-uu-va-mĕ?*	Wat krijgt u van mij?
together	*tĕ-sáamĕ*	tezamen
All together it's f10.85.	*álĕs te-sáamĕ is-ta tien-ghuldĕ vew-ĕ-táchtich.*	Alles tezamen is dat f10.85.

The abbreviation for *gulden* is *f*; it is taken from a word *florin*, which is no longer used.

the bundle, the pack	*ĕt-pák*	het pak
the little bundle, the package	*ĕt-pákjĕ*	het pakje
to pack, to wrap up	*pákĕ*	pakken
Shall I wrap it up for you?	*za-k-ĕt foor-uu ím-pakĕ?*	Zal ik het voor u inpakken?
I'll take a package of cigarettes, too.	*ik-néem noch-ĕm-pakjĕ sieghĕrétĕ.*	Ik neem nog een pakje cigaretten.
the change (money), small coin	*ĕt-kleinghélt*	het kleingeld
Have you change?	*hept-uu-kleinghélt?*	Hebt u kleingeld?
back	*trúch, tĕrúch*	terug
Can you give me change from a dollar?	*kúnt-uu-mĕ van-ĕ-rigzdáaldĕr trú-cheevĕ?*	Kunt u mij van een rijksdaalder teruggeven?
I have only a ten-gulden bill.	*ik-heb aléen-maar ĕm-briefjĕ-van-tien.*	Ik heb alleen maar een briefje van tien.
to change (money)	*pásĕ, wísĕlĕ*	passen, wisselen
Can you change it?	*kunt-uu-ĕt pásĕ?*	Kunt u het passen?
Change you change this for me?	*kunt-uu-dit foor-mĕ-wísĕlĕ?*	Kunt u dit voor mij wisselen?
Can you give me change for a dollar?	*kunt-uu-mĕ voor-ĕ-rigzdáaldĕr klein-ghélt cheevĕ?*	Kunt uu mij voor een rijksdaalder kleingeld geven?
I can't make change for that.	*dat-kán-ik-nie-wísĕlĕ.*	Dat kan ik niet wisselen.
I still have some change coming.	*i-kréich noch-wa-trúch.*	Ik krijg nog wat terug.

I still have some change coming from you.	*i-kréich noch-wat fan-úu těrúch.*	Ik krijg nog wat van u terug.
to figure, to calculate	*réekěně*	rekenen
the account, the calculation, the bill	*dě-réekěning*	de rekening
Put it on the bill.	*zet-ět ob-dě-réekěning.*	Zet het op de rekening.
Give me my bill.	*ghéef-mě mě-réekěning.*	Geef mij mijn rekening.
There's too much on the bill.	*ěr-stáa tě-véel ob-dě-réekěning.*	Er staat te veel op de rekening.
The bill is too high.	*dě-réekéning is-tě-hóoch.*	De rekening is te hoog.
That doesn't come out right. (Lit: That knocks not.)	*dat-klópt-nie.*	Dat klopt niet.
wrong	*věrkéert*	verkeerd
You figure wrong.	*uu-réekěnt fěrkéert.*	U rekent verkeerd.
You have figured wrong.	*uu-hept ferkéert chěréekěnt.*	U hebt verkeerd gerekend.
to believe	*ghělóově*	gelooven
You haven't figured this out right, I guess.	*dat-hépt-uu nie-chóet úit-chěreekěnt, ghělóov-ik.*	Dat hebt u niet goed uitgerekend, geloof ik.
I can't pay that.	*i-kan-dat nie bětáalě.*	Ik kan dat niet betalen.
I wasn't able to pay it.	*ik-heb-ět nie-kuně-bětáalě.*	Ik heb het niet kunnen betalen.
I'll pay.	*ik-sal-wel bětáalě.*	Ik zal wel betalen.
I think my friend has already paid.	*ik-chělóov dat-měn-vríent-al-bětáalt-heeft.*	Ik geloof dat mijn vriend al betaald heeft.

LESSON 10: THE TIME OF DAY

114. The Hours.

The train leaves at 17:30 (5:30 P.M.).	*dĕ-tréin vĕrtrékt om-zéevĕtien-dértich.*	De trein vertrekt om zeventien dertig.

In the Netherlands and Belgium official railway time is counted on a 24-hour basis, beginning at midnight; for instance, 11 A.M. is 'eleven', but 11 P.M. is 'twenty-three.'

The train arrives at 23:58 (11:58 P.M.).	*dĕ-tréin kont-áan om-dríe-ĕ-twíntich ácht-ĕ-véiftich.*	De trein komt aan om drie en twintig acht en vijftig.
the watch	*ĕt-orlóozjĕ*	het horloge
What time is it by your watch?	*hoe-láat-iz-ĕt op-úuw-orlóozjĕ?*	Hoe laat is het op uw horloge?
What time have YOU?	*hoe-láat hept-úu-ĕt?*	Hoe laat hebt u het?
I have one o'clock.	*ik-heb-ĕt éen-úur.*	Ik heb het éen uur.
Look at your watch.	*kéik-ĕs op-uuw-orlóozjĕ.*	Kijk eens op uw horloge.
I'll look at my watch.	*ik-sál-ĕs op-mĕn-orlóozjĕ-keikĕ.*	Ik zal eens op mijn horloge kijken.
the clock	*dĕ-klók*	de klok
Look at the clock.	*kéik-ĕs naa-dĕ-klók.*	Kijk eens naar de klok.
Your watch is fast. (Lit: runs before.)	*uuw-orlóozjĕ loopt-fóor.*	Uw horloge loopt voor.
Is your watch going right?	*ghaat-uuw-orlóozjĕ ghóet?*	Gaat uw horloge goed?
My watch is slow. (Lit: goes after.)	*mĕn-orlóozjĕ ghaat-áchtĕr.*	Mijn horloge gaat achter.
My watch doesn't run well.	*mĕn-orlóozjĕ ghaat-nie-chóet.*	Mijn horloge gaat niet goed.
early	*vróech*	vroeg

Formerly (Lit: earlier) it was fast and now it's slow.	*vróeghĕr liep-ĕt-fóor e-nóu loopt-ĕt-áchtĕr.*	Vroeger liep het voor, en nu loopt het achter.
That clock isn't right.	*die-klók loopt-nie-chóet.*	Die klok loopt niet goed.
It's slow.	*zĕ-loopt-áchtĕr.*	Ze loopt achter.

(Lit: She runs after.) In talking about a *die*-noun one does not like to say *ĕt* 'it,' since this word is tied up with *dat*-nouns (§63). Instead, one says 'he,' or 'she,' or 'that' (*díe*).

How is the clock running?	*hoe-lóop tĕ-klók?*	Hoe loopt de klok?
It's stopped. (Lit: That stands still.)	*díe staat-stíl.*	Die staat stil.
It's 18 minutes of seven.	*t-is áchtien-mienúutĕ voor-zéevĕ.*	Het is achttien minuten voor zeven.
It's ten (minutes) of eight.	*t-is tíen voor-ácht.*	Het is tien voor acht.
It's 14 minutes past six.	*t-is féertien-mienúutĕn óovĕr-zés.*	Het is veertien minuten over zes.
	t-is féertien-mienúutĕ naa-zés.	Het is veertien minuten na zes.
It's five (minutes) past one.	*t-is féiv-oovĕr-éen.*	Het is vijf over een.
	t-is féif-naa-éen.	Het is vijf na een.
It's five o'clock.	*t-is féiv-úur.*	Het is vijf uur.

Before the word *úur*, the numbers *véif*, *élĕf*, *twaalĕf* have *v* for *f*; the number *zés* has *z* for *s* (§73) and the numbers *zéevĕ* and *néeghĕ* add *n* (§71).

exactly	*nét, prĕsíes*	net, precies
It's exactly six o'clock.	*t-is nét séz-úur.*	Het is net zes uur.
It's exactly eleven o'clock.	*t-is prĕsíes élĕv-úur.*	Het is precies elf uur.
just	*júist*	juist
It's just nine o'clock.	*t-is júist néeghĕn-úur.*	Het is juist negen uur.
It's already seven o'clock.	*t-is-ál zéevĕn-úur.*	Het is al zeven uur.
It's quarter of one.	*t-is kwárt-foor-éen.*	Het is kwart voor een.
It's quarter past six.	*t-is kwárt-naa-zés.*	Het is kwart na zes.
	t-is kwárt-oovĕr-zés.	Het is kwart over zes.

It's half past six. (Lit: It is half seven.)	*t-is halĕf-séevĕ.*	Het is half zeven.
It's twenty minutes after six.	*t-is tien-mienúutĕ voor-halĕf-séevĕ.*	Het is tien minuten voor half zeven.
	t-is twintich-mienúutĕ naa-zés.	Het is twintig minuten na zes.
It's already half past twelve.	*t-iz-al halĕv-éen.*	Het is al half één.
almost	*béinaa*	bijna
It's almost twelve o'clock.	*t-iz béinaa twáalĕv-úur.*	Het is bijna twaalf uur.
It's about twelve.	*t-iz bei-twáalĕvĕ.*	Het is bij twaalven.

In certain expressions the numbers take on an ending *-ĕ*. The sounds change before this ending as before *úur*; only *zés* keeps its *s*:

It's about five.	*t-iz bei-véivĕ.*	Het is bij vijven.
It's about nine.	*t-iz bei-néeghĕnĕ.*	Het is bij negenen.
It's about six.	*t-iz bei-zésĕ.*	Het is bij zessen.
It's about one.	*t-iz bei-éenĕ.*	Het is bij éénen.
so	*zóo*	zoo
what, something	*wát*	wat
something like	*zoowát*	zoowat
It's somewhere round two o'clock.	*t-is soowat-twée-úur.*	Het is zoowat twee uur.
From six to ten I'm free.	*van-zés to-tien ben-ik-fréi.*	Van zes tot tien ben ik vrij.
to serve	*dienĕ*	dienen
the service	*dĕ-dienst*	de dienst
between	*túsĕ*	tusschen
Between six and ten I'm free from service.	*tusĕ-zés-en-tien ben-ik-frei-van-dienst.*	Tusschen zes en tien ben ik vrij van dienst.
Between six and seven he'll be here.	*tusĕ-zésĕn-en-zéevĕnĕ zal-ie-hier-zein.*	Tusschen zessen en zevenen zal hij hier zijn.

After the word *túsĕ* the numbers are sometimes used in the longer form, with *-ĕ*.

It's after nine.	*t-is naa-néeghěně.*	Het is na negenen.
It's already after nine.	*t-is-ál naa-néeghěn-úur.*	Het is al na negen uur.
He came at ten o'clock.	*hei-iz om-tien-úur ghěkóomě.*	Hij is om tien uur gekomen.
At quarter before eleven he went away.	*om kwárt-foor-éléf is-ie wé-chěghaan.*	Om kwart voor elf is hij weggegaan.
the quarter-hour	*ět-kwartier*	het kwartier
to wait	*wáchtě*	wachten
Can you wait fifteen minutes?	*kunt-uu ě-kwartier wáchtě?*	Kunt u een kwartier wachten?
I shan't come before twelve.	*ik-sal niet-foor-twáalěvě koomě.*	Ik zal niet voor twaalven komen.
not until then, not before	*éerst; pás*	eerst, pas
She didn't come till half past three.	*eerst-om-halě-fier i-sě-ghěkóomě.*	Eerst om half vier is zij gekomen.
They'll come here only at half past five.	*zě-kóomě paz-om-halěf-sés hier.*	Zij komen pas om half zes hier.
The train leaves in ten minutes.	*dě-tréin ghaat-oověr-tien-mienúutě.*	De trein gaat over tien minuten.
The train leaves within ten minutes.	*dě-tréin ghaad-bině-tien-mienúutě.*	De trein gaat binnen tien minuten.
past, ago	*ghěléejě*	geleden
It isn't fifteen minutes ago yet.	*t-is no-cheen-kwartier-ghěléejě.*	Het is nog geen kwartier geleden.
I spoke to him less than an hour ago.	*ik-heb-ěm no-cheen-úur-ghělеejě ghěspróokě.*	Ik heb hem nog geen uur geleden gesproken.

115. THE PARTS OF THE DAY.

to break, broken	*bréekě; ghěbróokě*	breken; gebroken.
Day is dawning. (Lit: The day breaks on.)	*dě-dách breekt-áan.*	De dag breekt aan.
It's already getting daylight. (Lit: It becomes already day.)	*ět-wórt-al dách.*	Het wordt al dag.
the morning	*dě-mórghě, dě-óchtěnt*	de morgen, de ochtend
tomorrow	*mórghě*	morgen

Tomorrow morning I'm on duty.	*morghĕn-óchtĕnt heb-ig-díenst.*	Morgen ochtend heb ik dienst.
entire, whole	*héel*	heel
the forenoon	*dĕ-voormídach, dĕ-vóormidach*	de voormiddag
Today I was on duty all forenoon.	*van-dáach heb-ig-dĕ-héelĕ-voormídach díenst-chĕhat.*	Vendaag heb ik de heele voormiddag dienst gehad.
the noon	*dĕ-mídach*	de middag
It's noon.	*t-is-mídach.*	't Is middag.
the afternoon	*dĕ-náamidach, dĕ-naamídach*	de namiddag
Come in the afternoon.	*kom-in-dĕ-naamídach.*	Kom in de namiddag.
In the afternoon it's very quiet.	*in-dĕ-náamidach iz-ĕt-érch-rústich.*	In de namiddag is het erg rustig.
It's getting towards evening. (Lit: It becomes already evening.)	*t-wort-al-áavĕnt.*	't Wordt al avond.
of an evening, in the evenings	*s-áavĕns*	's avonds
to chat, to talk	*práatĕ*	praten
Evenings we talk a long time. (Lit: Of evenings gets there long talked.)	*s-áavĕs wort-ĕr láng ghĕpráat.*	's Avonds wordt er lang gepraat.
the middle	*ĕt-mídĕ*	het midden
It was in the middle of the night.	*t-was mídĕn-in-dĕ-nácht.*	't Was midden in de nacht.

116. Late and Early.

It's late.	*t-is-láat.*	Het is laat.
How late it is!	*wat-íz-ĕt láat!*	Wat is het laat!
the time	*dĕ-téit*	de tijd
always	*álteit*	altijd
He always comes (too) late.	*hei-komt áltei-tĕ-láat.*	Hij komt altijd te laat.
the time, the occasion	*dĕ-kéer*	de keer
another	*ĕn-ándĕrĕ*	een andere

We'll do that some other time; today it's too late.	*wĕ-zulĕ-dat ĕn-ándĕrĕ-keer wel-dóen; van-dáach is-ĕ-tĕ-láat.*	Wij zullen dat een andere keer wel doen; vandaag is het te laat.

The word *wél* is very much used when something is almost, but not entirely, certain.

the luck	*ĕt-chĕlúk*	het geluk
lucky, luckily	*ghĕlúkich*	gelukkig
Luckily it was not yet too late.	*ghĕlúkich was-ĕt noch-níe tĕ-láat.*	Gelukkig was het nog niet te laat.
We left too early.	*wĕ-zein tĕ-vróech fĕrtrókĕ.*	Wij zijn te vroeg vertrokken.
We arrived (Lit: came on) too late.	*wĕ-zein tĕ-láat áan-ghĕkoomĕ.*	Wij zijn te laat aangekomen.
I have no time.	*ik-hep chin-téit.*	Ik heb geen tijd.
I had no time.	*ik-hep chin-téit-chĕhat.*	Ik heb geen tijd gehad.
Have you still some time?	*hept-uu nóch-wa-téit?*	Hebt u nog wat tijd?
Oh, we still have time.	*óo, wĕ-hébĕ nogh-dĕ-téit.*	O, wij hebben nog de tijd.
to hope	*hóopĕ*	hopen
I hope to be there on time.	*ik-hóop-ĕr op-téi-tĕ-zein.*	Ik hoop er op tijd te zijn.
It's time to go.	*t-is-téit om-tĕ-gháan.*	Het is tijd om te gaan.
to hurry	*háastĕ*	haasten
We have to hurry. (Lit: hurry ourselves.)	*wĕ-moetĕn-ons-háastĕ.*	Wij moeten ons haasten.
I must hurry.	*ik-móet-mĕ-háastĕ.*	Ik moet mij haasten.
It's high time to go home.	*t-is-hooch-téit om-naar-húis-tĕ-ghaan.*	Het is hoog tijd om naar huis te gaan.
Tell him it's time.	*zéch-ĕm dat-ĕ-téit-is.*	Zeg hem dat het tijd is.
never	*nóojt*	nooit
the boy	*dĕ-jóngĕ*	de jongen
That boy never comes on time.	*die-jóngĕ komt-nóojt op-téit.*	Die jongen komt nooit op tijd.
We can't wait any more.	*wĕ-kunĕ níe-mĕr wáchtĕ.*	Wij kunnen niet meer wachten.
to strike; struck	*slaan; ghĕsláaghĕ*	slaan; geslagen

It has already struck eight o'clock and the train leaves at eight twenty.	*ĕt-héeft-al ácht-úur-ghĕslaaghĕ en-dĕ-tréin vĕrtrékt-om-ácht-uur-twíntich.*	Het heeft al acht uur geslagen, en de trein vertrekt om acht uur twintig.
We still have five minutes.	*wĕ-hébĕ-noch féif-mienúutĕ.*	Wij hebben nog vijf minuten.
Aren't you ready yet?	*bent-uu noch-nie-kláar?*	Bent u nog niet klaar?
He hasn't even begun yet.	*hei-is noch-niet-éenz-bĕghónĕ.*	Hij is nog niet eens begonnen.

LESSON 11: MORE ABOUT TIME

117. End-Words.

He will be here tomorrow morning.	*hei-zal morghĕn-óchtĕnt híer-zein.*	Hij zal morgen ochtend hier zijn.
It's high time to go home.	*t-is-hooch-téit om-naar húis-tĕ-ghaan.*	Het is hoog tijd om naar huis te gaan.

Infinitives ('to be', 'to go', and the like) come at the end of the sentence or near it (§95).

I have not seen the key.	*k-eb-dĕ-sléutĕl nie-chĕzíen.*	Ik heb de sleutel niet gezien.
I have forgotten the name of that hotel.	*ig-ben dĕ-náam van-dat-hóotél vĕr-ghéetĕ.*	Ik ben de naam van dat hotel vergeten.

Participles ('seen', 'forgotten', and the like) come at the end of the sentence or near it (§103).

Today we don't go out.	*van-dáach chaan-wĕ-nie-úit.*	Vandaag gaan wij niet uit.
The train arrives at seven o'clock. (Lit: comes at seven o'clock ON.)	*dĕ-tréin komt-om-zéevĕn-uur-áan.*	De trein komt om zeven uur aan.
They make the beds every morning at nine o'clock. (Lit: They make every morning at nine o'clock the beds UP.)	*zĕ-máakĕn íedĕrĕ-mórghĕn om-née-ghĕn-úur dĕ-bédĕn-op.*	Zij maken iedere morgen om negen uur de bedden op.
He never goes along with us. (Lit: He goes never with us ALONG.)	*hei-ghaat nóojt met-ons-mée.*	Hij gaat nooit met ons mee.
We get up at half past six.	*wĕ-staan om-hálĕf-séevĕn-óp.*	Wij staan om half zeven op.

Certain words, such as 'up' or 'along', come at the end of a Dutch sentence (or near the end). We shall call them END-WORDS.

Today we can't go out.	*van-dáach kunĕ-wĕ-niet úit-chaan.*	Vandaag kunnen wij niet uitgaan.
The train will arrive at nine o'clock.	*dĕ-tréin zal-om-néghĕn-úur áan-koomĕ.*	De trein zal om negen uur aankomen.
She will make the beds right away.	*zĕ-zal dáadĕlik dĕ-béden-óp-maakĕ.*	Zij zal dadelijk de bedden opmaken.
They are never allowed to go along with us.	*zĕ-móoghĕ nóojt met-ons-mée-ghaan.*	Zij mogen nooit met ons meegaan.
It's high time to get up.	*t-is hóoch-téit om-óp-tĕ-staan.*	Het is hoog tijd om op te staan.

If there is an end-word and an infinitive, the end-word comes before the infinitive and is spoken with more stress than the infinitive.

Today we did not go out.	*van-dáach zein-we-niet úit-chĕchaan.*	Vandaag zijn wij niet uitgegaan.
The train arrived late.	*dĕ-tréin is-láat-áan-ghĕkoomĕ.*	De trein is laat aangekomen.
The chambermaid has not yet made up the beds.	*ĕt-káamĕrmeisjĕ heef-tĕ-bédĕ noch-nie-óp-chĕmaakt.*	Het kamermeisje heeft de bedden nog niet opgemaakt.
They did not go along with us.	*zĕ-zei-nie met-ons-mée-ghĕghaan.*	Zij zijn niet met ons meegegaan.
They were not allowed to go along with us.	*zĕ-hebĕ-nie met-ons-mée-mooghĕ-ghaan.*	Zij hebben niet met ons mee mogen gaan.
I got up at half past six.	*ig-ben om-hálĕf-séevĕ óp-chĕstaan.*	Ik ben om half zeven opgestaan.
He did not want to get up.	*hei-eef-nie óp-wilĕ-staan.*	Hij heeft niet op willen staan.

If there is an end-word and a participle, the end-word comes before the participle and is spoken with more stress than the participle.

118. The Week.

What day is (it) today?	*wa-dách-is-ĕt fan-dáach?*	Wat dag is het vandaag?
Today (it) is Wednesday.	*van-dáach is-t-wóenzdach.*	Vandaag is het Woensdag.

Practice this sentence, using all the days of the week:

Sunday	*zóndach*	Zondag
Monday	*máandach*	Maandag
Tuesday	*dínzdach*	Dinsdag
Wednesday	*wóenzdach*	Woensdag
Thursday	*dóndĕrdach*	Donderdag
Friday	*vréidach*	Vrijdag
Saturday	*záatĕrdach*	Zaterdag.
Mondays I always go to Amsterdam.	*s-máandachs chaa-ik-álteit naar-am-stĕrdám.*	's Maandags gaa ik altijd naar Amsterdam.
Thursday morning I come back.	*dóndĕrdach-mórghĕ kom-ik-trúch.*	Donderdag morgen kom ik terug.
heavy, hard	*zwáar*	zwaar
Tuesday is a hard day for me.	*dínzdach is-ĕn-zwáarĕ-dách vóor-mĕ.*	Dinsdag is een zware dag voor me.
pleasant, nice	*prétich*	prettig
On Wednesday things are nice for me. (Lit: I have it pleasant.)	*op-wóenzdach heb-ik-ĕt prétich.*	Op Woensdag heb ik het prettig.
She will come Friday evening.	*vréidach-áavĕnt zal-zĕ-kóomĕ.*	Vrijdag avond zal zij komen.
the work	*ĕt-wérĕk*	het werk
to work	*wérĕkĕ*	werken
We work here on Saturdays too.	*wĕ-wérĕkĕ-hier ook-sáatĕrdachs.*	Wij werken hier ook 's Zaterdags.
Sundays this train does not go.	*sóndachs cháa-teezĕ-tréin níe.*	's Zondags gaat deze trein niet.
every, each	*íedĕr*	ieder
They come every day.	*zĕ-kóomĕn íedĕrĕ-dách.*	Zij komen iedere dag.
Her husband came yesterday.	*haar-mán is-chístĕrĕ ghĕkóomĕ.*	Haar man is gisteren gekomen.
Day before yesterday the sergeant left.	*eerghístĕrĕ iz-dĕ-serzjánt fĕrtrókĕ.*	Eergisteren is de sergeant vertrokken.
My wife is coming tomorrow.	*mĕn-vróu komt-mórghĕ.*	Mijn vrouw komt morgen.

Day after tomorrow we arrive in Amsterdam.	*óověrmorghě kóomě-wě-áan in-amstěrdám.*	Overmorgen komen wij aan in Amsterdam.
In three days the captain will arrive.	*oověr-drie-dáaghě zal-dě-kapitéin áan-koomě.*	Over drie dagen zal de kapitein aankomen.
Last week the colonel was here.	*věrléejě-wéek iz-dě-koolonél híer-ghěweest.*	Verleden week is de kolonel hier geweest.
Was that last week?	*waz-dat-fěrléejě-wéek?*	Was dat verleden week?
to follow	*vólghě*	volgen
following, next	*vólghěnt*	volgend
Next week I am off duty.	*vólghěndě-wéek ben-ik fréi-van-díenst.*	Volgende week ben ik vrij van dienst.
A week from tomorrow we'll be done.	*mórghě oověr-ě-wéek zein-wě-kláar.*	Morgen over en week zijn wij klaar.
In two weeks it'll all be ready.	*in-veertien dáaghěn is-alěs-kláar.*	In veertien dagen is alles klaar.

They often say 'fourteen days' rather than 'two weeks'.

119. Months; Ordinal Numbers.

It was (is) a month ago.	*t-iz ě-máant-chěléejě.*	Het is een maand geleden.
how many?	*hóe-věl?*	hoeveel?
the how-manieth?	*dě-hóevělstě?*	de hoeveelste?
What day of the month is (it) today?	*dě-hóevělstěn ís-t-fan-daach?*	De hoeveelste is het vandaag?
May	*méi*	Mei
It's the first of May.	*t-iz-děn-éerstě-méi.*	Het is de eerste Mei.
	t-iz-dě-éerstě-méi.	

Practise this sentence, replacing *děn éerstě* by the other numbers; for instance *t-iz dě-twéedě-méi*:

the second	*dě-twéedě*	de tweede
the third	*dě-dérdě*	de derde
the fourth	*dě-víerdě*	de vierde

the fifth	*dĕ-véivdĕ*	de vijfde
the sixth	*dĕ-zézdĕ*	de zesde
the seventh	*dĕ-zéevĕndĕ*	de zevende
the eighth	*dĕn-áchstĕ, dĕ-áchstĕ*	de achtste
the ninth	*dĕ-néeghĕndĕ*	de negende
the tenth	*dĕ-tíende*	de tiende
the eleventh	*dĕn-élĕvde, dĕ-élĕvde*	de elfde
the twelfth	*dĕ-twáalĕvdĕ*	de twaalfde
the thirteenth	*dĕ-dértiendĕ*	de dertiende
the twentieth	*dĕ-twíntichste*	de twintigste
the twenty-first	*dĕn-éen-ĕ-twíntichstĕ, dĕ-éen-ĕ-twíntichstĕ*	de eenentwintigste
the twenty-second	*dĕ-twée-ĕ-twíntichstĕ*	de tweeëntwintigste
the thirtieth	*dĕ-dértichstĕ*	de dertigste.

January	*janoewáarie*	Januari
Today is the eighth of January.	***van-dáach-iz-dĕ-áchstĕ janoewáarie.***	**Vandaag is de achtste Januari.**

Practise this sentence, replacing the word *janoewáarie* by the names of the other months. Before a vowel, ***áchstĕ*** sometimes adds *-n* (§71): ***dĕ-achstĕ-april, dĕn-áchstĕn-april.***

February	*feebroew[illegible]*	Februari
March	*máart*	Maart
April	*apríl*	April
May	*mĕi*	Mei
June	*júunie*	Juni

Remember that the Dutch *j* means the sound of English *y* in *yes*.

July	*júulie*	Juli
August	*oughústus*	Augustus
September	*septémbĕr*	September
October	*októobĕr*	October
November	*noovémbĕr*	November
December	*deesémbĕr*	December.
We leave on the sixth of February.	*wĕ-vĕrtrékĕ dĕ-zézdĕ-feebroewáarie.*	Wij vertrekken de zesde Februari.
We came here on the fourth of January.	*wĕ-zéin-hier dĕ-víerdĕ-janoewáarie ghĕkóome.*	Wij zijn hier de vierde Januari gekomen.

120. Seasons; Years.

the summer	*dĕ-zóomĕr*	de zomer
the winter	*dĕ-wíntĕr*	de winter
We have winter for seven months and summer for five months.	*wĕ-hébĕ zéevĕ-maandĕ-wíntĕr en véif-maandĕ-zóomĕr.*	Wij hebben zeven maanden winter en vijf maanden zomer.
We are in the middle of the summer.	*wĕ-zein mídĕn-in-dĕ-zóomĕr.*	Wij zijn midden in de zomer.
It is deep winter. (Lit: full up.)	*ĕt-is fól-op wíntĕr.*	Het is volop winter.
the spring	*ĕt-fóorjaar, dĕ-léntĕ*	het voorjaar, de lente
the fall, the autumn	*ĕt-náajaar, dĕ-hérĕfst*	het najaar, de herfst
It's spring.	*t-is-fóorjaar; t-is-léntĕ.*	Het is voorjaar; Het is lente.
It's autumn.	*t-is-náajaar; t-is-hérĕfst.*	Het is najaar; Het is herfst.
The spring has been very nice.	*t-fóorjaar is-érĕch-móoj-ghĕweest.*	Het voorjaar is erg mooi geweest.
the year	*ĕt-jáar*	het jaar
Happy new year!	*ghĕlúkich-níew-jaar!*	Gelukkig Nieuwjaar!
Same to you!	*van-t-sélĕvdĕ!*	Van 'tzelfde!

to happen	*ghĕbéurĕ*	gebeuren
It's exactly a year ago that it happened.	*t-is-nét-ĕn-jaar-ghĕléejĕ dat-ĕt-chĕbéurt-is.*	Het is net een jaar geleden dat het gebeurd is.
sick	*ziek*	ziek
Last year at this time I was sick.	*vĕrléejĕ-jaar om-déezĕ-téit was-ik-siek.*	Verleden jaar om deze tijd was ik ziek.
It was a year ago yesterday.	*t-was-chistĕrĕn ĕ-jáar-ghĕléejĕ.*	Het was gisteren een jaar geleden.
Last year it was pretty bad.	*vĕrléejĕ-jaar was-t-heel-érĕch.*	Verleden jaar was het heel erg.
coming	*kóomĕnt*	komend
the order	*dĕ-órdĕ*	de orde
Next year everything will be all right again. (Lit: again in order.)	*kóomĕnt-jáar is-álĕs weer-in-órdĕ.*	Komend jaar is alles weer in orde.
to live (in a place), to dwell	*wóonĕ*	wonen
I've been living here four years now.	*ik-wóon-ier nou-vier-jáar.*	Ik woon hier nu vier jaar.
That was a few years back.	*da-was-ĕ-páar-jaar-trúch.*	Dat was een paar jaar terug.
It's twenty years ago.	*t-is-twíntich-jaar-ghĕléejĕ.*	Het is twintig jaar geleden.
He wants to sell his house.	*hei-wil zĕn-húis-fĕrkoopĕ.*	Hij wil zijn huis verkoopen.
He hasn't yet lived a year in it.	*hei-éeft-ĕr no-chin-jáar-in ghĕwóont.*	Hij heeft er noch geen jaar in gewoond.

(Lit: He has there yet no year in lived; *ĕr* . . . *in* 'there . . . in' means 'in it.')

born	*ghĕbóorĕ*	geboren
William of Orange was born in 1533.	*wílĕm van-ooránjĕ was-chĕbóorĕn in-véiftien-drie-ĕ-dértich.*	Willem van Oranje was geboren in vijftien drie en dertig.
I was born in 1923.	*ig-ben-ghĕbóorĕn in-néeghĕtien-drie-ĕ-twíntich.*	Ik ben geboren in negentien drie en twintig.
The war broke out in 1939.	*in-néeghĕtien-néeghĕn-ĕ-dértich iz-dĕ-óorloch úit-chĕbrookĕ.*	In negentien negen en dertig is de oorlog uitgebroken.

LESSON 12: TIME AND AGE

121. Words Are Run Together. From here on we shall leave off the hyphens which show that words are run together. As far as your talking is concerned, you will be understood even if you don't run your words together; the worst that can happen is that you may sound silly. But UNDERSTANDING OTHER PEOPLE is different. DUTCH SPEAKERS RUN THEIR WORDS TOGETHER for long stretches at a time. Therefore, in practising, RUN THE WORDS TOGETHER.

122. When? How Long?

When was that?	*wáneer wáz dat?*	Wanneer was dat?
	wanéer iz dat chĕwéest?	Wanneer is dat geweest?

Short forms for past time, such as 'was' (Dutch *wás*), 'came' (Dutch *kwám*), are much less used than in English.

When did that happen?	*wanéer iz dat chĕbéurt?*	Wanneer is dat gebeurd?
often	*díkwils*	dikwijls
That often happens.	*dat chĕbeur díkwils.*	Dat gebeurt dikwijls.
rarely, seldom	*zéldĕ*	zelden
That rarely happens.	*dat chĕbeurt séldĕ.*	Dat gebeurt zelden.
How often have you been there?	*hoe díkwils bent uu daar ghĕwéest?*	Hoe dikwijls bent u daar geweest?
I have only rarely been there.	*ig ben ĕr maar zéldĕ ghewéest.*	Ik ben er maar zelden geweest.

The word *ĕr* here is an unstressed form of *dáar* 'there.'

I can't stay long.	*i ka nie lang bléivĕ.*	Ik kan niet lang blijven.
She's coming soon. (Lit: within short.)	*zĕ komd binĕ kórt.*	Zij komt binnen kort.
In about ten days she will be here. (Lit: a day or ten.)	*oovĕr ĕn dách of tíen zal zĕ híer zein.*	Over een dag of tien zal zij hier zijn.

to stand (something), to put	*stélĕ*	stellen
We can't put that off. (Lit: stand out.)	*dat kunĕ wĕ niet úit stelĕ.*	Dat kunnen wij niet uitstellen.
That cannot be put off.	*dat ka nie úit chĕstelt wordĕ.*	Dat kan niet uitgesteld worden.
difficult, hard	*móejĕlik*	moeilijk
The longer you put it off, the harder it gets.	*hoe lángĕr jĕ t úit stelt, hoe móejĕlikĕr ĕt wórt.*	Hoe langer je het uitstelt, hoe moeilijker het wordt.

The word *jĕ* is unstressed for *jéi*, meaning 'you, a person, a fellow.'

to last	*dúurĕ*	duren
How long will it take?	*hoe láng zal ĕ dúurĕ?*	Hoe lang zal het duren?
It won't take long.	*t sal níe lang dúurĕ.*	't Zal niet lang duren.
It's taking long; it lasts long.	*ĕ duurt láng.*	Het duurt lang.
I'll be back in three days.	*ig ben oovĕr dríe dáaghĕ trúch.*	Ik ben over drie dagen terug.

123. How Old Are You?

old	*óut*	oud
How old are you?	*hoe óud bent uu?*	Hoe oud bent u?
I'm twenty-one.	*ig ben éen ĕ twíntich.*	Ik ben een en twintig.
young	*jóng*	jong
You are three years younger than I.	*uu ben dríe jáar jóngĕr dan ík.*	U bent drie jaar jonger dan ik.
I am three years older than you.	*ig ben dríe jáar óuwĕr dan úu.*	Ik ben drie jaar ouder dan u.
the age	*dĕ léefteit*	de leeftijd
He is (of) the same age as I.	*hei is fan dĕ zélĕvdĕ léefteit as ík.*	Hij is van dezelfde leeftijd als ik.
He is exactly as old as she.	*hei is nét soo óut a séi.*	Hij is net zoo oud als zij.
He is not as old as she.	*hei is níe soo óut a séi.*	Hij is niet zoo oud als zij.
He is tall for his age.	*hei is chróot foor zĕn léefteit.*	Hij is groot voor zijn leeftijd.
She is the older of the two. (Lit: oldest.)	*zei iz dĕ óutstĕ van dĕ twée.*	Zij is de oudste van de twee.

He is the youngest of us.	*hei iz dĕ jóngstĕ van ons.*	Hij is de jongste van ons.
The man is getting old.	*dĕ mân wort óut.*	De man wordt oud.
He is over fifty.	*hei iz óovĕr dĕ féiftich.*	Hij is over de vijftig.
(Lit: over THE fifty.)		
I find that he has grown very old.	*ik fin dat ic érĕch óut chĕwordĕn is.*	Ik vind dat hij erg oud geworden is.
gray	*ghréis*	grijs
How gray he has grown!	*wat is ic ghréis chĕwordĕ!*	Wat is hij grijs geworden!
the sister	*dĕ zústĕr*	de zuster
How old is his youngest sister?	*hoe óut i sĕn jóngstĕ zústĕr?*	Hoe oud is zijn jongste zuster?
at most	*hóochstĕns, hóochstĕs*	hoogstens
She is at most nineteen years (old).	*zĕ is hóochstĕns néeghĕtien jáar.*	Zij is hoogstens negentien jaar.
How old do you think she is?	*hoe óu dénkt uu da sĕ ís?*	Hoe oud denkt u dat zij is?
at least	*mínstĕns, mínstĕs*	minstens
She is at least twenty-five.	*zĕ is mínstĕns veiv ĕ twíntich.*	Zij is minstens vijf en twintig.
She is about thirty.	*zĕ is ĕ jáar ov dértich..*	Zij is een jaar of dertig.
(Lit: a year or thirty.)		
She is thirty or so.	*zĕ i soo wa dértich.*	Zij is zoowat dertig.
How old is your brother?	*hoe óut is uuw bróer?*	How oud is uw broer?

Practice this sentence, replacing the word *bróer* by each of the following words:

sister	*zústĕr*	zuster
father	*váadĕr*	vader
mother	*móedĕr*	moeder
son	*zóon*	zoon
daughter	*dóchter*	dochter
uncle	*óom*	oom
aunt	*tántĕ*	tante
nephew; (male) cousin	*néef*	neef

niece; (female) cousin	*nicht*	nicht
grandfather	*ghróotfaadĕr*	grootvader
grandmother	*ghróotmoedĕr*	grootmoeder
grandson	*kléinzoon*	kleinzoon
granddaughter	*kléindochter*	kleindochter
husband	*mán*	man
wife	*vróu*	vrouw
(male) friend	*vrient*	vriend
(female) friend	*vriendín*	vriendin.

All these are *die*-nouns.

having a birthday	*jáarich*	jarig
On the eighth of June I have a birthday.	*ob dĕn áchstĕ júunie ben ik jáarich.*	Op de achtste Juni ben ik jarig.
the birthday	*dĕ vĕrjáardach*	de verjaardag
Today is my birthday.	*van dáach ben ik jáarich.*	Vandaag ben ik jarig.
	ĕt is fan dáach mĕn vĕrjáardach.	Het is vandaag mijn verjaardag.
to congratulate	*feeliesietéerĕ*	feliciteeren
I congratulate you on your birthday. (Lit: Congratulated with your birthday!)	*ghĕfeeliesietéert met uuw verjáardach!*	Gefeliciteerd met uw verjaardag!
When were you born?	*waneer bént uu ghĕbóorĕ!*	Wanneer bent u geboren?
I was born in 1924.	*ig ben ghĕbóorĕn in néeghĕtien vier ĕ twíntich.*	Ik ben geboern in negentien vier en twintig.
to live, to be alive	*léevĕ*	leven
Is your father still living?	*léeft uuw váadĕr noch?*	Leeft uw vader nog?
to die; died	*stérvĕ; is chĕstórvĕ*	sterven; is gestorven
No, he died last year.	*née, hei is fĕrléejĕ jaar ghĕstórvĕ.*	Neen, hij is verleden jaar gestorven.

124. VERB LAST IN CLAUSES.

He is sick.	*hei i síek.*	Hij is ziek.
He says he is sick.	*hei zécht ie i síek.*	Hij zegt, hij is ziek.
He says that he is sick.	*hei zéch tat ie zíek is.*	Hij zegt dat hij ziek is.
She can't come.	*zĕ ka nie kóomĕ.*	Zij kan niet komen.
afraid	*báng*	bang
I'm afraid she can't come.	*ig ben báng, zĕ ka nie kóomĕ.*	Ik ben bang, zij kan niet komen.
I'm afraid that she can't come.	*ig ben báng dat sĕ nie kóomĕ kan.*	Ik ben bang dat zij niet komen kan.
Has he done it?	*heeft ie ĕt chĕdáan?*	Heeft hij het gedaan?
whether	*óf*	of
I don't know whether he has done it.	*ik wéet nie of ie ĕt ghĕdáan heeft.*	Ik weet niet of hij het gedaan heeft.
Where are they?	*Waar zéin zĕ?*	Waar zijn zij?
I don't know where they are.	*k wéet nie waar zĕ zéin.*	Ik weet niet waar zij zijn.
Is he going along?	*ghaat ie mée?*	Gaat hij mee?
I don't know whether he is going along.	*ik wéet nie of ie mée ghaat.*	Ik weet niet of hij meegaat.
Did he go along?	*is ie mée ghĕghaan?*	Is hij meegegaan?
I don't know whether he went along.	*ik wéet nie of ie mée chĕghaan is.*	Ik weet niet of hij meegegaan is.
Will he go along?	*zal ie mée ghaan?*	Zal hij meegaan?
I don't know whether he will go along.	*ik wéet nie of ie mée zal ghaan.*	Ik weet niet of hij mee zal gaan.

In a CLAUSE the verb comes AT THE END or near the end. A clause is like a sentence that is turned into part of another sentence; it begins with a word like 'that,' 'whether,' 'if,' or with a question word like 'when', 'where'.

125. TALK. In order to understand what people say, one has to be at home with the common turns of speech. In this section we give a number of these; some of them contain clauses. There are very few new words in these examples. Practice them thoroughly out loud.

What is it?	*wat ís ĕt?*	Wat is het?
What's the matter? (Lit: What is there at the hand?)	*wat ís ĕr an dĕ hánt?*	Wat is er aan de hand?
What on earth is the matter?	*wat ís ĕr toch an dĕ hánt?*	Wat is er toch aan de hand?

The word *tóch* in a question means something like 'do tell me' or 'how did you get that way?'

What's the matter now?	*wat is ĕr nóu an dĕ hánt?*	Wat is er nu aan de hand?
I don't know what's the matter.	*ik wéét nie wat ĕr an de hánt is.*	Ik weet niet, wat er aan de hand is.
What on earth is the matter with him?	*wat ís ĕr toch an dĕ hánt met ĕm?*	Wat is er toch aan de hand met hem?
possible	*móoghĕlik*	mogelijk
It's possible that he may still come.	*t is móoghĕlik dat ie noch kómt.*	Het is mogelijk dat hij nog komt.
I'm very much afraid that she can't come.	*ig ben ĕrĕgh báng dat sĕ nie kóomĕ kan.*	Ik ben erg bang dat zij niet komen kan.
I want him to go home.	*ik wíl dat ie naar húis chaat.*	Ik wil dat hij naar huis gaat.
How did *that* happen, now?	*hoe iz dát nuu ghĕbéurt?*	Hoe is dat nu gebeurd?
I don't know how that came about.	*ik wéét niet hoe dat chĕbéurt is.*	Ik weet niet, hoe dat gebeurd is.
I'm sorry. (Lit: It spites me; it grieves me.)	*ĕt spéit mé.*	Het spijt mij.
I was sorry. (Lit: It has spited me.)	*ĕt heeft mĕ ghĕspéétĕ.*	Het heeft mij gespeten.
I'm sorry (that) I can't come.	*ĕt spéit mĕ dat ik nie kóomĕ kan.*	Het spijt mij dat ik niet komen kan.
I think he is coming.	*ig déng dat ie kómt.*	Ik denk dat hij komt.
I think he'll come all right.	*ig dénk wel dat ie kómt.*	Ik denk wel dat hij komt.
if	*áls, ás*	als
If you know it, you can say it.	*alz uu ĕt wéét, kunt uu ĕt séghĕ.*	Als u het weet, kunt u het zeggen.

They told me you were there too.	*zĕ hebĕ mĕ ghĕzéch tat uu ĕr bĕi was.*	Zij hebben me gezegd dat u er bij was.

The words *ĕr béi* mean 'present where something happened or where something was done.'

Tell him to wait a bit.	*zéch ĕm dat ie eevĕ wácht.*	Zeg hem dat hij even wacht.

The word *éevĕ* means 'just a little.'

Tell her to wait a bit.	*zéch ĕr dat sĕ eevĕ wácht.*	Zeg haar dat zij even wacht.
Tell them to wait a bit.	*zéch sĕ dat sĕ éevĕ wáchtĕ.*	Zeg ze dat zij even wachten.
since	*síns*	sinds
I've been waiting here ever since you went out.	*ik wácht hier al sins uu úit chĕghaan bent.*	Ik wacht hier al sinds u uitgegaan bent.
	ik hep hier ghĕwácht sins uu úit chĕghaan bent.	Ik heb hier gewacht sinds u uitgegaan bent.

In sentences like these ('I've been doing this ever since . . .') the Dutch often use present tense verbs.

until	*tót*	tot
Wait here until I come back.	*wácht hier tot ik trúch kom.*	Wacht hier tot ik terugkom.
I'll wait here till you come back.	*ik wácht hier tot uu trúch komt.*	Ik wacht hier tot u terugkomt.

In speaking of the future ('I'll wait') the Dutch often use present tense verbs.

Let's go; it won't help (even) if we (do) wait.	*laat ons cháan, ĕt helĕp tóch nie óf wĕ al wáchtĕ.*	Laat ons gaan; het helpt toch niet, of wij al wachten.

Here *tóch* means 'after all,' in spite of everything'; the words *óf* and *ál* together mean 'even if.'

I am sorry that I have to say a thing like this.	*ĕt spéit mĕ dat ik soo íets moet séghĕ.*	Het spijt mij dat ik zoo iets moet zeggen.
I can't say anything before I've seen him.	*i ka ník seghĕ, vóor dat ik ĕm ghĕzien hep.*	Ik kan niets zeggen, voordat ik hem gezien heb.

Do what I tell you.	*dóe wat ik uu zĕch.*	Doe wat ik u zeg.
I'll see what I can do for you.	*ik sal ĕ sien, wat ik foor uu kan dóen.*	Ik zal eens zien, wat ik voor u kan doen.

The combination *ĕ sien* in slow speech would be *ĕs zien* (§§74, 75) or even *eens zien.* The word *éens* (unstressed *ĕs*) means 'once' 'just'; it gives a friendly touch to the sentence.

They told me that you could help me.	*zĕ hebĕ mĕ ghĕzécht, dat úu mĕ kon hélĕpĕ.*	Zij hebben mij gezegd, dat u mij kon helpen.

The word *kon* 'could' is the short past of *kónĕ* 'to be able' (*uu kúnt* 'you can,' *uu kón* 'you could.')

He thinks he knows it.	*hei déng tat ie ĕt wéet.*	Hij denkt dat hij het weet.
I think they already know it.	*ig déng dat sĕ ĕt al wéetĕ.*	Ik denk dat ze het al weten.
everyone, everybody	*íedĕreen*	iedereen
Everybody knows that you did it.	*íedĕreen wéet dat úu ĕt chĕdáan hept.*	Iedereen weet dat u het gedaan hebt.
glad	*bléi*	blij
I'm glad you can come.	*ig ben bléi dat uu kóomĕ kunt.*	Ik ben blij dat u komen kunt.
at home	*túis*	thuis
Make yourself at home.	*dóe als ov uu túiz bent.*	Doe alsof u thuis bent.

126. More Talk.

Who's there?	*wie íz daar?*	Wie is daar?
Who's at the door?	*wie is ĕr an de déur?*	Wie is er aan de deur?
Are you waiting for anyone?	*wácht uu op íemant?*	Wacht u op iemand?
Is the gentleman at home?	*is mĕnéer túis?*	Is mijnheer thuis?

In this way, without actually saying the name, one may ask for the man of the house. In the same way, the name is left out in the next two questions.

Is the lady at home?	*is mĕvróu túis?*	Is mevrouw thuis?
Is the young lady at home?	*iz dĕ júfrou túis?*	Is de juffrouw thuis?
Is Miss Annie at home?	*is júfrou ánie túis?*	Is juffrouw Annie thuis?
Can I speak to Mr. Smit?	*kan ik mĕneer smit spreekĕ?*	Kan ik mijnheer Smit spreken?
Mr. Smit is out.	*mĕneer smit iz úit.*	Mijnheer Smit is uit.
He's just going out of the door.	*hei ghaat júis tĕ déur uit.*	Hij gaat juist de deur uit.
He lives downstairs.	*hei wóond bĕnéejĕ.*	Hij woont beneden.
When is Mr. Panhuis at home?	*wáneer is mĕneer pánhuis túis?*	Wanneer is mijnheer Panhuis thuis?
In half an hour.	*oovĕr ĕn hálĕv úur.*	Over een half uur.
Then I'll come back then.	*dan zál ig dan trúch koomĕ.*	Dan zal ik dan terugkomen.
Then I'll come back about that time.	*dan zál ig dan téeghĕ die teit trúch koomĕ.*	Dan zal ik dan tegen die tijd terug komen.
Who shall I say is here?	*wie kan ik séghĕ dat ĕr ís?*	Wie kan ik zeggen, dat er is?
There's someone to see you. (Lit: There is someone for you.)	*dĕr íz iemant foor úu.*	Er is iemand voor u.
He'll be glad to see you.	*hei wíl uu ghraach síen.*	Hij wil u graag zien.
Will you come along upstairs?	*wilt uu mée naa bóovĕ koomĕ?*	Wilt u mee naar boven komen?
I must tell you something.	*ik móet uu wat séghĕ.*	Ik moet u wat zeggen.
I have something to say to you.	*ik hep uu wa tĕ zéghĕ.*	Ik heb u wat te zeggen.
to ask	*vráaghĕ*	vragen
I want to ask you (for) something.	*ik sóu uu wat wilĕ vráaghĕ.*	Ik zou u wat willen vragen.

The word *vráaghĕ* means 'ask (a question)' and also 'ask (a favor)' and 'ask for (something).'

How are you?	*hoe gháat ĕt met uu?*	Hoe gaat het met u?
How is your wife? (Lit: 'How goes it with Mrs.?' In Dutch this is polite.)	*hoe gháat ĕt met mĕvróu?*	Hoe gaat het met mevrouw?
How are you getting along? (Lit: How make you it?)	*hoe máakt uu ĕt?*	Hoe maakt u het?

How is your father getting along?	*hoe máakt úuw váadĕr ĕt?*	Hoe maakt uw vader het?
I hear talking.	*ik hoor práatĕ.*	Ik hoor praten.
What are you talking about?	*waar bént uu oovĕr an t práatĕ?*	Waar bent u over aan het praten?

(Lit: Where are you over at the talking?) *Waar óovĕr* 'where over' means 'what about.' *ĕt práatĕ* 'the talking': verbs are in this way used as *dat*-nouns: *ĕt éetĕ* 'eating, food', *e drínkĕ* 'drinking', *ĕt léevĕ* 'living, life'.

Let's not talk any more about it.	*láat ons ĕr níe mĕr óovĕr práatĕ.*	Laat ons er niet meer over praten.
Let's talk about something else.	*láat onz oovĕr wat ándĕrs praatĕ.*	Laat ons over wat anders praten.

Remember that we are leaving off the hyphens! The phrase *wat ándĕrs* sounds as if the second word began with *t*, not with a vowel: *wa-tán-dĕrs*. We shall not call attention to this kind of thing; it holds good right along.

We must talk it over a bit.	*wĕ móetĕn ĕr ĕs oovĕr práatĕ.*	Wij moeten er eens over praten.

(Lit: We must there once over talk.) *ĕr . . . óvĕr* 'thereover' means 'over that, about that.'

We have talked enough now; let's go to work.	*wĕ hebĕ nuu ghenóe chĕpráat; láatĕ wĕ an t wérĕk chaan.*	Wij hebben nu genoeg gepraat; laten we aan het werk gaan.

Láatĕ wĕ 'let we' for 'let us' is very common.

Stay and talk a bit more. (Lit: Stay still a-bit to-talk.)	*blĕif noch wat práatĕ.*	Blijf nog wat praten.
She just keeps talking. (Lit: She stays just at the talking.)	*zĕ bléift maar an t práatĕ.*	Zij blijft maar aan 't praten.
Your friends talks well.	*uuw vríent práat chóet.*	Uw vriend praat goed.

127. Goodbye.

to hold	*hóuwĕ*	houden
to hold up, to detain	*óp houwĕ*	ophouden

Here *óp* is an end-word (§117); that is why it has a louder stress than the verb *hóuwĕ*.

I shan't keep you any longer.	*ik sál uu nie lángĕr óp houwĕ.*	Ik zal u niet langer ophouden.
I can't stay any longer.	*i ká nie langĕr bléivĕ.*	Ik kan niet langer blijven.
I must go now.	*ik moet nuu gháan.*	Ik moet nu gaan.
I must (go) home.	*ik moet naar húis.*	Ik moet naar huis.
quickly, soon	*ghóu*	gauw
Shall we see you soon again?	*zulĕ wĕ uu ghóu trúch sien?*	Zullen wij u gauw terugzien?
each other, one another	*mĕkáar*	mekaar
When shall we see each other again?	*wáneer zulĕ wĕ mĕkaar trúch sien?*	Wanneer zullen wij mekaar terugzien?
I'll be back in fifteen minutes.	*ig ben óovĕr ĕ kwartier trúch.*	Ik ben over een kwartier terug.
I'll stay away an hour at most.	*ik sal hóochstĕs ĕn úur wégh bleivĕ.*	Ik zal hoogstens een uur wegblijven.
probably	*mischíen*	misschien
I guess I'll come Saturday.	*i kó mischien záatĕrdach.*	Ik kom misschien Zaterdag.
the way	*dĕ wéch*	de weg
We are on the way home.	*wĕ zéin op wéch naar húis.*	Wij zijn op weg naar huis.
You ARE coming along, aren't you?	*uu ghaa toch mée, níe?*	U gaat toch mee, niet?

Here *tóch* asks the hearer to remove a doubt: 'you surely are, aren't you?'

Yes, gladly!	*jáa, ghráach!*	Ja, graag!
I'll be there before you.	*ik sál ĕr noch fóor uu zĕin.*	Ik zal er nog voor u zijn.
Goodbye till tonight!	*tot fan áavĕnt!*	Tot vanavond!

LESSON 14: PRONOUNS

128. PRONOUNS. Most of the Dutch pronouns occur in stressed and unstressed forms. Compare, in English: 'Do you mean *them?*' with 'I saw *'em.*' In the following list we give first the stressed forms and then, in parentheses, the unstressed forms. In the next sections we give some necessary comments.

I	*ík (ik, k)*	ik
me	*méi (mĕ)*	mij (me)
my	*méin (mĕn, mĕ)*	mijn
we	*wéi (wĕ)*	wij (we)
us, our	*óns*	ons
you	*úu*	u
your	*úuw (uu)*	uw
he	*héi (ie)*	hij (ie)
him	*hém (ĕm)*	hem
his	*zéin (zĕn)*	zijn
she	*zéi (zĕ)*	zij (ze)
her	*háar (ĕr, dĕr, zĕ)*	haar (ze)
it	*(ĕt)*	(het)
they	*zéi (zĕ)*	zij (ze)
them	*hún (un, zĕ)*	hun (ze)
their	*hún (un, ĕr, dĕr)*	hun
this	*dít*	dit
that	*dát*	dat
who?	*wíe?*	wie?
what	*wát?*	wat?

Examples of the pronouns:

YOU did it, and not I.	*úu hept ĕt chĕdáan, e níet ík.*	U hebt het gedaan, en niet ik.
THEY did it, and not WE.	*zéi hebĕn ĕt chĕdáan, e níet wéi.*	Zij hebben het gedaan, en niet wij.
SHE did it, and not HE.	*zéi heeft ĕt chĕdaan, e niet héi.*	Zij heeft het gedaan, en niet hij.
to call; called	*róepĕ; ghĕróepĕ*	roepen; geroepen.
He is calling YOU, not ME.	*hei róept úu, níet méi.*	Hij roept u, niet mij.
He is calling THEM, not US.	*hei róept hún, níet óns.*	Hij roept hun, niet ons.
He is calling HER, not HIM.	*hei roept háar, níet hém.*	Hij roept haar, niet hem.
She's calling me.	*zĕ róept mĕ.*	Zij roept me.
She's calling us.	*zĕ róept ons.*	Zij roept ons.
She's calling you.	*zĕ róept uu.*	Zij roept u.
She's calling him.	*zĕ róept ĕm.*	Zij roept hem.
She's calling her.	*zĕ róept ĕr; zĕ róept sĕ.*	Zij roept haar; Zij roept ze.
She's calling them.	*zĕ róept un; zĕ róept sĕ.*	Zij roept hun; Zij roept ze.
He's coming.	*hei kómt.*	Hij komt.
Is he coming?	*kómt ie?*	Komt hij? Komt-ie?

The unstressed form of *héi* 'he' is *hei* (*ei*) at the beginning of a phrase, but *ie* after another word.

That's MY money, and not YOUR money.	*da s méin ghelt, e níet úuw ghelt.*	Dat 's mijn geld, en niet uw geld.
That's OUR money, and not THEIR money.	*da s óns chelt, e níet hún ghelt.*	Dat 's ons geld, en niet hun geld.
That's HER money, and not HIS money.	*da s háar ghelt, e níet séin ghelt.*	Dat 's haar geld, en niet zijn geld.
the card	*dĕ káart*	de kaart
the little card, the ticket	*ĕt káartjĕ*	het kaartje
Where's my ticket?	*waar is mĕ káartjĕ?*	Waar is mijn kaartje?

Where's our ticket?	*waar is ons káartjĕ?*	Waar is ons kaartje?
Where's your ticket?	*waar is uu káartjĕ?*	Waar is uw kaartje?
Where's his ticket?	*waar i sĕn káartjĕ?*	Waar is zijn kaartje?
Where's her ticket?	*waar is ĕr káartjĕ?*	Waar is haar kaartje?
Where's their ticket?	*waar is hun káartjĕ?*	Waar is hun kaartje?

129. Our Ticket, Our Room. When the word *óns* means 'our' and comes before a noun ('our money,' 'our room'), it has this shape only before a *dat*-noun. Before a *die*-noun (including all plurals), it has the form *ónzĕ*, with an ending *-ĕ*:

our ticket	*ons káartjĕ*	ons kaartje
our house	*ons húis*	ons huis
our hotel	*ons hootél*	ons hotel
our money	*ons chélt*	ons geld
our child	*ons kínt*	ons kind
our room	*onzĕ káamĕr*	onze kamer
our key	*onzĕ sléutĕl*	onze sleutel
our baggage	*onzĕ baagháazjĕ*	onze bagage
our friend	*onzĕ vrient*	onze vriend
our son	*onzĕ zóon*	onze zoon
our tickets	*onzĕ káartjĕs*	onze kaartjes
our children	*onzĕ kíndĕrĕ*	onze kinderen
our rooms	*onzĕ káamĕrs*	onze kamers
our friends	*onzĕ vríendĕ*	onze vrienden.

All the possessives ('my,' 'our,' 'your,' 'his,' 'her,' 'their,') take an ending *-ĕ* in some expressions WHERE NO NOUN FOLLOWS:

That's not MY money; that's YOURS.	*dat is niet méin ghélt, da s ĕt úuwĕ.*	Dat is niet mijn geld, dat 's het uwe.
That is not YOUR money; that's MINE.	*dat is niet úuw ghélt, da s ĕt méinĕ.*	Dat is nit uw geld, dat's het mijne.
That is not YOUR money; that's OURS.	*dat is niet úuw ghélt, da s ĕt ónzĕ.*	Dat is niet uw geld, dat's het onze.

That is not HIS money; that's HERS.	*dat is niet zéin ghélt, da s ĕt háarĕ.*	Dat is niet zijn geld, dat's het hare.
That is not HER money; that's THEIRS.	*dat is niet háar ghélt, da s ĕt húnĕ.*	Dat is niet haar geld, dat's het hunne.

130. IT. The word *ĕt* 'it' is unstressed; when there is any stress on the pronoun, one says *dát*:

I don't know it.	*ik wéet ĕt nie.*	Ik weet het niet.
I don't know that.	*dat wéet ik nie.*	Dat weet ik niet.

The word *ĕt* is used for 'it' when one is talking about a *dat*-noun:

Have you the ticket?	*hept uu ĕt káartjĕ?*	Hebt u het kaartje?
Yes, I have it (already).	*jáa, ik éb ĕt al.*	Ja, ik heb het al.

But in talking about a *die*-noun one rarely uses the word *ĕt*. Instead, one used the unstressed forms *hei, ie* 'he,' *ĕm* 'him,' or, less often, *zĕ* 'she,' *ĕr, zĕ* 'her':

Have you the key?	*hept uu dĕ sléutĕl?*	Hebt u de sleutel?
Yes, I have it.	*jáa, ik éb ĕm al.*	Ja, ik heb hem al.
Is the clock going?	*lóop tĕ klók?*	Loopt de klok?
No, it's stopped.	*née, hei stáat stíl.*	Neen, hij staat stil.
	née, zĕ stáat stíl.	Neen, ze staat stil.

Speakers differ greatly as to the choice of 'he' or 'she' in talking about things which are *die*-nouns.

The accented forms *héi, hĕm* and *zéi, háar* are never used in talking about *things;* they are used only of persons.

Another way of saying 'it' about a *die*-noun is the word *díe*. This is always used if there is any stress on the 'it':

Have you the key?	*hépt uu dĕ sléutĕl?*	Hebt u de sleutel?
Yes, I have it.	*jáa, die héb ik al.*	Ja die heb ik al.
Is the clock running?	*lóop tĕ klók?*	Loopt de klok?
No, it's stopped.	*née, die stáat stíl.*	Neen, die staat stil.

In the same way, when 'they' or 'them' means *things* (and not people), only the unstressed *zĕ* is used, never the stresesd *zéi, hún:*

Where are the keys?	*wáar zein dĕ sléutĕls?*	Waar zijn de sleutels?
Here they are.	*hier zéin zĕ.*	Hier zijn ze.
I have them.	*ik hép sĕ.*	Ik heb ze.

If there is any stress on the pronoun, the word *díe* is used:

Have you seen our keys?	*hept uu onzĕ sléutĕls chĕzíen?*	Hebt u onze sleutels gezien?
Yes, they are here.	*jáa, díe zein híer.*	Ja, die zijn hier.
Yes, I (already) have them.	*jáa, díe héb ik al.*	Ja, die heb ik al.

131. With It, With What? The words 'it, that, this, what' are rarely used as objects of prepositions (that is, in phrases like 'with it,' 'in that,' 'from what?'). Instead, one uses the words *dáar* 'there' (unstressed *dĕr, ĕr*), *híer* 'here,' *wáar* 'where,' forming phrases like 'therewith,' 'herein,' 'wherefrom':

They are talking about the war.	*zĕ práatĕn oovĕr dĕ óorloch.*	Zij praten over de oorlog.
They are always talking about it.	*zĕ práatĕn ĕr álteit oovĕr.*	Zij praten er altijd over.

(Lit: They talk there always over). Here *ĕr* . . . *óover* 'there . . . over' means 'over it,' 'about it.'

They are always talking about that.	*daar práatĕ zĕ álteit oovĕr.*	Daar praten zij altijd over.
That they're always talking about.	*dáar praatĕ zĕ álteit oovĕr.*	Daar praten zij altijd over.
We won't talk any more about this.	*hier zulĕ wĕ níe mĕr oovĕr práatĕ.*	Hier zullen wij niet meer over praten.
What are they talking about?	*wáar práatĕ zĕ oovĕr?*	Waar praten zij over?
I don't know what they're talking about.	*ik wéet nie wáar oovĕr zĕ práatĕ.*	Ik weet niet, waarover zij praten.

The prepositions *mét* 'with' and *náar* 'to' are not used in these expressions; instead, one uses the words *mée* and *naar tóe:*

to cut; cut	*snéijĕ; ghĕsnéejĕ*	snijden; gesneden
the knife	*ĕt més*	het mes

I can't cut the meat with this knife.	*mĕ tít mès kan ik ĕt flées nie snéijĕ.*	Met dit mes kan ik het vleesch niet snijden.
I can't cut the meat with it.	*i kan ĕr ĕt flées nie mee snéijĕ.*	Ik kan er het vleesch niet mee snijden.
I can't cut with that.	*daar kán ik níe mee sneijĕ.*	Daar kan ik niet mee snijden.
With this I can't cut it.	*híer kan ik ĕt níe mee sneijĕ.*	Hier kan ik het niet mee snijden.
What did you cut the meat with?	*wáar hept uu ĕt flées mee ghĕsnéejĕ?*	Waar hebt u het vleesch mee gesneden?
	wáar mee hept uu ĕt flées ghĕsnéejĕ?	Waarmee hebt u het vleesch gesneden?
We're going to the restaurant.	*wĕ gháa naar ĕt restoránt.*	Wij gaan naar het restaurant.
Where are you going?	*waar gháat uu naar tóe?*	Waar gaat u naar toe?

There are some other restrictions of this kind. For instance *ván* 'of, from' is used in some expressions, but in others one uses *vandáan:*

I know nothing of it.	*ik weet ĕr níets fan.*	Ik weet er niets van.
I come from Belgium.	*i kom van bélghiejĕ.*	Ik kom van België.
Where do you come from?	*waar komt uu vandáan?*	Waar komt u vandaan?

132. Words For 'You.' Beside *úu*, the Dutch use some other words for 'you':

you	*jéi (jĕ)*	jij (je)
	jóu (jĕ)	jou (je)
	júlie (jĕ)	jullie (je)
your	*jóu (jĕ)*	jouw (je)

All these except *júlie* are used in talking to a child (say, less than twelve or thirteen years old). That is the only need you will have, at first, for using them. The word *júlie* is the plural: you would use it in talking to two or more children.

You must not do that, little boy.	*dat moet jĕ nie dóen, jóngĕtjĕ.*	Dat moet je niet doen, jongetje.
You can't come in here, children.	*julie kúnĕ hier nie bínĕ koomĕ, kínděrĕ.*	Jullie kunnen hier niet binnen komen, kinderen.

The form *jéi* is used as the subject (the acting person) with a verb. The verb has the same form as with *úu* (§79):

You did it, and not the other girl.	*jéi hept ĕt chĕdáan, niet ĕt ánděrĕ meisjĕ.*	Jij hebt het gedaan, niet het andere meisje.

When *jéi* (or unstressed *jĕ*) comes right after the verb, the ending *-t* is left off:

Are YOU here again?	*ben jéi weer hier?*	Ben jij weer hier?
Are you here again?	*ben jĕ weer híer?*	Ben je weer hier?

The form *jóu* is used as the object of a verb or a preposition ('saw you,' 'for you') and in the meaning 'your' as a possessive:

I'm calling YOU.	*ik roep jóu.*	Ik roep jou.
I'm calling you.	*ik róep jĕ.*	Ik roep je.
That's for you, child.	*dat s foor jóu, kínt.*	Dat is voor jou, kind.
I have something for you here.	*ik hép hier wat fóor jĕ.*	Ik heb hier wat voor je.
the book	*ĕd bóek*	het boek
Here is your little book, and here is yours.	*híer is jóu boekjĕ, en híer is ĕt jóuwĕ.*	Hier is jouw boekje, en hier is het jouwe.
Here's your little book.	*híer is jĕ bóekjĕ.*	Hier is je boekje.

There is no possessive word ('your) corresponding to *júlie;* instead, one says *van júlie* ('of you'):

Where are YOUR little books, children?	*waar zein dĕ bóekjĕs van júlie, kindĕrĕ?*	Waar zijn de boekjes van jullie, kinderen?

The verb with *júlie* has the ending *-ě* (§79):

You make too much noise.	*julie máakě tě vée laa[illegible]i.*	Jullie maken te veel lawaai.

The unstressed form *jě* has none of these distinctions: it is used in all parts of the sentence, in talking to one child or to two or more children:

Annie, your mother is calling you, you have to go now.	*ánie, jě móeděr róep jě; jě moet nou gháan.*	Annie, je moeder roept je; je moet nu gaan.
Children, your mother is calling you; you have to go now.	*kínděrě, jě móeděr róep jě; jě moet nou gháan.*	Kinderen, je moeder roept je; je moet nu gaan.

Dutch people speak to their near relatives with *jéi* and *júlie*; they say *úu* only to older relatives. In some families the children say *úu* to their parents.

More important: as soon as people get fairly well acquainted, they stop saying *úu* and take up *jéi* and *júlie*. If you stay around a while, you will have some friends or acquaintances who say *jéi* to you instead of *úu*, and you will have to talk the same way to them.

Formerly, well-to-do people used *jéi* in talking to working people and servants. You had better not do this. Only taxi-drivers, for some reason, expect people to say *jéi* to them.

In some expressions *jéi* is always used. Thus, 'thank you' is almost always *as jě blíef*, rarely *als t uu blíeft*. And when 'you' means 'one, a person, a fellow'—that is 'everybody' and not just the person spoken to—then it is always *jéi:*

The more you eat, the more you want.	*hoe méer jě éet, hoe mé[illegible]e hébě wilt.*	Hoe meer je eet, hoe meer je hebben wilt.
One can't go through here.	*híer ku jě nie dóor ghaan.*	Hier kun je niet doorgaan.

LESSON 15: MORE TALK

133. Common Turns of Speech. In this lesson we shall use very few new words, but we shall give a lot of practice in very common turns of speech, such as occur in every conversation.

In Dutch we say it this way.	*in ĕt hólants séghĕ wĕ t sóo.*	In het Hollandsch zeggen wij het zoo.
The one says this and the other says that.	*dĕn éen zech tít, en dĕn ánder zech tát.*	De een zegt dit en de ander zegt dat.
I haven't been told anything of it.	*ĕr iz mĕ níks fan ghĕzécht.*	Er is mij niets van gezegd.
(Lit: There is me nothing of told, §§107, 131.)		
I have heard nothing of it.	*ik heb ĕr níets fan ghĕhóort.*	Ik heb er niets van gehoord.
He says he saw you.	*hei zécht uu ghĕzíen tĕ hebĕ.*	Hij zegt u gezien te hebben.
(Lit: He says you seen to have; He says to have seen you; compare, in English, 'He claims to have seen you.')		
She says she spoke to you.	*zĕ zécht uu ghĕspróokĕ tĕ hebĕ.*	Zij zegt u gesproken te hebben.
the news	*ĕt níews*	het nieuws
to tell (a narrative)	*vĕrtélĕ*	vertellen
I've forgotten to tell you the news, too.	*ik hep noch fĕrghéetĕn uu ĕt níews tĕ vĕrtélĕ.*	Ik heb nog vergeten u het nieuws te vertellen.
There's good news from there.	*ĕr is choet níews fan daar.*	Er is goed nieuws van daar.
We have good news from home.	*wĕ hebĕ ghoet níews fan túis.*	Wij hebben goed nieuws van thuis.
That's the latest.	*dat is ĕt níewstĕ.*	Dat is het nieuwste.
(Lit: newest.)		
How did you find that out?	*hoe bent uu dáar achtĕr ghĕkoomĕ?*	Hoe bent u daar achter gekomen?
(Lit: How are you there behind come? How did you get behind that? meaning 'How did you get on to that?')		
How did *that* happen, now?	*hoe is dát nuu ghĕbéurt?*	Hoe is dat nu gebeurd?

What do *you* think of that?	*wa dénkt úu dĕr van?*	Wat denkt ú er van?
to lay	*léghĕ*	leggen
to explain (Lit: to lay out)	*úit leghĕ*	uitleggen
the thing, the affair, the business	*dĕ záak*	de zaak
I'll explain the whole thing to the captain.	*ik sal dĕ héelĕ záak an dĕ kapitéin úit leghĕ.*	Ik zal de heele zaak aan de kapitein uitleggen.
The whole thing will be explained to the lieutenant.	*dĕ héelĕ záak sal an dĕ lúitĕnant wordĕn úit chĕlecht.*	De heele zaak zal aan de luitenant worden uitgelegd.
I find it hard to explain that to you.	*ik find ĕt móejĕlik om uu dat úi tĕ leghĕ.*	Ik vind het moeilijk om u dat uit te leggen.
He knows much more than I.	*hei wéet feel méer dan ík.*	Hij weet veel meer dan ik.
to try	*proobéerĕ*	probeeren
I'll try to find it out (to get to know it).	*ik sal proobéerĕn ĕ tĕ wéetĕ tĕ koomĕ.*	Ik zal probeeren het te weten te komen.
all of it, all of them	*álĕmaal*	allemaal
Who can know all that?	*wíe kan dat álĕmaal wéetĕ?*	Wie kan dat allemaal weten?
nobody, no one	*níemant*	niemand
Nobody can know all that.	*níemant kan dat álĕmaal wéetĕ.*	Niemand kan dat allemaal weten.
A fellow can't know all that.	*dat kú jĕ niet álĕmaal wéetĕ.*	Dat kun je niet allemaal weten.

The form *kú jĕ* is rapid for *kún jĕ*. Notice *jĕ kúnt* 'you can', but *kún jĕ, kú jĕ* 'can you'. Not *úu*, because the meaning is not just 'you', but any person in general, §132.

true	*wáar*	waar
That may all be true.	*dat kan álĕmaal wáar zein.*	Dat kan allemaal waar zijn.
He wants to, no doubt, but he can't.	*hei wíl wel, maar ie ká nie.*	Hij wil wel, maar hij kan niet.
They help each other.	*zĕ hélĕpĕ mĕkaar.*	Zij helpen mekaar.
I can't help you.	*i kan uu niet hélĕpĕ.*	Ik kan u niet helpen.
I can't help it; I have to laugh.	*i ka mĕ nie hélĕpĕ; ik moet láchĕ.*	Ik kan me niet helpen; ik moet lachen.

Will you please do that?	*wílt uu dat as jĕ blíef dóen?*	Wilt u dat als je blieft doen?
to rest	*rústĕ*	rusten
rested, unworried	*ghĕrúst*	gerust
Just do it and don't worry. (Lit: Do it just unworried.)	*dóe ĕt maar ghĕrúst.*	Doe het maar gerust.
really	*wérkĕlik*	werkelijk
Do you really want to do that for me?	*wil uu da wérkĕlik foor mĕ dóen?*	Wil u dat werekelijk voor mij doen?
Are you really going to do that for us?	*ghaat uu da wérkĕlik foor onz dóen?*	Gaat u dat werkelijk voor ons doen?
I can't do anything about it.	*i kan ĕr níks aan dóen.*	Ik kan er niets aan doen.
What can one do about it?	*wát ku jĕ daar aan dóen?*	Wat kun je daaraan doen?
What can be done about it?	*wát kan ĕr aan ghĕdáan wordĕ?*	Wat kan er aan gedaan worden?
You can count on me.	*uu kúnt op mĕ réekĕnĕ.*	U kunt op mij rekenen.
One can count on that.	*dáar ku jĕ op réekĕnĕ.*	Daar kun je op rekenen.
also, too	*óok*	ook
He's a man you can count on; when he says it will be ready, then it is ready, too.	*t iz ĕ mán waar jĕ op réekĕnĕ kunt; als ie zéch tat ĕt kláar zal zein, dan ís ĕt oo kláar.*	't Is een man, waar je op rekenen kunt; als hij zegt dat het klaar zal zijn, dan is het ook klaar.
She's a person on whom (Lit: where . . . on) you can't count.	*zĕ is íemant waar jĕ níe op réekĕnĕ kunt*	Zij is iemand, waar je niet op rekenen kunt.
When she says it will be ready in a few days, it still takes weeks.	*al sĕ zéch tat ĕt in ĕ paar daaghĕ kláar zal zein, dúurt ĕt noch wéekĕ.*	Als zij zegt, dat het in een paar dagen klaar zal zijn, duurt het nog weken.
What does he want you to tell him? (Lit: What wants he from you to know?)	*wat wíl ie van uu wéetĕ?*	Wat wil hij van u weten?
I haven't seen him in years. (Lit: I have him in no years seen.)	*ik heb ĕm in gheen jáarĕ ghĕzíen.*	Ik heb hem in geen jaren gezien.
I still have to thank you for that.	*ik moet uu daar vóor nogh bĕdánkĕ.*	Ik moet u daarvoor nog bedanken.
I can't thank you enough (for it).	*i kan uu níe chĕnoech ĕr voor bĕdánkĕ.*	Ik kan u niet genoeg er voor bedanken.
I never thought of that.	*daar eb ik nóojt aan ghĕdácht.*	Daar heb ik nooit aan gedacht.

Take careful thought! (Lit: Think once well after.)	*dénk ĕs choet náa!*	Denk eens goed na!
Think of it.	*dénk ĕr aan.*	Denk er aan.
I've been thinking about it all night.	*ik heb dĕ héelĕ nácht ĕr oovĕr náa ghĕdacht.*	Ik heb de heele nacht er over nagedacht.
What good does that do a fellow? (Lit: What helps you that?)	*wat hélĕp jĕ dát?*	Wat helpt je dat?
It won't help you much.	*t sal jĕ nie fĕl hélĕpĕ.*	't Zal je niet veel helpen.
Have you already forgotten it?	*bent uu t al vĕrghéetĕ?*	Bent u het al vergeten?
What's the matter with that man? (Lit: What has that man?)	*wat héef tie mán?*	Wat heeft die man?
I'm sorry for him. (Lit: It grieves me for him.)	*ĕt spéit mĕ voor ĕm.*	Het spijt me voor hem.
very much	*zéer*	zeer
I'm very sorry.	*ĕt spéit mĕ zéer.*	Het spijt me zeer.
best	*bést*	best
The best (one can do) is to laugh about it.	*ĕd béste iz om ĕr mee tĕ láchĕ.*	't Beste is om er mee te lachen
We know each other.	*wĕ kénĕ mĕkaar.*	Wij kennen mekaar.
I don't know any French.	*i kén ghin fráns.*	Ik ken geen Fransch.
I don't understand any German.	*ik fĕrstáa gheen dúits.*	Ik versta geen Duitsch.
I know a little English.	*i kén ĕ beetjĕ éngĕls.*	Ik ken een beetje Engelsch.

134. Not So Nice.

Don't do that.	*dóe da niet.*	Doe dat niet.
Who did that?	*wie héef tat chĕdáan?*	Wie heeft dat gedaan?
You can't do that.	*jĕ kún tat nie dóen.*	Je kunt dat niet doen.
I should never have done that.	*dát sou ik nóojt chĕdáan hebĕ.*	Dat zou ik nooit gedaan hebben.

The word *zóu* 'should' is the ***short past form*** of *zúlĕ*: *hei zál* 'he will,' *hei zóu* 'he would, he should'.

I've never done THAT.	*dát heb ik nóojt chĕdáan.*	Dat heb ik nooit gedaan.
Have I done anything wrong?	*heb ik iets fĕrkéert chĕdáan?*	Heb ik iets verkeerd gedaan?
That won't do (Lit: go).	*da cháat niet.*	Dat gaat niet.
I haven't seen anything like that in (Lit: of) my life.	*k hep fa mĕ léevĕ zoo iets nóch nie chĕzíen.*	Ik heb van mijn leven zoo iets nog niet gezien.
altogether	*héelĕmaal*	heelemaal
That's altogether wrong.	*da s héelĕmaal vĕrkéert.*	Dat is heelemaal verkeerd.
Cut that out!	*schéi daar mee úit!*	Schei daarmee uit!
Will you cut it out now!	*schéi nou ĕs úit ĕr mee!*	Schei nou eens uit er mee!
I don't like it.	*ik hóu ĕr nie fan.*	Ik houd er niet van.
	ik hóu niet ĕr van.	Ik houd niet er van.

(Lit: I hold there not of; I hold not thereof.)

I don't like that.	*daar hóu ik níet van.*	Daar houd ik niet van.
	dáar van hóu ik níet.	Daarvan houd ik niet.

(Lit: There hold I not of; Thereof hold I not.)

I don't care for that.	*daar ghéef ik niks óm.*	Daar geef ik niets om.

'I give nothing about that'; it means 'I don't care for it' and also 'I don't mind it; it's none of my funeral.'

It's all the same to me.	*t is méi álĕmaal t sélévdĕ.*	Het is mij allemaal hetzelfde.
That's not good.	*da s nie chóet.*	Dat is niet goed.
That's really good.	*da s wérkĕlik chóet.*	Dat is werkelijk goed.
That's quite good.	*da s heel ghóet.*	Dat is heel goed.
That is almost certain.	*da s béinaa zéekĕr.*	Dat is bijna zeker.
It's difficult for me.	*t is móejĕlik foor me.*	't Is moeilijk voor me.
How it that possible?	*hóe iz dat móoghĕlik?*	Hoe is dat mogelijk?
It's easy for him to talk.	*hei héef choet práatĕ.*	Hij heeft goed praten.

Haven't I said that a hundred times already?	*heb ig dat niet al hóndĕrt keer ghĕzécht?*	Heb ik dat niet al honderd keer gezegd?
Why did you say that?	*wáarom hept uu dat chĕzécht?*	Waarom hebt u dat gezegd?
What did he say to you yesterday?	*wat héeft ie uu ghístĕrĕ ghĕzécht?*	Wat heeft hij u gisteren gezegd?
To whom did you say that?	*an wíe hebt uu dat chĕzécht?*	Aan wie hebt u dat gezegd?
He laughs at everything.	*hei lácht met álĕs.*	Hij lacht met alles.
It's laughable.	*t is om tĕ láchĕ.*	't Is om te lachen.
That's not a laughing matter.	*dat is nie om tĕ láchĕ.*	Dat is niet om te lachen.
I know you're laughing at me.	*ik wée tat uu mĕ úit lacht.*	Ik weet dat u mij uitlacht.
Have you finished laughing now?	*bent uu nuu kláar mĕ láchĕ?*	Bent u nu klaar met lachen?
I don't believe any of it.	*ik chĕlóov ĕr níks fan.*	Ik geloof er niets van.
the word	*ĕt wóort*	het woord
I don't believe a word of it.	*ik chĕlóov ĕr gheen wóort fan.*	Ik geloof er geen woord van.
Even if they're all against it, I'm for it.	*al zéin zĕ ĕr álemaal téeghĕ, íg ben ĕr vóor.*	Al zijn zij er allemaal tegen, ik ben er voor.
What CAN he have against me?	*wat kán ie téeghĕ mĕ hebĕ?*	Wat kán hij tegen me hebben?
What can HE have against me?	*wat kan héi téeghĕ mĕ hebĕ?*	Wat kan híj tegen me hebben?
What can he have against ME?	*wát kan ie teeghĕ méi hebĕ?*	Wat kan hij tegen míj hebben?
What did you say to her?	*wat hépt uu téeghĕn ĕr ghĕzécht?*	Wat hebt u tegen haar gezegd?
What did you say to HER?	*wát hept uu teeghĕ háar ghĕzecht?*	Wat hebt u tegen háar gezegd?
Don't believe that.	*ghĕlóov da niet.*	Geloof dat niet.
It has nothing to do with it.	*ĕt heeft ĕr níks mee tĕ máakĕ.*	Het heeft er niets mee te maken.
That's beside the point.	*da dóet ĕr nie tóe.*	Dat doet er niet toe.
(Lit: That does THERE not TO.)		
I'm not a child!	*ig ben gheen kínt!*	Ik ben geen kind!
I'm not a child any more!	*ig bén to cheen kínt meer!*	Ik ben toch geen kind meer!

Here *tóch* means 'you ought to know better.'

Don't be angry about that.	*wees nie bóoz daar óovĕr.*	Wees niet boos daarover.
	weez daar nie bóoz oovĕr.	Wees daar niet boos over.
It won't help you even if you get mad at me.	*ĕt hélĕpt uu níks, al wórt uu bóoz op mĕ.*	Het helpt u niets, al wordt u boos op me.
She looks angry.	*zĕ keigd bóos.*	Zij kijkt boos.
nasty, angry	*kwáat*	kwaad
She looks angry; she looks mean.	*ze kei kwáat.*	Zij kijkt kwaad.

We learn more than one word for one thing, because we want to UNDERSTAND WHAT PEOPLE HAPPEN TO SAY.

135. MORE AND MORE TALK.

Just look!	*kéik ĕs!*	Kijk eens!
Look here!	*keik ĕs híer!*	Kijk eens hier!
Let's have a look.	*laat ĕs eevĕ kéikĕ.*	laat ons even kijken.
Let *me* have a look.	*laat méi ĕs kéikĕ.*	Laat mij eens kijken.
Look in front of you!	*keik fóor uu!*	Kijk voor u!
Look behind you!	*keik áchtĕr uu!*	Kijk achter u!
to pay attention	*óp letĕ*	op letten
Look out!	*let óp!*	Let op!
	pas óp! paz óp!	Pas op!
Get out of the way!	*gháa ui tĕ wéch!*	Ga uit de weg!
Can you find the way upstairs?	*kunt uu dĕ wéch naa bóovĕ vindĕ?*	Kunt u de weg naar boven vinden?
Don't make that gentleman stand in the hall; ask him to come inside.	*laa tie mĕnéer niet in dĕ gháng staan; vráagh ĕm bínĕ tĕ koomĕ.*	Laat die mijnheer niet in de gang staan; vraag hem binnen te komen.
Is your sister at home?	*iz uu zústĕr túis?*	Is uw zuster thuis?
(to a child or to children:)	*is jĕ zústĕr túis?*	Is je zuster thuis?

No, she's gone for a walk with a friend.	*née, zě is met ěn vriendín ghaan wándělě.*	Neen, zij is met een vriendin gaan wandelen.

The word *vriendín* means a girl or woman friend.

He lives with his brother.	*hei wóond bei zěm bróer.*	Hij woont bij zijn broer.
He lives at his brother's.	*hei wóond bei zěm bróer in húis.*	Hij woont bij zijn broer in huis.

The phrase *in húis* (Lit: in house) doesn't add much, but it is often used.

Shake hands. (Lit: Give each other the hand.)	*ghéef měkaar dě hánt.*	Geef mekaar de hand.
Another time I won't do it (any more).	*ěn vólghěndě keer dóe ik ět nie méer.*	Een volgende keer doe ik het niet meer.
Let him go.	*laat ěm lóopě.*	Laat hem loopen.
I've been trying to help him.	*ik heb chěproobéert ěm tě hélěpě.*	Ik heb geprobeerd hem te helpen.
	ik heb ěm proobéerě tě hélěpě.	Ik heb hem probeeren te helpen.
I hope to be there on time.	*ik hóop ěr op téi tě zéin.*	Ik hoop er op tijd te zijn.
I'll go along with you.	*i chaa met uu mée.*	Ik ga met u mee.
We came back late in the evening.	*wě zein 's áavěs láat trúch chěkoomě.*	Wij zijn 's avonds laat teruggekomen.
We got back only late in the evening.	*wě zein pas láat in děn áavěnt trúch chěkoomě.*	Wij zijn pas laat in de avond teruggekomen.
There's no one in the room.	*děr is níemant in dě káaměr.*	Er is niemand in de kamer.
Is Uncle John back?	*iz oom ján těrúch?*	Is oom Jan terug?
Yes, he's just been here.	*jáa, hei is hier júist chěwéest.*	Ja, hij is hier juist geweest.
How many are we?	*met hóe veelě zéin wě?*	Met hoevelen zijn we?

(Lit: With how many are we?) The word *véel* 'many' has an ending *-ě* in some expressions where no noun follows. 'How many PEOPLE?' is *hóevěl měnsě?*

There are eight of us.	*wĕ zéin met ons áchtĕ.*	Wij zijn met ons achten.
	wĕ zéin met sĕn áchtĕ.	Wij zijn met z'n achten.

(Lit: We are with OUR eight; We are with HIS eight – a queer expression from the English point of view, but usual in Dutch.)

You must help one another.	*uu móet mĕkaar hélĕpĕ.*	U moet mekaar helpen.
Folks have to help each other.	*jĕ móet mĕkaar hélĕpĕ.*	Je moet mekaar helpen.
I've been twice to your house.	*ik ben twéé kir bei úu an húis ghĕweest.*	Ik ben twee keer bij u aan huis geweest.
On the way he stopped at your house.	*ondĕr wéch is ie bei úu tuis áan ghĕghaan.*	Onderweg is hij bij u thuis aangegaan.
That house belongs to my uncle. (Lit: That house is of my uncle.)	*dat húis is fa mĕn óom.*	Dat huis is van mijn oom.
Those keys belong to me.	*die sléutĕls sein va méi.*	Die sleutels zijn van mij.
He is a friend of ours.	*hei iz ĕ vrient fan ons.*	Hij is een vriend van ons.
That book belongs to her.	*dad bóek is fan háar.*	Dat boek is van haar.
This baggage belongs to them.	*déezĕ baaghéazjĕ is fan hún.*	Deze bagage is van hun.
That hat is his.	*die hóet is fan hém.*	Die hoed is van hem.
I've been waiting for them more than an hour (already).	*ik wácht al méer dan ĕn úur op sĕ.*	Ik wacht al meer dan een uur op ze.
	ik wácht al méer dan ĕn úur op hun.	Ik wacht al meer dan een uur op hun.
the maid	*dĕ méit*	de meid
How long the maid is staying out!	*wad bléif tĕ méit lang úit!*	Wat blijft de meid lang uit!
We've been off to look at the house where we used to live.	*wĕ zein ghaan kéikĕ naar ĕt húis waar wĕ vróeghĕr ghĕwóont hebĕ.*	Wij zijn gaan kijken naar het huis waar wij vroeger gewoond hebben.

The word *vróeghĕr* means 'earlier, formerly'.

the place	*dĕ pláats*	de plaats

Is this place taken? Has this place been taken?	*iz déezě plaats bězét?*	Is deze plaats bezet?
After you! Please you go ahead!	*naa úu! ghaat uu vóor, as jě blief!*	Na u! Gaat u voor, als je blieft!
Just follow me; I'll go ahead.	*vólěgh mě maar; ík sal vóor ghaan.*	Volg mij maar; ík zal voorgaan.
He just stands there and looks.	*hei stáat ěr maar tě kéikě.*	Hij staat er maar te kijken.

(Lit: stands . . . to look.) The words 'stand,' 'sit,' 'lie' are used in this way, often with little meaning; for instance, our last sentence sometimes means only 'He just looks and looks,' 'He just gapes and stares.'

She is standing at the door chatting.	*zě stáat an dě déur tě práatě.*	Zij staat aan de deur te praten.
to sit; sat	*zítě; ghězéetě*	zitten; gezeten
They are (sitting and) talking.	*zě zítě tě práatě.*	Zij zitten te praten.
They sat talking all evening.	*zě hebě dě heelěn áavěnt sitě práatě.*	Zij hebben de heele avond zitten praten.

When the two infinitives come together (§109), the word *tě* is left out in these expressions with 'stand', 'sit', and 'lie'.

to lie; lain	*líghě; ghěléeghě*	liggen; gelegen
He just lies around all day smoking.	*hei lícht maar dě héelě dach tě róokě.*	Hij ligt maar de heele dag te rooken.
parents	*óuděrs*	ouders
Are her parents coming today?	*kóoměn ěr óuděrs fan dáach?*	Komen haar ouders vandaag?
I don't know whether they will come.	*ik wéet niet of sě kóomě zulě.*	Ik weet niet of zij komen zullen.

136. More Conversation.

ever	*óojt*	ooit
Have you ever been in Rotterdam?	*bént uu óojt in rotěrdám ghěweest?*	Bent u ooit in Rotterdam geweest?
	bént uu wél ěs in rotěrdám ghěweest?	Bent u wel eens in Rotterdam geweest?

(*wél ěs* 'probably once.')

Yes, I was there once.	*jáa, ig bén ěr éens chěwéest.*	Ja, ik ben er eens geweest.

No, I've never been there.	*née, ig ben ĕr nóoj: chĕwéest.*	Neen, ik ben er nooit geweest.
My oldest brother stayed in America.	*mĕn óutstĕ bróer iz in améerickaa ghĕbleevĕ.*	Mijn oudste broer is in Amerika gebleven.
I saw your husband yesterday in Amsterdam.	*ik hep uuw mán ghístĕr in amstĕrdám ghĕzien.*	Ik heb uw man gisteren in Amsterdam gezien.
He is in The Hague.	*hei is in dĕn háach.*	Hij is in Den Haag.
He is going to Amsterdam.	*hei gháat naar amstĕrdám.*	Hij gaat naar Amsterdam.
He is coming to The Hague.	*hei kómt naar dĕn háach.*	Hij komt naar Den Haag.
I'm taking them to Brussels.	*ig brêng zĕ naar brúsĕl.*	Ik breng ze naar Brussel.
I'm going out today.	*ik cháa van daach úit.*	Ik ga vandaag uit.
	ik chaa úit fan daach.	Ik ga uit vandaag.
Today I'm going out.	*van dáa chaa ik úit.*	Vandaag ga ik uit.
I'll be ready in five minutes.	*in véif mienúutĕ ben i kláar.*	In vijf minuten ben ik klaar.
At noontime we'll rest a bit.	*in dĕ mídach cháan wĕ wat rústĕ.*	In de middag gaan wij wat rusten.
This really means round two or three o'clock.		
Later in the afternoon we'll rest a bit.	*láatĕr ob dĕ mídach cháan wĕ wat rústĕ.*	Later op de middag gaan wij wat rusten.
This means round four or five o'clock.		
In the afternoon I'm going to rest a bit.	*in dĕ náamidach cháa ik wat rústĕ.*	In de namiddag gaa ik wat rusten.
Two weeks from tomorrow my cousin (or nephew) is coming.	*mórghĕn oovĕr twée wéekĕ komt mĕ néef.*	Morgen over twee weken komt mijn neef.
Next summer we are going to England.	*vólghĕndĕ zóomĕr gháan wĕ naar éngĕlant.*	Volgende zomer gaan wij naar Engeland.
Next summer we're going to the country. (Lit: to the outside.)	*kóomĕndĕ zóomĕr gháan wĕ naar búitĕn.*	Komende zomer gaan wij naar buiten.

Next year we're going back to America.	*vólghěnt jáar ghaan wě trúch naar améeriekaa.*	Volgend jaar gaan wij terug naar Amerika.
He hasn't come home.	*hei is nie túis chěkoomě.*	Hij is niet thuis gekomen.
I'm glad to see you back.	*ig ben bléi uu těrúch tě zien.*	Ik ben blij u terug te zien.
That's so long ago now.	*dat is all zoo láng ghěléejě.*	Dat is al zoo lang geleden.
I shan't keep you waiting long now.	*ik sal uu niet láng meer laatě wáchtě.*	Ik zal u niet láng meer laten wachten.
I've been (sitting and) waiting for him more than an hour now.	*ik sít nuu al méer dan ěn úur op ěm tě wáchtě.*	Ik zit nu al meer dan een uur op hem te wachten.
He acts as if he saw nothing.	*hei dóet az of ie nik siet.*	Hij doet alsof hij niets ziet.
I can't accept that. (Lit: take on.)	*i kán da nie áan neemě.*	Ik kan dat niet aannemen.
Who is the lucky one?	*wie iz dě ghělúkighe?*	Wie is de gelukkige?
That man ALWAYS has luck.	*die man eeft altéit chěluk.*	Die man heeft altijd geluk.

137. Adjectives. An adjective before a *die*-noun (including all plurals) takes the ending *-ĕ*:

Which room?	*wélĕkĕ káamĕr?*	Welke kamer?
a nice room	*ĕ móojĕ káamĕr*	een mooie kamer
the big room	*dĕ ghróotĕ káamĕr*	de groote kamer
Which rooms?	*wélĕkĕ káamĕrs?*	Welke kamers?
new houses	*níewĕ húizĕ*	nieuwe huizen

An adjective before a *dat*-noun takes the ending *-ĕ* only if one of the words *ĕt*, *dat*, *dit* comes before the adjective:

the pretty rug	*ĕt móojĕ tapéit*	het mooie tapijt
that pretty rug	*dat móojĕ tapéit*	dat mooie tapijt
this new house	*dit níewĕ húis*	dit nieuwe huis
a pretty rug	*ĕ móoj tapéit*	een mooi tapijt
warm water	*wárĕm wáatĕr*	warm water.

138. Exceptions. The statements in Section 137 cover most expressions, but not all. The ending *-ĕ* is often left off where §137 would lead one to expect it, and it sometimes appears before a *dat*-noun where one would not expect it.

In longer phrases, the ending *-ĕ* is often left off, especially before vowels and between like consonants (e.g. *-s s-*):

an American officer	*ĕn ameeriekáans ofiesíer*	een Amerikaansch officier
an American soldier	*ĕn Ameeriekáans soldáat*	een Amerikaansch soldáat.

The *-ĕ* is left off in some special phrases:

a great man	*ĕn ghróot mán*	een groot man
a tall man	*ĕn ghróotĕ mán*	een groote man

139. Adjectives Not Taking *-ĕ* Before a Noun. Such are *ĕn*, 'a, an,' *éen* 'one' and the other numbers, *ghéen* 'no, not any,' *véel* 'much, many', the possessives (*méin, úuw, jóu, zéin, háar, hún*, excepting *óns, ónze*, §129):

We have only one room.	*wĕ hebĕ maar éen káamĕr.*	Wij hebben maar een kamer.
They have four rooms.	*zĕ hebĕ víer káamĕrs.*	Zij hebben vier kamers.
I have no time.	*ik hep cheen téit.*	Ik heb geen tijd.
They have lots of baggage.	*zĕ hebĕ véel baagháazjĕ.*	Zij hebben veel bagage.
These are my sons.	*dít sein mĕn zóons.*	Dit zijn mijn zoons.

Some adjectives end in *-ĕ* always; they never add another *-ĕ* as an ending:

the steel	*ĕt stáal*	het staal
made of steel	*stáalĕ*	stalen
a steel pen	*ĕn stáalĕ pén*	een stalen pen
the steel pen	*dĕ stáalĕ pén*	de stalen pen
a steel knife	*ĕn stáalĕ més*	een stalen mes
the steel knife	*ĕt stáalĕ més*	het stalen mes.

Some adjectives that end in *-ĕr* never take the ending *-ĕ*; others sometimes take it and sometimes leave it off:

my right hand	*mĕn réchter hánt*	mijn rechter hand
the left hand	*dĕ línkĕr hánt*	de linker hand
higher prices	*hóoghĕrĕ préizĕ,*	hoogere prijzen,
	hóoghĕr préizĕ	hooger prijzen.

140. An Adjective in the Predicate (that is, after 'am, is, are') has no ending:

This pen is not good.	*déezĕ pén is níe chóet.*	Deze pen is niet goed.
The prices are high there.	*dĕ préizĕ zein ĕr hóoch.*	De prijzen zijn er hoog.

141. Ending *-ĕ* Where No Noun Follows. Adjectives have the ending *-ĕ* in some expressions where no noun follows:

Here is your key, but where is mine?	*hier is úuw sléutĕl, maar wáar is dĕ méinĕ?*	Hier is uw sleutel, maar waar is de mijne?
It's about six (o'clock).	*t iz bei zésĕ.*	't Is bij zessen.
There are six in their party.	*zĕ zéin met hun zésĕ.*	Zij zijn met hun zessen.
	zĕ zéin met sen zésĕ.	Zij zijn met z'n zessen.

142. Street Car: Bus.

the street car	*dĕ trém*	de tram
We'll have to go by street car.	*wĕ zúlĕ me tĕ trém moetĕ ghaan.*	Wij zullen met de tram moeten gaan.
the bus	*dĕ bús*	de bus
You have to take the bus.	*uu móet dĕ bús neemĕ.*	U moet de bus nemen.
the line	*dĕ léin*	de lijn
Which line goes to the station?	*wélĕkĕ léin gháat naar ĕt siaasjón?*	Welke lijn gaat naar het station?
Does the street car stop at this corner?	*stóp tĕ trém ob déezĕ hóek?*	Stopt de tram op deze hoek?
Does the bus stop here?	*stóp tĕ bús hier?*	Stopt de bus hier?
Where are you going (to), sir?	*waar ghaat uu naar tóe, mĕnéer?*	Waar gaat u naartoe, mijnheer?
	waar ghaat uu héen, mĕnéer?	Waar gaat u heen, mijnheer?

The word *héen* is an end-word (§117), meaning 'to'.

I'm going to the station.	*ik cháa tot ĕt staasjón.*	Ik gaa tot het station.

The word *tót* means 'up to, as far as.'

Practise this sentence, replacing *ĕt staasjón* by the following:

the main square	*ĕt pléin*	het plein
the museum	*ĕt muuzéejum*	het museum

the Savoy Hotel	*ĕt saavóoj hootél*	het Savoy-Hotel
the end of the line (Lit: the end-point)	*ĕt éintpunt*	het eindpunt
the market	*dĕ márt*	de markt
the city hall	*ĕt stathúis*	het stadhuis
High Street	*dĕ hóochstraat*	de hoogstraat
Heeren Canal	*dĕ héerĕghracht*	de Heerengracht
King Avenue	*dĕ kóoningslaan*	de Koningslaan.
That's ten cents.	*dat is tíen sént, mĕneer.*	Dat is tien cent, mijnheer.
Here's your ticket.	*híer iz uu káartjĕ.*	Hier is uw kaartje.
to step	*stápĕ*	stappen
You have to change (Lit: step over) at the Museum to Line 3.	*uu moet bei ĕt muuzéejum óovĕr stapĕn op léin dríe.*	U moet bij het Museum overstappen op Lijn Drie.
to warn	*wáarschuuwĕ*	waarschuwen
Wilt you tell me when I have to get off?	*wilt uu mĕ wáarschuuwĕ wanneer ik ĕr úit moet?*	Wilt u mij waarschuwen wanneer ik er uit moet?
Will you tell me when we get to King Avenue?	*wil u mĕ wáarschuuwĕ wanneer wĕ an dĕ kóoningslaan zein?*	Wil u mij waarschuwen wanneer wij aan de Koningslaan zijn?

143. Taxi.

the taxi	*dĕ táksie*	de taxi
You'd better take a taxi.	*uu neemd béetĕr ĕn táksie.*	U neemt beter een taxi.
Will you call a taxi for me?	*wilt uu ĕn táksie voor mĕ róepĕ?*	Wilt u een taxi voor mij roepen?
Are you free?	*be jĕ vréi?*	Ben je vrij?

A taxi driver is usually addressed as *jéi.*

Whereto, gentlemen?	*waar naar tóe, héerĕ?*	Waar naartoe, heeren?
To the Buitenhof.	*naar ĕd búitĕnhof.*	Naar het Buitenhof.

The Buitenhof', literally 'Outside Court', is the name of the principal square in The Hague.

To the station.	*naar ĕt staasjón.*	Naar het station.
Which station?	*wélĕk staasjón, menéer!*	Welk station, mijnheer?
to drive, to ride; has driven, has ridden	*réijĕ; is chĕréejĕ*	rijden; is gereden
You're driving wrong; you didn't understand me right.	*jĕ réit fĕrkéert; jĕ hép mĕ nie chóet bĕghréepĕ.*	Je rijdt verkeerd; je hebt mij niet goed begrepen.
I still have some change coming to me, I think.	*i kreigh no chél tĕrúch, chĕlóov ik.*	Ik krijg nog geld terug, geloof ik.
That's for you.	*dat s foor jóu.*	Dat's voor jou.
Keep the change. (Lit: That is so in order.)	*dat i sóo in órdĕ.*	Dat is zoo in orde.

144. Finding the Way.

strange	*vréemt*	vreemd
We are strangers here.	*wĕ zein hier vréemt.*	Wij zijn hier vreemd.
the city	*dĕ stát*	de stad
I am a stranger here in the city.	*ig ben vréemt hier in dĕ stát.*	Ik ben vreemd hier in de stad.
to get lost	*vĕrdwáalĕ*	verdwalen
I've got lost; I'm lost.	*ig ben vĕrdwáalt.*	Ik ben verdwaald.
having lost	*kwéit*	kwijt
We've lost our way.	*wĕ zein dĕ wéch kweit.*	Wij zijn de weg kwijt.
the police	*dĕ poolíesie*	de politie
the agent, the policeman	*dĕ aaghént*	de agent
the policeman	*dĕ poolíesieaaghént*	de politieagent.
Ask a policeman.	*vráagh ĕ poolíesieaaghént.*	Vraag een politieagent.
	vráagh ĕn aaghént.	Vraag een agent.

ar	*vér*	ver
s the station far from here?	*iz ĕt staasjón vér van hier?*	Is het station ver van hier?
t is not far from here.	*ĕt is nie fér van hier.*	Het is niet ver van hier.
pproximately, about	*onghĕvéer*	ongeveer
t's about five minutes' walk.	*is onghĕvéer véif mienúutĕ lóopĕ.*	't Is ongeveer vijf minuten loopen.
t's only five minutes from here.	*ĕt iz maar véif mienúutĕ van hier.*	Het is maar vijf minuten van hier.
lose, dense	*dícht*	dicht
at	*vlák*	vlak
t's close by. (It's near.)	*t iz digh béi;*	't Is dicht bij;
	t is flag béi.	't Is vlak bij.
he station is quite a ways (Lit: a whole end) from here.	*ĕt staasjón is ĕn heel ént fan hier.*	Het station is een heel eind van hier.
ou'd better take a taxi.	*neem béetĕr ĕn táksie.*	Neem beter een taxi.
ou can also take the bus, but that takes much longer.	*uu kúnt ook dĕ bús neemĕ, maar dat dúurt fee lángĕr.*	U kunt ook de bus nemen, maar dat duurt veel langer.
t's a fifteen minutes' walk.	*t is féiftien mienúutĕ lóopĕ.*	't Is vijftien minuten loopen.
	t iz ĕ kwartier lóopĕ.	't Is een kwartier loopen.
he bank	*dĕ bánk*	de bank
t's right by the bank.	*t is flág bei dĕ bánk.*	't Is vlak bij de bank.
ou'll find the station at the end of this street.	*uu vínt ĕt staasjón an t ént fan déezĕ stráat.*	U vindt het station aan het eind van deze straat.
he side	*dĕ zéi, dĕ zéijĕ*	de zijde
o straight ahead and not to the side.	*ghaa récht uit en nie tĕr zéijĕ.*	Ga rechtuit en niet ter zijde.

The word *tĕr* is used in certain set expressions instead of *tot dĕ* 'to the'.

he park	*ĕt párk*	het park
o straight on until you come to a	*ghaa régh dóor tot uu an ĕn kléin párk*	Ga recht door tot u aan een klein park

little park, and then turn (Lit: strike) off to the left.	*komt, en slaa dán links áf.*	komt, en sla dan links af.
crosswise	*dwárs*	dwars
Follow this street up to the second cross-street, and then go to the right.	*volĕgh déezĕ stráat to tĕ twéedĕ dwárstraat, en ghaa dán réchs.*	Volg deze straat tot de tweede dwarsstraat, en ga dan rechts.

In Europe they do not talk about 'blocks' of a street, but about 'cross-streets':

Go straight ahead for four blocks.	*ghaa régh dóor to tĕ vierdĕ dwárstraat.*	Ga recht door tot de vierde dwarsstraat.
Walk on a bit farther.	*lóop noch ĕm béetjĕ vérdĕr.*	Loop nog een beetje verder.

If an adjective or adverb ends in *r*, the sound *d* is added before the comparative ending:

small, smaller	*kléin, kléinĕr*	klein, kleiner
far, farther	*vér, vérdĕr*	ver, verder
heavy, heavier	*zwáar, zwáardĕr.*	zwaar, zwaarder.
What's the name of this street?	*hoe héet deezĕ stráat?*	Hoe heet deze straat?
Where does this street go to?	*wáar ghaat deezĕ stráat naar tóe?*	Waar gaat deze straat naartoe?
the barracks	*dĕ kazérnĕ*	de kazerne
Which is the way to the barracks?	*wát iz dĕ wéch naar dĕ kazérnĕ?*	Wat is de weg naar de kazerne?
This street does not go the central square.	*déezĕ stráat gháat nie naar ĕt pléin.*	Deze straat gaat niet naar het plein.
You have taken the wrong way.	*uu hep tĕ vĕrkéerdĕ wéch chĕnoomĕ.*	U hebt de verkeerde weg genomen.
You have turned (Lit: struck) into the wrong street	*uu hep tĕ vĕrkéerdĕ stráat ín ghĕslaaghĕ.*	U hebt de verkeerde straat ingeslagen.
The other way!	*an dĕn ándĕrĕ kánt!*	Aan de andere kant!

If you go out this side you will go wrong.	*als uu die kant úit chaat, cháat uu vĕrkéert.*	Als u die kant uitgaat, gaat u verkeerd.
You must stay on this street.	*uu moet ob déezĕ stráad bleivĕ.*	U moet op deze straat blijven.
the round-about way, the detour	*de ómwech*	de omweg
Don't go along here; that's a round-about way.	*ghaa niet híer langs; da s ĕn ómwech.*	Ga niet hier langs; dat's een omweg.
I wasn't able to find the way to the barracks.	*ik heb dĕ wéch naar dĕ kazérnĕ niet kunĕ víndĕ.*	Ik heb de weg naar de kazerne niet kunnen vinden.
Where can one get such a ticket?	*waar kú jĕ zoo n káartjĕ kréighĕ?*	Waar kun je zoo 'n kaartje krijgen?
At the office.	*op ĕd buuróo; op ĕt kantóor.*	Op het bureau; op het kantoor.
The office is round the corner.	*ĕd buuróo is om dĕ hóek.*	Het bureau is om de hoek.
The office is upstairs on the third (Lit: second) floor.	*ĕd buuróo iz bóovĕn ob dĕ twéedĕ vĕrdíeping.*	Het bureau is boven op de tweede verdieping.
You are at the wrong office.	*uu bent an t fĕrkéerdĕ buuróo.*	U bent aan het verkeerde bureau.
You ought to be at a different office.	*uu moet op ĕn ándĕr kantóor zein.*	U moet op een ander kantoor zijn.

145. Where Do You Live?

Where do you live?	*waar wóont uu?*	Waar woont u?
I live on the Heeren Canal, number 66, second (Lit: first) floor, at the right.	*ik woon ob dĕ héerĕghracht, numĕr zéz ĕ séstich, ob de éerstĕ vĕrdíeping réchs.*	Ik woon op de Heerengracht, nummer zes en zestig, op de erste verdieping, rechts.
How long have you been here? (Lit: How long are you here already?)	*hóe lang bént uu hier ál?*	Hoe lang bent u hier al?
I've been living here two weeks now.	*ik wóon hier nóu al twée wéekĕ.*	Ik woon hier nu al twee weken.
to please; has pleased	*bĕválĕ; iz beválĕ*	bevallen; is bevallen
How do you like our city? (Lit: How pleases you our city?)	*hoe bĕválĕt uu onzĕ stát?*	How bevalt u onze stad?

I've (already) been living here for quite a while.	*ik wóon hier al ĕn heelĕ téit.*	Ik woon hier al een heele tijd.
	ik heb ier al ĕn heelĕ téit chĕwóont.	Ik heb hier al een heele tijd gewoond.
to have lodgings; to stay with people	*loozjéerĕ*	logeeren
I have lodgings here.	*ig bén hier ghĕloozjéert.*	Ik ben hier gelogeerd.
Where are you staying?	*waar loozjéert uu?*	Waar logeert u?
I'm stopping with a friend.	*ik loozjéer bei ĕn vríent.*	Ik logeer bij een vriend.
I have a room here.	*ik hép hier ĕn káamĕr.*	Ik heb hier een kamer.
I have a room on King Avenue, number 22.	*ik hep mĕn káamĕr in de kóoningslaan, númĕr twée ĕ twíntich.*	Ik heb mijn kamer in de Koningslaan, nummer twee en twintig.
It isn't very expensive there, not more than two gulden per day.	*t iz daar niet ergh dúur, nie méer dan twée ghúldĕ pĕr dách.*	Het is daar niet erg duur, niet meer dan twee gulden per dag.
the part	*ĕ déel*	het deel
In what part of the city does he live?	*in wélĕg déel van dĕ stát wóont ie?*	In welk deel van de stad woont hij?
On which side of the city do they live?	*an wélĕkĕ kánt fan dĕ stát wóonĕ zĕ?*	Aan welke kant van de stad wonen zij?
He lives on the other side of the city.	*hei wóont an dĕ ándĕrĕ kánt fan dĕ stát.*	Hij woont aan de andere kant van de stad.
He lives in the center of the city.	*hei wóont mídĕn in dĕ stát.*	Hij woont midden in de stad.
He lives on the third floor. (Lit: two stories high.)	*hei wóon twée vĕrdíepingĕ hóoch.*	Hij woont twee verdiepingen hoog.
It's a four-story house.	*t iz ĕn húis fan dríe vĕrdíepingĕ.*	Het is een huis van drie verdiepingen.
(Lit: It is a house of three stories beside the ground floor.)		
We live in the same house.	*wĕ wóonĕn in t sélĕrdĕ húis.*	Wij wonen in hetzelfde huis.
to mean, to have in mind	*bĕdóelĕ*	bedoelen
Do you mean this house or the one at the corner?	*bĕdóelt uu dít huis ov dat an dĕn hóek?*	Bedoelt u dit huis of dat aan de hoek?
He is staying at the Savoy Hotel.	*hei loozjéert in ĕt saavóoj hootél.*	Hij logeert in het Savoy-Hotel.
I live at the Hotel Three Cities.	*ik wóon in ĕt hootél drie stéedĕ.*	Ik woon in het Hotel Drie Steden.

146. Here and There.

the address	*ĕt adrés*	het adres
Here is my address.	*hier is mĕn adrés.*	Hier is mijn adres.
Do you know his address?	*weet uu zĕn adrés?*	Weet u zijn adres?
You have the address, haven't you? (Lit: not true?)	*uu hépt ĕt adrés, nie wáar?*	U hebt het adres, niet waar?
Oh, you haven't got their address?	*óo, uu hépt hun adrés niet?*	O, u hebt hun adres niet?
You haven't her address? Or have you?	*uu hépt ĕr adrés toch niet, is t wél?*	U hebt haar adres toch niet, is 't wel?
Oh, yes; I have it.	*óo, jáa; ik héb ĕt.*	O, ja; ik heb het.
They lived for years in Valerius Street, but now they don't live there any more.	*zĕ hebĕ jáarĕ in dĕ vaaléeriejus straat chĕwóont, maar núu wóonĕ zĕ ĕr nie méer.*	Zij hebben jaren in de Valeriusstraat gewoond, maar nu wonen zij er niet meer.
Here is a map (Lit: card) of the city.	*hier iz ĕn káart fan dĕ stát.*	Hier is een kaart van de stad.
You will be able to find the way better if you follow a map.	*uu zuld béetĕr dĕ wéch kúnĕ vindĕ, als uu ĕn káart folĕcht.*	U zult beter de weg kunnen vinden als u een kaart volgt.
to hire	*húurĕ*	huren
the guide	*de ghíts*	de gids
Do you want to hire a guide?	*wilt uu ĕn ghíts huurĕ?*	Wilt u een gids huren?
I live outside the city.	*ik wóon búitĕ dĕ stát.*	Ik woon buiten de stad.
the village	*ĕ dórĕp, ĕ dórp*	het dorp

When the sounds *l* or *r* come before consonants, the weak vowel *ĕ* is often inserted. Thus, 'to help' is *hélĕpĕ* or *hélpĕ*. In English some people say *ellum* for *elm*; in Dutch this is a usual way of pronouncing. The weak vowel is not inserted before *t, d, n, s*: *kórt* 'short.'

He lives in a village.	*hei wóont in ĕn dórĕp.*	Hij woont in een dorp.
to quarter	*kwartíerĕ*	kwartieren

This verb is always used with the end-word *in*.

most	*méest*	meest
Most people in the village have soldiers quartered (on them).	*dĕ méestĕ mérsĕn in ĕ dórĕp hebĕ soldáatĕn ín ghĕkwartíert.*	De meeste menschen in het dorp hebben soldaten ingekwartierd.
The mayor	*dĕ burghĕméestĕr*	de burgemeester
The lieutenant is quartered at the mayor's.	*dĕ lúitĕnant is ín ghĕkwartiert bei dĕ burghĕméestĕr.*	De luitenant is ingekwartierd bij de burgemeester.
You won't be able to stand it (Lit: hold it out) long in that village.	*in da dórĕp zult uu ĕt nie láng kunĕn úit houwĕ.*	In dat dorp zult u het niet lang kunnen uithouden.
the inhabitant	*dĕ ínwoonĕr*	de inwoner
This city has 75,000 inhabitants.	*déezĕ stát heeft féiv ĕ séevĕtigh dúizĕnt ínwoonĕrs.*	Deze stad heeft vijf en zeventig duizend inwoners.

LESSON 17: EATING

147. Plural Nouns.

the sofa, the sofas	*dĕ sóofaa, dĕ sóofaas*	de sofa, de sofa's
the lady, the ladies	*dĕ dáamĕ, dĕ dáamĕs*	de dame, de dames
the boy, the boys	*dĕ jóngĕ, dĕ jóngĕs*	de jongen, de jongens
the girl, the girls	*ĕt méisjĕ, dĕ méisjĕs*	het meisje, de meisjes.

Nouns that end in a vowel add the sound *s* (notice that it is *s*, not *z*) in the plural.

the bakery, the bakeries	*dĕ bakĕréi, dĕ bakĕréijĕ*	de bakkerij, de bakkerijen
the onion, the onions	*dĕ úi, dĕ úijĕ*	de ui, de uien
the woman, the women	*dĕ vróu, dĕ vróuwĕ*	de vrouw, de vrouwen.

Nouns that end in a diphthong add the sound *ĕ* in the plural.

Before a vowel, the diphthongs *ei* and *ui* always add a glide sound of *j* and the diphthong *ou* a glide sound of *w*.

the key, the keys	*dĕ sléutĕl, dĕ sléutĕls*	de sleutel, de sleutels
the broom, the brooms	*dĕ béezĕm, dĕ béezĕms*	de bezem, de bezems
the window, the windows	*ĕt fénstĕr, dĕ vénstĕrs*	het venster, de vensters
the teacher, the teachers	*dĕ léeraar, dĕ léeraars*	de leeraar, de leeraars
the marine, the marines	*dĕ marieníer, dĕ marieníers*	de marinier, de mariniers.

Nouns ending in the syllables *-ĕl, -ĕm -ĕr, -aar, -íer* take the ending *-s* (not *-z*) in the plural.

the window, the windows	*ĕt ráam, dĕ ráamĕ*	het raam, de ramen
the week, the weeks	*dĕ wéek, dĕ wéekĕ*	de week, de weken
the man, the men	*dĕ mán, dĕ mánĕ*	de man, de mannen

the cloth, the cloths	*dĕ stóf, dĕ stófĕ*	de stof, de stoffen
the stocking, the stockings	*dĕ kóus, dĕ kóusĕ*	de kous, de kousen.

Other nouns ending in a consonant take the ending *-ĕ* in the plural.

The month, the months	*dĕ máant, dĕ máandĕ*	de maand, de maanden
the letter, the letters	*dĕ bríef, dĕ brívĕ*	de brief, de brieven
the house, the houses	*ĕt húis, dĕ húizĕ*	het huis, de huizen.

If the singular ends in an unvoiced mute, this sound may be only a substitute for a voiced mute (§73); the voiced mute will appear before the ending *-ĕ*.

five years	*véif jáar*	vijf jaar
three hours	*drie úur*	drie uur
two glasses of beer	*twée ghlaz bíer*	twee glas bier
two cups of coffee	*twée kop kófie*	twee kop koffie
three gulden forty cents	*drie ghúldĕ féertich sént*	drie gulden veertig cent
four kilos	*vier kíeloo*	vier kilo
five meters	*véiv méetĕr*	vijf meter.

Some nouns (they mean units that are often counted) take no plural endings in ordinary expressions where they follow a number. Other such nouns do take an ending: *twée wéekĕ, tíen mienúutĕ.*

148. Irregular Plurals. The statements in the preceding section do not cover all nouns; some few make the plural in different ways.

Some take *-s* in the plural where *-ĕ* would be expected; others take *-ĕ* instead of *-s*:

the son, sons	*dĕ zóon, zóons*	de zoon, zoons
the uncle, uncles	*dĕ óom, óoms*	de oom, ooms
the second, seconds	*dĕ sĕkóndĕ, sĕkóndĕ*	de seconde, seconden

(After *ĕ* a second *ĕ* is not added.)

the apple, apples	*dĕ ápĕl, ápĕlĕ, ápĕls*	de appel, appelen, appels
the potato, potatoes	*dĕ áardapĕl, áardapĕlĕ, áardapĕls*	de aardappel, aardappelen, aardappels

Some nouns change their vowel before the ending *-ĕ* of the plural:

the day, days	*dĕ dách, dáaghĕ*	de dag, dagen
the glass, glasses	*ĕt chlás, ghláazĕ*	het glas, glazen
the ship, ships	*ĕt schíp, schéepĕ*	het schip, schepen
the city, cities	*dĕ stát, stéedĕ, stéejĕ*	de stad, steden.

A very few have longer endings in the plural:

the child, children	*ĕt kínt, kíndĕrĕ*	het kind, kinderen
the egg, eggs	*ĕt éi, éijĕrĕ*	het ei, eieren.

149. Let's Eat.

the hunger	*dĕ hónger*	de honger
the thirst	*dĕ dórst*	de dorst
I'm hungry. (Lit: I have hunger.)	*k hep hóngĕr*	Ik heb honger.
I'm thirsty.	*k heb dórst.*	Ik heb dorst.
Where do you eat?	*waar éet uu?*	Waar eet u?
Where are you going to eat?	*wáar ghaat uu éetĕ?*	Waar gaat u eten?
I'm going to a restaurant.	*i cháa naar ĕ restoránt.*	Ik ga naar een restaurant.
It's time to eat.	*t is téit om tĕ éetĕ.*	't Is tijd om te eten.
the food, the meal	*ĕt éetĕ*	het eten
Is dinner (lunch, supper) ready? (Lit: Is the eating ready?)	*is ĕt éetĕ kláar?*	Is het eten klaar?

Take a look and see how dinner is getting on.	*kéik ěs hoe ět met ět éetě staat.*	Kijk eens hoe het met het eten staat.
(Lit: Look once how it with the eating stands.)		
Dinner (lunch, etc.) is ready.	*ět éetěn is kláar.*	Het eten is klaar.
Dinner is served.	*ět éetě staat op táafěl.*	Het eten staat op tafel.
We have nothing to eat.	*wě hebě niets tě éetě.*	Wij hebben niets te eten.
At what time do we eat?	*hoe laat éetě wě?*	Hoe laat eten wij?
What time is supper?	*hoe láat is ět áavěnteetě?*	Hoe laat is het avondeten?
At five o'clock we have the principal meal.	*om véiv uur hebě wě t mídacheetě.*	Om vijf uur hebben we het middageten.
(Lit: 'the midday meal,' but it means simply 'the principal meal,' 'dinner.')		
Come to our house for dinner (lunch, etc.).	*kom bei ons éetě.*	Kom bij ons eten.
to invite	*nóodighě*	noodigen
I'm invited out for dinner.	*ig ben tě éetě ghěnoodicht.*	Ik ben te eten genoodigd.
the guest	*dě ghást*	de gast
This evening you're my guest.	*van áavěnt bént uu měn ghást.*	Van avond bent u mijn gast.
the café, the tavern	*ět kafée*	het café
Let's go to a café.	*láatě wě naar ě kafée ghaan.*	Laten we naar een café gaan.
I don't like to go to that café; it has a bad name.	*ik cháa niet chraach naar dat kafée; ět heeft ě kwáajě náam.*	Ik ga niet graag naar dat café; het heeft een kwade naam.
What did you eat?	*wat hépt uu ghěghéetě?*	Wat hebt u gegeten?
Have you already eaten?	*hept uu al ghěghéetě?*	Hebt u al gegeten?
tasty	*smáakělik*	smakelijk
Hope you enjoy it!	*smáakělik éetě!*	Smakelijk eten!
	éet smáakělik!	Eet smakelijk!

This is a polite phrase; you say it to people who are eating or are just going to eat.

150. Breakfast.

Can I get coffee in the morning?	*kan ik s mórghĕs kófie kréighĕ?*	Kan ik 's morgens koffie krijgen?
to breakfast; breakfasted	*ondbéitĕ; ondbéetĕ*	ontbijten; ontbeten
the breakfast	*ĕt ondbéit*	het ontbijt
the cake	*dĕ kóek*	de koek
For breakfast we have coffee and cake.	*bei ĕt ondbéit hebĕ wĕ kófie en kóek.*	Bij het ontbijt hebben we koffie en koek.
to smell; smelled	*rúikĕ; ghĕróokĕ*	ruiken; geroken
I smell the coffee already.	*ik rúik dĕ kófie al.*	Ik ruik de koffie al.
the tea	*dĕ tée*	de thee
Do you want coffee or tea?	*wilt u kófie of tée?*	Wilt u koffie of thee?
Give me a cup of coffee.	*ghéef mĕ ĕn kop kófie.*	Geef mij een kop koffie.
Bring the coffee, please.	*bréng de kófie as jĕ blíef.*	Breng de koffie, als je blieft.
hot	*héet*	heet
The coffee is still too hot to drink.	*dĕ kófie is noch tĕ héet om tĕ drínkĕ.*	De koffie is nog te heet om te drinken.
Don't let the coffee stand; it isn't very hot any more.	*laa tĕ kófie niet stáan; zĕ is al niet erĕch wárĕm.*	Laat de koffie niet staan; ze is al niet erg warm.

In talking about *die*-nouns that mean liquids (*dĕ kófie, dĕ tée, dĕ mélĕk*) one often says 'she' rather than 'he'. The Dutch often say 'warm' (*wárĕm*) where we should say 'hot' (Dutch *héet*).

Have you (any) tea?	*hept uu tée?*	Hebt u thee?
Yes, certainly.	*jaa zéekĕr.*	Ja zeker.
Then give me a cup of tea.	*ghéef mĕ dan ĕ kop tée.*	Geef mij dan een kop thee.
The tea has been drawing a long time.	*dĕ tée heeft láng ghĕtrókĕ.*	De thee heeft lang getrokken.
How do you like this tea?	*hoe vínt uu deezĕ tée?*	Hoe vindt u deze thee?
tasty	*lékĕr*	lekker

I like it. (Lit: I find it tasty.)	*ik fint sĕ lékkĕr.*	Ik vind ze lekker.
the sugar	*dĕ súikĕr*	de suiker
I take sugar and milk in my (Lit: the) tea.	*ik neem súikĕr en mélĕk in dĕ tée.*	Ik neem suiker en melk in de thee.
to cook, to boil	*kóokĕ*	koken
I've boiled a couple of eggs.	*ik heb ĕm paar éijĕrĕ ghĕkóokt.*	Ik heb een paar eieren gekookt.
soft	*zácht*	zacht
Bring me a couple of soft boiled eggs.	*bréng mĕ ĕ paar zácht chĕkooktĕ éijĕrĕ.*	Breng mij een paar zacht gekookte eieren.
Bring me a couple of fried eggs. (Lit: mirror-eggs.)	*bréng mĕ ĕ paar spíeghĕleijĕrĕ.*	Breng mij een paar spiegeleieren.
The milk is sour; it isn't good any more.	*dĕ mélĕk i súur; zĕ is nie chóet meer.*	De melk is zuur; ze is niet goed meer.
The water is boiling.	*t wáatĕr kóokt.*	Het water kookt.
The milk is just boiling.	*dĕ mélĕk is an ĕt kóokĕ.*	De melk is aan het koken.
I'll boil the water right away.	*ik sal dáadĕlik ĕt wáatĕr kookĕ.*	Ik zal dadelijk het water koken.
Will you have another cup of coffee?	*wil uu noch ĕn kop kófie hebĕ?*	Wil u nog een kop koffie hebben?
No, thanks.	*dánk uu wel.*	Dank u wel.
Yes, please.	*as jĕ blíef.*	Als je blieft.

(Remember that 'thanks' means 'NO, thanks' and that 'please' means 'YES, please.')

151. THE WAITER.

to wait on, to serve	*bĕdíenĕ*	bedienen
the service	*dĕ bĕdíening*	de bediening
Are you being waited on, gentlemen?	*wort uu bĕdíent, héerĕ?*	Wordt u bediend, heeren?
to use, to consume	*ghĕbrúikĕ*	gebruiken
What will you have?	*wat wílt u ghĕbrúikĕ?*	Wat wilt u gebruiken?

What is ready?	*wat s kláar?*	Wat is klaar?
What can we get?	*wat kúně wě kréighě?*	Wat kunnen we krijgen?
Do you want anything more, sir?	*wilt uu nóch iets, měnéer?*	Wilt u nog iets, mijnheer?
Anything else, sir?	*noch iets ánděrs, měnéer?*	Nog iets anders, mijnheer?
Do you wish for anything else, gentlemen?	*wilě dě héerě noch iets ánděrs chěbrúikě?*	Willen de heeren nog iets anders gebruiken?
Who is waiting on this table?	*wie bědíent an déezě táafěl?*	Wie bedient aan déze tafel?
The service is not good here.	*de bědíening is nie chóet hier.*	De bediening is niet goed hier.
to order	*běstéle*	bestellen
I ordered a cup of coffee a quarter of an hour ago, and they haven't brought it yet.	*k hep al ěn kwartíer ghěléejě ěn kop kófie běstélt, en zě héběn ět nóch nie chěbrácht.*	Ik heb al een kwartier geleden een kop koffie besteld en ze hebben het nog niet gebracht.
the waiter	*dě kélněr*	de kellner
Waiter, bring two coffees.	*kélněr, breng twée kófie.*	Kellner, breng twee koffie.
Cup of coffee, please!	*kop kófie, as jě blíef!*	Kop koffie, als je blieft!
the plate	*ěd bórt*	het bord
little	*wéinich*	weinig
There is a plate missing here. (Lit: Here is a plate too little.)	*hier is ěn bórt tě wéinich.*	Hier is een bord te weinig.
needed, necessary	*nóodich*	noodig
We need another plate. (Lit: We have still a plate needed.)	*wě hébě noch ěn bórt nóodich.*	Wij hebben nog een bord noodig.

Practise the last two sentences, replacing the word *bórt* by each of the following. To do this you do not need to know whether each noun is a *die*-noun or a *dat*-noun, since 'a, an' is always *ěn*. However, we mark the *dat*-nouns with (*dat*), since you will want to say other things about them:

saucer	*schóotěltjě* (*dat*)	schoteltje
cup	*kóp*	kop

little cup	*kópjĕ (dat)*	kopje
glass	*ghlás (dat)*	glas
knife	*més (dat)*	mes
fork	*vórĕk*	vork
spoon	*léepĕl*	lepel
soup spoon	*sóepleepĕl*	soeplepel
napkin	*servét (dat)*	servet.
This plate is not clean; bring me another.	*dít bórt is nie schóon; bréng mĕ ĕn ándĕr.*	Dit bord is niet schoon; breng mij een ander.

Practise this sentence, replacing the word 'plate' by each of the following; saucer, little cup, glass, knife, napkin.

This cup is not clean; bring me another.	*déezĕ kóp is nie schóon; bréng mĕ ĕn ándĕrĕ.*	Deze kop is niet schoon; breng mij een andere.

Practice this sentence, replacing the word 'cup' by fork, spoon, and soup spoon.

I'd like to pay.	*ik sou wìlĕ bĕtáalĕ.*	Ik zou willen betalen.
Check, please!	*kĕlnĕr, áa neemĕ!*	Kellner, aannemen!

(Lit: Waiter, on take! The combination of *néemĕ* 'to take' with the end-word *áan* 'on' means 'to accept.')

The bill, please!	*dĕ réekĕning, as jĕ blíef!*	De rekening, als je blieft!
Be right with you, sir!	*kom béi uu, mĕnéer!*	Kom bij u, mijnheer!
What did you have?	*wat hépt uu ghĕhát?*	Wat hebt u gehad?
How much is the check? (Lit: What get you from me?)	*wat kréicht uu va mĕ?*	Wat krijgt u van mij?
Bring me (back) some change.	*brĕng mĕ wat kleinghél tĕrúch.*	Breng me wat kleingeld terug.
That's for you.	*dat is foor úu.*	Dat is voor u.
Keep the change! (Lit: In order so!)	*in órdĕ zoo!*	In orde zoo!
the tip	*dĕ fóoj*	de fooi
I've given the waiter his tip.	*k heb dĕ kélnĕr dĕ fóoj ghĕgheevĕ.*	Ik heb de kellner de fooi gegeven.

LESSON 18: THINGS TO EAT

152. TRIMMINGS.

Will you pass me the sugar, please? *wilt uu mĕ dĕ súikĕr éevĕ áan gheevĕ?* Wilt u mij de suiker even aangeven?

Here *éevĕ* 'just' makes the request polite. The verb *ghéevĕ* 'to give' with the end-word *áan* 'on' is used of 'passing' things to a person.

Practice this sentence, replacing the words *dĕ suikĕr* by each of the following:

the salt	*ĕt sóut*	het zout
the pepper	*dĕ péepĕr*	de peper
the butter	*dĕ bóotĕr*	de boter
the cheese	*dĕ káas*	de kaas
the ham	*dĕ hám*	de ham
the sausage	*dĕ wórst*	de worst
the mustard	*dĕ móstĕrt*	de mosterd
the bread	*ĕt bróot*	het brood
the rolls	*dĕ bróotjĕs*	de broodjes
the jam	*dĕ zjém*	de jam
the vinegar	*dĕ azéin*	de azijn
the oil	*dĕ óolie*	de olie
the milk	*dĕ mélĕk*	de melk
the cream	*dĕ róom*	de room
the water	*ĕt wáatĕr*	het water.

Give me a ham sandwich.	*ghéer mĕ ĕm bróotjĕ met hám.*	Geef mij een broodje met ham.
Give me a cheese sandwich.	*ghéer mĕ ĕm bróotjĕ met káas.*	Geef mij een broodje met kaas.
Shall I bring you some rolls?	*zal ik uu ĕm paar bróotjĕs brengĕ?*	Zal ik u een paar broodjes brengen?
dry	*dróoch*	droog
This bread is not fresh; it is old and dry.	*did bróot iz nie férs; ĕt iz óut en dróoch.*	Dit brood is niet versch; het is oud en droog.
I don't like this cheese; I can't eat it.	*ik hóu nie van déezĕ káas; i kán zĕ nie éetĕ.*	Ik houd niet van deze kaas; ik kan ze niet eten.
Do you like Edam cheese?	*hóut uu van eedámer káas?*	Houdt u van Edammer kaas?
Do you want some of this or some of that?	*wílt uu iets híer van ov dáar van?*	Wilt u iets hiervan of daarvan?
the piece of bread and butter	*dĕ bóotĕram*	de boterham
Come and have a snack tonight.	*kom ĕ bóoteram eetĕ van áavĕnt.*	Kom een boterham eten vanavond.
the lunch	*dĕ lúnsj*	de lunch

Recall that Dutch *sj* sounds somewhat like English *sh*.

the chocolate	*dĕ sjookláa*	de chocolade
At lunch I drink chocolate (or cocoa).	*bei dĕ lúnsj drínk ik sjookláa.*	Bij de lunch drink ik chocolade.

153. The Main Meal.

We are going to have dinner at a restaurant.	*wĕ ghaan mídach eetĕ in ĕn restoránt.*	Wij gaan middag eten in een restaurant.

Although *dĕ mídach* is 'midday' or 'noon', the Dutch say *mídach eetĕ* for the principal meal, no matter at what time of the day it is eaten; usually it comes anywhere between 2 and 8 P.M. The name of the meal is *ĕt mídacheetĕ*.

Come to our house for dinner at five o'clock.	*kom bei ons om véiv úur mídach eetĕ.*	Kom bij ons om vijf uur middag eten.
Dinner is ready now.	*ĕt mídacheetĕn is al kláar.*	Het middageten is al klaar.

the soup	*dĕ sóep*	de soep
Do you want to begin with a plate of soup?	*will uu bĕghínĕ met ĕm bort sóep?*	Wilt u beginnen met een bord soep?
Will you give me some soup?	*wíll u mĕ wat sóep cheevĕ?*	Wilt u mij wat soep geven?
Would you like some more soup?	*zou uu noch wat sóep wilĕ?*	Zou u nog wat soep willen?
May I have some more soup?	*mách ik noch wat sóep hebĕ?*	Mag ik nog wat soep hebben?
the fish	*dĕ vís*	de visch
What sort of fish have you today? (Lit: what for fish.)	*wat foor vís hept uu van dáach?*	Wat voor visch hebt u vandaag?
What sort of meat have you?	*wat foor vlées hept uu?*	Wat voor vleesch hebt u?
the head of cattle; cattle	*ĕt rúnt; rúndĕrĕ*	het rund; runderen
the beef	*ĕt rúntflees*	het rundvleesch
the calf; calves	*ĕt kálĕf; kálvĕrĕ*	het kalf; kalveren
the veal	*ĕt kálĕfsflees*	het kalfsvleesch
the sheep	*ĕt scháap*	het schaap
the mutton	*ĕt scháapĕvlees*	het schapenvleesch
the lamb; lambs	*ĕt lám; lámĕrĕ*	het lam; lammeren
the lamb (meat)	*ĕt lámsflees*	het lamsvleesch
the pig	*ĕt fárkĕ*	het varken
the pork	*ĕt farkĕsflees*	het varkensvleesch
We have beef today.	*wĕ hebĕ van dáach rúntflees.*	We hebben vanddaag rundvleesch.

Practise this sentence, replacing 'beef' by pork, mutton, veal, lamb.

the chicken	*dĕ kíp*	de kip
to roast; roast	*bráadĕ; ghĕbráadĕ*	braden, gebraden
We have roast chicken today.	*wĕ hebĕ van dáach ghĕbráadĕ kíp.*	We hebben vandaag gebraden kip.
to chop	*hákĕ*	hakken
the chopped meat	*ĕt chĕhákt*	het gehakt

We have chopped meat this evening.	*wĕ hebĕ van áavĕnt chĕhákt.*	We hebben vanavond gehakt.
the steak	*dĕ biefstuk*	de biefstuk
Give me a steak.	*gheev mĕ ĕn biefstuk.*	Geef mij een biefstuk.
A whole steak or a half?	*ĕn héelĕ ov ĕn hálĕvĕ biefstuk?*	Een heele of een halve biefstuk?
the chop	*dĕ kotĕlét*	de kotelet
Give me (some) pork chops.	*gheev mĕ várkĕskotĕlétĕ.*	Geef me varkenskoteletten.
We have hamburger. (Lit: German steak.)	*wĕ hebĕ dúitsĕ biefstuk.*	We hebben Duitsche biefstuk.
Will you have some more meat?	*wilt uu noch wat flées?*	Wilt u nog wat vleesch?
We have boiled potatoes.	*wĕ hebĕ ghĕkóoktĕ áardapĕlĕ.*	We hebben gekookte aardappelen.
to bake; baked	*bákĕ; ghĕbákĕ*	bakken; gebakken
Do you like baked potatoes?	*hóut uu van ghĕbákĕ áardapĕlĕ?*	Houdt u van gebakken aardappelen?
the mashed food	*dĕ puurée*	de purée
I prefer mashed potatoes.	*ik éet lievĕr áardapĕlpuurée.*	Ik eet liever aardappelpurée.
green	*ghróen*	groen
the vegetable	*dĕ ghróentĕ*	de groente
Do you like vegetables?	*hout uu van ghróentĕ?*	Houdt u van groente?
the bean	*dĕ bóon, ĕd bóontjĕ*	de boon, het boontje
I'll take (some) beans with the meat.	*ik neem bóontjĕs bei ĕt flées.*	Ik neem boontjes bij het vleesch.

Practise this sentence, replacing the word *bóontjĕs* by each of the following:

peas	*értjĕs*	erwtjes
beets	*bietĕ*	bieten
carrots	*wórtĕltjĕs*	worteltjes
spinach	*spienáazie*	spinazie
cabbage	*kóol*	kool
onions	*úijĕ*	uien
salad	*sláa*	sla.

Comment on these words: *die*-nouns are *dĕ ért* 'the pea,' *dĕ biet* 'the beet,' *dĕ wórtĕl* 'the root; the carrot,' *dĕ spienáazie* 'the spinach,' *dĕ kóol* 'the cabbage,' *dĕ sláa* 'the salad.'

The word *wórtĕl* takes the ending *-ĕ* (instead of *-s*, §148) in the plural: *wórtĕlĕ* 'carrots.' The word *wórtĕl* also means 'root' and in this meaning it has the regular plural form *wórtĕls* 'roots.'

The forms ending in *-jĕ* literally mean small things ('little beans, peas, carrots') but are often used instead of the simple nouns; they are *dat*-nouns.

the dessert	*ĕ desért*	het dessert
What kind of dessert have you?	*wat foor desért hept uu?*	Wat voor dessert hebt u?
the pudding	*dĕ púding*	de pudding
the tart, the pie	*dĕ táart*	de taart
the ice, the ice cream	*ĕt éis*	het ijs
We have pudding, tart, cake, and ice cream.	*wĕ hebĕ púding, táart, kóek, en éis.*	Wij hebben pudding, taart, koek en ijs.
the fruit	*ĕt fráit*	het fruit

Remember that Dutch *ui* means the peculiar sound described in §32.

What kind of fruit is there today?	*wat foor fráit is ĕr van dáach?*	Wat voor fruit is er vandaag?
Today we have apples.	*van dáach hebĕ wĕ ápĕls.*	Vandaag hebben we appels.

Practise this sentence, replacing *ápĕls* by each of the following:

pears	*péerĕ*	peren
peaches	*pérzikĕ*	perziken
apricots	*abriekóozĕ*	abrikozen
plums	*práimĕ*	pruimen
oranges	*síenĕzapĕlĕ*	sinaasappelen
bananas	*banáanĕ*	bananen
currants	*bésĕ*	bessen

strawberries	*áarbeijĕ*	aardbeien
raspberries	*frambóozĕ*	frambozen
cherries	*kérsĕ*	kersen
grapes	*drúivĕ*	druiven
nuts	*nóotĕ*	noten.

All these words are *die*-nouns; the singular forms are *ápĕl, péer, pérzik, abrikóos, prúim, sienĕzapĕl, banáan, bés, áarbei, frambóos, kérs, drúif, nóot.*

the skin	*dĕ schíl*	de schil

This word means only the skin of a fruit or vegetable. The skin of a person or of an animal is *dĕ húit* or *ĕt fél.*

to peel	*schílĕ*	schillen
the pip, pit	*dĕ pít*	de pit

This word means both the small pip or seed (as of apples or grapes) and the pit or stone (as of cherries or peaches).

to spit	*spúuwĕ*	spuwen
When you eat grapes, you must spit out the skins and seeds.	*als jĕ drúivĕ eet, moet jĕ dĕ schílĕ en dĕ pítĕ úit spuuwĕ.*	Als je druiven eet, moet je de schillen en de pitten uitspuwen.
Peel the apple before you eat it.	*schíl dĕ ápĕl vóor jĕ ĕm éet.*	Schil de appel voor je hem eet.
the candy; candies	*ĕd bongbóng; bongbóngs*	het bonbon; bonbons
Give me half a pound of these candies.	*ghéef mĕ ĕn hálĕf pónt fan déezĕ bongbóngs.*	Geef mij een half pond van deze bonbons.
the small slab, the bar	*dĕ réep*	de reep
Here I have a bar of chocolate.	*hier heb ik en réep sjookláa.*	Hier heb ik een reep chocolade.

154. How Is It?

It tastes good.	*ĕt smaakt lékĕr.*	Het smaakt lekker.

Practise this sentence, replacing the word *lékĕr* by each of the following words:

good	*ghóet*	goet
bad	*sléchl*	slecht
bitter	*bítĕr*	bitter
sweet	*zóet*	zoet
salty	*zóut*	zout
sharp	*schérp*	scherp
burnt	*áan ghĕbrant*	aangebrand.
The food is a little too salty.	*ĕt étĕn iz ĕm béetjĕ tĕ zóut.*	Het eten is een beetje te zout.
This soup is much too salty.	*déezĕ sóep is féel tĕ zóut.*	Deze soep is veel te zout.
the fat	*ĕt fét*	het vet
fat	*vét*	vet
This meat is too fat.	*dit fléés is tĕ vét.*	Dit vleesch is te vet.
There is too much fat on the meat.	*ér is tĕ veel vét an ĕt fléés.*	Er is te veel vet aan het vleesch.
I think it's nasty.	*ik find ĕt slécht.*	Ik vind het slecht.
Well, I think it's fine.	*nóu, ik find ĕt lékĕr.*	Nu, ik vind het lekker.
That smells good.	*dat rúikt chóet.*	Dat ruikt goed.
queer, funny	*ráar*	raar
the smell	*dĕ réuk*	de reuk
What a funny smell!	*wat ĕ ráarĕ réuk!*	Wat een rare reuk!
Oh, I don't think it's so bad.	*óo, ik fin ĕt nie soo kwáat.*	O, ik vind het niet zoo kwaad.
the rice	*dĕ réist*	de rijst
The rice is burnt.	*dĕ réist iz áan ghĕbrant.*	De rijst is aangebrand.
the bone; bones	*ĕt béen; béendĕrĕ*	het been, beenderen
the dog	*dĕ hónt*	de hond
to swallow	*slíkĕ*	slikken

to choke	*stíkě*	stikken
easy	*ghěmákělik*	gemakkelijk
You mustn't give the chicken bones to the dog.	*jě móet dě béenděrě van dě kíp niet an dě hónt cheevě.*	Je moet de beenderen van de kip niet aan de hond geven.
If he swallows one (of them) he can easily choke on it.	*als ie ěr een slíkt, kan ie ěr ghěmákělik in stíkě.*	Als hij er een slikt, kan hij er gemakkelijk in stikken.
the fish-bone	*de ghráat*	de graat
careful	*voorzíchtich*	voorzichtig
When you eat that fish, be careful not to swallow any bones.	*als jě die vís éet, wees foorzíchtich dat jě gheen ghráatě ín slikt.*	Als je die visch eet, wees voorzichtig dat je geen graten inslikt.
I've swallowed a fish-bone.	*ik heb ěn ghráat ín ghěslíkt.*	Ik heb een graat ingeslikt.

155. THE KITCHEN.

the kitchen	*dě kéukě*	de keuken
She is in the kitchen, fixing the evening meal.	*zě is in dě kéukě ět áavěnteetěn an t kláar maakě.*	Zij is in de keuken het avondeten aan het klaarmaken.

(Lit: the evening-meal at the ready making.)

She is lighting the kitchen stove.	*zě máak tě kéukěkachěl áan.*	Zij maakt de keukenkachel aan.

(The verb *máakě* with the end-word *áan* means 'to light' a fire, a stove, etc.)

the oven	*dě óově*	de oven
The meat is roasting in the oven.	*ět flées iz an d bráadě in dě óově.*	Het vleesch is aan het braden in de oven.
She is peeling potatoes. (Lit: She is potatoes at the peeling.)	*zě is áardapěls an t schílě.*	Zij is aardappels aan het schillen.
Remind me to order some milk.	*hélěp mě ěr aan dénkě dat ik wat mélěg běstél.*	Help mij er aan denken dat ik wat melk bestel.

(Lit: Help me of-it to think; help me think of it.)

the leaf, the tray	*ĕd blát*	het blad
to fall; has fallen	*válĕ; is chĕválĕ*	vallen; is gevallen
the platter	*de schóotĕl*	de schotel
The maid dropped (Lit: has let fall) the serving tray, and all the platters are broken.	*dĕ méit heeft ĕ díenblat laatĕ válĕ, en ál dĕ schóotĕls sein ghĕbróokĕ.*	De meid heeft het dienblad laten vallen, en al de schotels zijn gebroken.

156. Drinks.

Can we get a drink here?	*kunĕ wĕ híer wat drínkĕ?*	Kunnen we hier wat drinken?
the drink	*dĕ dránk*	de drank
the lemonade	*dĕ limonáadĕ*	de limonade
strong	*stérĕk*	sterk
You can get beer and lemonade here, but no strong liquor.	*jĕ kúnt hier bíer en limonáadĕ kréighĕ, maar ghéen stérĕkĕ dránk.*	Je kunt hier bier en limonade krijgen, maar geen sterke drank.
the wine	*dĕ wéin*	de wijn
Do you drink wine?	*drinkt uu wéin?*	Drinkt u wijn?
I drink it only at meals.	*ig drínk ĕm aléen bei ĕt éetĕ.*	Ik drink hem alleen bij het eten.
Do you drink beer?	*drinkt uu bíer?*	Drinkt u bier?
I drink it only in the evening.	*ig drínk ĕt aléen s áavĕns.*	Ik drink het alleen 's avonds.

He says *ig drínk ĕt* because *bíer* is a *dat*-noun, §130.

I drink beer or wine only with my dinner.	*bíer of wéin drínk ik aléen bei t míd-acheetĕ.*	Bier of wijn drink ik alleen bij het middageten.
the whisky	*dĕ wískie*	de whisky
the gin	*dĕ zjĕnéevĕr*	de jenever
the brandy	*dĕ brándĕwein*	de brandewijn
the hard liquor (especially gin)	*dĕ bórĕl*	de borrel

I never drink hard liquor.	*ig drink nóojt bórĕls.*	Ik drink nooit borrels.
He drinks too much whisky.	*hei drínk tĕ veel wískie.*	Hij drinkt te veel whisky.

Replace 'whisky' by each of the following: hard drinks, gin, brandy, coffee, tea, beer, wine.

Two beers, please!	*twée bíer, as jĕ blíef!*	Twee bier, als je blieft!
such	*zúlek*	zulk
Can a fellow drink such bad beer?	*kun jĕ zúlĕk sléghd bíer drinkĕ?*	Kun je zulk slecht bier drinken?
I don't like that beer.	*ik hóu nie fan dad bíer.*	Ik houd niet van dat bier.
I don't like the taste of that beer.	*ik fin dad bíer niet lékĕr.*	Ik vind dat bier niet lekker.
That beer doesn't taste good. (Lit: tastes not.)	*dad bíer smáakt niet.*	Dat bier smaakt niet.
healthy	*ghĕzónt*	gezond
the health	*dĕ ghĕzóntheit*	de gezondheid
Here's to you!	*op uu ghĕzóntheit!*	Op uw gezondheid!
Cheerio!	*próost!*	Prosit!
He just keeps on drinking.	*hei bléift maar drínkĕ.*	Hij blijft maar drinken.
He's drunk.	*hei iz drónkĕ.*	Hij is dronken.
the coat-collar	*dĕ kráach*	de kraag
He's got a bun on.	*hei heeft ĕn stúk in dĕ kráach.*	Hij heeft een stuk in de kraag.
	hei heeft ĕm stáan.	Hij heeft hem staan.

(Lit: He has a piece in the collar; He has him standing.)

empty	*léech*	leeg
Your glass is empty.	*uuw ghlás is léech.*	Uw glas is leeg.
the bottle	*dĕ flés*	de flesch
The bottle is half empty.	*dĕ flés is halĕf léech.*	De flesch is half leeg.
There are six glasses to a bottle.	*dĕr ghaan zés chláazĕn op ĕ flés.*	Er gaan zes glazen op een flesch.
the cork	*dĕ kúrĕk*	de kurk

Where is the cork to this bottle?	*waar iz [illegible] van deezĕ flés?*	Waar is de kurk van deze flesch?
Can you give me a corkscrew?	*hept [illegible] trekĕr vóor mĕ?*	Hebt u een kurketrekker voor mij?
(Lit: Have you a cork-puller for me?)		

157. Smokes.

Do you want a cigar?	*wilt uu ĕn siegháar?*	Wilt u een sigaar?
May I (have) a cigarette?	*mách ik ĕn sieghĕrét?*	Mag ik een cigarette?
the pipe	*de péip*	de pijp
I'd rather smoke my pipe.	*ik róok lievĕr mĕm péip.*	Ik rook liever mijn pijp.
That tobacco is too strong for me.	*die tabák is tĕ stérĕk fóor mĕ.*	Die tabak is te sterk voor me.
Can you give me a match?	*hépt uu ĕn lúusiefĕr vóor mĕ?*	Hebt u een lucifer voor me?
May I have a light?	*mách ik fúur hebĕ?*	Mag ik vuur hebben?
I haven't smoked (yet) this morning.	*van óchtĕnt heb ik noch nie chĕróokt.*	Van ochtend heb ik nog niet gerookt.

LESSON 19: BED, BATH, AND BARBER.

158. Go to Bed.

tired	*móe, móej*	moe, moede
to tire	*věrmóejě*	vermoeien
He is tired.	*hei is móej; hei is móe.*	Hij is moede; Hij is moe.
He is exhausted.	*hei is fěrmóejt.*	Hij is vermoeid.
I'm dog tired.	*ig ben zoo móe az ěn hónt.*	Ik ben zoo moe als een hond.
to sleep; slept	*sláapě; ghěsláapě*	slapen; geslapen
the sleep	*dě sláap*	de slaap
I need sleep.	*ik hep sláap noodich.*	Ik heb slaap noodig.
I'm sleepy.	*ik ben sláapěrich.*	Ik ben slaperig.
You need rest.	*uu hept rúst noodich.*	U hebt rust noodig.
I'm going to sleep a bit.	*ik cháa ěm beetjě sláapě.*	Ik ga een beetje slapen.
the garment; the dress	*ět kléet; kléerě*	het kleed; kleederen
to dress	*kléedě, klěejě*	kleeden

This verb is most used with the end-word *áan* 'on'. With the end-word *úit* 'out' it means 'to undress.'

I was too sleepy to undress.	*ik was tě sláapěrich o mě úi tě kleejě.*	Ik was te slaperig om me uit te kleeden.
He's in his bedroom.	*hei is op sěn sláapkaaměr.*	Hij is op zijn slaapkamer.
It's eleven o'clock (already), high time to go to bed.	*ët iz al élěv úur, hooch těit om naar bé tě ghaan.*	Het is al elf uur, hoog tijd om naar bed te gaan.

Remember that words are run together: *naarbétěghaan* or *naabétěghaan* is what you will hear. If one is sleepy enough to hesitate between words, the word *bét* would keep its *t* sound: *naar . . . bét . . . tě . . . gháan.*

I've put the children to bed.	*ik heb dĕ kíndĕrĕ naar bét chĕbracht.*	Ik heb de kinderen naar bed gebracht.
straight, direct	*dierékt*	direct
Go straight to bed.	*ghaa dierékt naar bét.*	Ga direct naar bed.
Children, you have to go straight to bed.	*kíndĕrĕ, julie moetĕ dierékt naar bét.*	Kinderen, jullie moeten direct naar bed.
Sleep well! (Lit: Well to rest!)	*wél t rústĕ!*	Wel te rusten!
Did you sleep well?	*hept uu ghoet chĕsláapĕ?*	Hebt u goed geslapen?
The bed is soft.	*ĕd bét i sácht.*	Het bed is zacht.
the mattress	*dĕ matrás*	de matras
This mattress is too hard.	*deezĕ matrás is tĕ hárt.*	Deze matras is te hard.
the feather, the spring	*dĕ véer*	de veer
The springs of this bed are broken.	*dĕ véerĕ van did bét sein kapót.*	De veeren van dit bed zijn kapot.
the pillow	*ét kúsĕ*	het kussen
Have you enough pillows?	*hept uu ghĕnóech kúsĕs?*	Hebt u genoeg kussens?
the cover	*dĕ déekĕ*	de deken
Have you an extra cover?	*hept uu ĕn ékstraa déekĕ?*	Hebt u een extra deken?
the sheet	*ĕt láakĕ*	het laken
to tear	*schéurĕ*	scheuren
This sheet is torn.	*dit láakĕn is chĕschéurt.*	Dit laken is gescheurd.
the mosquito	*dĕ muskíet*	de muskiet
the net	*ĕt nét*	het net
May I have a mosquito net over my bed?	*kan ik ĕn muskíetĕnet oover mĕm bét hebĕ?*	Kan ik een muskietennet over mijn bed hebben?
I didn't sleep an hour.	*ik hep chin úur ghĕsláapĕ.*	Ik heb geen uur geslapen.
the eye	*ĕt óoch*	het oog
I didn't shut an eye last night.	*ik hep fa nácht cheen óogh dícht chĕdaan.*	Ik heb vannacht geen oog dicht gedaan.

159. Get Up.

I have to (get) up at six.	*ik moet om zéz uur óp.*	Ik moet om zes uur op.
Call me at six o'clock.	*róep mĕ om zéz úur.*	Roep mij om zes uur.
awake	*wákĕr*	wakker
I woke him up at six o'clock.	*ik héb ĕm om zéz uur wákĕr ghĕmaakt.*	Ik heb hem om zes uur wakker gemaakt.
the bird	*dĕ vóoghĕl*	de vogel
to sing; sung	*zíngĕ; ghĕzóngĕ*	zingen; gezongen
The singing of the birds woke me up.	*ĕt síngĕ van dĕ vóoghĕls heeft mĕ wákĕr ghĕmaakt.*	Het zingen van de vogels heeft mij wakker gemaakt.
She likes to get up early.	*zĕ hóut ĕr van vrooch óp tĕ staan.*	Zij houdt er van vroeg op te staan.
I find it pleasant to get up early.	*ik find ĕt prétich frooch óp tĕ staan.*	Ik vind het prettig vroeg op te staan.
In winter I get up at seven and in summer at six.	*in dĕ wíntĕr stáa ik om zéevĕn uur óp, en in dĕ zóomĕr om zés.*	In de winter sta ik om zeven uur op, en in de zomer om zes.
I'm staying in bed just a wee hour longer.	*ik bléif noch ĕn úurtjĕn im bét lighĕ.*	Ik blijf nog een uurtje in bed liggen.
You must get up.	*uu moet óp staan.*	U moet opstaan.
You must (get) out of bed.	*uu móet uit uu bét.*	U moet uit uw bed.
Give me a cup of coffee when I get up.	*ghéef mĕ ĕn kop kófie als ik óp staa.*	Geef mij een kop koffie als ik opsta.
while	*tĕrwéil*	terwijl
While you dress yourself I'll eat breakfast.	*tĕrwéil uu uu áan kleet zal ik ondbéitĕ.*	Terwijl u u aankleedt zal ik ontbijten.
He breakfasts before he gets dressed. (Lit: before he himself on clothes; before he clothes himself.)	*hei ondbéit fóor ie zich áan kleet.*	Hij ontbijt voor hij zich aankleedt.
when	*tóen*	toen
When he had dressed, he breakfasted here.	*toen ie zich chĕkléet hat, heeft ie hier ondbéetĕ.*	Toen hij zich gekleed had, heeft hij hier ontbeten.

160. Himself, Herself, Themselves.

When someone does something to himself (such as dressing, washing, shaving), the Dutch use a special word *zích* which means 'himself, herself, itself, themselves.' But for 'myself,' 'ourselves,' 'yourself,' 'yourselves,' they use just the ordinary pronouns 'me, us, you' (§128):

I've washed.	*ik heb mĕ ghĕwásĕ.*	Ik heb me gewasschen.

Note that the Dutch never leaves out the 'myself': you have to tell whom or what you washed (namely, yourself). Note also that the Dutch simply says 'me': 'I've washed me.'

We've washed.	*wĕ hebĕn ons chĕwásĕ.*	Wij hebben ons gewasschen.
You've washed?	*uu hépt uu ghĕwásĕ?*	U hebt u gewasschen?
Have you washed yourself, Johnnie?	*hep jĕ jĕ ghĕwásĕ, jántjĕ?*	Heb je je gewasschen, Jantje?
Have you washed, children?	*hebĕ julie jĕ ghĕwásĕ, kíndĕrĕ?*	Hebben jullie je gewasschen, kinderen?
He has washed.	*hei heeft sich chĕwásĕ.*	Hij heeft zich gewasschen.
She has washed.	*zĕ heeft sich chĕwásĕ.*	Zij heeft zich gewasschen.
They have washed.	*zĕ hebĕ zich chĕwásĕ.*	Zij hebben zich gewasschen.

Sometimes this *zích* is used also with *úu* for 'yourself, yourselves':

Have you washed?	*hept uu uu ghĕwáse?*	Hebt u u gewasschen?
	hept uu zich chĕwásĕ?	Hebt u zich gewasschen?

Notice the difference between *zích* (He's doing it to himself) and the other pronouns (doing it to someone else):

He's washing him.	*hei wást ĕm.*	Hij wascht hem.
He's washing (himself).	*hei wást sich.*	Hij wascht zich.
She's washing her.	*zĕ wást ĕr; zĕ wást sĕ.*	Zij wascht haar; Zij wascht ze.
She's washing (herself).	*zĕ wást sich.*	Zij wascht zich.
They're washing them.	*zĕ wásĕ zĕ; zĕ wásĕn hun.*	Zij wasschen ze; Zij wasschen hun.
They're washing (themselves).	*zĕ wásĕ zich.*	Zij wasschen zich.

There is a Dutch word *zélěf* which means 'self' and 'myself, ourselves, yourself, yourselves, himself, herself, itself, themselves,' pointing out that THIS PERSON (and not someone else) did so and so. This word does not tell TO WHOM one did it: that is done by the word *zích*:

I did it myself.	*ik heb ět sélěf chědáan.*	Ik heb het zelf gedaan.
She washed the children herself, for the nursemaid was sick.	*zě heef lě kínděrě zélěf chěwásě, want ět kínděrmeisjě was síek.*	Zij heeft de kinderen zelf gewasschen, want het kindermeisje was ziek.
Little Johnnie can already wash himself.	*kleině jántjě kan zich al zélěf wásě.*	Kleine Jantje kan zich al zelf wasschen.

Here *zích* tells whom he washes; *zélěf* points out that he is the one who does it (no one else has to do it for him).

to shave; shaved	*schéerě; ghěschóorě*	scheren, geschoren
Today I have to shave myself.	*van dáach moet ik mě zélěf schéerě.*	Vandaag moet ik me zelf scheren.

(That is, I have to do it; I can't get to the barber's.)

Forms like *mězélěf, zichsélěf* are used also when there is some special stress on the person:

I'm not always thinking of myself.	*ig dénk niet álteit an mězélěf.*	Ik denk niet altijd aan mezelf.
One mustn't be always be thinking of one's own self.	*jě móet niet álteit an jézélěf denkě.*	Jij moet niet altijd aan jezelf denken.
He is always thinking of himself.	*hei denkt álteit an zichsélěf.*	Hij denkt altijd aan zichzelf.
the barber	*dě kwaféur*	de coiffeur
I'm shaving.	*ik schéer mě.*	Ik scheer me.
I shave myself; I don't go to the barber's.	*ik schéer mě zélěf; ik chaa nie bei dě kwaféur.*	Ik scheer me zelf; ik ga niet bij de coiffeur.
I shave myself; I can't shave other people.	*ik schéer mězélěf; ánděrě kan ik niet schéerě.*	Ik scheer mezelf; anderen kan ik niet scheren.

161. Washing.

Can you get washed and dressed in fifteen minutes?	*kúnt uu uu in ĕ kwartíer wásĕn en áan kleejĕ?*	Kunt u u in een kwartier wasschen en aankleeden?
I've just now washed.	*ik heb mĕ nét chĕwásĕ.*	Ik heb me net gewasschen.
I haven't washed.	*ik heb mĕ nie chéwásĕ.*	Ik heb me niet gewasschen.
He hasn't washed yet.	*hei héeft sich noch nie chéwásĕ.*	Hij heeft zich nog niet gewasschen.
the face	*ĕt chĕzícht*	het gezicht
I have to wash my hands and face.	*ik moet mĕn hándĕn en mĕ ghĕzícht wasĕ.*	Ik moet mijn handen en mijngezicht wasschen.
The children have to wash their hands before they come to the table.	*dĕ kíndĕrĕ moetĕ hun hándĕ wasĕ voor zĕ an táafĕl koomĕ.*	De kinderen moeten hun handen wasschen voor ze aan tafel komen.
the (piece of) cloth	*dĕ dóek*	de doek
the towel	*dĕ hándoek*	de handdoek
Here's a towel.	*híer is ĕn hándoek.*	Hier is een handdoek.
The towel isn't clean.	*dĕ hándoek is nie schóon.*	De handdoek is niet schoon.
dirty	*vúil*	vuil
This towel is dirty.	*déezĕ hándoek is fúil.*	Deze handdoek is vuil.
I'd like another (a different) towel.	*ik sou ghráach ĕn ándĕrĕ hándoek hebĕ.*	Ik zou graag een andere handdoek hebben.
I'd like another (one more) towel.	*ik sou ghráach noch ĕn hándoek hebĕ.*	Ik zou graag nog een handdoek hebben.

Note the difference: *ĕn ándĕr* means 'another' IN PLACE OF this one; *nóch een* means 'another' IN ADDITION TO this one.

the tooth	*dĕ tánt*	de tand
I have to brush my teeth.	*ik moet mĕn tándĕ poetsĕ.*	Ik moet mijn tanden poetsen.
the nail	*dĕ náaghĕl*	de nagel
the file	*dĕ véil*	de vijl

to file	*véilĕ*	vijlen
I must file my nails.	*ik moet mĕ náaghĕls feilĕ.*	Ik moet mijn nagels vijlen.
to cut	*knípĕ*	knippen
I must cut my nails.	*ik moet mĕ náaghĕls knípĕ.*	Ik moet mijn nagels knippen.
I have to shave.	*ik moet mĕ schéerĕ.*	Ik moet mij scheren.
My razor cuts well.	*mĕn schéermes scheert chóet.*	Mijn scheermes scheert goed.
I need razor blades.	*ik moet schéermesjĕs hebĕ.*	Ik moet scheermesjes hebben.
the comb	*dĕ kám*	de kam
lost, misplaced	*zóek*	zoek
My comb is gone.	*mĕn kám i sóek.*	Mijn kam is zoek.

Practise this sentence, replacing the word *kám* by each of the following. We place *dĕ* or *ĕt* before each noun for your information; in this sentence it will not matter, since *mĕn* is the same with all nouns:

the brush	*dĕ bórstĕl*	de borstel
the hair brush	*dĕ háarborstĕl*	de haarborstel
the clothes brush	*dĕ kléerborstĕl*	de kleerborstel
the soap	*dĕ zéep*	de zeep
the shaving soap	*dĕ schéerzeep*	de scheerzeep
the knife	*ĕt més*	het mes
the razor	*ĕt schéermes*	het scheermes
the shaving brush	*dĕ schéerkwast*	de scheerkwast
the nail file	*dĕ náaghĕlveil*	de nagelvijl
the powder	*ĕt póejĕr*	het poeder
the tooth powder	*ĕ tándĕpoejĕr*	het tandenpoeder
the tooth paste	*dĕ tántpastaa*	de tandpasta
the tooth brush	*dĕ tándĕborstĕl*	de tandenborstel.

162. Bath.

I'm going to take a bath.	*ik chaa ĕm bát neemĕ.*	Ik ga een bad nemen.
When do you want to (go and) take a bath?	*wáneer wilt uu ĕm bát chaa neemĕ?*	Wanneer wilt u een bad gaan nemen?
He has taken a hot bath.	*hei eeft ĕ wárĕm bát chĕnoomĕ.*	Hij heeft een warm bad genomen.
Here is the bathroom.	*hier iz dĕ bátkaamĕr.*	Hier is de badkamer.
Can you give me a bath towel?	*kunt uu mĕ ĕ báthandoek cheevĕ?*	Kunt u mij een badhanddoek geven?
the tub	*dĕ kúip*	de kuip
the shower bath	*dĕ dóesj*	de douche

Recall that Dutch *sj* means a sound resembling English *sh*.

We have no bath tub, but we have a shower.	*wĕ hebĕ gheem bátkuip, maar wĕ hébĕn ĕ dóesj.*	Wij hebben geen badkuip, maar we hebben een douche.
the stream	*dĕ stróom*	de stroom
to stream, to run (of liquids)	*stróomĕ*	stroomen
running	*stróomĕnt*	stroomend
There is running hot and cold water.	*dĕr i stróomĕnt wárĕm en kóut wáatĕr.*	Er is stroomend warm en koud water.
The bath tub isn't clean; you must clean it.	*dĕ bátkuip is nie schóon; jĕ moet sĕ póetsĕ.*	De badkuip is niet schoon; je moet ze poetsen.

Sometimes they will say *jĕ moet ĕm póetsĕ.*

Let the water run until it gets cold.	*laat ét wáatĕr dóor loopĕ tot ĕt kóut wort.*	Laat het water doorloopen tot het koud wordt.
the faucet, the tap	*dĕ kráan*	de kraan
This faucet is out of order; the water doesn't run. (Lit: there comes no water out.)	*deezĕ kráan is niet in órdĕ; ĕr komt cheen wáatĕr uit.*	Deze kraan is niet in orde; er komt geen water uit.

The water does not run out properly.	*ĕt wáatĕr lóop nie choet wéch.*	Het water loopt niet goed weg.
the drain	*dĕ áfoer*	de afvoer
There's something wrong with the drain.	*ĕr iz íets me tĕ áfoer niet in órdĕ.*	Er is iets met de afvoer niet in orde.

163. Barber.

I have to go and get shaved. (Lit: I must me go let shave.)	*ik móet mĕ ghaan laatĕ schéerĕ.*	Ik moet me gaan laten scheren.
He wants to go and get shaved.	*hei wíl zi chaan laatĕ schéerĕ*	Hij wil zich gaan laten scheren.
He's gone to get shaved.	*hei i si chaan laatĕ schéerĕ.*	Hij is zich gaan laten scheren.
the hair	*ĕt háar*	het haar
I must get a haircut.	*ik móet mĕn háar laatĕ knipĕ.*	Ik moet mijn haar laten knippen.
Is there a good barber here?	*is hier ĕ ghoejĕ kwaféur?*	Is hier een goede coiffeur?
the turn, one's turn	*dĕ béurt*	de beurt
Your turn right away, sir. (Lit: You come immediately at the turn.)	*uu kom dáadĕlik an dĕ béurt, menéer.*	U komt dadelijk aan de beurt, mijnheer.
Will my turn come soon?	*kom ik chóu an dĕ béurt?*	Kom ik gauw aan de beurt?
Shave, sir, or haircut?	*schéerĕ menéer of háar knipĕ?*	Scheren, mijnheer, of haarknippen?
Haircut, please.	*háar knipĕ, as jĕ blíef.*	Haarknippen, als je blieft.
How do you want your hair cut?	*hoe wílt uu uu háar ghĕknípt hebĕ?*	Hoe wilt u uw haar geknipt hebben?
Don't make it too short in back and at the sides.	*máak ĕt níe tĕ kórt áchtĕr en tĕr zéijĕ.*	Maak het niet te kort achter en ter zijde.
I should like to get shaved.	*ik sou ghĕschóorĕ wilĕ wordĕ.*	Ik zou geschoren willen worden.
Will you please give me a shave?	*wílt uu mĕ as jĕ blíef schéerĕ?*	Wilt u me als je blieft scheren?

Do you want to have your hair washed?	*wíll uu uu háar ghĕwásĕ hebĕ?*	Wilt u uw haar gewasschen hebben?
the shampoo	*dĕ sjempóe*	de shampoo
Do you want a shampoo, sir?	*wíll uu ĕ sjempóe, mĕnéer?*	Wilt u een shampoo, mijnheer?
I'd like to have my hair washed.	*ik sou mĕn háar ghĕwásĕ wilĕ hebĕ.*	Ik zou mijn haar gewasschen willen hebben.

LESSON 20: CLOTHING

164. *J* AND *w* BEFORE VOWELS. When a vowel is added to a word that ends in the sound *ou*, the sound of *w* appears between:

the woman	*dĕ vróu*	de vrouw
women	*vróuwĕ*	vrouwen
I hold	*ik hóu*	ik houd
to hold	*hóuwĕ*	houden.

When a vowel is added to a word that ends in the sounds *ei* or *ui*, the sound of *j* appears between:

the strawberry	*dĕ áarbei*	de aardbei
strawberries	*áarbeijĕ*	aardbeien
the onion	*dĕ úi*	de ui
onions	*úijĕ*	uien.

Some words that end in the sounds *out* replace the *t* by *w* when a vowel is added; in slow or dignified speech, these words replace the *t* by *d* (in accordance with §73):

He is old.	*hei iz óut.*	Hij is oud.
an old friend	*ĕn óuwĕ vrient*	een oude vriend
(in a sermon:)	*ĕn óudĕ vrient*	
her parents (Lit: elders)	*haar óudĕrs*	haar ouders
It's cold today.	*t is kóut fan dáach.*	't Is koud vandaag.
cold water	*kout wáatĕr*	koud water
the cold water	*ĕt kóuwĕ wáatĕr*	het koude water

I have a cold. (Lit: I am COLDED.)	*ig ben vĕrkóuwĕ.*	Ik ben verkouden.

Some words that end in the sound *t* (preceded by sounds other than *ou*) replace the *t* by *j* when a vowel is added; in slow or dignified speech, these words replace the *t* by *d* (§73):

he hat	*dĕ hóet*	de hoed
hats	*hóejĕ, hóedĕ*	hoeden
That's good.	*da s chóet.*	Dat is goed.
good friend	*ĕn ghóejĕ vrient*	een goede vriend
(in a sermon:)	*ĕn ghóedĕ vrient*	
red ticket	*ĕn róot káartjĕ*	een rood kaartje
red necktie	*ĕn róojĕ dás*	een roode das
he garment, the dress	*ĕt kléet*	het kleed
must get dressed.	*ik moet mĕ áan kleejĕ.*	Ik moet me aankleeden.
	ik moet mĕ áan kleedĕ.	

In some words the *t* drops out entirely:

he cold	*dĕ kóu*	de koude, de kou
garments, clothes	*kléerĕ*	kleederen, kleeren.

165. Getting Dressed.

have to get dressed right away.	*ik moet mĕ ghóu áan kleejĕ.*	Ik moet me gauw aankleeden.
he suit of clothes	*ĕt pák*	het pak
have to put (Lit: pull) on a different suit.	*ik moet ĕn ándĕr pák áan trekĕ.*	Ik moet een ander pak aantrekken.
Put on warm clothes.	*trek wármĕ kléerĕ aan.*	Trek warme kleeren aan.
hin	*dún*	dun
ust thinly	*dúnĕtjĕs*	dunnetjes

The ending *-ĕtjĕs* (sometimes *-tjĕs* or *-jĕs*) is like the ending *-ĕtjĕ* (*-tjĕ*, *-jĕ*) on nouns: it means 'little, in a small way, only just a little bit.'

He was just thinly clad.	*hói waz dúnĕtjĕs chĕkléet.*	Hij was dunnetjes gekleed.
crazy, silly	*ghék*	gek
It looks so silly; I surely can't go home like this.	*t síet ĕr zoo ghék uit; i kan zóo toch nie naar húis chaan.*	Het ziet er zoo gek uit; ik kan zoo toch niet naar huis gaan.

'It looks' is literally 'it sees there ... out'. The word *tóch* means 'anyone ought to realize that what I am saying is true.'

the shirt	*ĕt hémt, ĕt hémtjĕ*	het hemd, het hemdje

The form with the ending *-jĕ* would literally mean 'little shirt,' but forms like this are often used instead of the plain word; they sound more friendly and familiar.

I'm just going to put on another shirt.	*i chaa éevĕ ĕn ándĕr hémtjĕ áan trekĕ.*	Ik ga even een ander hemdje aantrekken.
the coat	*dĕ jás, ĕt jásjĕ*	de jas, het jasje
He took off his coat.	*hói trók sĕn jásjĕ uit.*	Hij trok zijn jasje uit.
That dress is becoming to you, ma'm. (Lit: stands you good.)	*dat kléet stáat uu ghóet, mĕvróu.*	Dat kleed staat u goed, mevrouw.
She is always well dressed.	*zĕ iz álteit chóet chĕkléet.*	Zij is altijd goed gekleed.
alike	*éendĕr*	eender
The two girls are dressed just alike.	*dĕ twee méisjĕs sei nét éendĕr ghĕkléet.*	De twee meisjes zijn net eender gekleed.
the color	*dĕ kléur*	de kleur
That color is not becoming to you.	*die kléur stáat uu niet.*	Die kleur staat u niet.
black	*zwárt*	zwart
She was dressed in (Lit: in the) black.	*zĕ was ghĕkléet in t swárt.*	Zij was gekleed in 't zwart.

Black suits you better than gray.	*zwárt staat uu béětěr dan ghréis.*	Zwart staat u beter dan grijs.
Now that he has got dressed, he's eating breakfast.	*núu ie zich áan ghěkleet heeft, ondbéit ie.*	Nu hij zich aangekleed heeft, ontbijt hij.
Before he gets dressed he eats breakfast.	*vóor dat ie zich áan kleet, ondbéit ie.*	Voordat hij zich aankleedt, ontbijt hij.
He has put on a different suit.	*hei eeft ěn ánděr pák áan ghětrokě.*	Hij heeft een ander pak aangetrokken.
He is getting dressed.	*hei i sich an ět áan kleejě.*	Hij is zich aan het aankleeden.
the button	*dě knóop*	de knoop
to button	*knóopě*	knoopen
Button (up) your coat.	*knoop uu jás dicht.*	Knoop uw jas dicht.
Unbutton your coat.	*knoop uu jás oopě.*	Knoop uw jas oope.

166. Articles of Clothing.

I have to go to a clothing store.	*ik moet naar ěn kléerzaak chaan.*	Ik moet naar een kleerzaak gaan.
There's a clothing store over there on the corner.	*daar ghíntěr ob děn hóek is ě kléerěwinkěl.*	Daarginder op de hoek is een kleerenwinkel.
the sock	*dě sók*	de sok
In a furnishing store (Lit: shirt store) you can buy socks.	*in ěn hémdězaak kunt uu sókě koopě.*	In een hemdenzaak kunt u sokken koopen.
I'm having a suit of clothes made at a tailor's.	*ik laat ěm pák maakě bei ěn kléermaakěr.*	Ik laat een pak maken bij een kleermaker.

The word *kléermaakěr*, literally 'clothes-maker,' means 'tailor.'

I have to buy a new suit.	*ik moet ě niew pák koopě.*	Ik moet een niew pak koopen.
I have to have a new overcoat.	*ik moet ě niewě óověrjas hebě.*	Ik moet een niewe overjas hebben.
the rain	*dě réeghě*	de regen
I need a new raincoat.	*ik heb ě niewě réeghějas nóodich.*	Ik heb een nieuwe regenjas noodig.
the strap, the belt	*dě riem*	de riem

Where can I get a new belt?	*wáar kan ik ĕ niewĕ ríem kréighĕ?*	Waar kan ik een nieuwe riem krijgen?
I need new shoes.	*Ik hep niewĕ schóenĕ noodich.*	Ik heb nieuwe schoenen noodig.

Practice this sentence, replacing the word *schóenĕ* by each of the following:

overshoes	*óovĕrschoenĕ*	overschoenen
gloves	*hántschoenĕ*	handschoenen
suspenders, braces	*brĕtéls*	bretels
garters	*sókĕophouwĕrs*	sokkenophouders.
the wool	*dĕ wól*	de wol
woollen	*wólĕ*	wollen
Can I get a pair of wool mittens here?	*kan ik hier ĕ paar wólĕ hántschoenĕ kréighĕ?*	Kan ik hier een paar wollen handschoenen krijgen?
the sweater	*dĕ trúi*	de trui
I should like to have a warm sweater.	*ik sóu ghraach ĕ wármĕ trúi hebĕ.*	Ik zou graag een warme trui hebben.
the vest, the waistcoat	*ĕt fést*	het vest
I should like a warm vest.	*ik sóu ghraach ĕ wárĕm vést hebĕ.*	Ik zou graag een warm vest hebben.
His new tie is black.	*zĕ níewĕ dás is swárt.*	Zijn nieuwe das is zwart.

Practise this sentence, replacing the word *zwárt* by each of the following:

white	*wít*	wit
gray	*ghréis*	grijs
brown	*brúin*	bruin
purple	*páars*	paars
red	*róot*	rood
blue	*blóu*	blauw
yellow	*ghéel*	geel
green	*ghróen*	groen.

to carry, to wear; worn	*dráaghĕ; ghĕdráaghĕ*	dragen; gedragen
He is wearing a black tie.	*hei dráacht ĕn zwártĕ dás.*	Hij draagt een zwarte das.

Practise this sentence, replacing the word *zwártĕ* by each of the following. These are the forms with the ending *-ĕ* (used here because the adjective comes before *dás*, which is a *die*-noun, §137): *wítĕ, ghréizĕ, brúinĕ, páarsĕ, róojĕ, blóuwĕ, ghéelĕ, ghróenĕ.*

the difference	*ĕt fĕrschíl*	het verschil
to differ	*vĕrschílĕ*	verschillen
different, various	*vĕrschílĕnt*	verschillend
We have gloves in different colors.	*wĕ hebĕ hántschoenĕn in vĕrschílĕndĕ kléurĕ.*	Wij hebben handschoenen in verschillende kleuren.
This is my best suit.	*di s mĕm béstĕ pák.*	Dit is mijn beste pak.
This coat is too big.	*déezĕ jás is tĕ ghróot.*	Deze jas is te groot.
narrow, tight	*nóu*	nauw
This vest is too tight.	*dit fést is tĕ nóu.*	Dit vest is te nauw.
the pair of trousers	*dĕ bróek*	de broek
The trousers are too long	*d[illegible] bróek is tĕ láng.*	De broek is te lang.
His pants are too short.	*[illegible] bróek is tĕ kórt.*	Zijn broek is te kort.
She can't find her gloves.	*[illegible] kan ĕr hántschoenĕ nie fíndĕ.*	Ze kan haar handschoenen niet vinden.
They can't find their gloves.	*zĕ kunĕn un hántschoenĕ nie fíndĕ.*	Ze kunnen hun handschoenen niet vinden.
the bag, the pocket	*dĕ zák*	de zak
the handkerchief	*dĕ zágdoek*	de zakdoek
I haven't got my handkerchief with me.	*ik hep mĕn zágdoek nie béi mĕ.*	Ik heb mijn zakdoek niet bij me.
He has the keys in his pocket.	*hei heev dĕ sléutĕls in zĕn zák.*	Hij heeft de sleutels in zijn zak.

the eyeglasses	*dě bríl*	de bril
nowhere	*nérghěs*	nergens
I can't find my glasses anywhere.	*i ka nérghěs mě bríl vindě.*	Ik kan nergens mijn bril vinden.
anywhere	*érghěs*	ergens
Have you seen my glasses anywhere?	*hept uu érghěs mě bríl ghězien?*	Hebt u ergens mijn bril gezien?
to lose; lost	*věrliezě; věrlóorě*	verliezen; verloren
the purse	*dě portěměnée*	de portemonnaie
She says she has lost her purse.	*zě zécht sě heeft ěr portěměnée věrlóorě.*	Ze zegt zij heeft haar portemonnaie verloren.
the bill-fold	*dě portěféujě*	de portefeuille
I have still to put my bill-fold in my pocket.	*ik móet noch mě portěféujě in mě zák steekě.*	Ik moet nog mijn portefeuille in mijn zak steken.
The billfold was in a pocket of my trousers.	*dě portěféujě was in ěn zák fa mě bróek.*	De portefeuille was in een zak van mijn broek.

167. Hats.

Take your hat off in here.	*neem jě hóet af, hier bínně.*	Neem je hoed af, hier binnen.
Where did you buy that hat?	*waar hépt uu die hóet chěkócht?*	Waar hebt u die hoed gekocht?
the cap	*dě pét*	de pet
I have to have a new hat; I can't wear that old cap any more.	*ik móet ě niewě hóet hebě; die ouwě pét kan ik nie měr dráaghě.*	Ik moet een nieuwe hoed hebben; die oude pet kan ik niet meer dragen.
She has a new hat on.	*zě heeft ě niewě hóet op.*	Zij heeft een nieuwe hoed op.
That hat doesn't suit you. (Lit: stands you bad.)	*die hóet staat uu slécht.*	Die hoed staat u slecht.
There is not much difference between these two hats.	*děr is nie feel věrschíl tusě déezě twee hóejě.*	Er is niet veel verschil tusschen deze twee hoeden.
She has pretty feathers on her hat.	*zě heef mooje véerěn op ěr hoet.*	Zij heeft mooie veeren op haar hoed.

Give me another hat: I can't wear this one any more.	*gheef mĕ ĕn ándĕrĕ hóet! die kan ik nie meer dráaghĕ.*	Geef me een andere hoed; die kan ik niet meer dragen.
My hat is (already) old; I can't wear it any more.	*mĕn hóet is al óut; i kan ĕm nie meer dráaghĕ.*	Mijn hoed is al oud; ik kan hem niet meer dragen.
to look for, to seek; looked for, sought	*zóekĕ; ghĕzócht*	zoeken; gezocht
I'm looking for my hat.	*ik sóek mĕn hóet.*	Ik zoek mijn hoed.

168. Shoes.

I need a pair of new shoes.	*ik heb ĕ paar niewĕ schóenĕ nóodich.*	Ik heb een paar nieuwe schoenen noodig.
Do you want brown or black shoes?	*wilt uu brúinĕ of swártĕ schóenĕ?*	Wilt u bruine of zwarte schoenen?
What number do you wear?	*wélĕk númĕr hépt uu?*	Welk nummer hebt u?
the string (for lacing something)	*dĕ véetĕr*	de veter
I need new shoelaces.	*ik hep niewĕ schóenveetĕrs noodich.*	Ik hep nieuwe schoenveters noodig.
the heel	*dĕ hák*	de hak
Can you put new heels on (Lit: under) these shoes?	*kúnt uu niewĕ hákĕ ondĕr deezĕ schóenĕ zetĕ?*	Kunt u nieuwe hakken onder deze schoenen zetten?
the sole	*dĕ zóol*	de zool
Can you put (Lit: make) new soles on these shoes?	*kúnt uu niewĕ zóolĕ ondĕr deezĕ schóenĕ maakĕ?*	Kunt u nieuwe zolen onder deze schoenen maken?
Where can I get my shoes shined?	*waar kan ik mĕ schóenĕ ghĕpóetst kreighĕ?*	Waar kan ik mijn schoenen gepoetst krijgen?

169. Cleaning and Mending.

the brush	*dĕ bórstĕl*	de borstel
to brush	*bórstĕlĕ*	borstelen
I must brush my clothes.	*ik móet mĕn kléerĕ bórstĕlĕ.*	Ik moet mijn kleeren borstelen.

Lend me your clothesbrush.	*léen mě uuẃ kléerborstěl.*	Leen me uw kleerborstel.
to press	*pérsě*	persen
Can I get these trousers pressed?	*kan ik deezě bróek ghěpérst kreighě?*	Kan ik deze broek geperst krijgen?
Can I get this suit cleaned?	*kan ik dit pák schóon ghěmaakt kreighě?*	Kan ik dit pak schoon gemaakt krijgen?
the steam	*dě stóom*	de stoom
to steam, to clean	*stóomě*	stoomen
Can I get this suit steamed?	*kan ik dit pák ghěstóomt kreighě?*	Kan ik dit pak gestoomd krijgen?
the uniform	*dě uuniefórěm*	de uniform
the crease	*dě plóoj*	de plooi
My uniform is all out of crease.	*měn uuniefórěm is héelěmaal ui tě ploój.*	Mijn uniform is heelemaal uit de plooi.
I have to have my coat cleaned; it has got so dirty.	*ik moet měn jás laatě stóomě; hei is nuu zóo vúil ghěwordě.*	Ik moet mijn jas laten stoomen; hij is nu zoo vuil geworden.
the spot	*dě plék; dě vlék*	de plek; de vlek
That spot doesn't come out.	*die plék chaat níe úit; die vlěk chaat níe úit.*	Die plek gaat niet uit; Die vlek gaat niet uit.
I must have my suit repaired.	*ik moet mě pák laatě máakě.*	Ik moet mijn pak laten maken.

(Lit: 'made'; *laatě máakě* 'to have something made' is used for having it mended or fixed.)

I've torn off a button.	*ik heb ě knóop áf chěscheurt.*	Ik heb een knoop afgescheurd.
to sew	*náajě*	naaien
Can you sew on this button for me?	*kunt uu die knóop foor mě áa naajě?*	Kunt u die knoop voor me aannaaien?
the tear, the rent	*dě schéur*	de scheur
I have a tear in my shirt; can you mend it for me?	*ik heb ěn schéur i měn hémt; kunt uu dat foor mě máakě?*	Ik heb een scheur in mijn hemd; kunt u dat voor me maken?
the sleeve	*dě móu*	de mouw
My sleeve is torn.	*mě móu is chěschéurt.*	Mijn mouw is gescheurd.

I must sew on my button.	*ik moet mĕ knóop áa naajĕ.*	Ik moet mijn knoop aannaaien.
the wire, the thread	*dĕ dráat*	de draad
I have a piece of thread here, but I don't know if it's long enough.	*ik hép hier wel ĕn dráatjĕ, maar ik wéet niet ov ĕt láng ghenoech is.*	Ik heb hier wel een draadje, maar ik weet niet of het lang genoeg is.
This thread is too short.	*deezĕ dráat is tĕ kórt.*	Deze draad is te kort.

Replace the word 'short' by the following:

thin	*dún*	dun
thick	*dík*	dik.
the hole	*ĕt chát*	het gat
to stop, to darn	*stópĕ*	stoppen
I have a hole in my sock; can you darn it for me?	*ik heb ĕ ghát i mĕ sók; kúnt uu ĕt foor mĕ stópĕ?*	Ik heb een gat in mijn sok; kunt u het voor me stoppen?
She has torn her stockings.	*zĕ heeft ĕr kóusĕ ghĕschéurt.*	Ze heeft haar kousen gescheurd.
She needs some wool to darn a stocking.	*zĕ heeft wat wól noodich, om ĕn kóus tĕ stopĕ.*	Ze heeft wat wol noodig, om een kous te stoppen.
the yarn	*ĕt cháarĕ*	het garen
I need some gray yarn.	*ik heb wat chréis cháarĕ noodich.*	Ik heb wat grijs garen noodig.
Here I have yarn.	*hier heb ik cháarĕ.*	Hier heb ik garen.
I need some yarn.	*ik heb wat cháarĕ noodich.*	Ik heb wat garen noodig.

Practise this sentence, replacing the words *wat cháarĕ* by the following:

a pair of scissors	*ĕn scháar*	een schaar
a needle	*ĕ náalt*	een naald
a few pins	*ĕ paar spéldĕ*	een paar spelden
a safety pin	*ĕn véilicheitspelt*	een veiligheidsspeld
a thimble	*ĕn víngĕrhoet*	een vingerhoed
a sad-iron	*ĕn stréikeizĕr*	een strijkijzer.

To explain these words, we give the following by way of information:

the scissors	*dĕ schaar*	de schaar
the needle	*dĕ náalt*	de naald
the pin	*dĕ spélt*	de speld
the finger	*dĕ vínger*	de vinger
the iron	*ĕt éizĕr*	het ijzer
safe	*véilich*	veilig
safety	*dĕ véilicheit*	de veiligheid
to stroke, to iron	*stréikĕ*	strijken.

170. Laundry.

washable clothing	*ĕt ghóet; ĕt wáschoet*	het goed; het waschgoed
the washing, the wash	*dĕ wás*	de wasch
the laundry	*dĕ wasĕréi*	de wasscherij
to send	*stúurĕ*	sturen
I should like to send my things to the laundry	*ik sou mĕn ghóet naar dĕ wasĕréi wilĕ stúurĕ.*	Ik zou mijn goed naar de wasscherij willen sturen.
Can I send these dirty things to the laundry?	*kan ig dit fúil ghóet naar dĕ wasĕréi stuurĕ?*	Kan ik dit vuil goed naar de wasscherij sturen?
There is no laundry here, but we have a good laundress for you.	*dĕr is hier gheen wasĕréi, maar wĕ hebĕ wĕl ĕn ghóejĕ wásfrou voor úu.*	Er is hier geen wasscherij, maar we hebben wel een goede waschvrouw voor u.
the list	*dĕ léist*	de lijst
Here is the laundry list.	*hier iz dĕ wásleist.*	Hier is de waschlijst.
the suit of pyjamas	*dĕ piezjáamaa*	de pyjama
the union suit	*dĕ kombienéesjĕ*	de combinatie
six collars	*zés bóordĕ*	zes boorden

seven shirts	*zéevěn óověrhemdě*	zeven overhemden
three undershirts	*drie hémdě*	drie hemden

Notice that the Dutch distinguish the outer shirt by calling it 'overshirt,' while we distinguish the inner shirt by calling it 'undershirt.'

three pairs of drawers	*drie ónděrbroekě*	drie onderbroeken
four union suits	*vier kombienéesjěs*	vier combinations
nine handkerchiefs	*néeghě zágdoekě*	negen zakdoeken
ten pairs of socks	*tien paar sókě*	tien paar sokken.
I need a laundry bag.	*ik moet ě wásak hebě.*	Ik moet een waschzak hebben.
stiff	*stéif*	stijf
the starch	*dě stéifsěl*	de stijfsel
Don't put in any starch.	*doe ěr gheen stéifsěl in.*	Doe er geen stijfsel in.
When do I get it back?	*wáneer kréigh ik ě trúch?*	Wanneer krijg ik het terug?
The wash isn't dry yet.	*dě wás is noch nie dróoch.*	De wasch is nog niet droog.
The things aren't dry yet.	*ět wáschoet is noch nie dróoch.*	Het waschgoed is nog niet droog.

171. In this lesson we shall give very few new words, but we shall review many of the old words, and we shall take up the only remaining form of verbs, the SHORT PAST form (*heard, was, saw, could,* etc.).

The short past form is used much less in Dutch than in English: for the most part, the Dutch use the perfect phrase (§103) in talking about things that happened in the past.

The short past form is used in connected narratives, but even these are summed up by a perfect phrase. To illustrate this, we give two instances of narrative; read them carefully, but you need not memorize them or learn the new words:

She SAW that the child WAS GOING to run out into the street. She SEIZED hold of it in time and HELD it back. So she saved it from an accident.	*zĕ zách dat ĕt kínt dĕ stráat op ching lóopĕ. zĕ páktĕ ĕt nogh op téit, en híeld ĕ téeghĕ. zoo heeft sĕ t fan ĕn ónghĕluk bĕwaart.*	Zij zag dat het kind de straat op ging loopen. Zij pakte het nog op tijd en hield het tegen. Zoo heeft zij het van een ongeluk bewaard.
The child FELL from the pier (and) into the water. Luckily he SAW it. He JUMPED into the water and PULLED the child out. He saved it.	*ĕt kínt fíel van dĕ píer en in ĕt wáatĕr. ghĕlúkich sách ie ĕt. hei spróng in ĕt wáatĕr, en háaldĕ ĕt kínt ĕr úit. hei heeft ĕt chĕrét.*	Het kind viel van de pier en in het water. Gelukkig zag hij het. Hij sprong in het water en haalde het kind er uit. Hij heeft het gered.

The short past form is often used when two actions are closely connected in time:

I SAT writing a letter, when my brother CAME into the room.	*ik sát ĕm bríef tĕ schréivĕ, toen mĕ bróer in dĕ káamĕr kwam.*	Ik zat een brief te schrijven, toen mijn broer in de kamer kwam.

Sometimes it is used as in English, for simple past actions, but then it usually means that the action or state of things lasted some time:

Who WAS (there) at the door?	*wíe wás ĕr an dĕ déur?*	Wie was er aan de deur?
He WAS ill and COULD not come.	*hei was síek, en kón nie kóomĕ.*	Hij was ziek en kon niet komen.

The short past form is used in sentences which imply that a thing is not really happening (the "would" and "should" type of sentence):

If he WERE here, he WOULD help us.	*als ie híer was, zou ie ons wel hélĕpĕ.*	Als hij hier was, zou hij ons wel helpen.
I WOULD gladly do it for you, if I only COULD.	*ik sou ĕt chráach voor u dóen, als ik ĕt maar kón.*	Ik zou het graag voor u doen, als ik het maar kon.
In your place, I SHOULDN'T do that.	*in úuw pláats zou ik dat níe dóen.*	In uw plaats zou ik dat niet doen.

The various combinations of *hébĕ, zéin, wórdĕ* with participles (§§103–109) all appear also with these three verbs in the short past form:

I HAD already heard it.	*ik hát ĕt al ghehóort.*	Ik had het al gehoord.
I HAD walked to his hotel.	*ik was naar zĕn hootél ghĕwándĕlt.*	Ik was naar zijn hotel gewandeld.
All the coffee HAD been drunk.	*al dĕ kófie was óp chĕdronkĕ.*	Al de koffie was opgedronken.
The baggage WAS being brought to the hotel.	*dĕ baagháazjĕ wert naar ĕt hootél ghĕbracht.*	De bagage werd naar het hotel gebracht.

172. REGULAR PAST TENSE. The past tense form is made as follows:

Verbs ending in *t* or *d* take the ending *-ĕ*:

I am waiting.	*ik wácht.*	Ik wacht.
I was waiting there.	*ik wáchtĕ daar.*	Ik wachtte daar.
He talks.	*hei práat.*	Hij praat.
He talked too much.	*hei práatĕ tĕ véel.*	Hij praatte te veel.
to roast, to fry	*bráadĕ*	braden
She (*or* they) fried the eggs.	*zĕ bráadĕ dĕ éijĕrĕ.*	Zij braadde de eieren.

Verbs ending in *p, k, f, s, ch* take the ending *-tě*:

I change cars.	*ik stap óověr.*	Ik stap over.
I changed cars at the central square.	*ik staptě bei ět pléin óověr.*	Ik stapte bij het plein over.
	ik staptěn óověr bei ět pléin.	Ik stapte over bij het plein.

The *n* is added by §71.

to make	*máakě*	maken
She made the beds.	*zě máaktě dě béden op.*	Zij maakte de bedden op.
to boast	*blúfě*	bluffen
They were boasting a lot.	*zě blúftě héel érěch.*	Zij bluften heel erg.
to look out	*óp pasě*	oppassen
You didn't watch out well.	*uu pástě nie choet óp.*	U paste niet goed op.
to laugh	*láchě*	lachen
He laughed about it.	*hei láchtěn ěr om.*	Hij lachte er om.

All other verbs (except the irregular ones) take the ending *-dě*:

to hear	*hóorě*	hooren
I heard them going down the stairs.	*ik hoordě zě dě tráp af chaan.*	Ik hoorde ze de trap afgaan.
	ik hóordě un dě tráp af chaan.	Ik hoorde hun de trap afgaan.
to send	*stúurě*	sturen
We sent the things to the wash.	*wě stúurděn ět chóet in dě wás.*	Wij stuurden het goed in de wasch.
to pay	*bětáalě*	betalen
I paid the bill.	*ig bětáaldě dě réekěning.*	Ik betaalde de rekening.
to walk	*wándělě*	wandelen
I was walking in the park.	*ik wánděldě in ět párk.*	Ik wandelde in het park.
to steam	*stóomě*	stoomen
The tailor steamed my suit for me.	*dě kléermaakěr stóomdě měm pák foor mě.*	De kleermaker stoomde mijn pak voor me.

173. Irregular Past Tense. More than a hundred common verbs form the past tense in irregular ways; that is, not according to the statements in §172. The same ones, in general, also form the participle in irregular ways (§105). At the end of the book we give a list of all the irregular verbs that occur in this book.

The irregular past tense forms make some change in the shape of the verb. The ending *-ĕ* is added in the forms with *wéi* 'we', *júlie* 'you', and *zéi* 'they':

to have	*hébĕ*	hebben
I had	*ik hát*	ik had
you had	*uu hát*	u had
you had	*jĕ hát*	je had
he had	*hei hát*	hij had
she had	*zĕ hát*	zij had
it had	*ĕt hát*	het had
we had	*wĕ hádĕ*	wij hadden
you had	*julie hádĕ*	jullie hadden
they had	*zĕ hádĕ*	zij hadden.

Other examples:

to bring	*bréngĕ*	brengen
I brought	*ig brácht*	ik bracht
we brought	*wĕ bráchtĕ*	wij brachten
to want	*wílĕ*	willen
I wanted	*ik wóu*	ik wou
we wanted	*wĕ wóuwĕ*	wij wouden
to drink	*drinkĕ*	drinken
she drank	*zĕ drónk*	zij dronk
they drank	*zĕ drónkĕ*	zij dronken
to get	*kréighĕ*	krijgen

I got	*i kréech*	ik kreeg
we got	*wĕ kréeghĕ*	wij kregen
to walk, to run	*lóopĕ*	loopen
he ran	*hei líep*	hij liep
they ran	*zĕ líepĕ*	zij liepen.

Irregular past forms which have the vowel *a* mostly change it to long *aa* when the ending *-ĕ* is added:

to come	*kóomĕ*	komen
I came	*i kwám*	ik kwam
we came	*wĕ kwáamĕ*	wij kwamen
to eat	*éetĕ*	eten
he ate	*hei át*	hij at
we ate	*wĕ áatĕ*	wij aten.

The verb *zéin* also changes *s* to *r* (compare English *was, were*):

to be	*zéin*	zijn
I was	*ik wás*	ik was
we were	*wĕ wáarĕ*	wij waren.

The verb *kúnĕ* adds *-dĕ* instead of *-ĕ*:

to be able	*kúnĕ*	kunnen
I was able, I could	*i kón*	ik kon
we were able, we could	*wĕ kóndĕ*	wij konden.

174. More Dutch Talk.

break, broke, broken	*bréekĕ, brák (bráakĕ) ghĕbróokĕ*	breken, brak, gebroken
The war broke out in 1939.	*dĕ óorloch brak úit in néeghĕtien hóndĕrt néeghĕn ĕ dértich.*	De oorlog brak uit in negentienhonderd negen en dertig.

Four years ago the war broke out.	*víer jaar ghĕléejĕ brag dĕ óorlogh uit.*	Vier jaar geleden brak de oorlog uit.
must, had to	*móetĕ, móest*	moeten, moest
I had to be in the barracks at ten o'clock.	*ik moest om tíen uur in dĕ kazérnĕ zein.*	Ik moest om tien uur in de kazerne zijn.
We had to be there at half past nine.	*wĕ móestĕn ĕr om hálĕf tíen zein.*	Wij moesten er om half tien zijn.
You ought to work harder.	*uu moest hardĕr wérĕkĕ.*	U moest harder werken.
run, ran, has run	*lóopĕ, líep, is chĕlóopĕ*	loopen, liep, is geloopen
We almost ran into each other.	*wĕ líepĕ bĕinaa téeghĕ mĕkaar.*	Wij liepen bijna tegen mekaar.
be, was, were, has been	*zéin, wás, wáarĕ, is chĕwéest*	zijn, was, waren, is geweest
to be going to	*zúlĕ*	zullen
is going to	*zál*	zal
was going to, would	*zóu*	zou
I'd come, if I weren't ill.	*ik sou kóomĕ, als ik niet síek was.*	Ik zou komen, als ik niet ziek was.
I'd gladly come, if I hadn't got sick.	*ik sou ghraach kóomĕ, als ik niet síek chĕwordĕ was.*	Ik zou graag komen, als ik niet ziek geworden was.
I would have come if I hadn't been ill.	*ik sou ghĕkóomĕ zein, als ik niet síek chĕweest was.*	Ik zou gekomen zijn, als ik niet ziek geweest was.
He would have come, if he hadn't got sick.	*hei zou ghĕkóomĕ zein, als ie niet síek chĕwordĕ was.*	Hij zou gekomen zijn, als hij niet ziek geworden was.
to become, to get	*wórdĕ*	worden
became, got	*wért*	werd
has become, has got	*is chĕwórdĕ*	is geworden
Day before yesterday evening, the child got sick.	*éerghistĕr áavĕnt wert ĕt kínt síek.*	Eergisteren avond werd het kind ziek.
I heard that he was ill.	*ik hóordĕ dat ie zíek was.*	Ik hoorde dat hij ziek was.
pull, pulled, has pulled	*trékĕ, trók, heeft chĕtrókĕ.*	trekken, trok, heeft getrokken
He took off his coat.	*hei trók sĕn jásjĕ uit.*	Hij trok zijn jasje uit.
Was it here?	*waz ĕt híer?*	Was het hier?

Was he here?	*was ie híer?*	Was hij hier?
Who was there?	*wíe wás ěr?*	Wie was er?
Nobody was to be found (there) who could help us.	*niemant was ěr tě víndě die ons hélpě kon.*	Niemand was er te vinden die ons helpen kon.
Were you there?	*was uu dáar?*	Was u daar?
Were you there, Pete?	*was jě daar, píet?*	Was je daar, Piet?
Were you there too, children?	*waarě júlie oog daar, kínděrě?*	Waren jullie ook daar, kinderen?
There were various people in the room.	*děr waarě věrschíllěndě ménsěn in dě káaměr.*	Er waren verschillende menschen in de kamer.
There were only a few people in the street.	*děr wáarě maar ěm páar ménsěn op stráat.*	Er waren maar een paar menschen op straat.
There were five of us.	*wě wáarě met ons féivě.*	We waren met ons vijven.
	wě wáarě mět sěn véivě.	We waren met z'n vijven.
speak, spoke; spoken	*spréekě, sprák (spráakě), ghěspróokě*	spreken, sprak (spraken), gesproken
I had not seen you till you spoke to me.	*ik hat uu niet chězíen voor uu mě áan sprak.*	Ik had u niet gezien voor u me aansprak.
If he had been able to come, that matter would probably have been fixed up.	*als ie hat kuně kóomě, zou die záak wel in órdě ghěkoomě zein.*	Als hij had kunnen komen, zou die zaak wel in orde gekomen zijn.
When he came, I was just about to go.	*toen héi kwám, wou ik nét cháan.*	Toen hij kwam, wou ik net gaan.
I came there when they had already gone away.	*i kwám ěr toen zě al wéch chěghaan waren.*	Ik kwam er toen ze al weggegaan waren.
He came first.	*hei kwám ět éerst.*	Hij kwam het eerst.
He came and sat beside me.	*hei kwam náast mě zitě.*	Hij kwam naast me zitten.
He chanced to sit beside me.	*hei kwam náast mě tě zitě.*	Hij kwam naast me te zitten.

(Lit: came . . . to sit, meaning 'chanced to,' much as in English.)

He came and stood beside me.	*hei kwam náast mě staan.*	Hij kwam naast me staan.

He chanced to stand beside me.	*hei kwam náast mĕ tĕ staan.*	Hij kwam naast me te staan.
They arrived in Leiden together.	*zĕ kwáamĕ sáamĕ in léijĕ áan.*	Zij kwamen samen in Leiden aan.
We arrived in Amsterdam on different trains.	*wĕ kwáamĕ me fĕrschílĕndĕ tréinĕ in amsterdám áan.*	Wij kwamen met verschillende treinen in Amsterdam aan.
We arrived in Rotterdam at different hours.	*wĕ kwáamĕ op fĕrschílĕnd uur in rotĕr-dám áan.*	Wij kwamen op verschillend uur in Rotterdam aan.
I waited quite a while until my turn came.	*ik heb ĕn héelĕ téit chĕwácht, tot ik an dĕ béurt kwam.*	Ik heb een heele tijd gewacht, tot ik aan de beurt kwam.
(Lit: on the turn.)		
stand, stood, has stood	*stáan, stónt, heeft chĕstáan*	staan, stond, heeft gestaan
He was standing in the middle of the room.	*hei stónt in ĕt mídĕ van dĕ káamĕr.*	Hij stond in het midden van de kamer.
go, went, has gone	*gháan, ghíng, is chĕgháan*	gaan, ging, is gegaan
He stood up and went away.	*hei stond óp en ghing wéch.*	Hij stond op en ging weg.
without	*zóndĕr*	zonder
He got up without saying anything.	*hei stond óp sóndĕr iets tĕ zéghĕ.*	Hij stond op zonder iets te zeggen.
He insisted on going along with us.	*hei stónd ĕr op met ons mée tĕ ghaan.*	Hij stond er op met ons mee te gaan.
(Lit: He stood thereon: meaning 'he insisted.')		
fall, fell, has fallen	*valĕ, víel, is chĕválĕ*	vallen, viel, is gevallen
The piece of paper fell from the table.	*ĕt stuk papíer víel van dĕ táafĕl.*	Het stuk paper viel van de tafel.
The chair fell over.	*dĕ stóel viel óm.*	De stoel viel om.
to step	*trapĕ*	trappen
He stepped on a banana skin and fell.	*hei traptĕ op ĕm banáanĕschil en víel.*	Hij trapte op een bananenschil en viel.
He fell down.	*hei víel naar bĕnéejĕ.*	Hij viel naar beneden.
The little boy almost fell in the water.	*ĕt jóngĕtjĕ víel bĕinaa in t wáatĕr.*	Het jongetje viel bijna in het water.
He ran through the room.	*hei líeb door dĕ káamĕr.*	Hij liep door de kamer.
They ran to the kitchen.	*zĕ líepĕ naar dĕ kéukĕ.*	Zij liepen naar de keuken.

see, saw, seen	*zíen, zách (záaghĕ), ghĕzíen*	zien, zag (zagen), gezien
The bad boys ran away when they saw the police.	*dĕ kwaajóngĕs liepĕ wéch toen zĕ dĕ poolíesie zaaghĕ.*	De kwajongens liepen weg toen ze de politie zagen.
I surely could have gone.	*ik sou wél hebĕ kunĕ gháan.*	Ik zou wel hebben kunnen gaan.
I should gladly have gone, but I could not; I didn't have time.	*ik sou ghráach hebĕ wilĕ gháan, maar i kón niet; ik hát nie dĕ téit.*	Ik zou graag hebben willen gaan, maar ik kon niet; ik had niet de tijd.
Because he was to come the next day, I went away that evening (already).	*om dat héi dĕ vólghĕndĕ dách sou kóomĕ, ghing ík die áavĕnt al wéch.*	Omdat hij de volgende dag zou komen, ging ik die avond al weg.
In your place I'd go there.	*in úuw pláats sou ik ĕr héen gaan.*	In uw plaats zou ik er heen gaan.
She went up the stairway.	*zĕ ghíng dĕ tráp op.*	Zij ging de trap op.
seek, sought, has sought	*zóekĕ, zócht, heeft chĕzócht*	zoeken, zocht, heeft gezocht
I was looking for my hat.	*ik sócht naar mĕn hóet.*	Ik zocht naar mijn hoed.
buy, bought, has bought	*kóopĕ, kócht, heeft chĕkócht*	koopen, kocht, heeft gekocht
We bought new furniture.	*wĕ kóchtĕ níewĕ méubĕls.*	Wij kochten nieuwe meubels.
know, knew, known	*wéetĕ, wíst, ghĕwéetĕ*	weten, wist, geweten
If I only knew when he was coming!	*als ik maar wíst waneer ie kwám!*	Als ik maar wist wanneer hij kwam!
I knew him in America.	*i kéndĕn ĕm in améeriekaa.*	Ik kende hem in Amerika.
let, (did) let, has let	*láatĕ, liet, heeft chĕláatĕ*	laten, liet, heeft gelaten
I had him come to my house.	*ik liet ĕm béi mĕ an húis koomĕ.*	Ik liet hem bij me aan huis komen.
the will	*dĕ wíl*	de wil
the thanks, the wish	*dĕ dánk*	de dank
Willy-nilly, I had to go along. (Lit: against will and wish.)	*teeghĕ wíl en dánk móest ik wel mée gaan.*	Tegen wil en dank moest ik wel meegaan.
the auto	*dĕ óutoo*	de auto
I had to walk; an auto was too expensive.	*ik móest wel lóopĕ; ĕn óutoo was tĕ dúur.*	Ik moest wel loopen; een auto was te duur.

The word *lóopĕ* is used not only of running, but also of walking, especially of going on foot in contrast with riding.

He didn't dare to come.	*hei dúrvdĕ nie kóomĕ.*	Hij durfde niet komen.
He couldn't come.	*hei kó nie kóomĕ.*	Hij kon niet komen.
When he saw that the house was empty, he went inside.	*toen ie zách dat ĕt húis léech was, ghíng ie naar bínĕ.*	Toen hij zag dat het huis leeg was, ging hij naar binnen.
When he saw that there was nobody at home, we went away.	*toen wĕ záaghĕ dat ĕr nieman túis was, ghingĕ wĕ wéch.*	Toen wij zagen dat er niemand thuis was, gingen we weg.
I saw him fall.	*ik ságh ĕm válĕ.*	Ik zag hem vallen.
Without saying a thing, he went away.	*zondĕr iets tĕ zéghĕ ghing ie wéch.*	Zonder iets te zeggen ging hij weg.
say, said, has said	*zéghĕ, zéi, heeft chĕzécht.*	zeggen, zei, heeft gezegd.
I told him to go away.	*ik séi ĕm wéch tĕ ghaan.*	Ik zei hem weg te gaan.

175. THE WEATHER.

the weather	*ĕt wéer*	het weer
What's the weather like?	*wát foor wéer is ĕt?*	Wat voor weer is het?
It's fine weather.	*t is móoj wéer.*	't Is mooi weer.
ugly, bad	*léelik*	leelijk
It's bad weather.	*t is léelik wéer.*	't Is leelijk weer.
special, specially	*biezóndĕr*	bijzonder
Today the weather is especially bad; next week it will be better, I guess.	*van dáach is ĕt wéer biezónder sléchṫ; vólghĕndĕ wéek sal ĕt wel béetĕr zein.*	Vandaag is het weer bijzonder slecht; volgende week zal het wel beter zijn.
The weather is getting worse and worse.	*t wéer wort sléchtĕr en sléchtĕr.*	Het weer wordt slechter en slechter.
In this weather I'm not going out.	*me ti wéer ghaa ik nie úit.*	Met dit weer ga ik niet uit.
Was the weather good?	*was ĕt wéer ghoet?*	Was het weer goed?
We're having good weather this spring.	*wĕ hebĕ ghóet wéer van t fóorjaar.*	Wij hebben goed weer van 't voorjaar.
to change	*vĕrándĕrĕ*	veranderen
The weather is changing.	*t wéer [illegible]ĕrt.*	Het weer verandert.
(Lit.: strikes around.)	*t we[illegible]n.*	Het weer slaat om.
Fine weather today, sir!	*mooj wéer van dáach mĕnéer!*	Mooi weer vandaag, mijnheer!
The weather was fine yesterday.	*t was móoj wéer ghístĕrĕ.*	't Was mooi weer gisteren.
It was a fine day.	*t waz ĕ móojĕ dách.*	't Was een mooie dag.

the change	*tĕ vĕrándĕring*	de verandering
They say that there's a change coming. (Lit: there gets said.)	*dĕr wórt chĕzécht dat ĕr vĕrándering komt.*	Er wordt gezegd dat er verandering komt.
They've been saying that there's a change coming. (Lit: there is said, meaning 'it has been said.')	*dĕr is chĕzécht dat ĕr vĕrándĕring komt.*	Er is gezegd dat er verandering komt.
The weather has changed.	*t wéer is fĕrándĕrt.*	Het weer is veranderd.
	t wéer is óm ghĕsláaghĕ.	Het weer is omgeslagen.

176. RAIN.

I think we'll surely get (some) rain.	*ig déng dat wĕ zéekĕr réghĕ kreighĕ.*	Ik denk dat we zeker regen krijgen.
to rain	*réeghĕnĕ*	regenen
Is it raining?	*réeghĕnt ĕt?*	Regent het?
No, it isn't.	*née, toch niet.*	Neen, toch niet.
No, it isn't raining.	*née, ĕt réeghĕ nie.*	Neen, het regent niet.
It's raining hard.	*t réeghĕnt hárt.*	Het regent hard.
It's been raining all day.	*t heef tĕ véelĕ aach chĕréeghĕnt.*	't Heeft de heele dag geregend.
It's going to keep on raining, I think.	*t sal bleivĕ réeghĕnĕ, dénk ik.*	't Zal blijven regenen, denk ik.
When it rains I always stay home.	*waneer ĕt réeghĕnt bleiv ik áltei túis.*	Wanneer het regent blijf ik altijd thuis.
If it rains, I'll stay home.	*als ĕt réeghĕnt bleiv ik túis.*	Als het regent blijf ik thuis.
I'm staying home because it's raining.	*ig bleif túiz om dat ĕt réeghĕnt.*	Ik blijf thuis omdat het regent.
You mustn't go out, for it's raining.	*jĕ móocht nie úit chaan, want ĕt réeghĕnt.*	Je moogt niet uitgaan, want het regent.
If it were raining, I wouldn't go along.	*als ĕt réeghĕndĕ zou ik nie mée ghaan.*	Als het regende zou ik niet meegaan.
If it had rained, I wouldn't have gone along.	*als ĕt chĕréeghĕnt hat, zou ik nie mée ghĕghaan zein.*	Als het geregend had, zou ik niet meegegaan zijn.

Even if it rains, I'm going out.	*óok as ĕt réeghĕnt chaa ik úit.*	Ook als het regent ga ik uit.
Even if it had rained, I would have gone out just the same.	*óok al had ĕt chĕréeghĕnt, dan was ik tóch úit chĕghaan.*	Ook al had het geregend, dan was ik toch uitgegaan.
Have you your raincoat and your overshoes?	*hept uu uuw réeghĕjas en uuw óovĕr-schoenĕ?*	Hebt u uw regenjas en uw over-schoenen?
the umbrella	*dĕ paraplúu*	de paraplu
Even though it's raining, she still doesn't take any umbrella with her.	*al réeghĕnt ĕt ook, tóch neemt sĕ gheen paraplúu mee.*	Al regent het ook, toch neemt ze geen paraplu mee.
Even though it was raining, she still didn't take any umbrella along.	*óok al réeghĕndĕn ĕt, zĕ nam tóch cheen paraplúu mee.*	Ook al regende het, ze nam toch geen paraplu mee.
I hope they have their umbrella with them.	*ik hóob dat sĕ hun paraplúu béi zich hebbĕ.*	Ik hoop dat ze hun paraplu bij zich hebben.
You must take along your umbrella.	*uu móet uu paraplúu mée neemĕ.*	U moet uw paraplu meenemen.
wet	*nát*	nat
The boy is wet through and through.	*dĕ jóngĕn iz dóor en door nát.*	De jongen is door en door nat.
It's been very wet this autumn.	*ĕt is érĕch nát chĕweest fan t náajaar.*	Het is erg nat geweest van 't najaar.
It's stopped raining.	*t heeft óp chĕhóuwĕ tĕ réeghĕnĕ.*	't Heeft opgehouden te regenen.

The expression *óp houwĕ* 'to hold up' means 'to stop.'

to clear up	*óp klaarĕ*	opklaren
It's clearing up.	*t kláart óp.*	Het klaart op.
the mud	*dĕ móděr*	de modder
muddy	*móděrich*	modderig
It's muddy in the street.	*t is móděrich op stráat.*	't Is modderig op straat.
It's dry out of doors.	*t iz dróogh buitĕ.*	't Is droog buiten.

177. Hot Weather.

It's going to be warm today.	*t sal wárĕm wordĕ van dáach.*	't Zal warm worden vandaag.
It's going to get hot today.	*t wort héet fan dáach.*	't Wordt heet vandaag.

It's warm.	*t is wárĕm.*	't Is warm.
How hot it is!	*wát is t wárĕm!*	Wat is het warm!
the sun	*dĕ zón*	de zon
It isn't pleasant that the sun is burning so.	*t is nie prétich da tĕ zón zoo brant.*	't Is niet prettig dat de zon zoo brandt.
the warmth	*dĕ wárĕmtĕ*	de warmte
You mustn't drink so much cold water in this hot weather.	*jĕ móoghd bei die wárĕmtĕ niet soo vĕl kout wáatĕr drinkĕ.*	Je moogt bij die warmte niet zoo veel koud water drinken.
the ball	*dĕ bál*	de bal
the foot	*dĕ vóet*	de voet
the football	*dĕ vóedbal*	de voetbal
to play football	*vóedbalĕ*	voetballen
It isn't good to be playing football in this weather.	*ĕt is nie chóet bei dít wéer tĕ vóedbalĕ.*	Het is niet goed bij dit weer te voetballen.
It's been real hot this summer.	*van dĕ zóomĕr is ĕt érch héet chĕweest.*	Van de zomer is het erg heet geweest.
We've had a beautiful summer.	*wé hebĕn ĕ móojĕ zóomĕr ghĕhat.*	Wij hebben een mooie zomer gehad.

178. Cold Weather.

It's cold out(side).	*t is kóud buitĕ.*	't Is koud buiten.
It's been real cold this winter.	*t iz érĕch kóut chĕweest fan dĕ wíntĕr.*	't Is erg koud geweest van de winter.
I feel very cold. (Lit: I have it very cold.)	*k heb ĕt érĕch kóut.*	Ik heb het erg koud.
He feels cold.	*hei heeft ĕt kóut.*	Hij heeft het koud.
freeze, froze, frozen	*vriezĕ, vróor, ghĕvróorĕ*	vriezen, vroor, gevroren
It's freezing.	*ĕt friest.*	Het vriest.
It's been freezing.	*t heeft chĕvróorĕ.*	Het heeft gevroren.
It's been freezing a long time this winter	*t heeft déezĕ wíntĕr láng ghĕvróorĕ*	Het heeft deze winter lang gevroren.

to freeze up, froze up, has frozen up	*bĕvríezĕ, bĕvróor, iz bĕvróorĕ*	bevriezen, bevroor, is bevroren
I'm half frozen.	*ig ben hálĕv bĕvróorĕ.*	Ik ben half bevroren.
the lake	*ĕt méer*	het meer
The lake is frozen up.	*ĕt méer iz bĕvróorĕ.*	Het meer is bevroren.
(Lit: lies shut.)	*ĕt méer ligh dícht.*	Het meer ligt dicht.
the river	*dĕ rivíer*	de rivier
The river is frozen up.	*dĕ rivíer iz bĕvróorĕ.*	De rivier is bevroren.
(Lit: sits shut.)	*dĕ rivíer zi dícht.*	De rivier zit dicht.
the snow	*dĕ snéew*	de sneeuw
to snow	*snéewĕ*	sneeuwen
I think it's going to snow.	*ig déng dat ĕt chaat snéewĕ.*	Ik denk dat het gaat sneeuwen.
It's snowing.	*t iz an t snéewĕ.*	't Is aan het sneeuwen.
It's snowing today.	*ĕt snéewt fan dáach.*	Het sneeuwt vandaag.
There's deep snow.	*dĕr ligh dik snéew.*	Er ligt dik sneeuw.

(Lit: There lies thick snow. Note that *dik snéew* is one of the special phrases where the adjective does not add *-ĕ* before a *die*-noun, §138.)

There was a bad snowfall last night.	*t heeft léelik chĕsnéewt fa nácht.*	't Heeft leelijk gesneeuwd vannacht.
It's stopped snowing.	*t heeft óp chĕhouwĕ tĕ snéewĕ.*	't Heeft opgehouden te sneeuwen.

179. More About Weather.

the wind	*dĕ wint*	die wind
blow, blew, blown	*wáajĕ, wóej, ghĕwáajt*	waaien, woei, gewaaid
The wind is blowing.	*dĕ wint wáajt.*	De wind waait.
The wind was blowing.	*dĕ wint wóej.*	De wind woei.
It's blowing.	*t wáajt.*	't Waait.
There is (Lit: stands) a hard wind.	*dĕr staat ĕn hárdĕ wint.*	Er staat een harde wind.

the south	*ĕt súijĕ*	het zuiden
The wind is coming from the south.	*dĕ wint komt fan t súijĕ.*	De wind komt van het zuiden.

Practise this sentence, replacing 'south' by the other directions:

the north	*ĕt nóordĕ*	het noorden
the east	*ĕt óostĕ*	het oosten
the west	*ĕt wéstĕ*	het westen.
The wind has let down. (Lit: is gone to lie.)	*dĕ wint is chaan lighĕ.*	De wind is gaan liggen.
It's stopped blowing.	*t heeft óp chĕhouwĕ tĕ wáajĕ.*	't Heeft opgehouden te waaien.
the storm	*dĕ stórm, dĕ stórĕm, ĕt ónweer*	de storm, het onweer

(Lit: the 'un-weather,' that is, 'bad weather.')

It's storming.	*t stórĕmt.*	't Stormt.
We were hardly home when the storm started.	*wĕ waarĕ noch nie túis, of ĕt ónweer bĕghón.*	Wij waren nog niet thuis, of het onweer begon.

(Lit: We were not yet home, but they mean that they did just barely get there.)

the thunder	*dĕ dóndĕr*	de donder
to thunder	*dóndĕrĕ*	donderen

Thursday (*dóndĕrdach*) in Dutch is literally 'Thunder-day.'

It's thundering.	*ĕ dóndĕrt.*	Het dondert.
the lightning	*dĕ blíksĕm*	de bliksem
to be lightning	*blíksĕmĕ*	bliksemen
It's lightning.	*ĕd blíksĕmt.*	Het bliksemt.
God damn it!	*dóndĕr en blíksĕm!*	Donder en bliksem!

The Dutch mention bad weather as a form of swearing.

Go to the dickens!	*lóop naar dĕ blíksĕm!*	Loop naar de bliksem!
to hit, did hit, was hit	*sláan, slóech, heeft chĕsláaghĕ, is chĕsláaghĕ*	slaan, sloeg, heeft geslagen, is geslagen
The lightning struck there.	*dĕ blíksĕm slóegh daar ín.*	De bliksem sloeg daar in.
The lightning has struck the barracks.	*dĕ blíksĕm iz ín ghĕslaaghĕn in dĕ kazérnĕ*	De bliksem is ingeslagen in de kazerne.
past	*voorbéi*	voorbij
The storm is past.	*dĕ stórm is foorbéi.*	De storm is voorbij.
the moon	*dĕ máan*	de maan

Monday (*máandach*) in Dutch is literally 'Moon-day.'

There's a full moon.	*t is fólĕ máan.*	't is volle maan.
bright, light, clear	*héldĕr*	helder
There's a bright moon.	*dĕr is ĕn héldĕrĕ máan.*	Er is een heldere maan.
the sky, the air	*dĕ lúcht*	de lucht
The sky is clear.	*dĕ lúcht is héldĕr*	De lucht is helder.
dark	*dónkĕr*	donker
It's dark.	*t iz dónkĕr.*	't Is donker.
It's getting dark; we must turn on the light.	*t wor dónkĕr; wĕ moetĕn ĕt lícht áan draajĕ.*	't Wordt donker; wij moeten het licht aandraaien.

LESSON 23: THE AUTOMOBILE

180. Driving.

I've bought an auto.	*ik heb ĕn óutoo ghĕkócht.*	Ik heb een auto gekocht.
the wagon	*dĕ wáaghĕ*	de wagen

Just as we speak of an automobile as a 'car,' so the Dutch speak of it as a 'wagon.'

We've hired a car.	*wĕ hebĕn ĕ wáaghĕ ghĕhúurt.*	Wij hebben een wagen gehuurd.
Do you know how to drive? (Lit: ride.)	*Kunt uu réijĕ?*	Kunt u rijden?
Don't drive so fast!	*réi nie soo hárt!*	Rijd niet zoo hard!
What's the best way from here to Leiden?	*hoe kóm ik ĕd bést fan hier naar léidĕ?*	Hoe kom ik het best van hier naar Leiden?

(Lit: how come I the best. The city is usually called *léijĕ*, but to make himself very clear, he uses the formal pronunciation with *d* for *j*, §164.)

to reach, touch, to get somewhere	*ráakĕ*	raken
We've got off the (right) road.	*wĕ zein van dĕ wéch áf chĕraakt.*	Wij zijn van de weg afgeraakt.
We've lost the way.	*wĕ zein dĕ wéch kwéit chĕraakt.*	Wij zijn de weg kwijt geraakt.
to park	*parkéerĕ*	parkeeren
Can I park here?	*magh ik hier parkéerĕ?*	Mag ik hier parkeeren?
Can I let it stand here in the street?	*kán ik ĕm hier op stráat laatĕ stáan?*	Kan ik hem hier op straat laten staan?
the garage	*dĕ ghaaráazjĕ*	de garage
to place	*pláatsĕ*	plaatsen
Is there a garage here where I can put up my car over night?	*is hier ĕ ghaaráazjĕ waar ik mĕn wáaghĕ voor déezĕ nacht pláatsĕ kan?*	Is hier een garage waar ik mijn wagen voor deze nacht plaatsen kan?

There's a garage behind the house.	*děr iz ě ghaarázjě áchtěr t húis.*	Er is een garage achter het huis.
An open car in winter?!	*s wintěrs in ěn óopě wáaghě?!*	's Winters in een open wagen?!

181. THE ROAD.

The road is not safe.	*dě wéch is nie féilich.*	De weg is niet veilig.
the danger	*ět chěváar*	het gevaar
dangerous	*ghěváarlik*	gevaarlijk
It's dangerous here.	*t is hier ghěváarlik.*	't Is hier gevaarlijk.
Look out!	*keik úit!*	Kijk uit!
	let óp!	Let op!
	pas óp!	Pas op!
the brake	*dě rém*	de rem
Step on the brake!	*tráp ob de rém!*	Trap op de rem!
to brake	*rémě*	remmen
He braked too hard.	*hei rémdě tě hárt.*	Hij remde te hard.
the curve	*dě bócht*	de bocht
There are too many curves in the road.	*ěr zein tě veel bóchtěn in dě wéch.*	Er zijn te veel bochten in de weg.
Here's a dangerous curve.	*hier iz ěn ghěváarlikě bócht.*	Hier is een gevaarlijke bocht.
the traffic	*ět fěrkéer*	het verkeer
There's lots of traffic on this road.	*ěr is feel věrkéer op déezě wéch.*	Er is veel verkeer op deze weg.
the sign	*ě téekě*	het teeken
Watch the traffic signs.	*lét ob dě věrkéersteekěs.*	Let op de verkeersteekens.
There's a traffic policeman.	*dáar staat ě věrkéersaaghent.*	Daar staat een verkeersagent.
You have to stop here.	*híer moet jě stópě.*	Hier moet je stoppen.
wide	*bréet*	breed
to pass	*paséerě*	passeeren

This road is not wide enough (so) that two autos can pass each other.	*deezĕ wech is nie bréet chĕnooch da twée óutoos mĕkáar kunĕ paséerĕ.*	Deze weg is niet breed genoeg dat twee auto's mekaar kunnen passeeren.
Lots of people have gone off the road here.	*ĕr zéin hier al veel mënsĕ van de wéch áf chĕreejĕ.*	Er zijn hier al veel menschen van de weg afgereden.
We must go southward.	*wĕ moetĕ naar et súijĕ reijĕ.*	Wij moeten naar het zuiden rijden.

Practise this sentence, replacing 'south' by 'north,' 'east,' and 'west' (§179).

You can't drive along there.	*uu kun taar nie langs réijĕ.*	U kunt daar niet langs rijden.

182. Gas Station.

the gasoline	*dĕ benzíenĕ*	de benzine

For some reason they call it 'benzine.' It isn't benzine; but then, we call it 'gas,' and it isn't that either.

Where can I buy gas?	*wáar kan ik benzíenĕ koopĕ?*	Waar kan ik benzine koopen?
the pump	*dĕ pómp*	de pomp
300 yards further on there's a gas station.	*dríe hondĕrt méetĕrs ferdĕr óp iz ĕm pómp.*	Driehonderd meters verder op is een pomp.
the liter	*dĕ líetĕr*	de liter

A liter is a little more than a quart.

I'd like twenty liters.	*ik sou ghraach twintĭch líetĕrs hebĕ.*	Ik zou graag twintig liters hebben.
Give me thirty-five liters, please.	*chéef mĕ véiv ĕ dértich líetĕrs, as jĕ blíef.*	Geef me vijf en dertig liters, als je blieft.
Do you need oil?	*hept uu óolie nóodich?*	Hebt u olie noodig?
Is the oil still good?	*iz dĕ óolie no chóet?*	Is de olie nog goed?
the tire	*dĕ bánt*	de band
to pump	*pómpĕ*	pompen

Can you put some air in the tires? (Lit: pump up.)	*kunt uu lĕ bándĕ wat óp pompĕ?*	Kunt u de banden wat oppompen?
the battery	*dĕ batĕréi*	de batterij
to inspect	*kontrooléerĕ*	controleeren
Will you please inspect the battery?	*wilt uu dĕ batĕréi [illegible] kontrooléerĕ?*	Wilt u de batterij eens controleeren?
the grease	*ĕt sméer, ĕt sméervet*	het smeer, het smeervet
to grease	*sméerĕ*	smeren
The car ought to be greased.	*dĕ wáaghĕ zou ghĕsméert moetĕ wordĕ.*	De wagen zou gesmeerd moeten worden.
Can you grease my car (for me)?	*kunt uu dĕ wáaghĕ voor mĕ sméerĕ?*	Kunt u de wagen voor me smeren?
How long will that take?	*hoe láng zal dat dúurĕ?*	Hoe lang zal dat duren?
How much will that cost?	*hoe vĕl zal dat kóstĕ?*	Hoeveel zal dat kosten?

183. Repairs.

leaky	*lek*	lek
empty	*léech*	leeg
I have a flat tire.	*ik heb ĕ léke bánt.*	Ik heb een lekke band.
	ik heb ĕ leeghĕ bánt.	Ik heb een leege band.
the wheel	*ĕt wíel*	het wiel
The tire on the left rear wheel is leaking.	*dĕ bánt an ĕt línkĕr áchtĕrwiel is lék.*	De band aan het linker achterwiel is lek.
There's a puncture (Lit: hole) in this tire.	*ĕr iz ĕn ghát in deezĕ bánt.*	Er is een gat in deze band.
to repair	*rĕpaaréerĕ*	repareeren
Can you mend this tire for me?	*Kunt uu deezĕ bánt foor mĕ rĕparéerĕ?*	Kunt u deze band voor me repareeren?
One of the headlights (Lit: lamps) doesn't work.	*éen van dĕ lámpĕ wérĕkt nie.*	Een van de lampen werkt niet.

Can you put in a new bulb (Lit: lamp)?	*kunt uu ĕ niew lámpjĕ in zetĕ?*	Kunt u een nieuw lampje inzetten?
My battery is down (Lit: empty).	*mĕ batĕréi is léech.*	Mijn batterij is leeg.
loose	*lós*	los
One of the front wheels is loose.	*een van dĕ vóorwielĕ is lós.*	Een van de voorwielen is los.
The brakes don't work well.	*dĕ rémĕ wérĕkĕ nie chóet.*	De remmen werken niet goed.
There is a broken spring.	*ĕr iz ĕn véer ghĕbróokĕ.*	Er is een veer gebroken.
the tree	*dĕ bóom*	de boom
I ran into a tree.	*ig ben teeghĕn ĕm bóom gĕreejĕ.*	Ik ben tegen een boom gereden.

184. Tools.

the hammer	*dĕ háamĕr*	de hamer
I need a hammer.	*ik heb ĕn háamĕr noodich.*	Ik heb een hamer noodig.

Practise this sentence, replacing 'a hammer' by each of the following:

a few nails	*ĕ paar spéikĕrs*	een paar spijkers
a few screws	*ĕ paar schróevĕ*	een paar schroeven
a few bolts	*ĕ paar móerĕ*	een paar moeren
a screw-driver (Lit: screw-turner.)	*ĕ schróevĕdraajĕr*	een schroevedraaier
a bolt wrench	*ĕ schróefsleutĕl*	een schroefsleutel
a monkey-wrench (Lit: an English key.)	*ĕn éngĕlsĕ sléutĕl*	een Engelsche sleutel
an axe	*ĕ béil*	een bijl
a pair of pliers	*ĕn táng*	een tang
a jack	*ĕ krík*	een krik
a file	*ĕ véil*	een vijl
a ladder	*ĕ láddĕr*	een ladder.

(All these are *die*-nouns.)

Have you a hammer handy?	*hept uu ĕn háamĕr bei dĕ hánt?*	Hebt u een hamer bij de hand?

Practise this sentence, putting in the other tools.

I ought to have a hammer.	*ik sou ĕn háamĕr moetĕ hebĕ.*	Ik zou een hamer moeten hebben.

Practise this sentence, putting in the other tools.

Here's a hammer.	*hier is ĕn háamĕr.*	Hier is een hamer.

Practise also this sentence, putting in the other tools.

He can't get the bolt loose.	*hei kan dĕ móer niet lós kreighĕ.*	Hij kan de moer niet loskrijgen.
When can the car be ready?	*wanéer kan dĕ wáaghĕ kláar zein?*	Wanneer kan de wagen klaar zijn?
before, sooner	*éer, éerdĕr*	eer, eerder
I can't have it ready sooner than in an hour.	*i kan ĕm niet éerdĕr kláar hebĕ dan óovĕr ĕn úur.*	Ik kan hem niet eerder klaar hebben dan over een uur.
Will you bring it to me then?	*wílt uu ĕm dan bei méi brengĕ?*	Wilt u hem dan bij mij brengen?
He has started to work.	*hei iz bèghonĕ tĕ wérĕkĕ.*	Hij is begonnen te werken.

185. Baggage.

the trunk	*dĕ kófĕr*	de koffer
I'm packing my trunk.	*ig be mĕn kófĕr an t pakĕ.*	Ik ben mijn koffer aan 't pakken.
I'm unpacking my trunk.	*ig be mĕn kófĕr an t úit pakĕ.*	Ik ben mijn koffer aan 't uitpakken.
crowded, busy	*drúk*	druk
We're very busy packing our trunks.	*wĕ hébĕn ĕt érĕgh drúk met onzĕ kófĕrs tĕ pakĕ.*	Wij hebben het erg druk met onze koffers te pakken.
the leather	*ĕt léer*	het leer
made of leather	*léerĕ*	leeren
bind, bound, has bound	*bíndĕ, bónt, heeft chĕbóndĕ*	binden, bond, heeft gebonden
My trunk is broken; I need a leather strap to tie it shut.	*mĕn kófĕr is kapót; ik heb ĕ léerĕ ríem noodich om ĕm dĭch tĕ bindĕ.*	Mijn koffer is kapot; ik heb een leeren riem noodig om hem dicht te binden.
the rope	*ĕ tóu*	het touw
Maybe you can tie it shut with this rope.	*uu kúnt ĕm wel me dĭ tóu dĭgh bindĕ.*	U kunt hem wel met dit touw dicht binden.
The lock on my trunk is broken.	*ĕt slót fa mĕn kófĕr is kapót.*	Het slot van mijn koffer is kapot.
the handle	*ĕt hántfat*	het handvat
the suitcase, the valise	*ĕt falíes*	het valies
The handle of my suitcase has got broken.	*ĕt hántfat fa mĕn valíes is chĕbróokĕ.*	Het handvat van mijn valies is gebroken.
the smock	*dĕ kíel*	de kiel
the baggage porter	*dĕ wítkiel*	de witkiel

We call him a 'red-cap'; the Dutch call him a 'white-smock.'

I need a red-cap.	*k eb ĕ wítkiel noodich.*	Ik heb een witkiel noodig.
First we have to check (Lit: give up) our baggage.	*éerst moetĕ wĕ onzĕ baagháazjĕ óp gheevĕ.*	Eerst moeten we onze bagage opgeven.
They've forgotten to check their trunks.	*zĕ hebĕ vĕrghéetĕ hun kófĕrs óp tĕ gheevĕ.*	Zij hebben vergeten hun koffers op te geven.
the ticket, the check	*ĕd biljét*	het biljet
Just you go right ahead, sir; I'll bring the check for the trunk all right.	*ghaat uu maar dóor, mĕnéer; ik sal ĕd biljét foor dĕ kófĕr wel bréngĕ.*	Gaat u maar door, mijnheer; ik zal het biljet voor de koffer wel brengen.
the satchel, the suitcase	*dĕ hántkofĕr*	de handkoffer
How many bags have you?	*hóevĕl hántkofĕrs hépt uu?*	Hoeveel handkoffers hebt u?

186. THE TRAIN.

the track, the railway	*ĕt spóor*	het spoor
We're going by train.	*wĕ gháan met ĕt spóor.*	Wij gaan met het spoor.
the railroad	*dĕ spóorwech*	de spoorweg
In Holland and Belgium the railroads count the hours from one to twenty-four.	*i néedĕrlant en in bélghiejĕ télĕ dĕ spóorweeghĕ dĕ úurĕ van éen tot fier ĕ twíntich.*	In Nederland en in België tellen de spoorwegen de uren van één tot vier en twintig.
to fetch, to catch	*háalĕ*	halen
I have to catch the train in ten minutes.	*ik moet in tien mienúutĕ dĕ tréin haalĕ.*	Ik moet in tien minuten de trein halen.
You'll have to run fast to catch the train.	*uu zult hárt moetĕ lóopĕn om dĕ tréin tĕ haalĕ.*	U zult hard moeten loopen om de trein te halen.

The word *hárt* is used to distinguish 'run' from 'walk,' since *lóopĕ*, used by itself, means both 'run' and 'walk.'

the ticket window	*ĕt lokét*	het loket
You must go and buy tickets at the window.	*uu moet káartjĕs an ĕt lokét chaan kóopĕ.*	U moet kaartjes aan het loket gaan koopen.
Three third to the Hague!	*drie dérdĕ naar dĕn háach!*	Drie derde naar Den Haag!

European railway cars are divided into compartments; the compartments are labeled and the fare is priced in several classes, according to the comfort of the furnishings and the number of passengers seated in each compartment. The speaker above is going third class—this is plain and inexpensive.

the class	*dĕ klás*	de klas
I should like a second class ticket to Utrecht.	*ik sóu ghraach ĕt káartjĕ tweedĕ klás naar úutrecht wilĕ hebĕ.*	Ik zou graag een kaartje tweede klas naar Utrecht willen hebben.
The train leaves at nine sharp.	*dĕ tréin vĕrtrékt om néeghĕn úur prĕsíes.*	De trein vertrekt om negen uur precies.
Where is the train to Amsterdam?	*wáar staat tĕ trein naar amstĕrdám?*	Waar staat de trein naar Amsterdam?
Is this the train to Utrecht?	*iz dit tĕ trein naar úutrecht?*	Is dit de trein naar Utrecht?
I'm waiting for the ten o'clock train.	*ik wácht ob dĕ tréin van tíen úur.*	Ik wacht op de trein van tien uur.
When does the train arrive?	*uanéer kom tĕ trein áan?*	Wanneer komt de trein aan?
The train arrives at 8:50.	*dĕ tréin komt om ácht uur féiftich áan.*	De trein komt om acht uur vijftig aan.
The train is late.	*dĕ tréin is tĕ láat.*	De trein is te laat.
The train is half an hour late.	*dĕ tréin iz ĕn hálĕv uur tĕ láat.*	De trein is een half uur te laat.
the platform	*ĕt perón*	het perron
The train leaves from Platform One.	*dĕ tréin vĕrtrékt fan ĕt éerstĕ perón.*	De trein vertrekt van het eerste perron.
You can't walk across the tracks here.	*jĕ kúnt hier niet oovĕr ĕt spóor ghaan.*	Je kunt hier niet over het spoor gaan.
the entrance	*dĕ ínghang*	de ingang
At the entrance to the platform you have to show your ticket.	*an dĕn ínghang van ĕt perón moet uu ĕt káartjĕ laatĕ zien.*	Aan de ingang van het perron moet u het kaartje laten zien.

(Lit: let see; *láatĕ zíen* is the usual way of saying 'to show.')

the compartment (in a railway car)	*dě koepée*	de coupé
Are there any more seats (Lit: places) in this compartment?	*zein ěr noch pláatsěn in déezě koepée?*	Zijn er nog plaatsen in deze coupé?
There are still three places here.	*děr zein hier nogh drie pláatsě.*	Er zijn hier nog drie plaatsen.
Everything is taken here.	*híer is alěz bězét.*	Hier is alles bezet.
All aboard! (Lit: Step in!)	*ín stapě!*	Instappen!
May I (see) your ticket, sir?	*magh ik uuw káartjě, měnéer?*	Mag ik uw kaartje, mijnheer?
You have to change cars in Utrecht.	*uu moet in úutrecht óověr stapě.*	U moet in Utrecht overstappen.
You are (Lit: sit) in the wrong train, sir.	*uu zít in dě věrkéerdě tréin, měnéer.*	U zit in de verkeerde trein, mijnheer
This train goes to Rotterdam, not to the Hague.	*deezě tréin ghaat naa rotěrdám, níet naar děn háach.*	Deze trein gaat naar Rotterdam, niet naar den Haag.
This compartment is 'No Smoking,' gentlemen.	*deezě koepée is níet róokě, héerě.*	Deze coupé is 'Niet Rooken,' heeren.
This is a ladies' compartment.	*dí s ěn dáaměskoepee.*	Dit is een damescoupé.

There are special compartments for women only.

the conductor	*dě konduktéur*	de conducteur
Conductor, how much time have I in Haarlem? (Lit: how long have I time?)	*konduktéur, hoe láng heb ik téit in háarlem?*	Conducteur, hoe lang heb ik tijd in Haarlem?
Must I change trains at the next station?	*moet ik an t fólghěnt staasjón óověr stapě?*	Moet ik aan het volgend station overstappen?
Ask the conductor.	*vráagh ět an dě konduktéur.*	Vraag het aan de conducteur.
Everybody out!	*álěmaal úit stapě!*	Allemaal uitstappen!
to take care (of), to attend (to)	*zórěghě, zórghě*	zorgen
Porter, look after my baggage.	*uítkiel, zórěch foor měm baagháazjě.*	Witkiel, zorg voor mijn bagage.

My baggage is in the baggage car.	*mĕm baagháazjĕn is in dĕ baagháazjĕ-waaghĕ.*	Mijn bagage is in de bagagewagen.

187. THE SHIP.

the boat	*dĕ bóot*	de boot
Do you intend to go by boat?	*wilt uu pĕr bóot chaan?*	Wilt u per boot gaan?
	wil uu me tĕ bóot chaan?	Wil u met de boot gaan?
Do you want to take the boat?	*wil uu dĕ bóot neemĕ?*	Wil u de boot nemen?
When does the boat leave for Harwich?	*wáneer vĕrtrék tĕ bóot naar háritsj?*	Wanneer vertrekt de boot naar Harwich?
ride, rode, has ridden	*váarĕ, vóer, is chĕváarĕ*	varen, voer, is gevaren

This word is used only of traveling on the water.

I went to England.	*ig be naar éngĕlant chĕvaarĕ.*	Ik ben naar Engeland gevaren.
We crossed over from England to Holland.	*wĕ voerĕ óovĕr van éngĕlant naar hólant.*	Wij voeren over van Engeland naar Holland.
We crossed from Harwich to the Hook of Holland.	*wĕ zein van háritsj naar dĕ hóek chĕvaarĕ.*	Wij zijn van Harwich naar de Hoek gevaren.
the island	*ĕt éilant*	het eiland
Can we cross over here to that island?	*kunĕ wĕ hier óovĕr vaarĕ naar dat éilant?*	Kunnen wij hier overvaren naar dat eiland?
We sail south from here.	*wĕ váarĕ van hier naar ĕt súijĕ.*	Wij varen van hier naar het zuiden.

Practice this sentence, replacing 'south' by 'east,' 'west,' and 'north.'

I've been at sea.	*ik hep chĕváarĕ.*	Ik heb gevaren.

The perfect phrase with *hébĕ* has this meaning; a sailor is talking.

Have you been a long time at sea?	*hept uu láng ghĕváarĕ?*	Hebt u lang gevaren?
There's a storm coming up. (Lit: to set up.)	*ĕr komt ĕ stórĕm óp setĕ.*	Er komt een storm opzetten.
the sea	*dĕ zée*	de zee
rough	*rúuw*	ruw
The sea is rough.	*dĕ zée is rúuw.*	De zee is ruw.
He got seasick.	*hei wert séeziek.*	Hij werd zeeziek.
the fleet	*dĕ vlóot*	de vloot
the harbor	*dĕ háavĕ*	de haven
The fleet is in the harbor.	*dĕ vlóot iz in dĕ háavĕ.*	De vloot is in de haven.
the blow, stroke, battle	*dĕ slách*	de slag
the cruiser	*dĕ krúisĕr*	de kruiser
the torpedo	*dĕ torpéedoo*	de torpedo
to hunt, to chase	*jáaghĕ*	jagen
the hunter	*dĕ jáaghĕr*	de jager
There are battleships, cruisers, and destroyers.	*dĕr zein sláchscheepĕ, krúisĕrs, en torpéedoojaaghĕrs.*	Er zijn slagschepen, kruisers en torpedojagers.
fly, flew, has flown	*vlíeghĕ, vlóoch, is ghĕvlóoghĕ*	vliegen, vloog, is gevlogen
the rigging, the tackle	*ĕ túich*	het tuig
the machine	*dĕ masjíen.*	de machine
the airplane	*ĕt flíechtuich, dĕ vlíechmasjien*	het vliegtuig, de vliegmachine
There is also an airplane carrier. (Lit: airplane mother-ship.)	*dĕr iz ook ĕn vlíechtuichmóedĕrschip*	Er is ook een vliegtuigmoederschip.
He is serving on a submarine.	*hei díent op ĕn ondĕrzéeboot.*	Hij dient op een onderzeeboot.
There comes a torpedo!	*daar komt ĕ torpéedoo!*	Daar komt een torpedo!

188. AIRPLANE.

Do you intend to take the boat or the plane?	*wil uu dĕ bóot neemĕn ov ĕt flíechtuich?*	Wil u de boot nemen of het vliegtuig?

We'd better go by plane.	*wĕ ghaan béetĕr me tĕ vlíechmasjien.*	Wij gaan beter met de vliegmachine.
the field	*ĕt félt*	het veld
Where is the flying field?	*wáar iz ĕt flíechfelt?*	Waar is het vliegveld?
Can we still get space (Lit: places)?	*kunĕ wĕ noch pláatsĕ kreighĕ?*	Kunnen we nog plaatsen krijgen?
There is one more place open.	*dĕr iz noch éem plaats óopĕ.*	Er is nog één plaats open.
There is no more space to be had.	*dĕr is cheem pláats meer tĕ kréighĕ.*	Er is geen plaats meer te krijgen.

189. The Telephone.

the bell	*dĕ bél*	de bel
to ring	*bélĕ*	bellen
I have to ring up Mr. Pietersen.	*ik móet mĕneer pietĕrsĕn ób belĕ.*	Ik moet mijnheer Pietersen opbellen.
the telephone	*dĕ tĕlĕfóon*	de telefoon
to telephone	*tĕlĕfooneérĕ*	telefoneeren
the hook	*dĕ háak*	de haak
Take the phone off the hook.	*neem dĕ tĕlĕfóon van dĕ háak.*	Neem de telefoon van de haak.
Number, please?	*wélĕk númĕr, als t uu blíef?*	Welk nummer, als 't u blieft?
the zero	*dĕ núl*	de nul
Give me Haarlem 9307, please.	*ghéef mĕ as jĕ blíef háarlem néeghĕ dríe núl zéuwĕ.*	Geef me als je blieft Haarlem negen drie nul zeven.

Over the phone they say *zéuwĕ* instead of *zéevĕ*, to avoid confusion with *néeghĕ.*

Dial the number.	*dráaj ĕt númĕr.*	Draai het nummer.
the answer	*ĕt ántwoort*	het antwoord
I don't get any answer.	*i kréi chin ántwoort.*	Ik krijg geen antwoord.
the conversation	*ĕt ghĕsprék*	het gesprek
The line's busy.	*ĕt númĕr is in ghĕsprék.*	Het nummer is in gesprek.
Hello! Who am I talking to?	*halóo! met wie spréek ik?*	Hallo! Met wie spreek ik?
With Pietersen.	*met pietĕrsĕ.*	Met Pietersen.
How d'do, Mr. Pietersen.	*dách mĕneer pietĕrsĕ.*	Dag, mijnheer Pietersen.

This is Pete van den Berg.	*hier is piet fan děm bérěch.*	Hier is Piet van den Berg.
hang, hung, has hung	*hángě, hing, heeft chěhángě*	hangen, hing, heeft gehangen
Hang the phone back on the hook.	*háng dě těléfóon weer [illegible] dě háak.*	Hang de telefoon weer op de haak.
I have to phone the captain.	*ik moe tě kapitéin tělefoonéerě.*	Ik moet de kapitein telefoneeren.

190. Sending Things.

the telegraph	*dě těléghráaf*	de telegraaf
Where is the telegraph office?	*waar is ě těléghráafkantoor?*	Waar is het telegraafkantoor?
to send off	*věrstúurě*	versturen
the telegram	*ě těléghrám*	het telegram
I want to send a telegram.	*ik wil ěn těléghrám věrstuurě.*	Ik wil een telegram versturen.
Where to?	*waar naar t[illegible]*	Waar naartoe?
Our friends are still in Antwerp; I must send them a wire.	*onzě vriendě zei noch in ántwerpě; ik móet sě ěn těléghrám stuurě.*	Onze vrienden zijn nog in Antwerpen; ik moet ze een telegram sturen.
the post, the mail	*dě póst*	de post
The package was sent yesterday; I took it to the post-office myself.	*ět pákjě is chístěrě ghěstúurt; ik heb ět séléf naar ět póstkantoor ghěbracht.*	Het pakje is gisteren gestuurd; ik heb het zelf naar het postkantoor gebracht.
This is ready to be sent off.	*dit is kláar om věrstúur tě wordě.*	Dit is klaar om verstuurd te worden.
Send him that.	*stúur ěr dat.*	Stuur hem dat.
Have you sent off the letter?	*hept uu dě brief fěrstúurt?*	Hebt u de brief verstuurd?
I sent the money by post.	*ik heb ět chélt pěr póst fěrstúurt.*	Ik heb het geld per post verstuurd.
I've sent the note to the major.	*ik heb ět briefjě an dě maajóor ghěstúurt.*	Ik heb het briefje aan de majoor gestuurd.
I've sent her the list of addresses which you gave me.	*ik heb ěr ět lěisjě met adrésě ghěstuurt dat uu mě ghěghéevě hept.*	Ik heb haar het lijstje met adressen gestuurd dat u me gegeven hebt.
I want to send a letter to the United States.	*ik wil ěm brief naar dě věréenigdě stáatě stuurě.*	Ik wil een brief naar de Vereenigde Staten sturen.

the postage	*ět pórt*	het port
What's the postage for a letter to the United States?	*wat iz ět pórt foor ěm bríef naar dě věréenighdě stáatě?*	Wat is het port voor een brief naar de Vereenigde Staten?
Is there enough postage on this letter?	*is ěr ghěnoech pórt ob déezě bríef?*	Is er genoeg port op deze brief?
How much more is it for air mail?	*hóe věl méer is ět foor lúchpost?*	Hoeveel meer is het voor luchtpost?
the seal, the stamp	*ět séeghěl*	het zegel
the postage stamp	*dě pósceghěl*	de postzegel

This compound word is a *die*-noun, although the simple word *zéeghěl* is a *dat*-noun; this is unusual.

Put another stamp on it.	*doe ěr noch ěm póoseeghěl op.*	Doe er nog een postzegel op.

(*er . . . op* 'there-on,' meaning 'on it.')

the parcel	*ět pakét*	het pakket
I should like to send off this parcel; how much is it?	*ik sou dit póspaket wilě věrstúurě; hóe věl kós tat?*	Ik zou dit postpakket willen versturen; hoeveel kost dat?
What's in it?	*wat is ěr ín?*	Wat is er in?
All sorts of things.	*van álěs.*	Van alles.
Nothing special.	*niedz biezónděrs.*	Niets bijzonders.
breakable	*bréegbaar*	breekbaar
Nothing breakable.	*niedz bréegbaars.*	Niets breekbaars.
Please give me five five-cent stamps.	*ghéef mě as jě blíef véif póseeghěls fan véif sént.*	Geef me als je blieft vijf postzegels van vijf cent.
Give me ten postcards. (Lit: letter-cards.)	*gheef mě tien bríefkaartě*	Geef me tien briefkaarten.
to post, to mail	*póstě*	posten
I forgot to mail the letter.	*ik fěrghát lě bríef tě póstě.*	Ik vergat de brief te posten.
He hasn't put the letters in the mail because he had no stamps.	*hei heev dě bríeve niet ob dě pós chědaan, om dat ie gheen póseeghěls hat.*	Hij heeft de brieven niet op de post gedaan, omdat hij geen postzegels had.

the (metal) box	*dĕ bús*	de bus
There's a letter box close by here on the corner.	*dĕr iz ĕ brievĕbus hier náast ob dĕn hóek.*	Er is een brievenbus hier naast op de hoek.
There's a letter box in the hotel.	*in ĕt hootél is ĕr ĕm brievĕbus.*	In het hotel is er een brievenbus.
Put the letter in the box.	*doe dĕ brief in dĕ bús.*	Doe de brief in de bus.

191. A Letter for You.

Has the mail (already) come?	*iz dĕ póst al ghĕkóomĕ?*	Is de post al gekomen?
A letter has just come for you.	*dĕr is júist ĕ brie foor uu ghĕkóomĕ.*	Er is juist èen brief voor u gekomen.
When I had breakfasted she gave me the letter.	*toen ik ondbéetĕ hat cháf sĕ mĕ dĕ brief.*	Toen ik ontbeten had, gaf zij me de brief.
Here's the answer to your letter.	*hier iz ĕt ántwoort op uuw brief.*	Hier is het antwoord op uw brief.
to answer	*ántwoordĕ*	antwoorden
She didn't answer my letters.	*zĕ ántwoordĕ niet op mĕ brievĕ.*	Zij antwoordde niet op mijn brieven.

This means also 'They didn't answer my letters' (conventional spelling *antwoordden*) and 'They don't answer my letters' (conventional spelling *antwoorden*).

She doesn't answer my letters.	*zĕ ántwoort niet op mĕ brievĕ.*	Zij antwoordt niet op mijn brieven.
There's a package for you.	*dĕr iz ĕm pákjĕ voor úu.*	Er is een pakje voor u.

192. Writing.

the ink	*dĕ ínkt*	de inkt
I'd like pen and ink.	*ik zou ghraach pén en ínkt hebĕ.*	Ik zou graag pen en inkt hebben
I write best (Lit: the best) with a steel pen.	*ik schréiv ĕd bést met ĕ stáalĕ pén.*	Ik schrijf het best met een stalen pen.
to fill	*vúlĕ*	vullen
the fountain pen (Lit: fill pen.)	*dĕ vúlpen*	de vulpen

My fountain pen is empty; I must fill it (again).	*mĕ vúlpen is léech; ik moet sĕ weer vúlĕ.*	Mijn vulpen is leeg; ik moet ze weer vullen.
Here's the ink (that) I bought; it's blue-black.	*hier iz dĕ ínkt die ik chĕkócht hep; zĕ iz blóuzwárt.*	Hier is de inkt die ik gekocht heb; ze is blauwzwart.
the lead	*ĕt lóot*	het lood
the pencil	*ĕt pótloot*	het potlood
Please give me that pencil.	*ghéef mĕ eevĕ da pótloot.*	Geef me even dat potlood.
the family	*dĕ famíelie*	de familie
Write first your given name and then your surname.	*schreiv éerst uu vóornaam en dán uu famíelienaam.*	Schrijf eerst uw voornaam en dan uw familienaam.
I've written a letter to Mr. Landheer.	*ik heb ĕ bríef a mĕneer lántheer ghĕschrĕevĕ.*	Ik heb een brief aan mijnheer Landheer geschreven.
I've written Mr. Landheer a letter.	*ik [illegible] mĕneer lántheer ĕ bríef chĕschreevĕ.*	Ik heb mijnheer Landheer een brief geschreven.
I wrote to him to come. (Lit: that he shall come.)	*ik heb ĕm ghĕschréevĕ dat ie zal kóomĕ.*	Ik heb hem geschreven dat hij zal komen.
We must still write three letters.	*wĕ moetĕ nogh drie bríevĕ schreivĕ.*	Wij moeten nog drie brieven schrijven.
I should like some letter-paper and envelopes.	*ik sou wad briefpapier en envĕlópĕ wilĕ hebĕ.*	Ik zou wat briefpapier en enveloppen willen hebben.
Write her a post card.	*schréiv ĕr ĕn káart.*	Schrijf haar een kaart.
You must write the letter yourself.	*uu moc tĕ bríef sélĕf schreivĕ.*	U moet de brief zelf schrijven.
Did the colonel write the letter himself?	*heev dĕ koolonél dĕ bríef sélĕf chĕschreevĕ?*	Heeft de kolonel de brief zelf geschreven?
He wrote four letters yesterday.	*hei schréef chís'ĕrĕ vier bríevĕ.*	Hij schreef gisteren vier brieven.
Who wrote that?	*wie héef ta chĕschréevĕ?*	Wie heeft dat geschreven?
How small he writes!	*wat schréift ie kléin!*	Wat schrijft hij klein!
Let's write that down. (The Dutch say 'write it UP.')	*láatĕ wĕ dat óp schreivĕ.*	Laten we dat opschrijven.

I haven't yet answered the captain's letter.	*ik hep noc̆ niet chĕántwoort ob dĕ brief fan dĕ kapitéin.*	Ik heb nog niet geantwoord op de brief van de capitein.
I must put (Lit: lay) this letter with the other papers.	*ik moc deezĕ brief bei dĕ ándĕrĕ papíerĕ leghĕ*	Ik moet deze brief bij de andere papieren leggen.
That typewriter makes too much noise for me.	*díe schréifmasjien máak mĕ tĕ veel laawáaj.*	Die schrijfmachine maakt me te veel lawaai.
(They call it 'writing-machine.')		
to type	*téipĕ*	typen
the typist (man)	*dĕ tiepíst*	de typist
the typist (woman)	*dĕ tiepístĕ*	de typiste
The typist has still to type the letter.	*dĕ tiepístĕ moc tĕ brief noch téipĕ.*	De typiste moet de brief nog typen.
She's a good typist.	*zĕ iz ĕ ghóejĕ tiepístĕ.*	Zij is een goede typiste.
He's a good typist.	*hei iz ĕ ghóejĕ tiepíst.*	Hij is een goede typist.
stenography, shorthand	*dĕ steenooghraafíe*	de stenographie
Do you know shorthand?	*kent uu steenooghraafíe?*	Kent u stenographie?

193. Reading.

to read, did read, has read	*léezĕ, lás (láazĕ), heeft chĕléezĕ*	lezen, las (lazen), heeft gelezen
Can you read Dutch?	*kunt uu hólants léezĕ?*	Kunt u Hollandsch lezen?
Yes, with a dictionary (Lit: word book) I can read it all right.	*jáa, met ĕn wóordĕboek kan ik ĕt wel léezĕ.*	Ja, met een woordenboek kan ik het wel lezen.
to learn, to teach	*léerĕ*	leeren
Little Johnnie is learning to read now.	*kleinĕ ján léert nuu léezĕ.*	Kleine Jan leert nu lezen.
Father is teaching Johnnie to read.	*váadĕr léert ján léezĕ.*	Vader leert Jan lezen.
Can you read already, Johnnie?	*ku jĕ al léezĕ, jántjĕ?*	Kun je al lezen, Jantje?
The young lady is (sitting and) reading.	*dĕ júfrou zí tĕ léezĕ.*	De juffrouw zit te lezen.

She sat reading.	*zĕ za tĕ léezĕ.*	Zij zat te lezen.
She's been (sitting and) reading.	*zĕ heeft sitĕ léezĕ.*	Ze heeft zitten lezen.
the newspaper	*dĕ kránt*	de krant
I'd like to read a newspaper.	*ik sou ĕn krant wilĕ léezĕ.*	Ik zou een krant willen lezen.
The paper hasn't got much news to-day.	*dĕ kránt heef níe fĕl níews fan dáach.*	De krant heeft niet vel nieuws vandaag.
There is (Lit: stands) nothing in the paper.	*dĕr stáat níks in dĕ kránt.*	Er staat niets in de krant.
Have you finished reading the paper? (Lit: Have you the newspaper already out?)	*hept uu dĕ kránt al úit?*	Hebt u de krant al uit?
He's read the book through.	*hei eeft ĕd bóeg dóor ghĕleezĕ.*	Hij heeft het boek doorgelezen.
That's the same book that I read.	*dat iz ĕt sélĕvdĕ boek dat ík chĕléezĕ hep.*	Dat is hetzelfde boek dat ik gelezen heb.
That's a good book.	*da s ĕn ghóed bóek.*	Dat is een goed boek.
both of them	*álĕbei*	allebei
I've bought two books; they are both of them very nice.	*ik hep twée bóekĕ ghĕkócht; zĕ zein álĕbei érch móoj.*	Ik heb twee boeken gekocht; ze zijn allebei erg mooi.
Whose book is that?	*wíe zĕm bóek iz dat?*	Wit z'n boek is that?
What sort of a book is that?	*wát foor ĕm bóek iz dat?*	Wat voor een boek is dat?
How many books have you?	*hóe vĕl bóekĕ hept uu?*	Hoeveel boeken hebt u?
I have seven.	*ik heb ĕr zéevĕ.*	Ik heb er zeven.

The word *ĕr* here means 'of them'—that is, books.

Is this the cupboard in which the books are? (Lit: stand.)	*iz dí tĕ kást waar dĕ bóekĕn in stáan?*	Is dit de kast waar de boeken in staan?
Is this the drawer in which the books are? (Lit: lie.)	*iz dí tĕ láa waar dĕ bóekĕn in líghĕ?*	Is dit de la waar de boeken in liggen?

That book is amusing to read.	*dad bóek is prétich om tĕ léezĕ.*	Dat boek is prettig om te lezen.
That's a nice book.	*dat iz ĕ mooj bóek.*	Dat is een mooi boek.
Where can one get that book?	*waar kú jĕ dad bóek kréighĕ?*	Waar kun je dat boek krijgen?
to translate	*vĕrtáalĕ*	vertalen
Can you translate that for us?	*kunt úu dat foor ons-fĕrtáalĕ?*	Kunt u dat voor ons vertalen?
We had to translate the letter from Dutch into English.	*wĕ moestĕ dĕ brief uit ĕt néedĕrlants in ĕt éngĕls fĕrtáalĕ.*	Wij moesten de brief uit het Nederlandsch in het Engelsch vertalen.
Without my glasses I can't read.	*Zondĕr mĕ bríl kan ik niet léezĕ.*	Zonder mijn bril kan ik niet lezen.

194. In Town.

Let's walk around town a bit.	*láatě wě ě stráatjě óm loopě.*	Laten we een straatje omloopen.
(Lit: Let's run around a little street.)		
Where do you want to go?	*waar wilt uu naar tóe?*	Waar wilt u naartoe?
How do you like our city?	*hoe běvált uu onzě stát?*	Hoe bevalt u onze stad?
	hoe vínt uu onzě stát?	Hoe vindt u onze stad?
(Lit: How pleases you our city? How find you our city?)		
I walked down town.	*ig ben dě stát in ghěwándělt.*	Ik ben de stad ingewandeld.
I walked to the city.	*ig be naar dě stát chěwandělt.*	Ik ben naar de stad gewandeld.
I took a walk in the city.	*ik heb in de stát chěwándělt.*	Ik heb in de stad gewandeld.
With whom did you go walking?	*met wie bent uu ghaan wándělě?*	Met wie bent u gaan wandelen?
It's very crowded on the street.	*t iz érěgh drúk op stráat.*	't Is erg druk op straat.
Keep moving, please!	*dóor loopě, as jě blief!*	Doorloopen, als je blieft!
the sidewalk	*dě stóep, ě trotwáar*	de stoep, het trottoir
Pedestrians have to stay on the sidewalk.	*róetchangěrs moetěn ob dě stóep bleivě.*	Voetgangers moeten op de stoep blijven.
The sidewalk is very narrow here.	*ě trotwáar is hier erěch nóu.*	Het trottoir is hier erg nauw.
Here we can cross the street.	*híer kuně wě dě stráat óověr steekě.*	Hier kunnen we de straat oversteken.
to build	*bóuwě*	bouwen
the building	*ět chěbóu*	het gebouw
They are building two new houses here.	*zě bóuwě hier twée níewě húizě.*	Ze bouwen hier twee nieuwe huizen.

There is a new city hall being built here.	*ěr wort hier ě niew stathúis chěbout.*	Er wordt hier een nieuw stadhuis gebouwd.

Practise this sentence, replacing 'city hall' by the following other *dat*-nouns:

theatre	*teejáatěr*	theater
post office	*póskantoor*	postkantoor
arsenal	*arsěnáal*	arsenaal
museum	*muuzéejum*	museum
There is a new school being built here.	*ěr wort hier ě niewě schóol ghěbout.*	Er wordt hier een niewe school gebouwd.

The word *niewě* has the ending *-ě* because *schóol* is a *die*-noun. Practise the sentence with the word *kazérně* 'barracks.'

What building is that?	*wát foor ghěbóu iz dat?*	Wat voor gebouw is dat?
From this side it looks the nicest.	*van déezě kant siet ět ět móojst uit.*	Van deze kant ziet het het mooist uit.
You never get through looking.	*jě raakt nóojt úit chěkeekě.*	Je raakt nooit uitgekeken.
the heap	*dě hóop*	de hoop
The trains make a lot of noise when they come by here.	*dě tréině maakěn ěn hóop laawáaj waneer zě hier lángs koomě.*	De treinen maken een hoop lawaai wanneer ze hier langs komen.
I know Amsterdam.	*i kěn amstěrdám.*	Ik ken Amsterdam.

195. Theatre, Movie.

There's not much doing here evenings.	*děr is hier s áavěs nie féel tě dóen.*	Er is hier 's avonds niet veel te doen.
Where are you going?	*waar gháat uu naar tóe?*	Waar gaat u naartoe?
I'm going to the theatre.	*i chaa naar ě teejáatěr.*	Ik ga naar het theater.
Who's going along to the theatre this evening?	*wie gháat ěr van áavěnt mée naar ě teejáatěr?*	Wie gaat er vanavond mee naar het theater?

Who's willing to join us?	*wie dóet ĕr met ons méé?*	Wie doet er met ons mee?
Have you got good seats?	*hept uu ghoejĕ pláatsĕ?*	Hebt u goede plaatsen?
somewhere	*érĕghĕs*	ergens
Shall we first go eat somewhere?	*zulĕ wĕ éerst érĕghĕs chaan éetĕ?*	Zullen we eerst ergens gaan eten?
I'd rather go to the movie.	*ik chaa lievĕr naa dĕ biejĕskóop.*	Ik ga liever naar de bioscoop.
the film	*dĕ filĕm*	de film
There's a fine picture at the movie.	*dĕr iz ĕ móojĕ filĕm in dĕ biejĕskóop.*	Er is een mooie film in de bioscoop.
Isn't it starting yet?	*bĕghínt ĕt noch níe?*	Begint het nog niet?
What time will it be over?	*hoe láat sal ĕt áf chĕloopĕ zein?*	Hoe laat zal het afgeloopen zijn?
I liked that.	*dat-is mĕ ghóed bĕválĕ.*	Dat is me goed bevallen.
After theatre we went to tavern and sat talking for just half an hour or so.	*naa teejáatĕr zein wĕ naar ĕ kaféé ghĕghaan, en hébĕ daar ĕn hálĕfjĕ zitĕ práatĕ.*	Na theater zijn we naar een café gegaan en hebben daar een halfje zitten praten.

196. Music, Radio, and Dancing.

music	*dĕ muuziek*	de muziek
Do you like music?	*hóut uu van muuzíek?*	Houdt u van muziek?
to listen	*lúistĕrĕ*	luisteren
the radio	*dĕ ráadiejoo*	de radio
He's listening to the radio.	*hei lúistĕrt naar dĕ ráadiejoo.*	Hij luistert naar de radio.
Do you want to listen to the radio?	*wil uu naar dĕ ráadiejoo lúistĕrĕ?*	Wil u naar de radio luisteren?
The radio is going too loud; set it a little softer.	*dĕ ráadiejoo ghaa tĕ hárt; zét ĕm wat sáchtĕr.*	De radio gaat te hard; zet 'em wat zachter.
Turn the radio off.	*zet tĕ ráadiejoo áf*	Zet de radio af.
the phonograph, the gramophone	*dĕ ghramĕfóon*	de gramophoon
the disk, the slab	*dĕ pláat*	de plaat
I have a phonograph, but not many records.	*ik heb ĕn ghramĕfóon, maar nie fĕl pláatĕ.*	Ik heb een gramophoon, maar niet veel platen.

Here is a record with dance-music.	*hier is ĕm pláat me dánsmuuziek.*	Hier is een plaat met dansmuziek.
I need a few new needles for the phonograph.	*ik hep ĕm paar níewĕ náaldĕ noodich foor dĕ ghramĕfóon.*	Ik heb een paar nieuwe naalden noodig voor de gramophoon.
Is there dancing here?	*wort ĕr hier ghĕdánst?*	Wordt er hier gedanst?
She dances well.	*zĕ dáns choet.*	Zij danst goed.
Can I ask that girl to dance with me?	*kan ig dat méisjĕ vráaghĕ o mét mĕ tĕ dánsĕ?*	Kan ik dat meisje vragen om met me te dansen?
May I dance with you, miss?	*mágh ik met uu dánsĕ, jĕfróu?*	Mag ik met u dansen, juffrouw?
Will you?	*wílt uu?*	Wilt u?
There wasn't any dancing.	*ghĕdánst wert ĕr níet.*	Gedanst werd er niet.

197. Games.

to play	*spéelĕ*	spelen
Shall we play cards a bit?	*zulĕ wĕ wat káart speelĕ?*	Zullen we wat kaart spelen?
Here's a new deck of cards.	*hier iz ĕ níew pak káartĕ.*	Hier is een nieuw pak kaarten.
There are four suits (Lit: colors).	*ĕr zein vier kléurĕ.*	Er zijn vier kleuren.
Who deals (Lit: gives)?	*wie ghéeft?*	Wie geeft?
Who plays first?	*wie beghínt?*	Wie begint?
Whose trick is that?	*wie zĕn slách iz dat?*	Wie z'n slag is dat?
catch, caught, has caught	*vángĕ, víng, heeft chĕvángĕ*	vangen, ving, heeft gevangen
Catch the ball.	*váng dĕ bál op.*	Vang de bal op.
He caught the ball.	*hei víng dĕ bál op.*	Hij ving de bal op.
He has caught it.	*hei heeft ĕm óp chevangĕ.*	Hij heeft hem opgevangen.
There lies the ball.	*dáar lich tĕ bál.*	Daar ligt de bal.
to throw	*ghóojĕ*	gooien
Throw the ball to me.	*ghóoj dĕ bál naar méi.*	Gooi de bal naar mij.

This ball isn't good any more.	*deezĕ bál is nie chóet meer.*	Deze bal is niet goed meer.
The boys are playing football in the street.	*dĕ jóngĕs fóedbalĕ op stráat.*	De jongens voedballen op straat.
He's (gone) to play football.	*hei is fóedbalĕ.*	Hij is voedballen.
He's been off playing football.	*hei is weezĕ vóedbalĕ.*	Hij is wezen voedballen.

As the first of two infinitives (§109), the word *zéin* is replaced by a word *wéezĕ* which is used only in this way.

198. Skating.

the skate	*dĕ scháats*	de schaats
Let's go skating.	*láat ons chaan scháatsĕ reijĕ.*	Laat ons gaan schaatsen rijden.

They usually say 'ride skates.'

He has bought a pair of skates.	*hei eeft ĕ paar scháatsĕ ghĕkócht.*	Hij heeft een paar schaatsen gekocht.
The ice is real good.	*ĕt éis is ér chóet.*	Het ijs is erg goed.
They've swept off the snow.	*zĕ hebĕ dĕ snéeu wéch chĕveecht.*	Zij hebben de sneeuw weggeveegd.
The ice doesn't bear (one) yet.	*ĕt éis dráacht noch niet.*	Het ijs draagt nog niet.
The ice already bears (one).	*ĕt éis dráacht al.*	Het ijs draagt al.
The ice is already holding.	*ĕt éis hóut al.*	Het ijs houdt al.
Now we can go skating.	*nóu kunĕ wĕ ghaan scháatsĕ reijĕ.*	Nu kunnen we gaan schaatsen rijden.
Wait a moment; I first have to strap on my skates.	*wácht eevĕ; ik moet éerst mĕn scháatsĕ ondĕr bindĕ.*	Wacht even; ik moet eerst mijn schaatsen onderbinden.
I've been out skating.	*ig ben ghaan scháatsĕ reijĕ.*	Ik ben gaan schaatsen rijden.

199. Bicycling.

the bicycle	*dĕ fiets*	de fiets
to bicycle	*fietsĕ*	fietsen

I have a bicycle and an auto.	*ik heb ĕ fiets en ĕn óutoo.*	Ik heb een fiets en een auto.
Have you seen Clara's new bicycle?	*hep jĕ kláartjĕs niewĕ fiets chĕzien?*	Heb je Klaartjes nieuwe fiets gezien?
She's gone bicycling.	*zĕ is fíetsĕ.*	Zij is fietsen.
She's been bicycling.	*zĕ is weezĕ fíetsĕ.*	Zij is wezen fietsen.
I cycled to Delft.	*ig be naar délĕft chĕfíetst.*	Ik ben naar Delft gefietst.
They've been bicycling all morning.	*zĕ hebĕ dĕ héelĕ vóormidach chĕfíetst.*	Zij hebben de heele voormiddag gefietst.
Do you like bicycling?	*hóut uu van fíetsĕ?*	Houdt u van fietsen?
I like walking better than bicycling. (Lit: I find it pleasanter.)	*ik find ĕt prétighĕr tĕ lóopĕ dan tĕ fíetsĕ.*	Ik vind het prettiger te loopen dan te fietsen.
It's better for you to go walking than to bicycle.	*t iz béetĕr voor uu tĕ wándĕlĕ dan tĕ fíetsĕ.*	't Is beter voor u te wandelen dan te fietsen.
Do you like bicycling better than hiking?	*hóut uu meer van fíetsĕ dan van wándĕlĕ?*	Houdt u meer van fietsen dan van wandelen?
I don't like bicycling far.	*ik hóu ĕr nie fán om vér tĕ fíetsĕ.*	Ik houd er niet van om ver te fietsen.
the path; paths	*ĕt pát; páadĕ*	het pad; paden
Alongside the auto-road there is a bicycle-path.	*langz dĕ réiwech is ĕ fíetspat.*	Langs de rijweg is een fietspad.
My bicycle is broken; I must have it fixed.	*mĕn fiets is kapót; ik moet sĕ laatĕ máakĕ.*	Mijn fiets is kapot; ik moet ze laten maken.
I must have my bicycle repaired.	*ik moet mĕ fiets laatĕ rĕpaaréerĕ.*	Ik moet mijn fiets laten repareeren.
The front wheel has got loose.	*ĕt fóorwiel is lós chĕraakt.*	Het voorwiel is losgeraakt.
I have a motorcycle.	*ik heb ĕ móotorfiets.*	Ik heb een motorfiets.

200. Church.

the church	*dĕ kérĕk, dĕ kérk*	de kerk

Next Sunday we'll go to church.	*vólghĕndĕ zóndach sulĕ wĕ naar dĕ kérk chaan.*	Volgende Zondag zullen we naar de kerk gaan.
Shall we go to church this morning?	*zulĕ wĕ van mórghĕ naar de kérk chaan?*	Zullen we van morgen naar de kerk gaan?
The service begins at ten o'clock.	*dĕ díenzd bĕghínt om tíen úur.*	De dienst begint om tien uur.
Church has started.	*dĕ kérk iz bĕghónĕ.*	De kerk is begonnen.
Church is out.	*dĕ kérk iz úit.*	De kerk is uit.

201. The Yard.

the garden, the yard	*dĕ túin*	de tuin
That is a beautiful old garden.	*dat is ĕn móojĕ ouwĕ túin.*	Dat is een mooie oude tuin.
the flower	*dĕ blóem*	de bloem
There are lots of flowers in it.	*dĕr stáan ĕr ĕn hóop blóemĕn in.*	Er staan er een hoop bloemen in.
There are also trees in it.	*dĕr stáan ĕr ook bóomĕn in.*	Er staan er ook boomen in.
the grass	*ĕt chrás*	het gras
The grass is fresh and green.	*ĕt chrás is férs en ghróen.*	Het gras is versch en groen.
I keep my garden nicely in order.	*ik hou mĕn túin nétjĕs in órdĕ.*	Ik houd mijn tuin netjes in orde.
I chase the birds away as much as possible.	*dĕ vóoghĕls jáagh ik soo veel móoghĕlik wéch.*	De vogels jaag ik zoo veel mogelijk weg.
My garden is all in a mess. (Lit: lies altogether over heap.)	*mĕn túin licht héelĕmaal oovĕr hóop.*	Mijn tuin ligt heelemaal over hoop.
I must put it in order.	*ik moet ĕm in órdĕ maakĕ.*	Ik moet hem in orde maken.
busy	*béezich*	bezig
She was busy in the garden.	*zĕ waz béezigh in dĕ túin.*	Zij was bezig in de tuin.
My room looks out on the garden.	*mĕn káamĕr keikt úit ob dĕ túin.*	Mijn kamer kijkt uit op de tuin.
Here you can look into the garden.	*híer ku jĕ in dĕ túin keikĕ.*	Hier kun je in de tuin kikjken.
Just look into the garden.	*kéik ĕz in de túin.*	Kijk eens in de tuin.
the (solid) fence, the (low) wall	*dĕ schúting*	de schutting
round	*rónt*	rond

We shall have to put a wall round the garden.	*wĕ zulĕn ĕ schúting ront om dĕ túin moetĕ máakĕ.*	Wij zullen een schutting rond om de tuim moeten maken.
The wall is broken, it has to be mended.	*dĕ schúting is kapót; zĕ moet ghĕmáakt wordĕ.*	De schutting is kapot; ze moet gemaakt worden.
the fence (board or wire)	*ĕt hék*	het hek
the gate	*dĕ póort*	de poort
There is a gate in the fence at the front side and at the rear side.	*dĕr is ĕm póortjĕ an dĕ vóorkant en an dĕn áchterkant in ĕt hék.*	Er is een poortje aan de voorkant en aan de achterkant in het hek.
the woods	*ĕd bós*	het bosch
There's a little woods behind the house.	*dĕr is ĕm bósjĕ achtĕr ĕt húis.*	Er is een boschje achter het huis.

202. Some Animals.

the cattle	*ĕt fée*	het vee
Just look at all the cattle!	*kéik ĕz al ĕt fée!*	Kijk eens al het vee!

Practise this sentence, replacing 'cattle' by each of the following:

the calves	*dĕ kálvĕrĕ*	de kalveren
the sheep	*dĕ schάapĕ*	de schapen
the lambs	*dĕ lámĕrĕ*	de lammeren
the pigs	*dĕ várkĕs*	de varkens
the chickens	*dĕ kípĕ*	de kippen
the birds	*dĕ vóoghĕls*	de vogels
the cows	*dĕ kóejĕ*	de koeien
the animals	*dĕ díerĕ*	de dieren.
What sort of animals are those?	*wát sein dat foor díerĕ?*	Wat zijn dat voor dieren?
	wát foor díerĕ zein dát?	Wat voor dieren zijn dat?

the animal	*ĕ díer*	het dier
What sort of strange animal is that?	*wát foor ĕn vreem díer iz dat?*	Wat voor een vreemd dier is dat?
She keeps chickens.	*zĕ houl kípĕ.*	Zij houdt kippen.
the cow	*dĕ kóe, dĕ kóej*	de koe
Have you given the cow grass?	*hep jĕ dĕ kóej ghrás chĕgheevĕ?*	Heb je de koe gras gegeven?
He used to keep cows there.	*hei heef taar kóejĕ stáan ghĕhat.*	Hij heeft daar koeien staan gehad.
I must go look for my dog.	*ik moet mĕn hónt chaan zóekĕ.*	Ik moet mijn hond gaan zoeken.
He's run away from me.	*hei iz mĕ ĕr van dóor gheghaan.*	Hij is me er van doorgegaan.

'Gone through from it', meaning 'run away'.

The leash broke and the dog ran away.	*dĕ léin brák en dĕ hónt ching ĕr van dóor.*	De lijn brak en de hond ging er van door.
to bark	*bláfĕ*	blaffen
What dog is barking so here?	*wélĕkĕ hónd bláft hier zoo?*	Welke hond blaft hier zoo?
Chase that dog away.	*jáagh die hónt wech.*	Jaag die hond weg.
the stone	*dĕ stéen*	de steen
The boys were throwing stones at the dog.	*dĕ jóngĕs waarĕ stéenĕn an t choojĕ naar dĕn hónt.*	De jongens waren steenen aan 't gooien naar de hond.
the horse	*ĕt páart*	het paard
the cart, the wagon	*dĕ kár*	de kar
That old horse can't pull that heavy cart.	*dat óuwĕ páart kan die zwáarĕ kár nie trékĕ.*	Dat oude paard kan die sware kar niet trekken.
Have you sold that horse?	*hept uu dat páart fĕrkócht?*	Hebt u dat paard verkocht?
Yes; he was getting too old for me.	*jáa; hei wért mĕ tĕ óut.*	Ja; hij werd me te oud.
Do you like riding horseback?	*hóut uu van páart reijĕ?*	Houdt u van paardrijden?
wild	*wíll*	wild
There are wild horses in America, but how did they get there?	*ĕr zein wíldĕ páardĕ in améerikaa, maar hóe zein zĕ ĕr ghĕkóomĕ?*	Er zijn wilde paarden in Amerika, maar hoe zijn ze er gekomen?

the cat	*dě kát*	de kat
the mouse	*dě múis*	de muis
the rat	*dě rát*	de rat
the truck, a lot	*dě bóel*	de boel
Our cat catches a whol[illegible]s and mice.	*onzě kát fangt ěn héelě boel rátěn en múizě.*	Onze kat vangt een heele boel ratten en muizen.
Wha[illegible]?	*hoe héet da dier in t hólants?*	Hoe heet dat dier in 't Hollandsch?

203. [illegible]

Le[illegible] out of town.	*laatě wě naa búitě ghaan.*	Laten we naar buiten gaan.
Let's leave the city.	*laatě wě dě stát uit chaan.*	Laten we de stad uitgaan.
Shall we take along some sandwiches?	*zulě wě wad bóotěramě měe neemě?*	Zullen wij wat boterhammen meenemen?
We're going on foot.	*wě ghάan tě vóet.*	Wij gaan te voet.
We're going by train.	*wě ghάan pěr tréin.*	Wij gaan per trein.
We'd rather walk than ride.	*wě wilě lievěr wándělě dan réijě.*	Wil willen liever wandelen dan rijden.
I'm going to ride half the way and walk half the way.	*ik chaa dě hálvě wech réijě en dě hálvě wech lóopě.*	Ik ga de halve weg rijden en de halve weg loopen.
Will it still take long till we're out of the city?	*dúurt ět noch lang tot wě buitě dě stát sein?*	Duurt het nog lang tot wij buiten de stad zijn?
If you follow this street you'll be in the open country in a few minutes.	*alz uu déezě stráat ín ghaal, bent uu in ě páar mienúutě in t oopě vélt.*	Als u deze straat ingaat, bent u in een paar minuten in het open veld.
Is this the road to Scheveningen?	*iz dí tě wech naa schéevěningě?*	Is dit de weg naar Scheveningen?
the viaduct	*ět fiejědúkt*	het viaduct
The railroad goes over a viaduct here.	*dě spóorlein ghaat hier oověr ěn viejědúkt.*	De spoorlijn gaat hier over een viaduct.

Tomorrow we'll go (Lit: pull) on farther.	*mórghĕ trékĕ wĕ vérdĕr.*	Morgen trekken wij verder.
Day after tomorrow we go back home.	*óovĕrmorghĕ ghaan wĕ trúch naar húis.*	Overmorgen gaan wij terug naar huis.
It looks as if it were going to rain.	*ĕt síet ĕr naar úit of ĕt chaat réeghĕnĕ.*	Het ziet er naar uit of het gaat regenen.
We must hurry.	*wĕ moetĕn ons háastĕ.*	Wij moeten ons haasten.
We'll be home before it starts to rain.	*wĕ zulĕ túi sein voor ĕd bĕghín tĕ réeghĕnĕ.*	Wij zullen thuis zijn voor het begint te regenen.
We followed the road toward Haarlem.	*wĕ zein dĕ wéch naar háarlem óp chĕghaan.*	Wij zijn de weg naar Haarlem opgegaan.
There are trees along the road.	*dĕr staam bóomĕ langz dĕ wéch.*	Er staan boomen langs de weg.
The path is very narrow.	*ĕt pát is érgh nóu.*	Het pad is erg nauw.
A ways farther on there is a little path that goes off to the right.	*wat férdĕr óp chaat ĕr ĕm páatjĕ réchs áf.*	Wat verder op gaat er een paadje rechts af.
Farther up there is an inn where you can rest.	*vérdĕr óp iz ĕ kaféc waar uu kunt úit rustĕ.*	Verder op is een café waar u kunt uitrusten.

They say 'rest OUT'; compare in English 'rest UP.'

the hill, the mountain	*dĕ bérĕch*	de berg
We're going up the hill.	*wĕ ghaan dĕ béregh op.*	Wij gaan de berg op.
One isn't allowed to walk on the railroad tracks.	*jĕ móocht niet oovĕr dĕ spóorlein wándĕlĕ.*	Je moogt niet over de spoorlijn wandelen.
I can (already) see the lights of the city.	*i kan dĕ líchtĕ van dĕ stát al zien.*	Ik kan de lichten van de stad al zien.
In the city it is not so dark as outside.	*binĕ dĕ stát is ĕt níet soo dónkĕr alz búitĕ.*	Binnen de stad is het niet zoo donker als buiten.

grow, grew, has grown	*wásĕ, wies, is chĕwásĕ*	wassen, wies, is gewassen
the crop	*ĕt chĕwás*	het gewas
The crops look (Lit: stand) good this year.	*ĕt chĕwás staat chóet fan t jáar.*	Het gewas staat goed van 't jaar.

Practise this sentence, replacing 'the crops' by each of the following:

the grain	*ĕt chráan*	het graan
	ĕt kóorĕ	het koren
the wheat	*dĕ tároe*	de tarwe
the oats	*dĕ háavĕr*	de haver
the rye	*dĕ róch*	de rog
the barley	*dĕ ghérst*	de gerst
the buckwheat	*dĕ bóekweit*	de boekweit.
the farmer	*dĕ bóer*	de boer
the farm	*dĕ boerdĕréi*	de boerderij
the hay	*ĕt hóoj*	het hooi
The farmers have to bring in the hay.	*dĕ bóerĕ moeten ĕt hóoj bínĕ brengĕ.*	De boeren moeten het hooi binnen brengen.
the drained land, farmland	*dĕ póldĕr*	de polder

In the Netherlands part of the farmland is reclaimed land; the water is kept out by dikes (levees) and a pumping system. Each block of such land is called a 'polder.'

At the left and right of the road is the farmland.	*línks en réchs fan dĕ wéch iz dĕ póldĕr.*	Links en rechts van de weg is de polder.
the dike	*dĕ déik*	de dijk
Round the farmland (there) is the dike.	*rónt om dĕ póldĕr iz dĕ déik.*	Rond om de polder is de dijk.
the barn	*dĕ schúur*	de schuur

This Dutch word means a building for storing grain.

the stable	*dĕ stál*	de stal

This Dutch word means a building for housing animals

On the farms the barns and stables are near the farm house.	*in dĕ póldĕr[illegible] staan dĕ schúurĕ en dĕ stálĕ [illegible] [illegible]ĕd bóerehuis.*	In de polders staan de schuren en de stallen vlakbij het boerenhuis.
By that little river we used to own some land. (Lit: earlier had land lying.)	*an dat rie[illegible]jĕ hebĕ wĕ vróeghĕr lánt lighĕ ghĕ[illegible]at.*	Aan dat riviertje hebben wij vroeger land liggen gehad.
We own some land there.	*wĕ hebĕ daar lánt lighĕ.*	Wij hebben daar land liggen.
The farmers have had a bad year.	*dĕ bóerĕ heben ĕ sléchl jáar gehat.*	De boeren hebben een slecht jaar gehad.

205. By the Water.

The river is 500 meters wide.	*dĕ rievíer is féif hondĕrt meetĕrs bréet.*	De rivier is vijfhonderd meters breed.
That is half a kilometer.	*da s ĕn hálĕvĕ kielooméetĕr.*	Dat is een halve kilometer.

The meter is 39 inches (a little over a yard); the kilometer (1000 meters) is about six tenths of an American (land) mile.

the bridge	*dĕ brúch*	de brug
A ways farther down there is a bridge.	*ĕ béetjĕ verdĕr áf is ĕr ĕ brúch.*	Een beetje verder af is er een brug.
From here you can't see the bridge, because there is a bend in the river	*van híer uit ku jĕ dĕ brúch nie síen, om dat ĕr ĕ bócht is in dĕ rievíer.*	Van hier uit kun je de brug niet zien, omdat er een bocht is in de rivier.
deep	*díep*	diep
The water is three meters deep here.	*ĕt wáatĕr is hier drie meetĕr díep.*	Het water is hier drie meter diep.
This lake is very deep.	*di méer is ergh díep.*	Dit meer is erg diep.
the pond	*dĕ véivĕr*	de vijver
shallow	*ondíep*	ondiep

This pond is shallow.	*deezĕ vĕivĕr is ondíep.*	Deze vijver is ondiep.
We went (by boat) up the river.	*wĕ vóerĕ dĕ rievíer op.*	Wij voeren de rivier op.
If that man keeps going ahead like that he'll fall into the water.	*alz die mán zoo dóor ghaat, fall ie noch in t wáatĕr.*	Als die man zoo doorgaat, valt hij nog in het water.

The word *nóch* 'still, yet' here means something like 'before we get to the end of it; before we see the last of it.'

Throw him a rope.	*ghóoj ĕm ĕ léin.*	Gooi hem een lijn.
Our boat tipped over and we all fell in the water.	*onzĕ bóot sloech óm, ĕn wĕ vielĕn álĕmaal in t wáatĕr.*	Onze boot sloeg om, en we vielen allemaal in 't water.
swim, swam, has swum	*zwémĕ, zwóm, is chĕzwómĕ*	zwemmen, zwom, is gezwommen
Can you swim?	*kunt uu zwémĕ?*	Kunt u zwemmen?
I'm going swimming.	*i chaa zwémĕ.*	Ik ga zwemmen.
When do you want to go swimming?	*wáneer wil uu ghaan zwémĕ?*	Wanneer wil u gaan zwemmen?

LESSON 28: BODY AND HEALTH

206. Parts of the Body.

the shoulder	*dĕ schóuwĕr*	de schouder
Can you carry the trunk on your shoulder?	*kunt uu dĕ kófĕr op uuw schóuwĕr dráaghĕ?*	Kunt u de koffer op uw schouder dragen?
That man is strong.	*die man i stérĕk.*	Die man is sterk.
weak	*zwák*	zwak
That child is weak.	*da kíntjĕ i swák.*	Dat kindje is zwak.
If you pull my hair once more, Pete, I'm going to tell mother.	*as jĕ nógh ĕs a mĕn háarĕ trekt, píet, chaa k ĕt an móedĕr zeghĕ.*	Als jij nog eens aan mijn haren trekt, Piet, ga ik het aan moeder zeggen.

She says 'my hairs,' in the plural; the singular *háar* is used, as in English, for a single hair and also for one's entire head of hair; but in this latter meaning the Dutch also use the plural *háarĕ.*

She has black hair.	*zĕ heef swárt háar.*	Zij heeft zwart haar.
His hair hung down over his eyes.	*dĕ háarĕ híngĕn ĕm oovĕr zĕn óoghĕ.*	De haren hingen hem over zijn oogen.
the mouth	*dĕ mónt*	de mond
Her mouth never stops going.	*haar mónt staat nóojt stíl.*	Haar mond staat nooit stil.
When I spoke of it, she blushed. (Lit: she got a color.)	*toen ik ĕr van sprák, kréech sĕ ĕ kléur.*	Toen ik er van sprak, kreeg ze een kleur.
bite, bit, bitten	*béitĕ, béet, ghĕbéetĕ*	bijten, beet, gebeten
the lip	*dĕ líp*	de lip
He bit his lips. (Lit: He bit himself on his lips.)	*hie béet sich op sĕn lípĕ.*	Hij beet zich op zijn lippen.

She bit her lips.	*zĕ béet sich op ĕr lípĕ.*	Zij beet zich op haar lippen.
I bit my lips.	*ig béet mĕ op mĕ lípĕ.*	Ik beet me op mijn lippen.
the finger	*de víngĕr*	de vinger
We have five fingers on each hand.	*wĕ hebĕ véi fíngĕrs an íedĕrĕ hánt.*	Wij hebben vijf vingers aan iedere hand.
My foot is asleep.	*mĕ vóet slaapt.*	Mijn voet slaapt.
He is looking well.	*hei zíet ĕr ghóet úit.*	Hij ziet er goed uit.
He is looking poorly.	*hei zíet ĕr slécht úit.*	Hij ziet er slecht uit.
blind	*blínt*	blind
He is blind in one eye.	*hei iz blínt an éen óoch.*	Hij is blind aan een oog.
both	*béijĕ*	beide
He is blind in both eyes.	*hei is am béijĕ óoghĕ blínt.*	Hij is aan beide oogen blind.
He was born blind.	*hei iz blínt chĕbóorĕ.*	Hij is blind geboren.
help	*dĕ húlĕp.*	de hulp
The blind get much help.	*dĕ blíndĕ kreighĕ veel húlĕp.*	De blinden krijgen veel hulp.
deaf	*dóof*	doof
the ear	*ĕt óor*	het oor
He is deaf in one ear.	*hei iz dóov an éen óor.*	Hij is doof aan een oor.
He is a bit deaf in his left ear.	*hei iz ĕm beetjĕ dóov an zĕn línkĕr óor.*	Hij is een beetje doof aan zijn linker oor.

207. Illness, Colds.

to feel	*vóelĕ*	voelen
I don't feel well. (Lit: I feel myself not good.)	*ik fóel mĕ nie chóet.*	Ik voel me niet choed.
She isn't feeling well.	*zĕ vóelt sich nie chóet.*	Zij voelt zich niet goed.
I've got a cold.	*ig ben vĕrkóuwĕ.*	Ik ben verkouden.
the nose	*dĕ néus*	de neus

My nose is running.	*mĕ néus loopt.*	Mijn neus loopt.
I have a running nose.	*ik heb ĕn lóopĕndĕ néus.*	Ik heb een loopende neus.
sore	*zéer*	zeer
the throat	*dĕ kéel*	de keel
I have a sore throat.	*ik heb ĕ zéerĕ kéel.*	Ik heb een zeere keel.
I can't swallow.	*i ka nie slíkĕ.*	Ik kan niet slikken.
the pain	*dĕ péin*	de pijn
My right hand hurts. (Lit: does pain.)	*mĕ réchtĕr hán doe péin.*	Mijn rechter hand doet pijn.
the body	*ĕt líchaam*	het lichaam
My whole body aches.	*mĕn héélĕ líchaam doet mĕ péin.*	Mijn heele lichaam doet me pijn.

(Lit: does me pain.) The phrase *mĕn héélĕ líchaam* has the ending *-ĕ* on the adjective before a *dat*-noun; it is one of the special phrases (§138) which go against §137.

I have (an) ear-ache.	*k hep óorpein.*	Ik heb oorpijn.

Practise this sentence, replacing 'ear-ache' by each of the following:

headache	*hóofpein*	hoofdpijn
toothache	*tántpein*	tandpijn
stomach-ache	*máachpein*	maagpijn
belly-ache	*búikpein*	buikpijn.

The new words in the preceding phrases are as follows:

the head	*ĕt hóoft*	het hoofd
the stomach	*dĕ máach*	de maag
the abdomen, the belly	*dĕ búik*	de buik.
the heart	*ĕt hárt*	het hart
He felt his heart beating.	*hei vóeldĕ zĕn hárt klopĕ.*	Hij voelde zijn hart kloppen.

He got seasick and threw up. (Lit: gave over.)	*hei wert séezick en ghav óovĕr.*	Hij word zeeziek en gaf over.
the fever	*dĕ kóors*	de koorts
He has high fever.	*hei heeft hóoghĕ kóors.*	Hij heeft hooge koorts.
the skin	*ĕt fél, dĕ húit*	het vel, de huid
He got red spots on his skin.	*hei kréech róojĕ plékjĕs ob dĕ húit.*	Hij kreeg roode plekjes op de huid.
the blood	*ĕd blóet*	het bloed
to bleed	*blóedĕ*	bloeden
I have a nosebleed.	*ik heb ĕ néuzbloeding.*	Ik heb een neusbloeding.
I've got blood on my coat.	*ik heb blóet op mĕ jás.*	Ik heb bloed op mijn jas.

208. Injuries and Sickness.

the ankle	*dĕ énkĕl*	de enkel
to sprain	*vĕrstúikĕ*	verstuiken
He's sprained his ankle.	*hei eef sĕn énkĕl vĕrstuikt.*	Hij heeft zijn enkel verstuikt.
the arm	*dĕ árĕm*	de arm
She's broken her arm.	*zĕ heeft ĕr árĕm ghĕbrookĕ.*	Zij heeft haar arm gebroken.
the leg, the bone	*ĕd béen*	het been

The regular plural *béenĕ* means 'legs'; the queer plural *béendĕrĕ* means 'bones'. In the singular there is no distinction.

He's broken his leg.	*hei eef sĕm béen ghĕbrookĕ.*	Hij heeft zijn been gebroken.
He's been bitten by a dog.	*hei iz door ĕn hónt chĕbeetĕ.*	Hij is door een hond gebeten.
to injure	*bĕzéerĕ*	bezeeren
I've hurt my finger.	*ik heb mĕn víngĕr bĕzéert.*	Ik heb mijn vinger bezeerd.

Practise this sentence, replacing 'finger' by each of the following:

thumb	*duim*	duim
hand	*hánt*	hand

arm	*árěm*	arm
shoulder	*schóuwěr*	schouder
back	*rúch*	rug
leg	*béen*	been
knee	*kníe*	knie
foot	*vóet*	voet
toe	*tóon.*	toon.
The child fell down the stairs; she's hurt her knee.	*ět kínt is fan dě tráp chěvalě; zě heeft ěr knietjě bězeert.*	Het kind is van de trap gevallen; ze heeft haar knietje bezeerd.
I've cut (myself in) my finger.	*ik hép mě in měn víngěr ghěsnéejě.*	Ik heb me in mijn vinger gesneden.
bandage, bandaged, has bandaged	*věrbíndě, věrbónt, heeft fěrbóndě*	verbinden, verbond, heeft verbonden
the wound	*dě wónt*	de wond
to wound	*wóndě*	wonden
He's (been) wounded.	*hei is chěwónt.*	Hij is gewond.
Tie up this wound, please.	*věrbínt deezě wónt, as jě blíef.*	Verbind deze wond, als je blieft.
the bandage	*ět fěrbánt*	het verband
tight, firm, fast	*vást*	vast
This bandage has got loose again; we we must make it fast.	*dit fěrbánt is wéer lós ghěraakt; wě moetěn ět eevě vást maakě.*	Dit verband is weer los geraakt; we moeten het even vastmaken.
He's very ill.	*hei is érch síek.*	Hij is erg ziek.
He's dangerously ill.	*hei is chěváarlik síek.*	Hij is gevaarlijk ziek.
the doctor	*dě dóktěr*	de dokter
He's in bad shape, says the doctor.	*hei is ěr sléchl an tóe, zech tě dóktěr.*	Hij is er slecht aan toe, zegt de dokter.
bad, wrong	*mís*	mis
It's bad with him again.	*t is weer mís met ěm.*	't Is weer mis met hem.
We shall have to take him to the hospital. They call it 'sick-house.'	*wě zúlěn ěm naar ět síekěhuis moetě bréngě.*	Wij zullen hem naar het ziekenhuis moeten brengen.

to operate	*opĕréerĕ*	opereeren
We shall have to operate on him.	*wĕ zulĕn ĕm moetĕ opĕréerĕ.*	Wij zullen hem moeten opereeren.
the operation	*dĕ opĕráasie*	de operatie
The operation has gone off well.	*dĕ opĕráasie is ghoed áf chĕloopĕ.*	De operatie is goed afgeloopen.
to trouble, to matter	*schéelĕ*	schelen
What's troubling you?	*wat schéelt uu?*	Wat scheelt u?
What's the matter? (Lit: What is troubling thereon?)	*wat schéelt ĕr aan?*	Wat scheelt er aan?
What's the matter with her?	*wat schéelt ĕr?*	Wat scheelt haar?
Ask the doctor what you'd better do.	*vraagh dĕ dóktĕr wat uu dóen moet.*	Vraag de dokter wat u doen moet.
Go to the doctor.	*gháa naar dĕ dóktĕr.*	Ga naar de dokter.
The doctor's office is upstairs.	*dĕ spréekaamĕr iz bóovĕ.*	De spreekkamer is boven.

The doctor's office is his 'speaking-room.'

the tongue	*dĕ tóng*	de tong
Let me take a look at your tongue.	*laat ĕs uuw tóng zien.*	Laat eens uw tong zien.
the medicine	*dĕ meediesséin*	de medicijn
You'll have to take this medicine.	*uu zult déezĕ meediesséin moetĕ ghĕbrúikĕ.*	U zult deze medicijn moeten gebruiken.
the drug store, apothecary shop	*dĕ apotéek*	de apotheek
Where is there a drug store here?	*wáar is hier ĕn apotéek?*	Waar is hier een apotheek?
the prescription	*ĕt rĕsépt*	het recept
Can you prepare this prescription for me?	*kunt uu dit rĕsépt foor mĕ kláar maakĕ?*	Kunt u dit recept voor me klaar maken?
Have you anything for a headache?	*hept u iets teeghĕ hóofpein?*	Hebt u iets tegen hoofdpijn?
Phone the doctor.	*tĕlĕfoonéer dĕ dóktĕr.*	Telefoneer de dokter.
Send for the doctor.	*stúur om dĕ dóktĕr.*	Stuur om de dokter.

Run for the doctor.	*lóop om dĕ dóktĕr.*	Loop om de dokter.
You must send for the doctor immediately.	*uu moe tierékt om dĕ dóktĕr stuurĕ.*	U moet direct om de dokter sturen.
We've sent for the doctor.	*wĕ hebĕn om dĕ dóktĕr ghĕstuurt.*	Wij hebben om de dokter gestuurd.
The doctor was called, but it was too late.	*dĕ dóktĕr wert chĕróepĕ, maar ĕt was tĕ láat.*	De dokter werd geroepen, maar het was te laat.
He's under the doctor's care. (Lit: under doctor's hands.)	*hei iz ondĕr dóktĕrs handĕ.*	Hij is onder dokters handen.
The nurse must stay with him.	*dĕ vĕrpléechstĕr moed bĕi ĕm bleivĕ.*	De verpleegster moet bij hem blijven.
A trained nurse takes care of sick people, not of healthy people.	*ĕn vĕrpléechstĕr zórĕcht foor ziekĕ ménsĕ, niet foor ghĕzóndĕ.*	Een verpleegster zorgt voor zieke menschen, niet voor gezonden.
The patient is getting better.	*dĕ ziekĕ word béetĕr.*	De zieke wordt beter.
I hope you'll get better quickly.	*ik hóob dat uu ghóu béetĕr wort.*	Ik hoop dat u gauw beter wordt.
It isn't so very bad.	*t is niet soo héel erĕch.*	't Is niet zoo heel erg.
Oh, it's not so bad!	*óo, t i soo érĕch nie!*	O, 't is zoo erg niet!
The patient will live all right. (Lit: stay in the life.)	*dĕ ziekĕ zal wel in t léevĕ bleivĕ.*	De zieke zal wel in 't leven blijven.
He'll live, no doubt.	*hei bleift we léevĕ.*	Hij blijft wel leven.
dead	*dóot*	dood
I was more dead than alive.	*ik was meer dóo dan léevĕnt.*	Ik was meer dood dan levend.
He chanced to learn (Lit: came to know) that his brother was dead.	*hei kwam tĕ wéetĕ dat sĕm bróer dóot was.*	Hij kwam te weten dat zijn broer dood was.
Her aunt died last night.	*haar tántĕ is fĕrléejĕ nacht chĕstórvĕ.*	Haar tante is verleden nacht gestorven.

209. The Dentist.

the dentist	*dĕ tántarts*	de tandarts

I have to go to the dentist's.	*ik moet naar dĕ tántarts chaan.*	Ik moet naar de tandarts gaan.
I have a bad tooth; I have to have it pulled.	*ik heb ĕn ziekĕ tánt; ik moet ĕm laatĕ trékĕ.*	Ik heb een zieke tand; ik moet hem laten trekken.
Will you look at my teeth?	*wil uu mĕn tándĕ náa keikĕ?*	Wil u mijn tanden nakijken?
to fill (a tooth)	*plombéerĕ*	plombeeren
I'll have to fill this tooth.	*déezĕ tánt moet ik wel plombéerĕ.*	Deze tand moet ik wel plombeeren.
We'll have to pull this tooth.	*déezĕ tánt moetĕ wĕ úi trekĕ.*	Deze tand moeten we uittrekken.
The root has to come out.	*dĕ wórtĕl moet ĕr úit.*	De wortel moet er uit.
Shall I clean your teeth?	*wil ik uuw tandĕ schóon maakĕ?*	Wil ik uw tanden schoon maken?

LESSON 29: HOSTILITIES

210. The Army.

the army	*ĕt léeghĕr*	het leger
I come from the American army.	*i kóm van ĕt ameeriekáansĕ léeghĕr.*	Ik kom van het Amerikaansche leger.
the regiment	*ĕt rĕzjieménl*	het regiment
Our regiment will arrive here tomorrow.	*ons rĕzjieménl zal mórghĕ hier áan koomĕ.*	Ons regiment zal morgen hier aankomen.
the company	*dĕ kompanjíe*	de compagnie
There are five Englishmen in our company.	*ĕr zein véif éngĕlsĕn in onzĕ kompanjíe.*	Er zijn vijf Engelschen in onze compagnie.
the infantry	*dĕ ínfantĕrie*	de infanterie
My brother is (serving) in the infantry	*mĕ bróer díend bei dĕ ínfantĕrie.*	Mijn broer dient bij de infanterie.

Practise this sentence, replacing 'infantry' by the following:

the cavalry	*dĕ kavalĕríe*	de cavalerie
the artillery	*dĕ artilĕríe*	de artillerie.
the cannon	*ĕt kanón*	het kanon
Can you hear the cannons?	*kunt uu dĕ kanónĕ hoorĕ?*	Kunt u de kanonnen hooren?
the gun	*ĕt chĕwéer*	het geweer
I have to clean my gun.	*ik moet mĕ ghĕwéer schóon maakĕ.*	Ik moet mijn geweer schoon maken.
We have to repair the machine-gun.	*wĕ moetĕn ĕt masjíenĕghĕweer rĕpaaréerĕ.*	Wij moeten het machinegeweer repareeren.
the revolver	*dĕ rĕvólvĕr*	de revolver

He doesn't dare go out without his revolver.	*zondĕr zĕn rĕvólvĕr durĕft ie nie úi tĕ ghaan.*	Zonder zijn revolver durft hij niet uit te gaan.
You'd better keep your revolver with you.	*jĕ houd béetĕr jĕ rĕvólvĕr béi jĕ.*	Je houdt beter je revolver bij je.
the cartridge	*dĕ patróon*	de patroon
I need cartridges for my revolver.	*ik heb patróonĕ voor mĕ rĕvólvĕr noodich.*	Ik heb patronen voor mijn revolver noodig.
the bayonet	*dĕ baajoonét*	de bajonet
Take your bayonet.	*neem jĕ baajoonét.*	Neem je bajonet.
the lantern	*dĕ lantáarĕ*	de lantaarn
I have my pocket flashlight with me.	*ik heb mĕ záklantaarĕ bei mĕ.*	Ik heb mijn zaklantaarn bij me.
I need a new battery for my pocket flashlight.	*ik heb ĕ niewĕ batĕréi noodich foor mĕ záklantaarĕ.*	Ik heb een nieuwe batterij noodig voor mijn zaklantaarn.
No, the battery is all right, but the bulb is broken.	*née, dĕ batĕréi is in órdĕ, maar ĕt chlóejlampjĕ is kapót.*	Neen, de batterij is in orde, maar het gloeilampje is kapot.
shoot, shot, has shot	*schíetĕ, schóot, heeft chĕschóotĕ*	schieten, schoot, heeft geschoten
Have you heard shooting?	*hept uu hoorĕ schíetĕ?*	Hebt u hooren schieten?
One can't shoot here.	*hier mach niet chĕschóotĕ wordĕ.*	Hier mag niet geschoten worden.
Shoot! Fire!	*vúur!*	Vuur!

211. Halt!

Halt!	*hált!*	Halt!
Hands up or I'll shoot!	*hándĕ om hóoch ov ik schíet!*	Handen omhoog of ik schiet!
move, moved, has moved	*bĕwéeghĕ, bĕwóoch, heev bĕwóoghĕ*	bewegen, bewoog, heeft bewogen
If you move, I'll shoot.	*als jĕ bĕwéecht, schíet ik.*	Als je beweegt, schiet ik.
Don't move your hand!	*bĕwéech jĕ hánt niet!*	Beweeg je hand niet!
Stop that!	*láa tat!*	Laat dat!

Don't touch me!	*ráak mĕ nie áan!*	Raak me niet aan!
the wood	*ĕt hóut*	het hout
He hit him with a piece of wood.	*hei slóech ĕm met ĕ stuk hóut.*	Hij sloeg hem met een stuk hout.
They let him lie for dead.	*zĕ hebĕn ĕm voor dóot laatĕ lighĕ.*	Zij hebben hem voor dood laten liggen.
He got away with his life.	*hei bracht ĕr ĕt léevĕn af.*	Hij bracht er het leven af.
They're holding the corporal (as a) prisoner.	*zĕ hóuwĕ dĕ korpĕráal ghĕvángĕ.*	Zij houden de korporaal gevangen.

'Hold him caught' means hold him prisoner. Likewise 'the prisoner' is *dĕ ghĕvángĕnĕ* 'the caught (person).'

The wound is not dangerous.	*dĕ wónt is nie chĕváarlik.*	De wond is niet gevaarlijk.
In a week he'll be well again.	*oovĕr ĕ wéek sal ie weer ghĕzónt sein.*	Over een week zal hij weer gezond zijn.

212. Killing.

to kill	*dóodĕ*	dooden
He killed the man.	*hei heef tĕ man ghĕdóot.*	Hij heeft de man gedood.
They've killed him. (Lit: struck or knocked him dead.)	*zĕ hebĕn ĕm dóot chĕslaaghĕ.*	Ze hebben hem doodgeslagen.
They're going to kill him.	*zĕ ghaan ĕm dóot slaan.*	Ze gaan hem doodslaan.
They'll shoot him (dead).	*zĕ zulĕn ĕm dóot schietĕ.*	Ze zullen hem doodschieten.
The Germans shot many people in this village.	*dĕ dúitsĕrs hebĕn in di dórĕp féel ménsĕ dóot chĕschootĕ.*	De Duitschers hebben in dit dorp veel menschen doodgeschoten.
to murder	*vĕrmóordĕ*	vermoorden
The Germans murdered him.	*dĕ dúitsĕrs hebĕn ĕm vĕrmóort.*	De Duitschers hebben hem vermoord.
command, commanded, has commanded	*bĕvéelĕ, bĕvál, heev bĕvóolĕ*	bevelen, beval, heeft bevolen
The German general ordered the prisoners to be killed.	*dĕ dúitsĕ gheenĕráal bĕvál om dĕ ghĕvángĕnĕ tĕ dóodĕ.*	De Duitsche generaal beval om de gevangenen te dooden.

The order was given for the prisoners to be killed.	*ĕr werd bĕvóolĕn om dĕ ghĕvángĕnĕ tĕ dóodĕ.*	Er werd bevolen om de gevangenen te dooden.

213. THE ENEMY.

the enemy	*dĕ véijant*	de vijand
We have attacked the enemy.	*wĕ hebĕ dĕ véijant áan ghĕvalĕ.*	Wij hebben de vijand aangevallen.

'To fall on' is to attack.

The enemy is running away.	*dĕ véijant chaat ĕr van dóor.*	De vijand gaat er van door.
After the battle the enemy retreated. (Lit: drew back).	*náa dĕ slách iz dĕ véijant trúch chĕtrokĕ.*	Na de slag is de vijand teruggetrokken.
The colonel ordered a retreat.	*dĕ kooloněl bĕval trúch tĕ ghaan.*	De kolonel beval terug te gaan.
They are holding the city occupied.	*zĕ houwĕ dĕ stád bĕzét.*	Ze houden de stad bezet.
The Germans lost the battle.	*dĕ dúitsĕrs hebĕ dĕ slách fĕrloorĕ.*	De Duitschers hebben de slag verloren.
The Germans have lost the war.	*dĕ dúitsĕrs hebĕ dĕn óorloch fĕrloorĕ.*	De Duitschers hebben de oorlog verloren.
hide, hid, hidden	*vĕrbérghĕ, vĕrbórch, vĕrbórghĕ*	verbergen, verborg, verborgen

You will find it easier to use the following regular verb, but to understand people, you will have to know both words:

to hide	*vĕrstópĕ*	verstoppen
the cellar	*dĕ kélder*	de kelder
You'd better hide in the cellar.	*vĕrstóp jĕ liever in dĕ kéldĕr.*	Verstop je liever in de kelder.
Can you hide me anywhere here?	*kúnt uu mĕ hier éreghĕs fĕrbérghĕ?*	Kunt u me hier ergens verbergen?
They hid the man in the barn.	*zĕ vĕrbórghĕ dĕ mán in dĕ schúur.*	Zij verborgen de man in de schuur.
I think there's a German hiding in these woods.	*ik chĕlóov dat ĕr ĕn dúitsĕr in dad bós fĕrbórghĕ zit.*	Ik geloof dat er een Duitscher in dat bosch verborgen zit.

LESSON 30: REVIEW

214. Review.

In this and the next lesson we add a very few useful words; for the most part, we give practice on the words and the turns of speech which we have met in earlier lessons.

215. Some More Indoor Things.

What have you there in that trunk?	*wat hépt uu daar in die kófĕr?*	Wat hebt u daar in die koffer?

Practise this sentence, replacing *die kófĕr* by each of the following:

that valise	*dat falíes*	dat valies
that suitcase	*die hántkofĕr*	die handkoffer
that big bundle	*dat chróotĕ pák*	dat groote pak
that package	*dat pákjĕ*	dat pakje
that parcel	*dat pakét*	dat pakket
that bag	*die zák*	die zak
your coat pocket	*uuw jásak*	uw jaszak
that box	*die dóos*	die doos
that little box	*da dóosjĕ*	dat doosje
that chest	*die kíst*	die kist
that wooden box	*dat hóutĕ kísjĕ*	dat houten kistje
that basket	*die mánt*	die mand
that closet (or cupboard)	*die kást*	die kást
that drawer	*die láa*	die la.

What box do you mean?	*wélĕkĕ dóoz bĕdóelt uu?*	Welke doos bedoelt u?
Do you mean this cigar-box?	*bĕdóelt uu dit sieghàarĕkisjĕ?*	Bedoelt u dit sigarenkistje?
Have you looked (to see) what's in it?	*hept uu ghĕkéekĕ wat ĕr in zit?*	Hebt u gekeken wat er in zit?
The cupboard is two and one fourth meters high, one meter deep, and two meters wide.	*dĕ kást is twée en ĕ kwárt meetĕr hóoch, éen meetĕr díep, en twée meetĕr bréet.*	De kast is twee en een kwart meter hoog, een meter diep en twee meter breed.
The table is one (meter) by one meter sixty.	*dĕ táafĕl is éen bei éen meetĕr séstich.*	De tafel is een bij een meter zestig.
Hang your overcoat and your hat on the hook.	*hang uuw óovĕrjas en uuw hóet an dĕ háak.*	Hang uw overjas en uw hoed aan de haak.
Just hang them on that hook.	*háng zĕ eevĕ ob die háak.*	Hang ze even op die haak.
Put the books in the book-case.	*doe dĕ bóekĕn in dĕ bóekĕkast.*	Doe de boeken in de boekenkast.
the shelf	*dĕ plánk*	de plank
This shelf is too high; I can't reach it. (Lit: I can there not by.)	*deezĕ plánk is tĕ hóoch; i kán ĕr nie béi.*	Deze plank is te hoog; ik kan er niet bij.
I'm setting the plates on this shelf, so you can reach them easily.	*ik sé tĕ bórdĕn ob déezĕ plánk, dat jĕ ghoed béi kunt.*	Ik zet de borden op deze plank, dat je goed bij kunt.
The Haarlem oil is on the top shelf in the kitchen.	*dĕ háarlemĕr óolie staat op dĕ bóovĕnstĕ plánk in dĕ kéukĕ.*	De Haarlemmer olie staat op de bovenste plank in de keuken.
This is the drawer, but I don't know what's in it.	*dit iz dĕ láa, maar ik wéet nie wat ĕr ín zit.*	Dit is de la, maar ik weet niet wat er in zit.
Fasten the hook in the wall.	*maeg dĕ háak an dĕ múur vast.*	Maak de haak aan de muur vast.
The hook doesn't hold in the wall.	*dĕ háak hóut niet in dĕ múur.*	De haak houdt niet in de muur.
You can't hammer any nail into that hard wood.	*in dat hardĕ hóut ku jĕ gheen spéiker slaan.*	In dat harde hout kun je geen spijker slaan.
the bench	*dĕ bánk*	de bank
Sit down on the bench.	*gháa ob dĕ bánk sitĕ.*	Ga op de bank zitten.

Don't spit on the floor.	*spúuw niet ob dĕ vlóer.*	Spuw niet op de vloer.
I've broken a glass.	*k heb ĕn ghlás chĕbrookĕ.*	Ik heb een glas gebroken.
The cups are all of them broken.	*dĕ kópjĕs sein álemaal ghĕbróokĕ.*	De kopjes zijn allemaal gebroken.
Why did you drop the tray?	*wáarom heb jĕ ĕ díenblat laatĕ válĕ?*	Waarom heb je het dienblad laten vallen?
I couldn't help it.	*i kón ĕt nie hélĕpĕ.*	Ik kon het niet helpen.
Don't sit down on that little chair.	*gháa niet ob dat stóeltjĕ zitĕ.*	Ga niet op dat stoeltje zitten.
Here is a better and bigger one.	*hier iz ĕm béetĕrĕ en ĕn ghróotĕrĕ.*	Hier is een betere en een grootere.
That chair is comfortable.	*die stóel is chĕmákĕlik.*	Die stoel is gemakkelijk.

Replace 'that chair' by the following:

that bench	*die bánk*	die bank
that sofa	*die sóofaa*	die sofa
that bed	*did bét*	dit bed.
This color looks good on the wall.	*deezĕ kléur ziet choet úit ob dĕ múur.*	Deze kleur ziet goed uit op de muur.
This room faces (Lit: lies upon) north.	*deezĕ káamĕr licht op ĕt nóordĕ.*	Deze kamer ligt op het noorden.

Make it face in the other directions:

south	*zúijĕ*	zuiden
east	*óostĕ*	oosten
west	*wéstĕ*	westen.
My room is on the north side.	*mĕn káamĕr is an dĕ nóortkant.*	Mijn kamer is aan de noordkant.

Practise this sentence, replacing 'the north side' by the following:

the south side	*dĕ zúitkant*	de zuidkant
the east side	*dĕ óostkant*	de oostkant
the west side	*dĕ wéstkant*	de westkant.

The wind has banged the windows shut.	*dĕ wínt heef tĕ vénstĕrs tóe ghĕslaaghĕ.*	De wind heeft de vensters toegeslagen.
This door goes (out) to the yard.	*deezĕ déur ghaat naar dĕ túin.*	Deze deur gaat naar de tuin.
The key doesn't fit in the keyhole.	*dĕ sléutĕl pást niet in t sléutĕlghat.*	De sleutel past niet in het sleutelgat.
You'll have to grease the lock.	*uu moet ĕt slót sméerĕ.*	U moet het slot smeren.
A fuse has burned out; I'll have to take it out and put in a new one.	*ĕn zéekĕring is dóor ghĕbrant; ik moet sĕ ĕr úit haalĕ en ĕ níewĕ ín zetĕ.*	Een zekering is doorgebrand; ik moet ze er uithalen en een nieuwe inzetten.
It's getting dark.	*ĕt wor dónkĕr.*	Het wordt donker.
We must put on the light.	*wĕ moetĕn ĕt lícht aan steekĕ.*	Wij moeten het licht aansteken.
It's dark in the hallway; you'd better take your flashlight.	*t iz dónkĕr in dĕ gháng; neem béetĕr uuw záklantaarĕ.*	't Is donker in de gang; neem beter uw zaklantaarn.
I can't find my glaasses; I don't know where I've left them.	*i ka mĕ bríl nie findĕ; ik weet níe waar ik ĕm ghĕláatĕ hep.*	Ik kan mijn bril niet vinden; ik weet niet waar ik hem gelaten heb.
Whose bill-fold is that?	*wie zĕn portĕféuj iz dát?*	Wie z'n portefeuille is dat?
Who does that bill-fold belong to?	*van wíe iz die portĕféujĕ?*	Van wie is die portefeuille?

216. More Goings and Comings.

I'll come fetch you at half past seven.	*ik sal uu koomĕ háalĕ om hálĕr ácht.*	Ik zal u komen halen om half acht.
Come for me at two o'clock.	*ko mĕ om twée uur háalĕ.*	Kom me om twee uur halen.
Is anyone coming to fetch you tonight?	*komt íemant uu háalĕ van áavĕnt?*	Komt iemand u halen vanavond?
I'll come fetch you at the train.	*ik sal uu an dĕ tréin koomĕ áf haalĕ.*	Ik zal u aan de trein komen afhalen.
I'll go with you up to the fence.	*ik sal uu tot an ĕt hék brengĕ.*	Ik zal u tot aan het hek brengen.
Do you know where the lieutenant is (anywhere) to be found?	*weet uu wáar de lúitĕnant érĕghĕs tĕ víndĕn is?*	Weet u waar de liutenant ergens te vinden is?
I haven't seen him anywhere. (Lit: I have him nowhere seen.)	*ik heb ĕm nérĕghĕs chezien.*	Ik heb hem nergens gezien.
He hasn't been here this week.	*van dĕ wéek is ie niet híer ghĕweest.*	Van de week is hij niet hier geweest.

I saw him somewhere.	*ik heb ĕm érĕghĕs chĕzíen.*	Ik heb hem ergens gezien.
I met him in King Avenue.	*ig ben ĕm téeghĕ ghĕkoomĕ in dĕ kóon-ingslaan.*	Ik ben hem tegengekomen in de Koningslaan.
On November six he's coming here.	*op sés noovémbĕr komt ie híer.*	Op zes November komt hij hier.
On the sixth of November I'll probably see him.	*ob dĕ zézdĕ noowémbĕr zal ik ĕm wel zíen.*	Op de zesde November sal ik hem wel zien.
Next September he'll be here.	*kóoméndĕ septémbĕr zal ie híer zein.*	Komende September zal hij hier zijn.
In June he was here.	*in júunie was ie híer.*	In Juni was hij hier.
He came home the twenty-third of March.	*dĕ drie ĕ twíntichstĕ máart is ie túis chekoomĕ.*	De drie en twintigste Maart is hij thuis gekomen.
On the twenty-third of March he came back.	*ob dĕ drie ĕ twíntichstĕ máart is ie trú chĕkoomĕ.*	Op de drie en twintigste Maart is hij teruggekomen.
On March twenty-three he arrived here.	*ob dríe ĕ twíntich máart is ie hier áan ghĕkoomĕ.*	Op drie en twintig Maart is hij hier aangekomen.
Early in August he was here.	*vróegh in oughústus was ie híer.*	Vroeg in Augustus was hij hier.
(At the) end of August he left.	*eindĕ oughústus is ie vĕrtrókĕ.*	Einde Augustus is hij vertrokken.
He comes every other day.	*hei komt om dĕn ándĕrĕ dách.*	Hij komt om de andere dag.
I'm glad he's coming.	*ig ben bléi dat ie komt.*	Ik ben blij dat hij komt.
He doesn't go anywhere unless the sergeant goes along with him.	*hei ghaat nérĕghĕs naar tóe, ov dĕ serzjánt chaat met ĕ mée.*	Hij gaat nergens naartoe of de sergeant gaat met hem mee.
He called something to me in driving past, but I didn't understand what.	*hei ríep mĕ iets tóe in t foorbéi reijĕ, maar ik fĕrstónt nie wát.*	Hij riep me iets toe in het voorbij-rijden, maar ik verstond niet wat.
I don't know what he said.	*k wéet nie wat ie zéi.*	Ik weet niet wat hij zei.
Before I leave I must put my revolver and my flashlight and also some money on my person.	*vóor ik fĕrtrék moet ik mĕn rĕvólvĕr en mĕ záklantaarĕ en ook wat chéld béi mĕ steckĕ.*	Voor ik vertrek moet ik mijn revolver en mijn zaklantaarn en ook wat geld bij me steken.
The dog always runs after him.	*dĕ hónt loopt álteit achtĕr ĕm áan.*	De hond loopt altijd achter hem aan.

The dog went after him and barked at him.	*dĕ hónt sat ĕm náa en bláfte téeghĕn ĕm.*	De hond zat hem na en blafte tegen hem.
He came to tell me about it.	*hei kwám ĕt mĕ vĕrtélĕ.*	Hij kwam het me vertellen.
The dog broke loose.	*dĕ hónt is lós chĕbrookĕ.*	De hond is losgebroken.
You have to stay here in the house.	*uu móet hier in t húiz bleivĕ.*	U moet hier in het huis blijven.
You're not allowed to go out.	*uu móocht nie úit chaan.*	U moogt niet uitgaan.
If he should come, then tell him I'm out.	*mocht ie kóomĕ, zéch ĕm dan dat ik úid ben.*	Mocht hij komen, zeg hem dan dat ik uit ben.
We went past the house where he is billeted.	*wĕ zein ĕt húis foorbéi ghĕghaan waar ie ín ghĕkwartiert is.*	Wij zijn het huis voorbijgegaan waar hij ingekwartierd is.
Who's coming there?	*wie kóm daar?*	Wie komt daar?
Who are (those people) coming there?	*wie kóomĕ daar?*	Wie komen daar?
My younger son is coming home soon now.	*mĕn jóngstĕ zóon komt nuu ghóu naar húis.*	Mijn jongste zoon komt nu gauw naar huis.
The elder one isn't coming for two weeks yet. (Lit: The oldest comes only over fourteen days.)	*dĕ óutstĕ komt pás oovĕr veertien dáaghĕ.*	De oudste komt pas over veertien dagen.
The man followed me for a while.	*dĕ man is mĕ en téit lang ghĕvólĕcht.*	De man is me een tijdlang gevolgd.
He started to run. (Lit: He set it on a run.)	*hei zétĕn ĕt op ĕn lóopĕ.*	Hij zette het op een loopen.
He flew out of the door.	*hei vlóogh dĕ déur uit.*	Hij vloog de deur uit.
He ran into the street.	*hei líeb dĕ stráat op.*	Hij liep de straat op.
He ran down the street.	*hei líéb dĕ stráat af.*	Hij liep de straat af.
He has crossed the street.	*hei iz dĕ stráat óovĕr ghĕstookĕ.*	Hij is de straat overgestoken.
Here we have to cross the bridge.	*híer moetĕ wĕ dĕ brúch óovĕr steekĕ.*	Hier moeten we de brug oversteken.
The wagon came to a stop.	*dĕ kár bleef stáan.*	De kar bleef staan.
Our car got stuck in the mud.	*onzĕ óutoo bleef stéekĕn in de módĕr.*	Onze auto bleef steken in de modder.

The rear wheels landed in the ditch.	*dĕ áchtĕrwielĕ zein in dĕ slóot chĕraakt.*	De achterwielen zijn in de sloot geraakt.
You must hurry.	*uu moet uu háastĕ!*	U moet u haasten.
The corporal isn't in a hurry; he just sits and smokes his pipe.	*dĕ korpĕráal háast sich niet: hei zit maar zĕm péip tĕ rookĕ.*	De korporaal haast zich niet; hij zit maar zijn pijp te rooken.
Make him hurry (Lit: shoot) up a bit.	*láat ĕm wat óp schietĕ.*	Laat hem wat opschieten.
Hurry up so you get done.	*schiet óp dat uu kláar komt.*	Schiet op dat u klaar komt.
Just wait a bit!	*wácht ĕs eevĕ!*	Wacht eens even!
Wait a little!	*wacht ĕn téitjĕ!*	Wacht een tijdje!
I'll deliver (Lit: give off) the package at your place.	*ik sal ĕt pákjĕ bei úu áf cheevĕ.*	Ik zal het pakje bij u afgeven.
We've been to the market.	*wĕ zei naar dĕ márt chĕweest.*	Wij zijn naar de markt geweest.
He's (off) fishing.	*hei is físĕ.*	Hij is visschen.

Replace 'fishing' by the following:

hiking	*wándĕlĕ*	wandelen
bicycling	*fíetsĕ*	fietsen
riding	*réijĕ*	rijden
swimming	*zwémĕ*	zwemmen
playing	*spéelĕ*	spelen.

He's been (off) fishing.	*hei iz weezĕ vísĕ.*	Hij is wezen visschen.
the ground	*dĕ ghrónt*	de grond
He fell on the ground.	*hei víel ob dĕ ghrónt.*	Hij viel op de grond.
The guns and the cartridges were lying on the ground.	*dĕ ghĕwéerĕn en dĕ patróonĕ láaghĕn ob dĕ ghrónt.*	De geweren en de patronen lagen op de grond.
I've had a fall.	*ig ben ghĕválĕ.*	Ik ben gevallen.

Did you hurt yourself?	*hept uu uu bĕzéert?*	Hebt u u bezeerd?
	hept uu zigh bĕzéert?	Hebt u zich bezeerd?
He made a mis-step and fell.	*hei staptĕ mís en víel.*	Hij stapte mis en viel.
He had a fall on the ice.	*hei is op ĕt éis chĕválĕ.*	Hij is op het ijs gevallen.
A drunken man has fallen into the ditch.	*ĕn drónkĕ mán iz in dĕ slóot chĕvalĕ.*	Een dronken man is in de sloot gevallen.
I very nearly fell in the water. (Lit: It differed only little or I . . .).	*ĕt schéeldĕ maar wéinich ov ik was in t wáatĕr ghĕvalĕ.*	Het scheelde maar weinig of ik was in het water gevallen.
Do you know the woman whose child fell in the water?	*ként uu dĕ vróu die ĕr kínt in t wáatĕr ghĕválĕn is?*	Kent u de vrouw die 'r kind in 't water gevallen is?
Is that the man whose brother the Germans killed?	*is dá tĕ man die zĕn bróer dĕ dúitsĕrs ghĕdóot hebĕ?*	Is dat de man die z'n broer de Duitschers gedood hebben?
Is that the woman whose granddaughter died?	*iz da tĕ vróu waarvan ĕt kléindochtĕrtjĕ ghĕstórvĕn is?*	Is dat de vrouw waarvan het kleindochtertje gestorven is?
Do you know the man whose auto is always standing here by the wall?	*ként uu dĕ man waarvan dĕ óutoo alteit hier bei dĕ schúting staat?*	Kent u de man waarvan de auto altijd hier bij de schutting staat?
He is now in America.	*hei is nou in améerikaa.*	Hij is nu in Amerika.

Practise this sentence, replacing 'America' by each of the following:

the United States	*dĕ vĕréenighdĕ stáatĕ*	de Veereenigde Staten
Holland	*hólant*	Holland
the Netherlands	*néedĕrlant*	Nederland
Belgium	*bélghiejĕ*	België
England	*éngĕlant*	Engeland
France	*fránkreik*	Frankrijk
Germany	*dúitslant*	Duitschland

Europe	*euróopaa*	Europa
London	*lóndĕ*	Londen
Paris	*pa*[illegible]	Parijs
Brussels	*br*[illegible]	Brussel
the Hague	*dĕn háach*	den Haag.

217. A Little More Handling.

That's easy to do.	*da s chĕmákĕlik tĕ dóen.*	Dat is gemakkelijk te doen.
That's not so hard to do.	*da s nie soo móejĕlik te dóen.*	Dat is niet zoo moeilijk te doen.
This bundle is too heavy for him.	*di pák is tĕ zwáar voor ĕm.*	Dit pak is te zwaar voor hem.
I can carry it all right.	*i kan ĕt wel dráaghĕ.*	Ik kan het wel dragen.
light	*lícht*	licht
It's light.	*t is lícht.*	't Is licht.
Be careful.	*wees foorzíchtich.*	Wees voorzichtig.
You can easily break your arm.	*uu kunt chĕmákĕlik uuw árĕm breekĕ.*	U kunt gemakkelijk uw arm breken.
Don't let it fall on the ground.	*laat ĕt níet ob dĕ ghrónt falĕ.*	Laat het niet op de grond vallen.
Don't touch the gun.	*raak ĕt chĕwéer nie áan.*	Raak het geweer niet aan.
Let go my arm!	*laat mĕn árĕm los!*	Laat mijn arm los!
What's that made of?	*waar ván iz dat chemáakt?*	Waarvan is dat gemaakt?
That's (made) of wood.	*da s fan hóut.*	Dat is van hout.

Replace 'wood' by each of the following:

tin	*blík*	blik
lead	*lóot*	lood
iron	*éizĕr*	ijzer
steel	*stáal*	staal
stone	*stéen*	steen
leather	*léer*	leer
wool	*wól*	wol.

What's that for?	*wáar voor ĭz dat?*	Warvoor is dat?
What's that used for?	*waar díen ta foor?*	Waar dient dat voor?

(Lit: Where serves that for?)

That's the cord of an electric iron.	*da s ĕt kóort fan ĕn eléktries stréikeizĕr.*	Dat is het koord van een electrisch strijkijzer.
The bundle weighs two and three quarter kilos.	*ĕt pák weech twée en dríe kwart kíeloo.*	Hat pak weegt twee en drie kwart kilo.
This cord is not long enough.	*di kóort is nie láng ghenoech.*	Dit koord is niet lang genoeg.

Replace 'this cord' by the following:

this (hemp) string	*di tóu*	dit touw
this (cotton) string	*di tóutjĕ*	dit touwtje
this (thick) rope	*deezĕ káabĕl*	deze kabel
this line, hawser	*deezĕ léin*	deze lijn
this wire	*deezĕ dráat*	deze draad
this thread	*di dráatjĕ*	dit draadje.

The cord is broken.	*ĕt kóort is chĕbróokĕ.*	Het koord is gebroken.

Replace 'the cord' by the other things given above: *e tóu, ĕ tóutjĕ, dĕ káabĕl, dĕ léin, dĕ dráat, ĕ dráatjĕ.*

You must cut that cord.	*uu moet dat kóort dóor sneijĕ.*	U moet dat koord doorsnijden.

Replace 'that cord' by the other things given above. Decide which ones take *dát* and which ones take *díe.*

Cut the cord (through)!	*snéi ĕt kóor door!*	Snijd het koord door!

Replace 'the cord' as above.

The two pieces are equally long.	*dĕ twee stúkĕ zein éevĕ lang.*	De twee stukken zijn even lang.
She got three fourths of the money.	*zei heev dríe kwárt fan ĕt chélt chĕkreeghĕ.*	Zij heeft drie kwart van het geld gekregen.
Give him fifty cents to buy the postage stamps.	*gheev ĕm féiftich sént om dĕ pósceeghĕls tĕ koopĕ.*	Geef hem vijftig cent om de [illegible] zegels te koopen.
I've spent a pile of money this morning.	*ik hep fan mórghén ĕn héelĕ boel ghélt úit chĕgheevĕ.*	Ik heb van morgen een heele boel geld uitgegevan.
Would you have sent him the money if you had known that?	*zóu uu ĕm ĕt chélt chĕstúurt hebĕ, als uu dat chĕwéetĕ hat?*	Zou u hem het geld gestuurd hebben, als u dat geweten had?
Your shoelace is loose; tie it up.	*uu schóenveetĕrs zein lós; bint sĕ vást.*	Uw schoenveters zijn los; bind ze vast.

They say it this way even when they mean only one shoelace.

This flower smells good.	*deezĕ blóem rúikt choet.*	Deze bloem ruikt goed.
Smell of it.	*rúik ĕr aan.*	Ruik er aan.
the half	*dĕ hélĕft*	de helft
You get half of the money.	*uu kreich tĕ hélĕft fan ĕt chélt.*	U krijgt de helft van het geld.
They get two thirds of the money.	*zei kreighĕ twée dérdĕ van ĕt chélt.*	Zij krijgen twee derden van het geld.
He shot wild.	*hei schoot mís.*	Hij schoot mis.

(Lit: He shot wrong, meaning 'he shot and missed.')

He threw wild.	*hei ghoojdĕ mís.*	Hij gooide mis.
Throw out the dirty water.	*ghóoj ĕt fúilĕ wáatĕr wéch.*	Gooi het vuile water weg.
Knock at the door.	*klóp ob dĕ déur.*	Klop op de deur.
Someone is ringing.	*ér wort chĕbélt.*	Er wordt gebeld.
I hear the bell.	*ik hóor dĕ bél.*	Ik hoor de bel.
Can you see to it that my things get washed?	*kunt uu ĕr voor zórghĕ dat mĕn ghóet chĕwásĕ wort?*	Kunt u er voor zorgen dat mijn goed gewasschen wordt?

218. TALKING AND LISTENING.

to cry, to weep	*húilĕ*	huilen
I hear a child crying.	*ik hoor ĕn kínt húilĕ.*	Ik hoor een kind huilen.
Why is that woman crying?	*wáarom húil tie vrou?*	Waarom huilt die vrouw?
A little boy was standing in the street and crying; he had lost a dime, he said.	*ĕn kléinĕ jóngĕ stont op stráat tĕ húilĕ; hei had ĕn dúbĕltjĕ vĕrloorĕ, zéi ie.*	Een kleine jongen stond op straat te huilen; hij had een dubbeltje verloren, zei hij.
I've told you everything I knew.	*ik heb uu áles fĕrtélt wat ik wist.*	Ik heb u alles verteld wat ik wist.
They all gave the same answer.	*zĕ ghaavĕn álĕmaal ĕt sélĕvdĕ ántwoort.*	Zij gaven allemaal hetzelfde antwoord.
Don't talk back to me.	*spréek mĕ nie téeghĕ.*	Spreek me niet tegen.
We didn't dare contradict the major.	*wĕ dúrvdĕ dĕ majóor nie téeghĕ tĕ spreekĕ.*	Wij durfden de majoor niet tegen te spreken.
What do you mean?	*wa bĕdóelt uu?*	Wat bedoelt u?
That's what he says, but is it true?	*dat sécht ie, maar iz ĕt wáar?*	Dat zegt hij, maar is het waar?
What were you talking about? (Lit: Where had you it over?)	*waar hát uu ĕt oovĕr?*	Waar hadt u het over?
We were talking about the war.	*wĕ hádĕn ĕt oovĕr dĕ óorloch.*	Wij hadden het over de oorlog.
Pay close attention!	*lét chóet óp!*	Let goed op!
Pay attention to what I say.	*let óp wat ik séch.*	Let op wat ik zeg.
He does as he's told.	*hei dóet als ĕm ghĕzécht wort.*	Hij doet als hem gezegd wordt.
He sat listening.	*hei za tĕ lúistĕrĕ.*	Hij zat te luisteren.
He's been sitting and listening.	*hei heeft sitĕ lúistĕrĕ.*	Hij heeft zitten luisteren.
We heard music and stayed to listen.	*wĕ hoordĕ muzíek en bleevĕ lúistĕrĕ.*	Wij hoorden musiek en bleven luisteren.
The children don't obey her.	*dĕ kíndĕrĕ lúistĕrĕ nie naa háar.*	De kinderen luisteren niet naar haar.
I can say what I want, the boy still doesn't obey.	*i kan zéghĕ wat ik wíl, dĕ jóngĕ lúistĕr tóch niet.*	Ik kan zeggen wat ik wil, de jongen luistert toch niet.

I shall report it. (Lit: give it on.)	*ik sal ĕt áan gheevĕ.*	Ik zal het aangeven.
I'd better report that to the police.	*dat chéer ig beetĕr áan bei dĕ poolíesie.*	Dat geef ik beter aan bij de politie.
The best thing is to report that to the colonel.	*t iz ĕd béstĕ dad bei dĕ koolonél áan tĕ gheevĕ.*	't Is het beste dat bij de kolonel aan te geven.
as soon as	*zoodráa*	zoodra
I'll tell (Lit: warn) you as soon as I see the plane.	*ik sal uu wáarschuuwĕ zoodráa ig dĕ vlíechmasjien zie.*	Ik zal u waarschuwen zoodra ik d vleigmasjien zie.

219. Are You Married?

to marry	*tróuwĕ*	trouwen
Are you married?	*bént uu ghĕtróut?*	Bent u getrouwd?
No, miss; I'm not married.	*née jĕfrou; ig be níe chĕtróut.*	Neen, juffrouw; ik ben niet getrouwd.
Is she married?	*i sĕ ghĕtróut?*	Is ze getrouwd?
Yes, she's married to a seaman.	*jáa; zĕ is chĕtróut met ĕn zéeman.*	Ja, zij is getrouwd met een zeeman.
She's too young to get married.	*zĕ is tĕ jóng om te tróuwĕ.*	Zij is te jong om te trouwen.
He's marrying an English girl.	*hei tróut met ĕn éngĕls méisjĕ.*	Hij trouwt met een Engelsch meisje.
My wife and I have been married ten years today.	*mĕn vróu en ík sein van dáach tíen jaar ghĕtróut.*	Mijn vrouw en ik zijn vandaag tien jaar getrouwd.
He's married for the second time.	*hei is foor dĕ twéedĕ kéer ghĕtróut.*	Hij is voor de tweede keer getrouwd.
He has married a second wife.	*hei heeft ĕn twéedĕ vróu ghĕtróut.*	Hij heeft een tweede vrouw getrouwd.
They're getting divorced. (Lit: They go to part.)	*ze ghaan schéijĕ.*	Zij gaan scheiden.

220. Some More Talk.

one, people, a person	*mĕn*	men
One can never know.	*mĕn kan nóojt wéetĕ.*	Men kan nooit weten.

This word *mĕn* is more dignified than the word *jĕ* for the same meaning:

A fellow can't ever know.	*jĕ kunt nóojt wéetĕ.*	Je kunt nooit weten.
They say it.	*mĕn zécht ĕt.*	Men zegt het.
	zĕ zéghĕn ĕt.	Ze zeggen het.
One must do one's best.	*mĕn móet sĕm bést doen.*	Men moet z'n best doen.
We must do our best.	*wĕ móetĕn ons bést doen.*	We moetens ons best doen.
Everybody knows it by now.	*íedĕreen wéet ĕt al.*	Iedereen weet het al.
Most people don't know anything about it.	*dĕ méestĕ ménsĕ weetĕn ĕr níets fan.*	De meeste menschen weten er niets van.
I'm glad you realize it.	*ig ben bléi dat uu t ín ziet.*	Ik ben blij dat u het inziet.

'To see in' is 'to realize.'

That man acts so funny.	*die mán doet soo ráar.*	Die man doet zoo raar.
I think that's silly.	*da find ik chék.*	Dat vind ik gek.
He's crazy about that girl.	*hei is chék ob dat méisjĕ.*	Hij is gek op dat meisje.
How silly that he's forgotten that!	*wat chég dat ie da fĕrghéetĕn is!*	Wat gek dat hij dat vergeten is!
He's very busy.	*hei heeft ĕ drúk.*	Hij heeft het druk.
All of a sudden I saw him.	*op éens sách ik ĕm.*	Opeens zag ik hem.

For 'suddenly' they say *op éens* 'on once,' or else 'in once':

All of a sudden we saw the enemy going up the hill.	*in éens sáaghĕ wĕ dĕ véijant dĕ béregh op chaan.*	Ineens zagen we de vijand de berg opgaan.
I don't like that.	*dad bĕválł mĕ niet.*	Dat bevalt me niet.
I'm afraid of it.	*ig ben ĕr báng voor.*	Ik ben er bang voor.
It looks bad for you.	*ĕt siet ĕr slécht foor uu úit.*	Het ziet er slecht voor u uit.
I still think that you've got it wrong. (Lit: I stay there by.)	*ig bleiv ĕr béi dat uu ĕt mís hept.*	Ik blijf er bij dat u het mis hebt.
That doesn't matter much.	*da schéelt nie feel.*	Dat scheelt niet veel.

It can't make any difference to me.	*t ka mĕ nie schéélĕ.*	't Kan me niet schelen.
He's very different from his brother.	*hei vĕrschílt féel van zĕm bróer.*	Hij verschilt veel van zijn broer.
It has happened to me several (Lit: different) times.	*t is mĕ vĕrschíllĕndĕ kéerĕ ghĕbéurt.*	Het is me verschillende keeren gebeurd.
There's no danger of that.	*dáar is cheen ghĕváar voor.*	Daar is geen gevaar voor.
Pay no attention to it.	*lĕt ĕr niet óp.*	Let er niet op.
That doesn't look bad.	*dat síet ĕr níe kwaat úit.*	Dat ziet er niet kwaad uit.
We must come to their aid.	*wĕ móetĕ hun tĕ húlp koomĕ.*	Wij moeten hun te hulp komen.
Make yourself at home. (Lit: Do as if you . . .)	*dóe als ov uu túiz bent.*	Doe alsof u thuis bent.
I feel at home here already.	*ik fóel mĕ hier al túis.*	Ik voel me hier al thuis.

ENGLISH-DUTCH WORD LIST

The following list contains those English words of the preceding lessons for which Dutch equivalents can be given in a useful way. When an English word has too many Dutch equivalents, we do not give it, or else we give only one or two of the most important. For instance, 'to put' would have such Dutch equivalents as *doen, zetten, leggen, stellen, plaatsen, trekken* (with *aan* 'to put on a garment'), and perhaps others. It would take pages of explanation and many examples to tell a reader which Dutch word to use in any given situation. To say such things, you have to have a Dutch model; for instance, you might remember one from one of the lessons, or you might look back in the book and find a model. A word list or dictionary does not help much for words of vague or general meaning.

On the other hand, you might forget the Dutch word for some definite thing, like 'sugar' or 'monkey-wrench', and this word list will then come in handy as a reminder.

The Dutch words are given in conventional spelling, but we have added an accent mark wherever the accent is not on the first syllable. We add a key to the pronunciation only in a few cases where the conventional spelling is very misleading.

Dutch nouns are given with *de* or *het* before them. If a Dutch verb is irregular in the short past form, we give it in parentheses; if the participle is irregular we similarly give it. To find all the irregular forms of the verbs used in this book, see the LIST OF IRREGULAR VERBS which comes after this word list.

account de rekening
address het adrés
admiral de admiráal
affair de zaak
afraid bang
after na; *afternoon* de namiddag
age de leeftijd
again weer
against tegen
agent de agént
ago geléden
air de lucht; *air mail* de luchtpost; *airplane* de vliegmachine [vliechmasjien], het vliegtuig; *airplane carrier* het vliegtuigmoederschip
alike eender, gelijk
all al, allemaal
allow laten (liet, geláten); *be allowed to* mogen (mocht)
almost bijna
alone alléen
along (*with*) mee; (*alongside*) langs
aloud hard, hard op
also ook
altogether heelemaal
always altijd
America Amérika; *American* Amerikáansch, de Amerikáan
and en
angry boos, kwaad
animal het dier
ankle de enkel
answer antwoorden; het antwoord*
anybody iemand; *anything* iets; *anywhere* ergens
apothecary shop de apothéek
apple de appel
approximately ongevéer
apricot de abrikóos
April April
arm de arm
army het leger
around, rond, om, rond om

arsenal het arsenáal
artillery de artillerie
as als; *as if* alsóf, of
ask vragen (vroeg *or regular*)
August Augústus
aunt de tante
automobile de auto
autumn het najaar, de herfst
avenue de laan
awake wakker
away weg
axe de bijl
baby het kindje
back terúg; de rug
bad slecht, kwaad, erg
bag de zak
baggage de bagáge [baagháazjĕ]; *baggage car* de bagágewagen
bake bakken (gebákken); *bakery* de bakkerij
ball de bal
banana de banáan
bandage verbinden (verbónd, verbónden); het verbánd
bank de bank
bar (*of chocolate*) de reep
barber de coifféur [kwaféur]
bark blaffen
barley de gerst
barn (*for grain*) de schuur; (*for animals*) de stal
barracks de kazérne
basket de mand
bath het bad; *bathroom* de badkamer (*see toilet*); *bath towel* de badhanddoek; *bath tub* de badkuip
battery de batterij
battle de slag; *battleship* het slagschip
bayonet de bajonét
be zijn (was, gewéest); *be able* kunnen (kon)
bean de boon
beat slaan (sloeg, geslágen), kloppen
beautiful mooi
because omdát, want
become worden (werd, gewórden)
bed het bed; *bed cover* de deken; *bedroom* de slaapkamer; *bed sheet* het laken
beef het rundvleesch
beer het bier
beet de biet
begin beginnen (begón, begónnen)
Belgian Belgisch; de Belg
Belgium België
believe gelóoven
bell de bel
belly de buik; *belly ache* de buikpijn
belt de riem
bend de bocht
bench de bank
berry de bes
beside naast
best best
better beter
between tusschen
bicycle fietsen; de fiets
big groot
bill (*to be paid*) de rekening; (*paper money*) het briefje; *bill fold* de porteféuille [portĕféujĕ]
bind binden (bond, gebónden)
bird de vogel
birthday de verjáardag
bite bijten (beet, gebéten)
bitter bitter
black zwart
blanket de deken
bleed bloeden
blind blind
block (*in a city*) de dwarsstraat
blood het bloed
blow (*of the wind*) waaien (woei); (*stroke*) de slag
blue blauw
boast bluffen
body het lichaam
boil koken
bolt de moer; *bolt wrench* de schroefsleutel
bonbon het bonbón
bone het been; *fish bone* de graat
book het boek; *bookcase* de boekenkast
born gebóren
borrow leenen
both beide, allebei
bottle de flesch
bowl de schotel
box de doos, de kist, het kistje, de bus
boy de jongen
braces de bretél
brake remmen; de rem
brandy de brandewijn
bread het brood; *bread and butter* de boterham
break breken (brak, gebróken); *breakable* breekbaar
breakfast ontbijten (ontbéet, ontbéten); het ontbijt
bridge de brug
bright helder
bring brengen (bracht, gebrácht)
broad breed
broken kapót, gebróken
brook het riviertje
broom de bezem
brother de broer
brown bruin
brush borstelen; de borstel
buckwheat de boekweit
build bouwen; *building* het gebóuw

bulb (*light-bulb*) het gloeilampje, het lampje
bun het broodje
bundle het pak
burn branden
bus de bus
business de zaak
busy bezig, druk, bezét; *the line is busy* het nummer is in gesprék
but maar
butter de boter
button knoopen; de knoop
buy koopen (kocht, gekócht)
cabbage de kool
cable de kabel
cake de koek, de taart
call roepen (riep, geróepen); *call for* halen
calculate rekenen
calf het kalf
calm kalm
can het blikje
candy het bonbón
cannon het kanón
cap de pet
captain de kapitéin
card de kaart
careful voorzichtig
carpet het tapijt
carriage de wagen
carrier (*ship*) het vliegtuigmoederschip
carrot de wortel
carry dragen (droeg, gedrágen)
cart de kar
cartridge de patróon
cat de kat
catch vangen (ving, gevángen)
cattle het vee, runderen; (*head of*) het rund
cavalry de cavalerie
cellar de kelder
cent de cent; *centime* de centime
center het midden
certain zeker
chair de stoel
chambermaid het kamermeisje
change veránderen; de verándering; (*money*) passen, wisselen; het kleingéld
chase jagen
cheap goedkóop
check (*baggage-check, etc.*) het biljét
cheese de kaas
cherry de kers
chicken de kip
child het kind
chocolate de chocoláde [sjookláa]
choke stikken
chop hakken; de kotelét; *chopped meat* het gehákt
church de kerk
cigar de sigáar; *cigar store* de sigárenwinkel; *cigarette* de cigarétte
city de stad; *city hall* het stadhúis
class de klas
clean schoon; poetsen
clear klaar
clock de klok
closet de kast
cloth de doek, de stof
clothe kleeden; *clothes* de kleeren (*plural*), *clothes brush* de kleerborstel; *clothing store* de kleerwinkel, de kleerzaak
coat de jas
coffee de koffie
cold koud; de kou; *having a cold* verkóuden
collar de boord; *coat collar* de kraag
colonel de kolonél
color de kleur
comb de kam
come komen (kwam, gekómen)
command bevélen (bevál, bevólen)
company de compagníe [kompanjie]
compartment de coupé [koepée]
conductor de conductéur
congratulate feliciteeren
conversation het gesprek
cook koken
cord het koord
cork de kurk; *corkscrew* de kurketrekker
corner de hoek
corporal de korporáal
cost kosten
count tellen
couple het paar
court het hof
cousin (*male*) de neef; (*female*) de nicht
cow de koe
crazy gek
cream de room
crease de plooi
crops het gewás
crosswise dwars
crowded druk
cruiser de kruiser
cry (*call out*) reopen (riep, geróepen); (*weep*) huilen
cup de kop, het kopje
cupboard de kast
currant de bes
curve de bocht
cut snijden (sneed, gesnéden); knippen
cutlet de kotelét
dance dansen; de dans
danger het gevāar; *dangerous* gevāarlijk
dare durven
dark donker

darn stoppen
daughter de dochter
day de dag
dead dood
deaf doof
dear duur
December Decémber
deck (*of cards*) het pak
deep diep
dentist de tandarts
depart vertrékken (vertrók, vertrókken)
deposit deponéeren
dessert het dessért
destroyer de torpédojager
detour de omweg
dictionary het woordenboek
die sterven (stief, gestórven)
differ verschíllen; *difference* het verschíl
difficult moeilijk, zwaar
dinner het middageten
direct diréct
dirty vuil
dish het bord; de schotel
ditch de sloot
do doen (deed, gedáan)
doctor de dokter
dog de hond
doll de pop
dollar de rijksdáalder
done klaar, gedáan
door de deur
down naar benéden, af, onder; *downstairs* benéden
dozen het dozíjn
drain de afvoer
drawer de la
drawers de onderbroek
dress kleeden; het kleed
drink drinken (dronk, gedrónken); de drank
drug store de apothéek
dry droog
Dutch Hollandsch, Nederlandsch; *Dutchman* de Hollander, de Nederlander
dwell wonen
each other mekáar
ear het oor; *earache* de oorpijn
early vroeg
easy gemákkelijk
eat eten (at, gegéten)
egg het ei
eight acht; *eighteen* achttien; *eighth* achtste; *eighty* tachtig
electric eléctrisch
elevator de lift
eleven elf; *eleventh* elfde
empty leeg
end het eind
enemy de vijand
England Engeland; *English* Engelsch; *Englishman* Engelschman
enough genóeg
entrance de ingang
envelope de envelóppe
Europe Európa
evening de avond; *this evening* vanávond
ever ooit
every ieder; *everybody* iedereen; *everything* alles
exactly precíes, net
excuse excuséeren
exit de uitgang
extra extra
eye het oog; *eyeglasses* de bril
face het gezícht
fall vallen (viel, gevállen)
family de famílie
far ver
farm de boerderij; *farmer* de boer; *farm house* het boerenhuis
fast (*rapid*) hard; (*firm*) vast
fat vet; het vet
father de vader
faucet de kraan
feather de veer
February Februári
feel voelen
fence het hek, de schutting
fetch halen
few weinig; *a few* enkele, een paar
field het veld
fifth vijfde; *fifteen* vijftien; *fifty* vijftig
file vijlen; de vijl
fill vullen; (*fill a tooth*) plombéeren
film de film
find vinden (vond, gevónden)
finger de vinger
finished klaar, gedáan
fire het vuur
firm vast
first eerst
fish visschen; de visch; *fish bone* de graat
fit passen
five vijf
flashlight de zaklantaarn
flat vlak
Flemish Vlaamsch
flesh het vleesch
fleet de vloot
floor de vloer; *on the first floor* gelijkvloers; (*storey*) de verdieping
flower de bloem
fly vliegen (vloog, gevlógen); *flyer* de vlieger, de vliegeníer; *flying field* het vliegveld
follow volgen
food het eten
foot de voet; *football* de voetball; *play football* voetballen
forenoon de vormiddag

forget vergéten (vergát, vergéten)
fork de vork
formerly vroeger
forty veertig
fountain pen de vulpen
four vier; *fourteen* veertien; *fourth* vierde; het kwart
franc de frank
France Frankrijk
free vrij
freeze vriezen (vroor, gevróren); *freeze up* bevriezen (bevróor, bevróren)
French Fransch; *Frenchman* de Franschman
fresh versch
Friday de Vrijdag
friend (*male*) de vriend; (*female*) de vriendin
front side de voorkant; *in front* voor; *front wheel* het voorwiel
fruit het fruit
fry braden (gebráden); *fried egg* het spiegelei
full vol
funny raar
furnish meubiléeren; *furniture* (*piece of*) het meubel
fuse de zekering
garden de tuin
garter (*for socks*) de sokkenophouder
gasolene de benzíne; *gasolene station* de pomp
gate de poort
general de generáal
gentleman de heer, de mijnheer [mĕnéer]
German Duitsch; de Duitscher; *Germany* Duitschland
get krijgen (kreeg, gekrégen)
gin de jenéver
girl het meisje
give geven (gaf, gegéven)
glad blij; *gladly* graag
glass het glas; (*eye*) *glasses* de bril; *looking glass* de spiegel
glove de handschoen
glow gloeien
go gaan (ging, gegáan)
good goed
good-bye adieu
grain het graan, het koren
gramophone de gramophóon
granddaughter de kleindochter; *grandfather* de grootvader; *grandmother* de grootmoeder; *grandson* de kleinzoon
grape de druif
grass het gras
gray grijs
grease smeren; het smeer, het smeervet
great groot
green groen
ground de grond; *on the ground floor* gelijkvloers
grow wassen (wies, gewássen)
guest de gast
guide de gids
gulden de gulden
gun het gewéer
hair het haar; *hair brush* de haarborstel
half half; de helft
hallway de gang
halt halt!
ham de ham
hamburger de Duitsche biefstuk
hammer de hamer
hand de hand
handkerchief de zakdoek
handle het handvat
hang hangen (hing, gehángen)
happen gebéuren
harbor de haven
hard (*not soft*) hard; (*not easy*) moeilijk
hat de hoed
hatchet de bijl
have hebben (had, gehád); *have to* moeten (moest)
hay het hooi
he hij
head het hoofd; *headache* de hoofdpijn
health de gezóndheid; *healthy* gezónd
hear hooren
heart het hart
heap de hoop
heavy zwaar
heel de hak
hello halló!
help helpen (hielp, gehólpen); de hulp
her haar, ze
here hier
hide verstóppen, verbérgen (verbórg, verbórgen)
high hoog
hill de berg
him hem
hire huren; de huur
his zijn
hit slaan (sloeg, geslágen)
hold houden (hield, gehóuden)
hole het gat
Holland Holland; *Hollander* de Hollander; *Hollandish* Hollandsch
home naar huis; *at home* thuis
hook de haak
hope hopen
horse het paard
hospital het ziekenhuis
hot heet
hotel het hotél
hour het uur
house het huis

how hoe; *how many, how much* hoeveel
hundred honderd
hunger de honger
hunt jagen; *hunter* de jager
hurry haasten
hurt pijn doen (deed, gedáan), bezéeren
husband de man
I ik
ice; ice-cream het ijs
in in, binnen, naar binnen
infantry de infanterie
inhabitant de inwoner
injure bezéeren
ink de inkt
inside binnen
inspect controléeren
insulate isoléeren; *insulation* de isoléering
invite noodigen
iron strijken (streek, gestréken); het ijzer; (*sad-iron*) het strijkijzer
island het eiland
jack de krik
jam de jam [zjém]
January Januári
June Juni
July Juli
just (*exactly*) net, precíes; *just now, just then* pas, juist; *just* (*only*) alléen, alléen maar;
key de sleutel; *key hole* het sleutelgat
kill dooden
kilogram het kilo; *kilometer* de kilométer
kitchen de keuken
knee de knie
knife het mes
knock kloppen
know (*a fact*) weten (wist, gewéten); (*a person or thing*) kennen
ladder de ladder
lady de dame
lake het meer
lamb het lam; (*meat*) het lamsvleesch
lamp de lamp
lantern de lantáarn [lantáarĕ]
large groot
last laatst; (*last past*) verléden
late laat
laugh lachen (geláchen)
laundress de waschvrouw; *laundry* de wasscheríj; *laundry bag* de waschzak *laundry list* de waschlijst
lay leggen (lei)
lead (*metal*) het lood
leaf het blad
leak lekken; *leaky* lek
learn leeren
leather het leer
left(*-hand*) linker; *to the left* links
leg het been
lemonade de limonáde
lend leenen
let laten (liet, geláten)
letter de brief; *letter box* de brievenbus; *letter paper* het briefpapier
lie (*recline*) liggen (lag, gelégen)
lieutenant de luitenant
life het leven
lift de lift
light (*of weight*) licht; (*not dark*) helder; het licht
lightning de bliksem; *be lightning* bliksemen
like gelijk
line de lijn
lip de lip
list de lijst
listen luisteren
liter de liter
little weinig
live (*in a place*) wonen; (*be alive*) leven
lock sluiten (sloot, geslóten); het slot
long lang
look kijken (keek, gekéken); *look out!* pas op! let op! voorzichtig! *looking glass* de spiegel
loose los
lord de heer
lose verliezen (verlóor, verlóren); *lose one's way* verdwálen
loud hard
low laag
luck het gelúk; *lucky* gelúkkig
lunch de lunch [lúnsj]
machine de machíne [masjien]; *machine gun* het machínegewéér
maid de meid
mail posten; de post
major de majóor
make maken
ma'm mevróuw
man de man
many veel
map de kaart
March Maart
marine de mariníer
market de markt
marry trouwen
mashed potatoes de aardappelpurée
match de lucifer
mattress de matrás
May Mei
maybe misschíen
mayor de burgeméester
me mij, me
meadow het grasland

meal het eten
mean bedóelen
meat het vleesch
medicine de medecijn
meter de meter
middle het midden; *in the middle* midden
milk de melk
million het millióen
minute de minúut
mirror de spiegel
miss (*young woman*) de juffrouw
mitten de handschoen
Monday de Maandag
money het geld
monkey-wrench de Engelsche sleutel
moon de maan
month de maand
more meer
morning de morgen, de ochtend
mosquito de muskiet; *mosquito net* het muskietennet
most meest
mother de moeder
motorcycle de motorfiets
mountain de berg
mouse de muis
mouth de mond
move bewégen (bewóog, bewógen)
movie de bioscóop
Mr. mijnnéer [ménéer]
Mrs. mevróuw
mud de modder; *muddy* modderig
much veel
murder vermóorden
museum het muséum
music de muziek
mustard de mosterd
mutton het schapenvleesch
my mijn
nail (*on finger or toe*) de nagel; (*for nailing*) de spijker
name naam
napkin het servét
narrow nauw
near vlak bij, dicht bij, naast
necktie de das
needed noodig
needle de naald
nephew de neef
net het net
Netherlander de Nederlander; *Netherlandish* Nederlandsch; *the Netherlands* Nederland
never nooit
new nieuw; *news* het nieuws; *newspaper* de krant
next volgend, komend; *next to* naast
niece de nicht
night de nacht
nine negen; *nineteen* negentien; *ninety* negentig; *ninth* negende
no neen; (*before noun, not any*) geen
nobody niemand
noise het lawáai; *noisy* lawáaierig
noon de middag
north het noorden; *north side* de noordkant
nose de neus; *nosebleed* de neusbloeding
not niet [niet, níe]
note het briefje, het lijstje
nothing niets [niets, níks]
November Novémber
now nu [núu, nóu]
nowhere nergens
number het nummer
nurse (*sick-nurse*) de verpleegster; *nursemaid* het kindermeisje
nut de noot
oar de riem
oats de haver
occupy bezétten
o'clock uur
October Octóber
office het buréau [buuróo], het kantóor
officer de officier
often dikwijls
oil de olie
old oud
once eens
one een; *one another* mekáar
onion de ui
only maar, alléen maar
open open; openen
operate operéeren; *operation* de operátie [operáasie]
or of
orange de sinaasappel
order bestéllen, bevélen (bevál, bevólen); *in order* in orde
other ander
ought to moest
our onze, ons
out naar buiten, uit; *outside* buiten
oven de oven
over over, boven; *overcoat* de overjas; *overshoe* de overschoen
pack pakken; het pak
package het pakje; het pakkét
pain de pijn
pair het paar
paper het papíer
parcel het pakkét, het pakje
pardon pardón!
parents de ouders (*plural*)
park het park; parkéeren
part het deel
pass passen; passéeren
past verléden, geléden, voorbij

peth het pad
pay betálen
pea de erwt [ért]
peach de perzik
pear de peer
pedestrian de voetganger
peel schillen; *peeling* de schil
pen de pen
pencil het potlood
people menschen
pepper de peper
perhaps misschíen
person de persóon; de mensch
petrol de benzine
phonograph de gramophóon
piece het stuk
pig het varken
pillow het kussen
pin de speld
pipe de pijp
place de plaats; plaatsen
plate het bord
platform (*in station*) het perrón
platter de schotel
play spelen; *play footbali* voetballen
pleasant prettig
please als je blief! bevállen (beviel, bevállen)
pliers de tang
plum de pruim
pocket de zak
po'ice de politie [pooliesie]; *policeman* de politieagént, de agént
pond de vijver
pork het varkensvleesch; *pork chop* de varkenskotelet
possible mogelijk
post de post; *post card* de briefkaart; *post office* het potskantoor; *postage* het port; *postage stamp* de postzegel; *postal parcel* het postpakket
pot de pot
potato de arrdappel
pound het pond
powder het poeder
prescription (*doctor's*) het recépt
press (*clothes*) persen
pretty mooi
price de prijs
probably wel
pudding de pudding
pull trekken (trok, getrókken)
pump pompen; de pomp
puncture het gat
purple paars
purse de portemonnáie [portĕmĕnée]
pyjamas de pyjáma [piezjáamaa]
quarter het kwart; kwartieren (*with* in); *quarter nour* het kwartier, het kwart; *quarters* het kwartier
quickly gauw
quiet kalm, stil, rustig
radio de radio
railway het spoor, de spoorweg; *railway station* het spoorstation; *railway track* de spoorlijn, *railway train* de trein
rain regenen; de regen; *raincoat* de regenjas
rare, rarely zelden
raspberry de frambóos
rat de rat
rather liever
razor het scheermes; *razor blade* het scheermesje
reach raken
ready klaar
real, really werkelijk
rear wheel het achterwiel; *in the rear* achter
receive krijgen (kreeg, gekrégen)
record (*phonograph*) de plaat
red rood
regiment het regimént
remain blijven (bleef, gebléven)
rent (*payment*) huren; de huur; (*tear*) de scheur
repair reparéeren
reside wonen
rest rusten; de rust
restaurant het restauránt
revolver de revóiver
rice de rijst
ride (*on land*) rijden (reed, geréden); (*on water*) varen (voer, gevåren)
right, right-hand rechter; *to the right* rechts; *right away* dadelijk
ring bellen; de ring
river de rivier
road de weg, de rijweg; *road sign* het verkéersteeken
roast braden (gebráden)
roll het broodje
room de kamer; (*space for something*) de plaats
root de wortel
rope de kabel, de lijn
rough ruw
round rond
rug het tapíjt
run loopen (liep, gelóopen); *of liquids*) stroomen
rye de rog
sad-iron het strijkijzer
safe veilig; *safety* de veiligheid; *safety pin* de veiligheidsspeld
sailor de matróos
salad de sla
salt het zout; *salty* zout

same dezéfde, hetzélfde
sandwich het broodje
sardine het sardientje
satchel het valies
Saturday de Zaterdag
saucer het schoteltje
sausage de worst
say zeggen (zei)
school de school
scissors de schaar
screw de schroef; *screw driver* de schroevedraaier
sea de zee; *seaman* de zeeman; *seasick* zeeziek
seal het zegel
second tweede; (*of time*) de secónde
see zien (zag, gezien); *see to it* zorgen
shave scheren (schoor, geschóren); *shaving brush* de scheerkwast; *shaving soap* de scheerzeep
she zij, ze
sheep het schaap
sheet (*in bed*) het laken
shelf de plank
ship het schip
shirt het hemd, het overhemd
shoe de schoen; *shoe lace* de schoenveter
shop de winkel, de zaak
short kort; *short circuit* de kortsluiting; *shorthand* de stenographíe
shoulder de schouder
shower-bath de douche [dóesj]
shut dicht, toe; sluiten (sloot, geslóten)
sick ziek
side de kant, de zijde
sidewalk de stoep, het trottoir [trotwáar]
silly gek
since sinds
sing zingen (zong, gezóngen)
single enkel
sir mijnhéer [mĕnéer]
sister de zuster
six zes; *sixteen* zestien; *sixth* zesde; *sixty* zestig
skate de schaats; schaatsen rijden [illegible]reed, geréden)
skin [illegible] *animal*) de hui[illegible] (*of fruit or veget*[illegible]chil
sky de luc[illegible]t
sleep slapen (sliep, geslápen); de slaap; *sleepy* slaperig
sleeve de mouw
slow langzaam
small klein
smell ruiken (rook, geróken); de reuk
smoke rooken; de rook
snow sneeuwen; de sneeuw
so zoo, dus
soap de zeep
sock de sok; *sock garter* de sokkenophouder
sofa de sofa
soft zacht
soldier de soldáat
sole de zool
somebody iemand; *something* iets; *somewhere* ergens
son de zoon
soon gauw; *as soon as* zoodrá
sore zeer
sort de soort
soup de soep; *soup spoon* de soeplepel
sour zuur
south het zuiden; *south side* de zuidkant
space de plaats
speak spreken (sprak, gesprόken)
spectacles de bril
spinach de spinázie
spit spuwen
spoon de lepel
spot de plek, de vlek
sprain verstúiken
spring (*season*) het voorjaar, de lente; *spring* (*in a machine, wagon, bed, etc.*) de veer
stable de stal
stair, stairs, stairway de trap
stand staan (stond, gestáan)
starch de stijfsel
state (*part of a country*) de staat; *the United States* de Veréenigde Staten
station het statión
steak de biefstuk
steam stoomen; de stoom
steel het staal; (*made of steel*) stalen
stenography de stenographíe
step stappen, trappen; *steps* de trap
stiff stijf
stocking de kous
storey de verdieping
storm de storm, het onweer
stove de kachel
straight ahead rechtuit
strange vreemd
strawberry de aardbei
stream stroomen; de stroom
street de straat; *street car* de tram [trém]
strike slaan (sloeg, geslágen)
strong sterk
submarine de onderzéeboot
such zulk, zoo'n
suddenly inéens, opéens
sugar de suiker

suit (*of clothes*) het pak; (*at cards*) de kleur; *suit case* de handkoffer
summer de zomer
sun de zon
Sunday de Zondag
sure zeker
surname de familienaam
suspenders de bretél
swallow slikken
sweater de trui
sweep vegen
sweet zoet
swim zwemmen (zwom, gezwómmen)
table de tafel
tailor de kleermaker
take nemen (nam, genómen)
talk praten, spreken (sprak, gesprόken)
tap de kraan
tart de taart
taste smaken; *tasty* lekker
tavern het café
taxicab de taxi
tea de thee
teach leeren; *teacher* de leeraar
tear (*a cloth or paper*) scheuren; *a tear, a rent* de scheur
telegram het telegrám; *telegraph* de telegráaf; *telegraph office* het telegráafkantoor
telephone telefonéeren; de telefóon
tell zeggen (zei); vertéllen
ten tien; *tenth* tiende
than dan
thank danken, bedánken; *thank you* dank u wel
theatre het theáter
their hun
them hun, ze
then dan, toen
there daar, daarginder
thick dik
thimble de vingerhoed
thin dun
thing het ding
third derde; *thirteen* dertien; *thirty* dertig
thirst de dorst
thousand duizend
thread de draad, het draadje
three drie
throat de keel
through door
throw gooien
thunder de donder; donderen
thumb de duim
Thursday de Donderdag
ticket het kaartje, het biljét; *ticket window* het lokét
tie binden (bond, gebónden); *necktie* de das
tight (*narrow*) nauw; (*firm*) vast
time de tijd; (*the first, second, etc.*) de keer
tin blik; *tin can* het blikje
tip (*to a servant*) de fooi
tire de band; (*to make tired*) vermóeien; *tired* moe
tobacco de tabák
today vandáag
toe de toon
together samen, tezámen [těsáamĕ]
toilet de W.C. [wee sée]
tomorrow morgen; *day after tomorrow* overmorgen
tongs de tang
tongue de tong
tonight vannácht
tooth de tand; *toothache* de tandpijn; *tooth brush* de tandenborstel; *tooth paste* de tandpasta; *tooth powder* het tandenpoeder
torpedo de torpédo
towel de handdoek
traffic het verkéer; *traffic policeman* de verkéersagent; *traffic sign* het verkéersteeken
train de trein
translate vertálen
tray het blad, het dienblad
tree de boom
trick (*at cards*) de slag
trousers de broek
true waar
trunk de koffer
try probéeren
tub de kuip
Tuesday de Dinsdag
turn draaien; de beurt
twelve twaalf; *twelfth* twaalfde
twenty twintig; *twentieth* twintigste
two twee
type typen; *typewriter* de schrijfmachine; *typist* (*male*) de typist (*female*) de typiste
ugly leelijk
umbrella de paraplú
uncle de oom
under onder
understand verstáan (verstónd, verstáan), begrijpen (begréep begrépen)
uniform de unifórm
union suit de combinátion [kombienéesjĕ]
unite veréenigen; *the United States* de Veréenigde Staten
until tot
up naar boven, ombóog, op, over; *upstairs* boven
us ons
use gebrúiken
valise het valies
veal het kalfsvleesch

vegetable de groente
very erg, zeer
vest de vest
viaduct het viadúct
village het dorp
vinegar de azíjn
wagon de wagen, de kar
wait wachten; *wait on* bedienen
waiter de kellner
walk loopen (liep, gelópen), wandelen
wall de muur; (*low wall, fence*) de schutting
want to willen (wou)
war de oorlog
warm warm; *warmth* de warmte
warn waarschuwen
wash wasschen (wiesch, gewásschen); *washing* de wasch, het waschgoed; *wash stand* de waschtafel
watch het horlóge [orlóozjĕ]
water het water; *water closet* de W. C. [wee sée]
way de weg
we wij, we
weak zwak
wear dragen (droeg, gedrágen); *wear out* verslijten (versléet, versléten)
weather het weer
Wednesday de Woensdag
week de week
weep huilen
well goed, wel
west het westen; *west side* de westkant
wet nat
wheat de tarwe
wheel het wiel
when? wanneer?
where? waar?
whether of
which? welk?
while terwijl; *for a while* een tijdlang
whiskey de whisky [wiskie]
white wit
who? wie?
whole heel
why? waarom?
wide wijd, breed
wife de vrouw
wild wild
wind de wind
window het venster, het raam; *ticket window* het lokét
wine de wijn
winter de winter
wire de draad
with met
without zonder
woman de vrouw
wood het hout; *wooden* houten; *woods* het bosch
wool de wol; *woolen* wollen
word het woord
work werken; het werk
would wou, zou
wound wonden; de wond
wrench (*for bolt*) de schróefsleutel; *monkey-wrench* de Engelsche sleutel
write schrijven (schreef, geschréven)
wrong verkéerd
yard de tuin, het hof
yarn het garen
year het jaar
yellow geel
yes ja
yesterday gisteren; *day before yesterday* eergisteren
yet nog
you u; *your* uw
young jong; *young woman, young lady* de juffrouw
zero de nul

DUTCH-ENGLISH WORD-LIST

This is a list of all the Dutch words that occur in this book. The words are given in conventional Dutch spelling, with a brief indication of the meaning.

Nouns are preceded by *de* or *het*: those with *de* are *die*-nouns; those with *het* are *dat*-nouns (§63).

In verbs, if the short past form is irregular, it is given, and if the participle is irregular it is given; if any other forms are irregularly made they are given in parentheses.

aan *on*
de aardappel *potato*; de aardappelpurée *mashed potatoes*
de aardbei *strawberry*
de abrikoos *apricot*
acht *eight*; achtste *eighth*; achttien *eighteen*
achter *after, in the rear*; de achterkant *the rear side*; het achterwiel *the rear wheel*
adieu *good-bye*
de admiraal *admiral*
het adres *address*
af *off*; de afvoer *the drain*
de agent *agent, policeman*
al *all, already*; allebei *both of them*; alleen *alone*; allemaal *all of them*; alles *everything*
als *as, if, when*; alsof *as if*
altijd *always*
Amerika *America*; de Amerikaan *American (man)*; Amerikaansch *American*
ander *other*
het antwoord *answer*; antwoorden *to answer*
de apotheek *drug-store, pharmacy*
de appel *apple*
April *April*
de arm *arm*
het arsenaal *arsenal*
de artillerie *artillery*
Augustus *August*
de auto *automobile*
de avond *evening*; het avondeten *evening meal*
de azijn *vinegar*
het bad *bath*; de badhanddoek *bath towel*; de badkamer *bathroom*; de badkuip *bath tub*
de bagage *baggage*; de bagagewagen *baggage car*
de bajonet *bayonet*
bakken, gebakken *to bake*; de bakkerij *bakery*
de bal *ball*
de banaan *banana*; de bananenschil *banana peel*
de band *tire*
bang *afraid*
de bank *bank; bench*
de batterij *battery*
het bed *bed*
bedanken *to thank*
bedienen *to serve, wait on*; de bediening *service*
bedoelen *to mean*
het been *leg; bone*
het beetje *little bit*
beginnen, begon, begonnen *to begin*
begrijpen, begreep, begrepen *to understand*
beide *both*
de bel *bell*; bellen *to ring*
de Belg *Belgian (man)*; België *Belgium*; Belgisch *Belgian*
believen *to please*
ben (see zijn)
beneden *below, downstairs*
de benzine *gasolene, petrol*
de berg *hill, mountain*
de bes *berry; currant*
best *best*
bestellen *to order*
betalen *to pay*
beter *better*
de beurt *turn*

bevallen, beviel, bevallen *to please*
bevelen, beval (bevalen), bevolen *to command, to order*
bevriezen, bevroor, bevroren *to freeze up.*
bewegen, bewoog, bewogen *to move*
bezeeren *to injure*
de bezem *broom*
bezetten *to occupy*
bezig *busy*
de biefstuk *steak*
het bier *beer*
de biet *beet*
bij *by*
de bijl *axe, hatchet*
bijna *almost*
bijten, beet gebeten *to bite*
het biljet *check, ticket*
binden, bond, gebonden *to bind, to tie*
binnen *inside*
de bioscoop *movie*
bitter *bitter*
het blad *leaf*
blaffen *to bark*
blauw *blue*
blieven (*short for* believen)
blij *glad*
blijven, bleef, gebleven *to stay, to remain, to keep on*

het blik *tin;* het blikje *tin can*
de bliksem *lightning;* bliksemen *to be lightning*
blind *blind*
het bloed *blood;* bloeden *to bleed*
de bloem *flower*
bluffen *to boast*
de bocht *curve, bend*
het boek *book;* de boekenkast *bookcase;* het boekje *little book*
de boekweit *buckwheat*
de boel *lot, pile*
de boer *farmer;* de boerderij *farm;* het boerenhuis *farm house*
het bonbon *bonbon, piece of candy*
de boom *tree*
de boon *bean;* het boontje *bean*
de boord *collar*
boos *angry*
de boot *boat, ship*
het bord *plate, dish*
de borrel *hard liquor*
de borstel *brush;* borstelen *to brush*
het bosch *woods;* het boschje *little woods*
de boter *butter;* de boterham *piece of bread and butter*

bouwen *to build*
boven *above, up above, upstairs*
braden, gebraden *to roast, to fry*
branden *to burn;* de brandewijn *brandy*
breed *broad, wide*
breekbaar *breakable*
breken, brak (braken), gebroken *to break*
brengen, bracht, gebracht *to bring*
de bretel *suspenders, braces*
de brief *letter;* het briefje *note*; de briefkaart *post card;* het briefpapier *letter paper*; de brievenbus *letter box*
de bril *eyeglasses, spectacles*
de broek *trousers*
de broer *brother*
het brood *bread;* het broodje *roll, bun, sandwich*
de brug *bridge*
bruin *brown*
de buik *belly;* de buikpijn *belly-ache*
buiten *outside, outdoors, in the country*
het bureau *office*
de burgemeester *mayor*

de bus *metal box, letter box; bus, omnibus*
het café *café, tavern*
de cavalerie *cavalry*
de cent *cent;* de centime *centime*
de chocolade *chocolate*
de cigarette *cigarette*
de coiffeur *barber*
de combination *union suit*
de compagnie *company (of soldiers)*
de conducteur *conductor*
controleeren *to inspect*
de coupé *compartment (in a railway carriage)*
daar *there;* daarginder *over there*
dadelijk *right away*
de dag *day*
de dame *lady;* de damescoupé *compartment for women only*
dan *then; than*
danken *to thank*
de dans *dance;* dansen *to dance;* de dansmuziek *dance music*
de das *necktie*
dat *that*
de *the*
December *December*
het deel *part*

de deken *bed cover*
denken, dacht, gedacht *to think*
deponeeren *to deposit*
derde *third;* dertien *thirteen;* dertiende *thirteenth;* dertig *thirty*
het dessert *dessert*
de deur *door*
deze *this, these*
dezelfde *the same*
dicht *close, dense, shut*
die *that, those*
het dienblad *serving tray;* dienen *to serve;* de dienst *service*
diep *deep*
het dier *animal*
dik *thick;* dikwijls *often*
het ding *thing*
de Dinsdag *Tuesday*
direct *direct, straight*
dit *this*
de dochter *daughter*
de doek *cloth*
doen, deed, gedaan *to do, to put*
de dokter *doctor*
de donder *thunder;* de Donderdag *Thursday;* donderen *to thunder*
donker *dark*
dood *dead;* dooden *to kill*

doof *deaf*
door *through; keeping on;* doorsnijden, doorsneed, doorsneden *to cut through*
de doos *box;* het doosje *little box*
het dorp *village;* het dorpje *little village*
de dorst *thirst*
de douche *shower bath*
het dozijn *dozen*
de draad *wire; thread;* het draadje *piece of thread*
draaien *to turn*
dragen, droeg, gedragen *to carry, to wear*
de drank *drink*
drie *three*
drinken, dronk, gedronken *to drink;* dronken *drunken*
droog *dry*
de druif *grape*
druk *crowded, busy*
het dubbeltje *ten-cent piece; dime*
de duim *thumb*
Duitsch *German;* de Duitscher *German (man);* Duitschland *Germany*
duizend *thousand*
dun *thin;* dunnetjes *just thinly*
duren *to last*

durven *to dare*
duur *dear*
dwars *crosswise;* de dwarsstraat *cross-street, block*
een *one, a, an;* eender *alike;* eens *once*
eer *earlier, before;* eergisteren *day before yesterday;* eerst *first*
het ei *egg*
het eiland *island*
het eind *end;* het eindpunt *end point, last stop*
electrisch *electric*
elf *eleven;* elfde *eleventh*
en *and*
Engeland *England;* Engelsch *English;* de Engelschman *Englishman*
de enkel *ankle*
enkel *single;* enkele *a few*
de enveloppe *envelope*
er *there; of them, of it*
erg *bad; very*
ergens *anywhere, somewhere*
de erwt *pea;* het erwtje *pea*
eten, at (aten), gegeten *to eat;* het eten *meal, food*
Europa *Europe*
even *just, only*
excuseeren *to excuse*
extra *extra*

de familie *family;* de familienaam *surname*
Februari *February*
feliciteeren *to congratulate*
de fiets *bicycle;* fietsen *to bicycle;* het fietspad *bicycle path*
de film *film; movie picture*
de flesch *bottle*
de fooi *tip (to a servant)*
de framboos *raspberry*
de frank *franc*
Frankrijk *France;* Fransch *French;* de Franschman *Frenchman*
het fruit *fruit*
gaan, ging, gegaan *to go*
de gang *hallway*
de garage *garage*
het garen *yarn, darning wool or cotton*
de gast *guest*
het gat *hole, puncture*
gauw *quickly, soon*
gebeuren *to happen*
geboren *born*
het gebouw *building*
gebruiken *to use, to take (food or drink)*
geel *yellow*
geen *no, not any*
gehakt *chopped meat*
gek *crazy, silly*

het geld *money*
geleden *past, ago*
gelijk *alike, like;* gelijkvloers *on the ground floor*
gelooven *to believe*
het geluk *luck;* gelukkig *lucky*
gemakkelijk *easy*
de generaal *general*
genoeg *enough*
de gerst *barley*
het gesprek *conversation*
het gevaar *danger;* gevaarlijk *dangerous*
geven, gaf (gaven), gegeven *to give*
het gewas *crops*
het geweer *gun*
het gezicht *face*
gezond *healthy;* de gezondheid *health*
de gids *guide*
ginder *yonder*
gisteren *yesterday*
het glas *glass*
gloeien *to glow;* het gloeilampje *electric bulb*
goed *good;* het goed *goods, washable clothes;* goedkoop *cheap*
gooien *to throw*
graag *gladly*, wanting to
het graan *grain*
de graat *fish bone*
de gracht *street along a canal*
de gramophoon *gramophone, phonograph*
het gras *grass;* het grasland *meadow*
grijs *gray*
groen *green;* de groente *vegetable*
de grond *ground*
groot *big, great;* de grootmoeder *grandmother;* de grootvader *grandfather*
de gulden *gulden*
de haak *hook*
haar *her*
het haar *hair;* de haarborstel *hair brush*
haasten *to hurry*
de hak *heel*
hakken *to chop*
halen *to fetch, to call for*
half *half;* het halfje *just half an hour*
hallo *hello!*
halt *halt!*
de ham *ham*
de hamer *hammer*
de hand *hand;* de handdoek *towel;* de handkoffer *suitcase;* de handschoen *glove, mitten;* het handvat *handle*
hangen, hing, gehangen *to hang*
hard *hard; loud, out loud; fast*
het hart *heart*
de haven *harbor*
de haver *oats*
hebben (heeft), had, gehad *to have*
heel *whole;* heelemaal *altogether*
heen *away, to*
de heer *gentleman, lord*
heet *hot*
heeten, geheten *to be called*
het hek *fence*
helder *bright, light*
de helft *half*
helpen, hielp, geholpen *to help*
hem *him*
het hemd *shirt, undershirt;* het hemdje *shirt*
de herfst *autumn*
het *the; it;* hetzelfde *the same*
hier *here*
hij *he*
hoe *how;* hoeveel *how much, how many;* hoeveelste *how manieth*
de hoed *hat*
de hoek *corner*
het hof *court, yard*
Holland *Holland;* de Hollander *Hollander, Dutchman;* Hollandsch *Hollandish, Dutch*
de hond *dog*
honderd *one hundred, hundred*
de honger *hunger*
het hoofd *head;* de hoofdpijn *headache*
hoog *high;* hoogstens *at most*
het hooi *hay*
de hoop *heap*
hooren *to hear*
hopen *to hope*
het horloge *watch*
het hotel *hotel*
houden, hield, gehouden *to hold, to like*
het hout *wood;* houten *wooden*
de huid *skin*
huilen *to weep, to cry*
het huis *house;* de huissleutel *house key*
de hulp *help*
hun *them; their*
huren *to hire, to rent;* de huur *rent*
ieder *every;* iedereen *everybody*

iemand *somebody, anybody*

iets *something, anything*

het ijs *ice; ice cream*

het ijzer *iron*

ik *I*

in *in*; ineens *suddenly*

de infanterie *infantry*

de ingang *entrance*

de inkt *ink*

de inwoner *inhabitant*

is (*see* zijn)

isoleeren *to insulate;* de isoleering *the insulation*

ja *yes*

het jaar *year*

jagen *to hunt, to chase;* de jager *hunter*

de jam *jam*

Januari *January*

jarig *having a birthday*

de jas *coat*; het jasje *coat*; de jaszak *coat pocket*

je (*short for* jij, jou, jouw, jullie)

de jenever *gin*

jij *you (familiar)*

jong *young;* de jongen *boy;* het jongetje *little boy*

jou *you (familiar)*; jouw *your (familiar)*

de juffrouw *young woman, young lady, miss*

juist *just, exactly, just now*

Juli *July*

jullie *you (plural, familiar)*

Juni *June*

de kaart *card; map;* het kaartje *ticket*

de kaas *cheese*

de kabel *cable, rope*

de kachel *stove*

het kalf *calf;* het kalfsvleesch *veal*

kalm *calm, quiet*

de kam *comb*

de kamer *room;* het kamermeisje *chambermaid;* de kamersleutel *room key*

kan (*see* kunnen)

het kanon *cannon*

de kant *side*

het kantoor *office*

de kapitein *captain*

kapot *broken*

de kar *cart, wagon*

de kast *cupboard, closet*

de kat *cat*

de kazerne *barracks*

de keel *throat*

de keer *repetition, time*

de kelder *cellar*

de kellner *waiter*

kennen *to know (a person or thing)*

de kerk *church*

de kers *cherry*

de keuken *kitchen;* de keukenkachel *kitchen stove*

kijken, keek, gekeken *to look*

het kilo *kilogram*; de kilometer *kilometer*

het kind *child*; het kindje *little child, baby*; het kindermeisje *nursemaid*

de kip *chicken*

de kist *big box*; het kistje *box*

klaar *clear, ready, done;* klaren (*with* op) *to clear up, to explain*

de klas *class*

het kleed *dress;* kleeden *to clothe, to dress;* de kleerborstel *clothesbrush;* de kleeren (*plural*) *clothes;* de kleermaker *tailor;* de kleerwinkel, de kleerzaak *clothing store*

klein *small;* de kleindochter *granddaughter;* het kleingeld *change money, small coin;* de kleinzoon *grandson*

de kleur *color; suit (at cards)*

de klok *clock*

kloppen *to beat, to knock*

de knie *knee;* het knietje *little knee*

knippen *to cut*

de knoop *button;* knoopen *to button*

de koe *cow*

de koek *cake*

de koffer *trunk*

de koffie *coffee*

koken *to boil, to cook*

de kolonel *colonel*

komen, kwam (kwamen), gekomen *to come*

de kool *cabbage*

koopen, kocht, gekocht *to buy*

het koord *cord*

de koorts *fever*

de kop *cup*; het kopje *cup*

het koren *grain;* het korenveld *field of grain*

de korporaal *corporal*

kort *short;* de kortsluiting *short circuit*

kosten *to cost*

de kotelet *cutlet, chop*

de kou *cold;* koud *cold*

de kous *stocking*

de kraag *coat collar*

de kraan *faucet, tap*

de krant *newspaper*

krijgen, kreeg, gekregen *to get, to receive*

de krik *jack*

de kruiser *cruiser*

de kuip *tub*

kunnen (kan), kon (konden), gekund *to be able*
de kurk *cork;* de kurketrekker *corkscrew*
het kussen *pillow*
kwaad *bad; angry;* de kwajongen *bad boy;* kwalijk *badly, amiss*
het kwart *quarter, fourth, quarter hour;* het kwartje *twenty-five cent piece;* het kwartier *quarter hour; quarters;* kwartieren (*with* in) *to quarter*
kwijt *having lost (something)*
de la *drawer*
laag *low*
de laan *avenue*
laat *late;* laatst *last*
lachen, gelachen *to laugh*
de ladder *ladder*
hat laken *bedsheet, sheet*
het lam *lamb;* lamsvleesch *lamb (as meat)*
de lamp *lamp;* het lampje *bulb*
het land *land*
lang *long;* langs *alongside, along;* langzaam *slow*
de lantaarn *lantern*
laten, liet, gelaten *to let, to cause, to have (something done)*
het lawaai *noise;* lawaaierig *noisy*
de leeftijd *age*
leeg *empty*
leelijk *ugly*
leenen *to lend, to borrow*
het leer *leather*
de leeraar *teacher;* leeren *to teach, to learn*
het leger *army*
leggen, lei *to lay, to place, to put*
lek *leaky;* lekken *to leak*
lekker *tasty, smelling good*
de lente *spring (season)*
de lepel *spoon*
letten (*with* op) *to pay attention, to look out*
leven *to live;* het leven *life*
licht *light (of weight)*
het licht *light*
liever *rather*
de lift *lift, elevator*
liggen, lag (lagen), gelegen *to lie, to be in a reclining position*
de lijn *line; rope*
de lijst *list;* het lijstje *notation*
de limonade *lemonade*
linker *left-hand, left;* links *at the left, to the left*
de lip *lip*
de liter *liter*
logeeren *to room, to stay with people*
het loket *ticket window*
het lood *lead*
loopen, liep, geloopen *to run or walk*
los *loose*
de lucht *air, sky;* de luchtpost *air mail*
de lucifer *match*
luisteren *to listen*
de luitenant *lieutenant*
de lunch *lunch*
de maag *stomach;* de maagpijn *stomach ache*
de maan *moon;* de Maandag *Monday*
de maand *month*
maar *but; only*
Maart *March*
de machine *machine;* het machinegeweer *machine gun*
mag (*see* mogen)
de majoor *major*
maken *to make*
de man *man; husband*
de mand *basket*
de marinier *marine*
de markt *market*
de matras *mattress*
de matroos *sailor*
me (*short for* mij)
de medecijn *medicine*
mee *along, with*
meer *more;* meest *most*
het meer *lake*
Mei *May*
de meid *maid;* het meisje *girl*
mekaar *each other, one another*
de melk *milk*
de mensch *person;* de menschen (*plural*) *people*
het mes *knife*
met *with*
de meter *meter*
het meubel *piece of furniture;* meubileeren *to furnish*
mevrouw *ma'm, Mrs.*
de middag *noon;* het middageten *principal meal*
het midden *middle, center;* midden *in the middle*
mij *me*
mijn *my, mine;* de mijnheer *gentleman, Mr., sir*
het millioen *million*
minstens *at least*
de minuut *minute*
misschien *maybe, perhaps*
de modder *mud;* modderig *muddy*
moe *tired*

de moeder *mother*
moeilijk *difficult, hard*
de moer *bolt*
moeten, moest, gemoeten *to have to*
mogen (mag), mocht, gemocht *to be allowed to;* mogelijk *possible*
de mond *mouth*
mooi *beautiful, pretty*
morgen *tomorrow*
de morgen *morning*
de mosterd *mustard*
de motorfiets *motorcycle*
de mouw *sleeve*
de muis *mouse*
het museum *museum*
de muskiet *mosquito;* het muskietennet *mosquito net*
de muur *wall*
de muziek *music*
na *after*
naaien *to sew*
de naald *needle*
de naam *name*
naar *to;* naartoe *to*
naast *next to, beside*
de nacht *night*
de nagel *nail;* de nagelvijl *nail file*
het najaar *autumn, fall*

de namiddag *afternoon*
nat *wet*
nauw *narrow, tight*
het Nederland *the Netherlands;* Nederlander *Netherlander, Dutchman;* Nederlandsch *Netherlandish, Dutch*
de neef *nephew; male cousin*
neen *no*
negen *nine;* negende *ninth;* negentien *nineteen,* negentig *ninety*
nemen, nam (namen), genomen *to take*
nergens *nowhere*
net *exactly;* netjes *just right*
het net *net*
de neus *nose;* de neusbloeding *nosebleed*
de nicht *niece; female cousin*
niemand *nobody, no one*
niet *not;* niets *nothing*
nieuw *new;* het nieuws *news;* het nieuwjaar *New Year*
nog *still, yet, in addition*
noodig *necessary, needed;* noodigen *to invite*
nooit *never*
het noorden *the north;* de noordkant *the north side*

de noot *nut*
November *November*
nu *now*
de nul *zero*
het nummer *number*
O Oh!
de ochtend *morning*
October *October*
of *whether, if, as if; or*
de officier *officer*
de olie *oil*
om *around, about, at;* omdat *because;* omhoog *upward, up;* de omweg *roundabout way, detour*
onder *under;* onderweg *on the way;* de onderbroek *pair of drawers;* de onderzeeboot *submarine*
ondiep *shallow*
ongeveer *approximately, about*
ons *us; our*
het ontbijt *breakfast;* ontbijten, ontbeet, ontbeten *to breakfast*
het onweer *storm*
het oog *eye*
ooit *ever*
ook *also, too*
de oom *uncle*
het oor *ear;* de oorpijn *ear ache*

de oorlog *war*
het oosten *east;* de oostkant *the east side*
op *up, upon, on;* opeens *suddenly*
open *open;* openen *to open*
de operatie *operation;* opereeren *to operate*
de orde *order, proper shape*
oud *old;* de ouders (*plural*) *parents*
de oven *oven*
over *over, about;* het overhemd (*outer*) *shirt;* de overjas *overcoat;* overmorgen *day after tomorrow;* de overschoen *overshoe*
het paadje *little path*
het paar *pair, couple;* een paar *a few*
het paard *horse*
paars *purple*
het pad *path*
het pak *bundle, package; deck* (*of cards*)*; suit of clothes;* het pakje *package* pakken *to pack;* het pakket *parcel*
het papier *paper*
de paraplu *umbrella*
pardon *pardon me!*

het park *park*; parkeeren *to park*
pas *just now, only now, not till then*
passeeren *to pass (someone)*
passen *to fit; to pass; to change (money)*; (*with* op) *to look out, to watch out, to be careful*
de patroon *cartridge*
de peer *pear*
de pen *pen*
de peper *pepper*
per *per, by*
het perron *station platform*
persen *to press (clothes)*
de persoon *person*
de perzik *peach*
de pet *cap*
de pijn *pain*
de pijp *pipe*
de pit *pit, seed, stone (of fruit)*
de plaat *disk, phonograph record*
de plaats *place, space;* plaatsen *to place*
de plank *shelf*
het plein *central square of a city*
de plek *spot;* het plejke *little spot*
plombeeren *to fill (a tooth)*
de plooi *crease*

het poeder *powder*
poetsen *to clean*
de polder *(reclaimed) farm land farm*
de politie *police;* de politieagent *policeman*
de pomp *pump; gas station;* pompen *to pump*
het pond *pound*
de poort *gate;* het poortje *little gate*
de pop *doll; (slang) gulden*
het port *postage*
de portefeuille *bill fold*
de portemonnaie *purse*
de post *post, mail;* het postkantoor *post office;* het postpakket *postal parcel;* de postzegel *postage stamp;* posten *to mail*
de pot *pot;* het potlood *lead pencil*
praten *to talk*
precies *exactly*
prettig *pleasant*
de prijs *price*
probeeren *to try*
prosit *cheerio! Here's to you!*
de pruim *plum*
de pudding *pudding*
de purée *mashed food*
de pyjama *suit of pyjamas*
'r (*short for* er, haar)

het raam *window*
raar *funny*
de radio *radio*
raken *to get (to a place); to reach, to touch*
de rat *rat*
het recept *recipe, prescription*
rechter *right-hand;* rechts *at the right, to the right;* rechtuit *straight ahead*
de reep *strip, bar*
de regen *rain;* regenen *to rain;* de regenjas *raincoat*
het regiment *regiment*
rekenen *to reckon, to figure;* de rekening *account, bill*
de rem *brake;* remmen *to brake*
repareeren *to repair*
het restaurant *restaurant*
de reuk *smell*
de revolver *revolver*
de riem *strap, belt; oar*
rijden, reed, gereden *to ride (on land)*
de rijksdaalder *dollar; two and one half gulden piece*
de rijst *rice*
de rijweg *wagon road, street (as opposed to sidewalk)*
de riks (*slang for rijksdaalder*)
de rivier *river;* het riviertje *brook*

roepen, riep, geroepen *to call*
de rog *rye*
rond *round, around*
rood *red*
de rook *smoke;* rooken *to smoke*
de room *cream*
de rug *back*
ruiken, rook, geroken *to smell*
het rund *head of cattle;* het rundvleesch *beef*
de rust *rest, quiet;* rusten *to rest;* rustig *quiet*
ruw *rough*
's *in the, of the*
samen *together*
het sardientje *sardine*
het schaap *sheep;* het schapenvleesch *mutton*
de schaar *scissors*
de schaats *skate*
de scheerkwast *shaving brush;* het scheermes *razor;* het scheermesje *razor blade;* de scheerzeep *shaving soap*
scheiden, gescheiden *to part, to get divorced;* (*with* er uit) *to quit, to stop*
schelen *to matter, to make a difference*

scheren, schoor, geschoren *to shave*
scherp *sharp*
de scheur *rent, tear;* scheuren *to tear*
de schil *skin* (*of fruit or vegetable*), *peeling;* schillen *to peel*
het schip *ship*
de schoen *shoe;* de schoenveter *shoe lace*
de school *school*
schoon *clean*
de schotel *platter, dish, bowl;* het schoteltje *saucer*
de schouder *shoulder*
de schrijfmachine *typewriter*
schrijven, schreef, geschreven *to write*
de schroef *screw;* de schroefsleutel *bolt wrench;* de schroevedraaier *screw driver*
de schutting *solid fence, wall*
de schuur *barn* (*for grain*)
de seconde *second*
September *September*
de sergeant *sergeant*
het servet *napkin*
de shampoo *shampoo*
de sigaar *cigar;* de sigarenwinkel *cigar store;* het sigarenkistje *cigar box*
de sinaasappel *orange*
sinds *since*
de sla *salad*
slaan, sloeg, geslagen *to hit, to strike, to beat*
de slaap *sleep;* de slaapkamer *bedroom*
de slag *blow; battle; trick* (*at cards*); het slagschip *battleship*
slapen, sliep, geslapen *to sleep;* slaperig *sleepy*
slecht *bad*
de sleutel *key;* het sleutelgat *key hole;* de Engelsche sleutel *monkey-wrench*
slikken *to swallow*
de sloot *ditch*
het slot *lock*
sluiten, sloot, gesloten *to lock, to close*
smakelijk *with taste, with appetite;* smaken *to taste*
het smeer *grease;* smeren *to grease;* de smeerolie *engine grease*
de sneeuw *snow;* sneeuwen *to snow*
snijden, sneed, gesneden *to cut*
de soep *soup;* de soeplepel *soup spoon*
de sofa *sofa*
de sok *sock;* de sokkenophouder *sock garter*
de soldaat *soldier*
de soort *sort, kind*
de speld *pin*
spelen *to play*
de spiegel *mirror, looking glass;* het spiegelei *fried egg*
de spijker *nail*
spijten, speet, gespeten *to vex, to grieve*
de spinazie *spinach*
het spoor *railway;* de spoorlijn *railroad track;* het spoorstation *railway station;* de spoorweg *railway*
de spreekkamer *consulting room* (*doctor's*) *office*
spreken, sprak (spraken) gesproken *to speak*
spuwen *to spit*
het staal *steel;* stalen (*made of*) *steel*
staan, stond, gestaan *to stand*
de staat *state*
de stad *city;* het stadhuis *city hall*
de stal *stable, barn* (*for animals*)
stappen *to step*
het station *station*
de steen *stone*
steken, stak (staken), gestoken *to stick, to put;* (*with* aan) *to set fire to, to light*
stellen *to stand* (*something up*), *to put*
de stenographie *stenography, shorthand*
sterk *strong*
sterven, stierf, gestorven *to die*
stijf *stiff;* de stijfsel *starch*
stikken *to choke*
stil *still, quiet*
de stoel *chair;* het stoeltje *little chair*
de stoep *sidewalk*
de stof *stuff, material, cloth*
de stoom *steam;* stoomen *to steam*
stoppen *to stop, to stop up; to darn*
de storm *storm*
de straat *street*
strijken, streek, gestreken *to stroke, to iron;* het strijkijzer *sad-iron*
de stroom *stream;* stroomen *to stream, to run* (*of liquids*)
de stuiver *five-cent piece*

het stuk *piece*
sturen *to send*
de suiker *sugar*
't (*short for* het)
de taart *tart, cake*
de tabak *tobacco*
tachtig *eighty*
de tafel *table;* het tafeltje *little table*
de tand *tooth;* de tandarts *dentist;* de tandenborstel *tooth brush;* het tandenpoeder *toothpowder;* de tandpasta *tooth paste;* de tandpijn *toothache*
de tang *tongs, pliers*
de tante *aunt*
het tapijt *rug, carpet*
de tarwe *wheat*
de taxi *taxicab*
te *to; too*
het teeken *sign*
tegen *against*
de telefoon *telephone;* telefoneeren *to telephone*
de telegraaf *telegraph;* het telegraafkantoor *telegraph office;* het telegram *telegram*
tellen *to count*
ter *to the, at the*
terug *back*
terwijl *while*
tezamen *together*
het theater *theatre*
de thee *tea*
thuis *at home*
tien *ten;* tiende *tenth;* het tientje *ten-gulden bill*
de tijd *time*
toch *but, however*
toe *to, at*
toen *then; when*
de tong *tongue*
de toon *toe*
de torpedo *torpedo;* de torpedojager *destroyer*
tot *up to, until*
het touw (*twisted*) *cord or string* (*of hemp*); het touwtje (*twisted*) *cord or string* (*of cotton or the like*)
de tram *street car*
de trap *step; stairway, flight of stairs;* trappen *to step*
trekken, trok, getrokken *to pull, to draw; to go;* (*with* aan) *to put on* (*a garment*); (*with* uit) *to take off* (*a garment*)
de trein *train*
het trottoir *sidewalk*
trouwen *to marry*
de trui *sweater*
het tuig *tackle, implement*
de tuin *garden, yard*
tusschen *between*
twaalf *twelve;* twaalfde *twelfth*
twee *two;* tweede *second*
twintig *twenty;* twintigste *twentieth*
typen *to type;* de typist (*male*) *typist;* de typiste (*female*) *typist*
u *you*
de ui *onion*
uit *out, out of;* de uitgang *exit*
de uniform *uniform*
het uur *hour; o'clock;* het uurtje *just an hour*
uw *your*
de vader *father*
het valies *valise, satchel*
vallen, viel, gevallen *to fall*
van *of, from;* vanavond *this evening;* vandaag *today;* vandaan *from;* vannacht *last night, tonight*
vangen, ving, gevangen *to catch*
varen, voer, gevaren *to ride* (*on water*)
het varken *pig;* de varkenskotelet *pork chop;* het varkensvleesch *pork*
vast *firm, fast, tight*
het vee *cattle*
veel *much, many*
de veer *feather; spring*
veertien *fourteen;* veertig *forty*
vegen *to sweep*
veilig *safe;* de veiligheid *safety;* de veiligheidsspeld *safety pin*
het vel *skin*
het veld *field*
het venster *window*
ver *far*
veranderen *to change;* de verandering *change*
het verband *bandage*
verbergen, verborg, verborgen *to hide*
verbinden, verbond, verbonden *to bandage*
de verdieping *storey above the ground floor*
verdwalen *to lose one's way*
vereenigen *to unite*
vergeten, vergat (vergaten) vergeten *to forget*
de verjaardag *birthday*
het verkeer *traffic;* de verkeersagent *traffic policeman;* het verkeersteeken *traffic sign, road sign*
verkeerd *wrong*

verkoopen, verkocht, verkocht *to sell*
verkouden *having a cold*
verleden *past, last*
verliezen, verloor, verloren *to lose*
vermoeien *to tire*
vermoorden *to murder*
de verpleegster *sick-nurse, trained nurse*
versch *fresh*
het verschil *difference;* verschillen *to differ*
verslijten, versleet, versleten *to wear out*
verstaan, verstond, verstaan *to understand*
verstoppen *to hide*
verstuiken *to sprain*
versturen *to send off*
vertalen *to translate*
vertellen *to tell, to narrate*
vertrekken, vertrok, vertrokken *to depart, to leave*
het vest *vest, waistcoat*
het vet *fat;* vet *fat*
de veter *string for lacing*
de viaduct *viaduct*
vier *four;* vierde *fourth*
de vijand *enemy*
vijf *five;* vijfde *fifth;* vijftien *fifteen;* vijftig *fifty*

de vijl *file;* vijlen *to file*
de vijver *pond*
vinden, vond, gevonden *to find*
de vinger *finger;* de vingerhoed *thimble*
de visch *fish;* visschen *to fish*
Vlaamsch *Flemish*
vlak *flat;* vlak bij *near*
het vleesch *flesh, meat*
de vlek *spot*
vliegen, vloog, gevlogen *to fly;* de vliegenier, de vlieger *flyer;* de vliegmachine, het vliegtuig *airplane;* het vliegveld *flying field;* het vliegtuigmoederschip *airplane carrier*
de vloer *floor*
de vloot *fleet*
voelen *to feel*
de voet *foot;* de voetball *football;* voetballen *to play football;* de voetganger *pedestrian*
de vogel *bird*
vol *full;* volop *fully*
volgen *to follow;* volgend *next*
voor *for; before, in front;* voorbij *past;* voordat *before;* het voorjaar *spring (season);* de voorkant *front side;* de voormiddag *forenoon;* de voornaam *given name;* vooruit *in advance, beforehand;* het voorwiel *front wheel*
voorzichtig *careful*
de vork *fork*
vragen (*past sometimes* vroeg) *to ask*
vreemd *strange*
de vriend (*male*) *friend;* de vriendin (*female*) *friend*
vriezen, vroor, gevroren *to freeze*
vrij *free*
de Vrijdag *Friday*
vroeg *early;* vroeger *earlier, formerly*
de vrouw *woman; wife*
vuil *dirty*
vullen *to fill;* de vulpen *fountain pen*
het vuur *fire*
waaien, woei *to blow (of the wind)*
waar *true*
waar *where;* waarom *why*
waarschuwen *to warn*
wachten *to wait*
de wagen *wagon, carriage, auto*
wakker *awake*

wandelen *to walk, to take a walk*
wanneer *when*
want *for, because*
warm *warm;* de warmte *warmth*
de wasch *washing;* de wascherij *laundry;* het waschgoed *things to be washed;* de waschlijst *laundry list;* de waschtafel *wash-stand;* de waschvrouw *laundress;* de waschzak *laundry bag;* wasschen, wiesch, gewasschen *to wash*
wassen, wies, gewassen *to grow*
wat *what; somewhat, a bit;* wat voor *what kind of*
het water *water*
de W. C. *toilet*
we (*short for* wij)
de week *week*
weer *again*
het weer *weather*
weg *away*
de weg *way, road*
wegen, woog, gewogen *to weigh*
weinig *little, few*
wel *well, probably, all right*
welk *which*

het werk *work;* werken *to work*
werkelijk *really*
het westen *west;* de westkant *the west side*
weten, wist, geweten *to know (a fact)*
de whisky *whiskey*
wie *who*
het wiel *wheel*
wij *we*
wijd *wide*
de wijn *wine*
wild *wild*
willen (wil), wou (wouden) *to want to*
de wind *wind*
de winkel *shop, store*
de winter *winter*
wisselen *to change*
wit *white*
de Woensdag *Wednesday*
de wol *wool;* wollen *woolen*
de wond *wound;* wonden *to wound*
wonen *to dwell, to live (in a place)*
het woord *word;* het woordenboek *dictionary*
worden, werd, geworden *to become, to get (something done to one)*
de worst *sausage*
de wortel *root; carrot;* het worteltje *little root; carrot*
wou (*see* willen)
de zaak *affair, business, shop*
zacht *soft*
de zak *bag; pocket;* de zakdoek *handkerchief;* de zaklantaarn *pocket flashlight*
zal (*see* zullen)
de Zaterdag *Saturday*
ze (*short for* zij)
de zee *sea;* de zeeman *seaman;* zeeziek *seasick*
de zeep *soap*
zeer *sore; very*
het zegel *seal, stamp*
zeggen, zei *say, tell*
zeker *sure;* de zekering *fuse*
zelden *seldom*
zelf *self*
zes *six;* zesde *sixth;* zestien *sixteen;* zestig *sixty*
zetten *to seat, to place, to put*
zeven *seven;* zevende *seventh;* zeventien *seventeen;* zeventig *seventy*
zich *himself, herself, itself, themselves*
ziek *sick;* het ziekenhuis *hospital*
zien, zag (zagen), gezien *to see*
zij *she, her; they, them*
de zijde *side*
zijn *his*
zijn (ben, bent, is, wees), was (waren), geweest (wezen) *to be*
zingen, zong, gezongen *to sing*
zitten, sat (zaten), gezeten *to sit*
zoek *lost, gone, misplaced*
zoeken, zocht, gezocht *to seek, to look for*
zoet *sweet*
de zomer *summer*
de zon *sun;* de Zondag *Sunday*
zonder *without*
zoo *so;* zoo 'n *such a;* zoodra *as soon as;* zoowat *about*
de zool *sole*
de zoon *son*
zorgen *to see to it, to attend to*
zou (*see* zullen)
het zout *salt;* zout *salty*
het zuiden *south;* de zuidkant *the south side*
zulk *such*
zullen (zal), zou (zouden) *to be going to*
de zuster *sister*
zuur *sour*
zwaar *heavy*
zwak *weak*
zwart *black*
zwemmen, zwom, gezwommen *to swim*

LIST OF IRREGULAR VERBS

In the left-hand column we give the infinitive form with a brief indication of the English meaning. If there are any irregular forms in the present tense, we give them underneath the infinitive.

In the middle column we give the short past form if it is irregular. If the plural form (used with *wij*, *jullie*, *zij* 'they') has any change beyond adding *-en*, we give it underneath.

In the right-hand column we give the participle if it is irregular.

We give the forms in conventional spelling, but add an accent mark wherever the stress is not on the first syllable.

bakken *bake*		gebákken
beginnen *begin*	begón	begónnen
begrijpen *understand*	begréep	begrépen
bevállen *please*	bevíel	bevállen
bevélen *command*	bevál	bevólen
	beválen	
bevriezen *freeze up*	bevróor	bevróren
bewégen *move*	bewóog	bewógen
bijten *bite*	beet	gebéten
blijven *stay*	bleef	gebléven
braden *roast, fry*		gebráden
breken *break*	brak	gebróken
	braken	
brengen *bring*	bracht	gebrácht
denken *think*	dacht	gedácht
doen *do*	deed	gedáan

doorsníjden *cut through*	doorsnéed	doorsnéden
dragen *carry, wear*	droeg	gedrágen
eten *eat*	at	gegéten
	aten	
gaan *go*	ging	gegáan
geven *give*	gaf	gegéven
	gaven	
hangen *hang*	hing	gehángen
hebben *have*	had	gehád
hij heeft		
heeten *be named*		gehéten
helpen *help*	hielp	gehólpen
houden *hold*	hield	gehóuden
kijken *look*	keek	gekéken
komen *come*	kwam	gekómen
ik kom	kwamen	
hij komt		
kom!		
koopen *buy*	kocht	gekócht
krijgen *get*	kreeg	gekrégen
kunnen *be able*	kon	
ik kan	konden	
hij kan		
lachen *laugh*		geláchen
laten *let*	liet	geláten
leggen *lay*	lei	
	leiden	

liggen *lie*	lag	gelégen
	lagen	
loopen *run, walk*	liep	gelóopen
moeten *have to*	moest	gemóeten
mogen *be allowed to*	mocht	
ik mag		
hij mag		
nemen *take*	nam	genómen
	namen	
ontbijten *breakfast*	ontbéet	ontbéten
rijden *ride*	reed	geréden
roepen *call*	riep	geróepen
ruiken *smell*	rook	geróken
scheiden *part*		geschéiden
schrijven *write*	schreef	geschréven
slaan *hit, beat*	sloeg	geslágen
slapen *sleep*	sliep	geslápen
sluiten *close*	sloot	geslóten
snijden *cut*	sneed	gesnéden
spijten *grieve*	speet	gespeten
spreken *speak*	sprak	gespróken
	spraken	
staan *stand*	stond	gestáan
steken *stick*	stak	gestóken
	staken	
sterven *die*	stierf	gestórven
strijken *stroke*	streek	gestréken
trekken *draw*	trok	getrókken

vallen *fall*	viel	gevállen
vangen *catch*	ving	gevángen
varen *ride on water*	voer	geváren
verbérgen *hide*	verbórg	verbórgen
verbínden *bandage*	verbónd	verbónden
vergéten *forget*	vergát	vergéten
	vergáten	
verkóopen *sell*	verkócht	verkócht
verlíezen *lose*	verlóor	verlóren
verslíjten *wear out*	versléet	versléten
verstáan *understand*	verstónd	verstáan
vertrékken *depart*	vertrók	vertrókken
vinden *find*	vond	gevónden
vliegen *fly*	vloog	gevlógen
vragen *ask*	vroeg (or regular)	
vriezen *freeze*	vroor	gevróren
waaien *blow (of the wind)*	woei	
wasschen *wash*	wiesch	gewásschen
wassen *grow*	wies	gewássen
wegen *weigh*	woog	gewógen
weten *know*	wist	gewéten
willen *want to*	wou	
hij wil	wouden	
worden *become*	werd	gewórden
zeggen *say*	zei	
	zeiden	
zien *see*	zag	gezíen
	zagen	

zijn *be*	was	gewéest
ik ben	waren	(before infinitive: wezen)
u bent		
hij is		
wees!		
zingen *sing*	zong	gezóngen
zitten *sit*	zat	gezéten
	zaten	
zoeken *seek*	zocht	gezócht
zullen *be going to*	zou	
ik zal	zouden	
hij zal		
zwemmen *swim*	zwom	gezwómmen